Aleg. 54

SPRAWOZDANIE

z czynności

Wydziału krajowego

i Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych

tudzież

krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu

w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł

za czas od 1. sierpnia 1912 do 31. lipca 1913.

Drukarnia Udziałowa, Lwów Kopernika 20.

Wysoki Sejmie!

Odpowiednio do rozdziału agend, przekazanych Departamentowi II Wydziału krajowego w zakresie popierania przemysłu i rękodzieł, przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie z tych czynności w trzech osobnych działach, z których pierwszy obejmuje sprawy, odnoszące się do szkolnictwa przemysłowego i handlowego, drugi sprawy popierania przemysłu fabrycznego, trzeci sprawy popierania rękodzieł i drobnego przemysłu tj. Patronat rękodzieł.

Temu podziałowi czynności odpowiada ułożenie preliminarzy budżetowych (Rubryka XII) dla kredytów na powyższe cele, które to kredyty są ugrupowane w trzech osobnych działach.

Sprawozdanie niniejsze przedkłada Wydział krajowy z okresu czasu od 1. sierpnia 1912 do 31. lipca 1913.

Na wstępie podaje Wydział krajowy skład osobowy krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych.

W składzie tym zaszły od zeszłego roku sprawozdawczego następujące zmiany:

Zmarli dwaj członkowie Komisyi, śp. Stanisław Ciuchciński, b. Prezydent m. Lwowa i poseł na Sejm, i bł. p. Maurycy Dattner, Prezydent Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, którzy w pracach Komisyi bardzo żywy brali udział.

Nadto ubył z grona Komisyi jeden z najzasłużeńszych a zarazem najdawniejszych jej członków Radca dworu p. Arnulf Nawratil, który złożył godność członka Komisyi. Ubytek ten daje się tem dotkliwiej odczuć, iż p. Nawratil, pracując w sekcyi szkolnej, zasilał niejednokrotnie swą radą i pomocą także i Komitet rękodzielniczy. Niezwykle gorliwej pracy i inicyatywie p. Nawratila zawdzięcza kraj reorganizacyę szkół szewskich koronkarskich i hafciarskiej. Jako gorliwy opiekun tych szkół oraz jako lustrator subwencyonowanych przez kraj szkół robót kobiecych i gospodarstwa domowego, stworzył p. Nawratil trwałą podwalinę rozwoju tych zakładów. Powstanie i dzisiejszy rozwój instytucyi kursów majsterskich jest również w znacznej mierze dziełem p. Nawratila, dziełem, które zdobyło uznanie i za granicami naszego kraju, na wzór tych kursów bowiem zaczęto i w innych krajach koronnych urządzać tego rodzaju kursa majsterskie. Wszystkie też te instytucye, któremi Komisya przemysłowa i Wydział krajowy rzetelnie chlubić się mogą, same wykazują zasługi p. Nawratila i same pamięć tych zasług utrwalą, na tem miejscu należy wyrazić żal, że Komisya przemysłowa i Wydział krajowy pozbawieni zostali korzystania nadal z tak wysoko cenionej i owocnej pracy p. Nawratila.

Ustąpiwszy z kierownictwa Banku krajowego p. Dr. Alfred Zgórski złożył również mandat członka Komisyi, który piastował

reprezentując Bank krajowy jako zarządcę funduszu przemysłowego, Wydział krajowy jednak chcąc nadal korzystać z wiedzy i pracy tego zasłużonego członka Komisyi, rezygnacyi nie przyjął a jako reprezentanta Banku krajowego w Komisyi zamianował jej członkiem obecnego dyrektora Banku p. Dr. Jana Kantego Steczkowskiego. Obecny skład Komisyi przedstawia się następująco:

Przewodniczący; JE. Adam hr. Gołuchowski, Marszałek krajowy.

Zastępcy przewodniczącego: JE. August Gorayski, członek Izby panów, poseł sejmowy, właściciel dóbr i t. d., Edmund Zieleniewski, inżynier, poseł do Rady państwa, dyrektor fabryki w Krakowie, Dr. Władysław Jahl, członek Wydziału krajowego itd.

Członkowie Komisyi, powołani przez Wydział krajowy: 1. Dr. Stanisław Anczyc, profesor politechniki we Lwowie; 2. Leopold Baczewski, wiceprezydent Izby handlowej i przemysłowej; 3. Roger baron Battaglia. dyrektor Związku fabrycznego itd.; 4. Dr. Artur Benis, adwokat kraj., sekretarz Izby handlowej i przem. w Krakowie itd.; 5. Jan Franke, c. k. Radca dworu, kraj. inspektor szkolny i t. d.; 6. Dr. Juliusz Leo, prezes Koła Polskiego w Parlamencie wiedeńskim, poseł na Sejm, prezydent miasta Krakowa: 7. Bronisław Pawlewski c. k profesor Politechniki itd.; 8. Dr. Józef Schoennet, dyrektor Biura Patronatu dla rękodzieł i drobnego przemysłu; 9. August Sołtvński, em. Inspektor kolei państwowych, itd.; 10. Juliusz Starkel, em sekretarz komisyi kraj. dla spraw przemysł; 11. Dr. Jan Kanty Steczkowski, dyrektor Banku krajowego; 12. Antoni Stefanowicz, c. k. Radca szkolny, Inspektor szkół przemysł. itd. 13. Dr. Franciszek Stefczyk, poseł sejmowy, dyrektor Biura Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek itd ; 14. Dr. Władysław Stesłowicz. poseł do Rady Państwa, sekretarz Izby handlowej i przem. we Lwowie itd.; 15. Włodzimierz Szuchiewicz, c. k. profesor szkoły realnej itd.; 16. Józef Wczelak, Radca cesarski, właściciel fabryki itd.; 17. Dr. Alfred Zgórski, członek Izby Panów, poseł na Sejm, Radca rządu itd.

Członkowie powołani wyborem Komisyi:

1. Dr. Ernest Bandrowski, poseł sejmowy. dyrektor wyż. państw. szkoły przemysł. w Krakowie itd.; 2. Wojciech Biechoński, prezes Związku stow. zarobkowych, dyrektor akcyjnego Banku związkowego we Lwowie itd.; 3. Tadeusz Fiedler, Rektor Politechniki itd.; 4. Dr. Henryk Kolischer, poseł sejmowy i do Rady Państwa, właściciel fabryki papieru itd.; 5. Piotr Kosobucki, przemysłowiec, prezes Związku stow. przem. w Krakowie; 6. Teofil Merunowicz, kierownik biura Rady pow. lwowskiej itd.; 7. Dr. Józef Milewski, poseł sejmowy, dyrektor Banku krajowego itd.; 8. Józef Olszewski, dyrektor Ligi pomocy przemysłowej itd.; 9. Witołd Ostrowski, c. k. instruktor Ministerstwa handlu dla stow. przemysł. w Krakowie itd.; 10. Antoni Pawłowski, Radca rządu, dyrektor Akademii handlowej we Lwowie itd.; 11. Dr. Stanisław Rittel, poseł sejmowy, burmistrz miasta Brodów itd.; 12. Dr. Tadeusz Rutowski, poseł sejmowy, wiceprezydent miasta Lwowa itd ; 13. Józef Schirmer, przemysłowiec, prezes Związku stowarzyszeń przemysł. we Lwowie itd.; 14. Dr. Henryk Szarski, wiceprezydent miasta Krakowa; 15. Dr. Marcin Szarski, Radca Dworu, dyrektor Banku przemysłowego; 16. Narcyz Ulmer, sekretarz Związku stow. zarob. itd; 17. Bolesław Żardecki, poseł sejmowy, wiceprezes Rady powiatowej łańcuckiej itd.

Skład zaś komitetów obradujących pod przewodnictwem Szefa Departamentu II. przedstawia się następująco:

1. Do Komitetu dla spraw szkolnych należą pp. Dr. E. Bandrowski, J. Franke. A. Pawłowski, dr. J. Schoenett, A. Sołtyński, A. Stefanowicz, W. Szuchiewicz. i J. Starkel.

2. Do Komitetu dla spraw przemysłowych i handlowych należą pp. L. Baczewski, br. R. Battaglia, W. Biechoński, P. Kosobucki, dr. W. Stesłowicz, N. Ulmer, J. Wczelak, E. Zieleniewski, dr. A. Zgórski, dr. M Szarski.

3. Do Komitetu dla spraw rękodzielniczych, który stanowi obecnie Radę Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu, należą pp. P. Kosubucki, dr. J. Leo, J. Olszewski, W. Ostrowski, J. Schirmer, dr. J. Schoennet, dr. F. Stefczyk i N. Ulmer.

W okresie sprawozdawczym odbyły Komitety stałe 16 posiedzeń a mianowicie:

Komitet szkolny	4 posiedzenia
Komitet przemysłowy	3 posiedzenia
Rada Patronatu	9 posiedzeń

Posiedzeń Komisyi pełnej odbyło się dwa tj. 9. listopada 1912 i 14. czerwca 1913.

Przystępując do szczegółowego przedstawienia czynności Komisyi i Wydziału krajowego w zakresie spraw przemysłowych, podaje Wydział krajowy odnośne szczegóły w 3 oddzielnych częściach, jak to wyżej zaznaczono.

I. Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

Nowe szkoły.

Ilość krajowych szkół przemysłowych uzupełniających powiększyła się w roku szkolnym 1912/13 o 9 nowych szkół, zorganizowanych w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5 maja 1900 na tej podstawie finansowej, iż czynniki lokalne uczestniczą w ogólnych kosztach utrzymania oprócz prestacyi realnych w jednej trzeciej, c. k. Rząd w jednej trzeciej, zaś fundusz krajowy również w jednej trzeciej. Powstały mianowicie szkoły typu ogólnego w Bieczu, Radomyślu wielkim, Tustanowicach, w Krakowie im św. Wojciecha, żeńska na Kazimierzu oraz szkoły zawodowe dla ślusarzy i stolarzy w Krakowie przetworzone z dotychczas istniejącej szkoły ogólnej im św. Floryana, wreszcie w styczniu r. 1913 została otwarta w Tarnowie II-ga szkoła im. Brodzińskiego, do której przydzielono znaczną ilość uczniów z przepełnionej I. szkoły. W skład powyżej wymienionych nowo zorganizowanych szkół zaliczyć należy również utrzymywaną dotąd przez Stowarzyszenie przemysłowe szkołę dla uczenic krawieckich w Krakowie, która w okresie sprawozdawczym przeszła na etat krajowy.

Z rokiem szkolnym 1913/14 wejdą definitywnie w życie dwie szkoły ogólne tj. w Kolbuszowej i w Trzebini wsi. Obie założone dzięki inicyatywie i staraniom Członka Komisyi przemysłowej p. Witolda Ostrowskiego.

Jeżeli przeto się uwzględni, że w roku ubiegłym została zwinięta szkoła dla murarzy w Brzeżanach, wskutek odmowy subwencyi ze strony tamtejszej gminy, jak również że nie zarządzono wpisów w szkole im. Konarskiego we Lwowie z braku odnośnej uchwały reprezentacyi miasta, istnieć będzie faktycznie w roku szkolnym 1913/14 ogółem 98 szkół przemysłowych uzupełniających; z tego 85 utrzymywanych przez kraj — 13 zaś subwencyonowanych; (alegat 1 podaje szczegółowy ich wykaz i koszt utrzymania w r. 1914).

Alegat 1.

Szkoły zawodowe.

Szkoły subwencyonowane są, z wyjątkiem szkoły im. Bernsteina we Lwowie i żeńskiej na Władyczu w Przemyślu, szkołami utrzymywanemi przez Stowarzyszenia przemysłowe we Lwowie i w Krakowie dla uczniów danych rzemiósł i są zawodowemi. Szkoły krajowe obejmują przeważnie szkoły prowincyonalne, które, jako jedyne w danych miejscowościach, muszą być typu ogólnego. Na podaną wyżej ilość krajowych szkół 85, istnieć będzie zaledwie 5 szkół zawodowych, a mianowicie: krawiecka (męska z nauką warsztatową i żeńska), stolarska i ślusarska w Krakowie oraz ślusarska we Lwowie.

Oddziały zawodowe.

Wydział krajowy, nie mogąc z powyższych względów oraz ze względów finansowych stworzyć większej ilości szkół z charakterem czysto zawodowym, stara się usilnie w inny sposób niekorzystnemu takiemu stanowi zaradzić. W istniejących przeto szkołach przemysłowych uzupełniających wprowadza choćby częściowo naukę zawodową, grupując w oddziałach równorzędnych uczniów jednego lub kilku pokrewnych zawodów z zastosowaniem planu szkół zawodowych. W rezultacie utworzone zostały w latach poprzednich osobne oddziały dla szewców w Starym Sączu, dla metalowców w Nowym Sączu, Drohobyczu i Podgórzu jakoteż w r. 1912/13 oddział dla rzeźników przy szkole im. św. Marcina we Lwowie.

Z początkiem nowego roku szkolnego powstaną według planów zatwierdzonych przez c. k. Radę szkolną krajową oddziały dla metalowców w Tustanowicach i ewentualnie w Sanoku dla ślusarzy wagonowych i maszynowych, o ile jednak w tej ostatniej miejscowości czynniki lokalne przyjmą na siebie obowiązek pokrywania jednej trzeciej części ogólnych wydatków szkolnych.

Szkoły Stowarzyszeń przemysłowych.

W poczet szkół przemysłowych uzupełniających subwencyonowanych przez kraj wejdzie również z rokiem szkolnym 1913/14 szkoła utrzymywana przez Stowarzyszenie krawców we Lwowie wskutek czego szkół istniejących przy Stowarzyszeniach przemysłowych będzie łącznie 11 tj. we Lwowie: cukierników, fryzyerów, gospodnio-szynkarzy i krawców, w Krakowie zaś cukierników, rzeźników, gospodnio-szynkarzy, drukarzy i litografów, introligatorów, piekarzy oraz modniarek.

W zeszłorocznem sprawozdaniu przedstawił Wydział krajowy akcyę w kwestyi przeniesienia na etat kraju szkół, które utrzymują Stowarzyszenia przemysłowe; sprawa ta jest dalej w zawieszeniu skutkiem oświadczenia przez niemal wszystkie Stowarzyszenia, iż pragną zachować stan dotychczasowy, tj., że chcą, same administrować temi szkołami pod kontrolą Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej. Wiele słuszności mają motywy podniesione przez Stowarzyszenia, że szkoły te w rękach Stowarzyszeń mają zapewniony fachowy kierunek i takiż nadzór nad szkołami, że jest lepiej zachowana łączność między majstrami i uczniami i łączność między majstrami a nauczycielami. Gdy się do tego weźmie pod uwagę wzgląd na przeciążenie funduszu krajowego, zbyt szczupło, o czem niżej, przez rząd zasilanego, wszystko to powinno raczej przemawiać za stanowiskiem, jakie w powyższej sprawie stowarzyszenia zajęły.

Koszta utrzymania.

Poniżej umieszczone zestawienie wykazuje w sposób porównawczy ogólne koszta utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających począwszy od r. 1910 i udział w nich kraju, państwa i czynników lokalnych:

W r. 1910 na ogólny koszt utrzymania szkolnictwa przemysłowego uzupełniającego w kwocie K. 298.317·44 h, kraj wpłacił 116.207·68 K (38·9 prc.), państwo 93.550 K. (31·4 prc.), czynniki lokalne 88.559 K (29·7 prc.)

W r. 1911 na ogólny koszt w kwocie K. 354.981·92 kraj wpłacił 153.723·69 K (43·3 prc.), państwo 103 680 K. (29.2 prc.), czynniki lokalne 97.578 K. (27·5 prc.)

Alegat 2.

W r. 1912, jak to wskazuje alegat 2, (końcowe uwagi), ogólny koszt wynosił kwotę K 422.855·60. Kraj uczestniczył w nim w wysokości K. 177·548·60, (42 prc.), państwo K. 123,398 (29·3 prc.), czynniki lokalne K 121.909 (28·7 prc.)

Wreszcie na rok 1913 preliminowano ogólną kwotę K 470.184, na co państwo przyznało subwencyę K 132.070. (28 prc.)

Stwierdzić przeto niestety trzeba, że państwo, mimo, iż Wydział krajowy kilkakrotnie przedstawił c. k. Rządowi w należytem świetle potrzeby naszego szkolnictwa przemysłowego nie uczestniczy jednak w wydatkach w wysokości $^1/_3$ części, owszem corocznie zmniejsza swoją subwencyę. Cały szereg projektowanych szkół w miejscowościach, gdzie odnośne gminy złożyły już nawet deklaracye notaryalne co do pokrywania $^1/_3$ kosztów, nie może być skutkiem tak mało wydatnego poparcia finansowego ze strony państwa wprowadzonym w życie, co więcej, w podobnych stosunkach nie może postępować normalnie akcya zaopatrywania należytego istniejących już szkół w środki naukowe i przybory szkolne jakoteż tworzenia oddziałów równorzędnych oraz zawodowych.

Dotacye czynników lokalnych

Przy tak niesprzyjających warunkach, gdy fundusz krajowy różnice, wynikłe z niepokrywania przez państwo jak też i czynniki lokalne w wielu jeszcze miejscowościach jednej trzeciej części, zmuszony jest ponosić, zwrócił się Wydział krajowy w grudniu r. 1912 do tych gmin, w których zorganizowano szkoły przed r. 1900, a więc bez zachowania warunków, oznaczonych uchwałą Wysokiego Sejmu z tegoż roku, z żądaniem zobowiązania się aktem notaryalnym do uczestniczenia w ogólnych kosztach utrzymania szkół w wymaganej wysokości. Z uznaniem przychodzi podnieść, iż znaczna ilość gmin, dbając o zabezpieczenie egzystencyi i pomyślny w przyszłości rozwój tak koniecznych i pożytecznych instytucyi, pospieszyła zadość uczynić skierowanemu do nich żądaniu i deklaracye odnośne złożyła, względnie zobowiązała się w najbliższym czasie ich dostarczyć.

Znalazły się jednak i takie gminy, które dotychczas odpowiedzi nie dały, względnie odmówiły nie tylko złożenia żądanej deklaracyi, ale wogóle podwyżki subwencyi do wysokości $^1/_3$ kosztów. Do rzędu tych ostatnich należą zwierzchności gminne w Brzesku, Dębicy i Łańcucie, w których to miejscowościach Wydział kraj., celem zaoszczędzenia wydatków, zarządził z rokiem szkolnym 1913/14 o wiele mniej kosztowną naukę alternatywną, polegającą na tem, że szkoła ma corocznie tylko 2 klasy na zmianę. Zarządzenie to dla nauki z wielu względów niekorzystne, z powyższych jednak względów konieczne. Z podobnych przyczyn widział się również Wydział krajowy zmuszonym, jak to na wstępie zaznaczono, dopuścić do zwinięcia szkoły murarskiej w Brzeżanach.

Kształcenie nauczycieli.

W czasie od 1/4—30/6 1913, odbył się przy c. k. szkole przemysłowej w Krakowie kurs rysunkowy dla nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających, w którym wzięło udział 24 uczestników. Na zasiłki dla kształcących się wypłacił Wydział krajowy łączną kwotę K 2.693·40.

Kursa rysunkowe dla absolwentów.

Urządzane corocznie kursa rysunkowe dla absolwentów odbyły się w roku szkolnym 1912/13 tylko przy szkołach w Podgórzu oraz w Sanoku, nie miały zaś miejsca w Nowym Sączu, Rzeszowie i Stanisławowie, z braku odpowiedniej ilości zgłaszających się na kursa.

Oddziały handlowe.

W roku szkolnym 1912/13 istniały oddziały handlowe przy następujących szkołach przemysłowych uzupełniających: w Białej (w śródmieściu), Chrzanowie, Drohobyczu, Nowym Sączu, Podgórzu, Kołomyi, im. Sobieskiego i Turce n. Stryjem. Ponieważ jednak powstaje w Białej krajowa szkoła kupiecka, zbytecznem by było dalsze utrzymywanie oddziałów handlowych przy tamt. utrakwistycznej szkole przemysłowej uzupełniającej i dlatego zostaną one z r. 1913/14 przyłączone do szkoły kupieckiej, co tylko do dokładniejszego i bardziej fachowego wykształcenia uczniów niewątpliwie się przyczyni.

Wydział krajowy, przystępując do zrealizowania podanego w ubiegłem sprawozdaniu projektu, wyodrębnił z r. 1912/13 ze szkoły przemysłowej uzupełniającej na Kazimierzu w Krakowie oddziały handlowe w osobną szkołę handlową uzupeł., jak również otworzył dwie nowe szkoły tamże, jedną żeńską i jedną męską.

Równocześnie przeprowadził w tym kierunku pertraktacye z gminami, w których przy szkołach przemysłowych uzupełniających istnieją oddziały handlowe i wykazując korzyści, jakie osiągnąć można z zorganizowanych pod osobną administracyą i fachowem kierownictwem szkół handlowych, uczynił zależnem ich powstanie od zobowiązania się przez gminy aktem notaryalnym do pokrywania jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania. Tylko jednak Podgórze warunek ten dopełniło i tam

też z nowym rokiem szkolnym osobna szkoła handlowa zostanie otworzoną.

Wszystkie te szkoły podlegają na razie miejscowym Wydziałom szkół przemysłowych uzupełniających aż do wypracowania statutu normalnego dla nich i poddania ich pod osobne Wydziały szkolne. Sprawę tę załatwi Wydział krajowy łącznie z c. k. Radą szkolną krajową w ciągu roku szkolnego 1913/1914.

Przedstawioną powyżej akcyę swą w zakresie szkół handlowych, pragnie Wydział krajowy rozszerzyć przedewszystkiem na Lwów, gdzie brak nietylko tego rodzaju szkół (we Lwowie istnieje jedynie przy Akademii handlowej szkoła handlowa uzupełniająca), lecz nawet oddziałów handlowych przy szkołach przemysłowych uzupełniających

Frekwencya.

Alegat 3.

Liczba uczniów, zapisanych w roku szkolnym 1912/13 wynosiła — jak to podaje alegat 3 .)· w szkołach przemysłowych uzupełniających cyfrę 11912, w szkołach zaś subwencyonowanych 767. Razem przeto 12679 (w r. sz 1911/12 11836). Do cyfry tej doliczyć należy jeszcze ilość uczniów w szkołach handlowych uzupełniających według stanu wpisów tj. 394. Klas było 362 łącznie ze szkołami handlowemi uzup , Oddziały handlowe istniały przy sześciu szkołach.

Ogniska terminatorskie.

Z zadowoleniem skonstatować należy, że Ogniska terminatorskie, istniejące przy poważn j ilości szkół przemysłowych uzupełniających rozwijają się pomyślnie i spełniają swoje, kulturalne zadanie, wzbudzając żywe zainteresowanie nietylko wśród młodzieży terminatorskiej lecz nawet u czeladzi, która chętnie bierze udział wraz z młodszymi, w zabawach, odczytach i pogadankach. Działalność Ognisk spotyka się również z uznaniem miejscowych stowarzyszeń i korporacyi które wedle możności udzie lają im pomocy.

W okresie sprawozdawczym Wydział krajowy wypłacił za siłków w łącznej kwocie K 2500, ogniskom w następujących miejscowościach: w Andrychowie, Białej (ogólnej i im. Tadeusza Kościuszki), Chrzanowie, Dębicy, Gorlicach, Kętach, Krakowie (na Kazimierzu), Podgórzu, Rzeszowie, Starym Sączu, Wadowi cach, Jaworznie, Stanisławowie i Brzesku.

Inspektorowie szkół przemysłowych i handlowych uzupełniających.

Jak w roku pop zednim, tak też i w niniejszym okresie sprawozdawczym inspekcyę szkół przem słowych uzupełniających przeprowadzali z ramienia c. k. Rady szkolnej krajowej pp. inż. Jan Tarczałowicz, oraz inż. Michał Wojtów, pierwszy w Galicyi zachodniej, drugi zaś w Galicyi wschodniej; polskie szkoły przemysłowe uzupełniające na Śląsku lustrował p. inż. Edward Kostecki, profesor c. k. szkoły przemysłowej w Krakowie. Nowo stworzone samoistne szkoły handlowe uzupełniające zostały powierzone do lustracyi Dyrektorowi Akademii handlowej we Lwowie c. k. Radcy Rządu p. Antoniemu Pawłowskiemu.

II. Szkoły zawodowe.

Ilość szkół i frekwencya.

Alegat 4.

Alegat 1.

Stan szkół zawodowych, krajowych i subwencyonowanych, oraz ich frekwencyę podaje alegat 4, zaś preliminarz kosztów ich utrzymania w r. 1914 alegat 1.

Z początkiem roku szkolnego 1912/13 było 26 zawodowych szkół krajowych (w r. 1911/12 było 27[1]) oraz 25 przez kraj subwencyonowanych (27), razem 51 (54).

---

[1]) Szkoła w Gdowie przeszła do subwencyonowanych.

W tem było szkół koszykarskich 13 (15[2]), kołodziejsko-kowalskich 4 (4), stolarskich 2 (2), zabawkarskich 2 (2) ceramicznych 2 (2), szewskich 3 (3), tkackich i sukienniczych 8 (8), koronkarskich 5 (5), hafciarska 1 (1), robót kobiecych 7 (8[3]), wreszcie szkół rzemiosł dla nauki kilku rzemiosł 4 (4).

Stan frekwencyi wyniósł w krajowych szkołach w roku szkolnym 1912/13—938 uczniów (w r. 1911/12—934), w subwencyonowanych 1083 (1204), razem 2021 (2138).

Subwencye państwa. **Alegat 5.**

Koszt utrzymania krajowych szkół zawodowych wyniósł, jak alegat 5. w r. 1912 brutto kwotę 861.805 K 58 h., w czem wydatek kraju 425.153 K 35 h. Dochody własne szkół 323.071 K. 23 h., oraz subwencye czynników miejscowych 16.946 K. wreszcie subwencya państwa 96.635 K.

Na rok 1913 preliminował Wydział krajowy ogólny koszt utrzymania szkół zawodowych na kwotę 762.255 K., brutto, na co otrzymał od rządu subwencyę w wysokości 97.045 K czyli 12·6% utrzymania brutto.

Ponieważ szkoły zawodowe pokrywają znaczną część swych wydatków własnymi dochodami ze sprzedaży wyrobów szkolnych, zażądał Wydział krajowy od c. k rządu pokrywania 1/3 części wydatku netto na utrzymanie tych szkół.

Cyfrowo przedstawia się ta sprawa następująco:

Rok	Koszt utrzymania netto	Subwencya państwowa	%
1907	344.803 K.	81.700 K.	23·8
1908	414 248 „	86.514 „	20·9
1909	409.821 „	83.500 „	20·3
1910	399.816 „	88.060 „	22·0
1911	487.276 „	86 760 „	17·8
1912	538.734 „	96.635 „	17·9

Mimo kilkakrotnych przedstawień u Władz centralnych, stosunek subwencyi państwa do kosztów utrzymania szkół jest ciągle bardzo niekorzystny, nie dochodzi nawet do normy z przed lat kilku, co uniemożliwia Wydziałowi krajowemu akcyę zakładania nowych szkół przemysłowych.

Lustracye fachowe szkół

Fachową lustracyę szkół przeprowadzali członkowie Komisyi przemysłowych, a mianowicie lustracyę szkół szewskich, koronkarskich, szkół robót kobiecych i szkół gospodarstwa domowego, p. A. Nawratil, szkół tkackich w Rakszawie, w Krośnie, Korczynie, Glinianach, Łańcucie, Wilamowicach Dr. Stanisław Anczyc, szkół koszykarskich P. Julian Starkel, szkoły zabawkarskiej w Jaworowie oraz szkół tkackich w Kosowie, Czernelicy, Horodence p. Włodzimierz Szuchiewicz; lustracyę wreszcie szkół kołodziejskich, stolarskich oraz szkół rzemiosł zlecił Wydział krajowy dyrektorowi szkoły rzemiosł w Drohowyżu inżynierowi Feliksowi Blauthowi.

Lustracye administracyjne i kasowo rachunkowe przeprowadzali urzędnicy Wydziału krajowego.

Szkoły koszykarskie.

Przystępując do rozpatrzenia stanu szkół wedle rzemiosł zaznaczamy, że ilość szkół koszykarskich, przez kraj utrzymywanych, zmniejszyła się w b r. do dwu tj. szkoły we Lwowie i w Leżajsku. Z powodu upadku frekwencyi zmuszony był Wydział krajowy bowiem zwinąć szkółki koszykarskie w Brzesku, Brzostku i w Zatorze. Przemysł koszykarski jest u nas prawie wyłącznie przemysłem domowym i dlatego szkółki po wsiach

---

[2]) Ubyły szkoły w Milczycach i Wielowsi.

[3]) W sprawozdaniu zeszłorocznem doliczono szkołę gospodarstwa domowego.

i małych miasteczkach po kilku latach istnienia wyczerpują miejscowy materyał w młodzieży i nie odpowiadają swemu zadaniu. Działalność więc Wydziału krajowego w sprawie kształcenia koszykarzy i popierania koszykarstwa w ogóle zwróciła się w ostatnich latach prawie wyłącznie do akcyi organizowania kursów koszykarskich, o czem szerzej w sprawozdaniu Patronatu. Szkółki subwencyonowane są zaś jedynie pracowniami produkcyjnemi, które jednak do lepszego rozwoju wymagają przedewszystkiem lepszej organizacyi handlowej, co wszakże leży poza zakresem działalności ich jako szkółek.

Szkoła koszykarska we Lwowie, pozostająca od 1. października 1912. pod kierownictwem administracyjnem P. Bolesława Kańskiego, rozwija się pomyślnie, urządziła z wiosną b. r. w lwowskim Instytucie technologicznym własną wystawę swych wyrobów, która znalazła zupełne uznanie oraz wzięła udział w koszykarskiej wystawie w Pradze.

Sprawa dostarczenia szkole odpowiedniego lokalu jest na dobrej drodze — gmina m Lwowa ofiarowała na ten cel bezpłatnie odpowiedni grunt przy ul. Zielonej, gdzie obok szkoły będzie mogła być założona także plantacya wikliny.

Do budowy będzie mógł tedy Wydział krajowy, o ile fundusze pozwolą, przystąpić z wiosną 1914.

Szkoły kołodziejsko-kowalskie.

Wprowadzenie nowego planu nauki w szkołach kołodziejsko kowalskich a zwłaszcza zmiany personalne (zeszłoroczne sprawozdanie) okazały się bardzo korzystne: szkoły te rozwijają się bardzo pięknie.

Na r. 1914 nie przewiduje Wydział krajowy, ważniejszych zmian oprócz uzupełnienia kredytów na naukowe środki i inwentarz; jedynie w szkole Kamioneckiej projektuje Wydział krajowy urządzenia nowego działu lakierniczo-rymarskiego na wzór takiego działu pięknie rozwijającego się w Tłumaczu.

Sprawę zorganizowania kursów kucia koni wstrzymał Wydział krajowy aż do zbadania wyników takiegoż kursu urządzonego przez c. k. szkołę ślusarską w Tarnopolu.

W zeszłorocznych wnioskach przedstawił Wydział krajowy wniosek przyznania stałego daru z łaski b. instruktorowi szkoły kamioneckiej Walentemu Kruczkowskiemu. Gdy Kruczkowski umarł dnia 8/3 1913 i zostawił wdowę z 12 dzieci — upraszamy o przyznanie tego daru wdowie Wandzie.

Szkoły stolarskie.

Dobudowa szkoły stolarskiej w Kalwaryi nie doszła do skutku z powodu trudności finansowych kraju ku wielkiej szkodzie szkoły, nie mogącej wprost pomieścić uczniów w dotychczasowym lokalu. Instruktora stolarstwa maszynowego w miejsce Antoniego Diakowa, który się okazał nieodpowiednim, zamianował Wydział krajowy Józefa Kruczkowskiego.

Szkoła stolarska w Stanisławowie otrzymuje z nowym rokiem nowy obszerny lokal i halę maszynową. Zawotowany jednak na ten cel przez Wysoki Sejm kredyt 140 000 K. zostanie przekroczony o kwotę około 10 000 K., głównie dlatego, że dotychczas nie załatwił c. k. Rząd przychylnie żądania naszego o przyczynienie się także skarbu państwa do kosztów maszynowego urządzenia szkoły, które ma także służyć na użytek miejscowych rzemieślników.

Zreorganizować się mająca wedle nowego statutu szkoły nauka rzeźby w drzewie i w kamieniu wymaga obsadzenia posady nauczyciela rzeźby — na co wstawiany na r. 1914 początkowy kredyt 2400 K.

Szkoły zabawkarskie

Szkoły zabawkarskie: krajowa w Jaworowie i subwencyonowana w Kulikach rozwijają się normalnie, ucierpiały

jednak w b. r. co do sprzedaży wyrobów z powodu stagnacyi finansowej oraz przesycenia targu zabawkarskiego wyrobami drewnianymi Z tego względu oraz ze względów zasadniczych, by mianowicie szkoła jaworowska nie robiła konkurencyi zbyt wielkiej swoim własnym absolwentom, rozpatruje Wydział krajowy projekt zorganizowania tej szkoły jako stolarsko-zabawkarskiej, by zmniejszywszy produkcyę zabawkarską kształciła szkoła swoich uczniów w stolarstwie.

Wreszcie nadmieniamy, że w jesieni 1912 otrzymała szkoła oświetlenie elektryczne z miejskiej elektrowni.

Szkoły szewskie.

W szkołach szewskich zaszły w roku szkolnym 1912/13 następujące zmiany personalne: kierownikiem szkoły szewskiej w Starym Sączu został Józef Pieczarkowski, dotychczasowy instruktor, zaś kierownik tej szkoły Adam Gottmann został zaangażowany przez p. Leopolda Mazurka do założenia przezeń a przez Patronat rękodzieła subwencyonowanego warsztatu szewskiego w Uhnowie Instruktorem w Starym Sączu w miejsce Pieczarkowskiego został zamianowany Jan Kalisz, instruktor szkoły szewskiej w Witkowie, na miejsce Jana Kalisza przyjął Wydział krajowy praktycznego szewca Kazimierza Willmanna.

Szkoły tkackie.

W szkołach tkackich nie zaszły żadne ważniejsze zmiany. Z powodu złego stanu finansów krajowych nie przeprowadził Wydział kraj. dobudowy budynku szkolnego w Krośnie, celem rozszerzenia szkoły o dział tkactwa maszynowego. Nauczyciel Krysa odbył jednak specyalny kurs dla nauczycieli tkactwa w szkole w Chemnitz w Saksonii i otrzymawszy w ten sposób odpowiednie przygotowanie będzie mógł objąć z rokiem szkolnym 1913/14 większą część nauki teoretycznej tak, że po zaprowadzeniu tkactwa maszynowego nauka będzie mogła odrazu być odpowiednio prowadzona Z powyższego względu nie wszedł w życie również w Kosowie dział tkactwa mechanicznego W Glinianach zaprowadził Wydział krajowy za aprobatą c. k. Rady szkolnej krajowej naukę kilimkarstwa także w miejscowej szkole ludowej dla dziewcząt, by dla powstać mającej kilimkarni Związku przemysłowego zapewnić odpowiednią liczbę robotnic. W końcowych wnioskach ponawiamy zeszłoroczny nasz wniosek przeniesienia szkoły do szerszego lokalu. Zarazem postanowił Wydział krajowydostarczyć szkole wzorów nowych kilimów artystycznych i na ten cel wstawił do preliminarza budżetu szkoły na r. 1914 kwotę 1000 K. Zwinięcie szkoły w Łańcucie odwlokło się z powodu wyłonionego w ostatnich miesiącach projektu założenia tam w miejsce szkoły tkackiej innej szkoły przemysłowej prawdopodobnie kołodziejsko-kowalskiej. Szkoły w Wilamowicach i w Korczynie przybrały w zupełności charakter warsztatów produkcyjnych. Subwencye dotychczasowe szkołom tym udzielane niesłusznie obciążają skromne fundusze szkolnictwa przemysłowego zwłaszcza obecnie, gdy dla spraw popierania drobnego przemysłu zorganizował Wysoki Sejm Patronat rękodzielniczy i przeznaczył na ten cel odrębne fundusze. Dlatego postanowił Wydział krajowy udzielać tym szkołom dotychczasowej subwencyi tylko jeszcze przez lat sześć tj. do roku 1919 włącznie. Podobnie załatwi Wydział kraj. prawdopodobnie sprawę subwencyonowania szkółek tkackich w Czernelicy i Zwiniaczu, co jednak będzie jeszcze przedtem zbadane na miejscu.

Szkoły keramiczne.

Sprawa zorganizowania szkoły keramicznej we Lwowie została ostatecznie postanowioną przez Wydział kraj. wobec tego, że gmina miasta Lwowa ofiarowała na ten cel bezpłatnie obszerny grunt przy ul. Snopkowskiej. Budowa tedy budynków szkolnych, będzie się mogła rozpocząć z wiosną 1914, jeśli tylko na to pozwoli położenie finansowe kraju. Nadmieniamy,

że grunt darowany krajowi przez gminę jest o tyle obszerny, że na nim będzie mógł stanąć także budynek stacyi keramicznej i naftowej oraz Instytutu geologicznego.

Szkoły robót kobiecych.

Ilość szkół koronkarskich zmniejszyła się o szkołę koronkarską w Bobowej, którą Wydział krajowy z powodu trudności w sprzedaży wyrobów, zbyt nizkich zarobków z produkcyi, ręcznych koronek i niewielkiej subwencyi zmuszony był zwinąć, przenosząc nauczycielkę tej szkoły p. Rzeczycką do Zakopanego, jako drugą nauczycielkę tamt. szkoły koronkarskiej, w miejsce p. Maryi Latko, którą Wydział kraj uwolnił od obowiązków.

Zwijając jednak powyższą szkołę polecił Wydział krajowy Patronatowi rękodzieł zorganizowanie w Bobowej związku koronkarek, któryby skupiwszy absolwentki szkoły i inne miejscowe koronkarki zapewnił im stały i o ile możności wyższy zarobek z koronkarstwa. Pierwsze kroki zorganizowania tego związku zostały już przez Patronat wdrożone.

Celem dostarczenia szkołom koronkarskim krajowym i subwencyonowanym nowych wzorów do produkcyi, zakupił Wydział kraj. u artysty malarza Walerego Krycińskiego 44projektów koronek klockowych i szytych. Wzory te o motywach przeważnie naturalistycznych, w znacznej części zakopiańskich, zyskały uznanie interesowanych kół ze względu na piękność rysunku, świeżość motywów i wprowadzenie motywów nowych zakopiańskich, dotychczas nieznanych w koronkarstwie.

Wzory te wydał bardzo starannie lwowski zakład reprodukcyjny „Tęcza“.

Wzory powyższe będą także częściowo użyte w szkole hafciarskiej w Makowie, po stosownem ich przerobieniu i dostosowaniu do techniki hafciarskiej.

Sprawa podniesienia i zorganizowania szkolnictwa przemysłowego dla kobiet wejdzie na pomyślne tory, gdy zostaną zorganizowane we Lwowie i w Krakowie wzorowe państwowe szkoły robót kobiecych. Szkołę krakowską obejmie c. k. Rząd w najbliższym czasie (o czem szerzej niżej), założenie takiej szkoły we Lwowie jest w trakcie i zależy od gminy, którąby musiała deklarować dostarczenie odpowiedniego budynku Sprawa ta na razie niezałatwiona przez gminę.

Szkoły rzemiósł.

Szkoły rzemiosł subwencyonowane w Oświęcimiu, Miejscu Piastowem i Pawlikowicach mają frekwencyę wzmożoną w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym i zasługują na udzielaną im subwencyę. Zawody, których wyuczają swych wychowanków podaje alegat 4

Z powodu niezałatwienia przez Wysoki Sejm zeszłorocznych naszych wniosków oraz z powodu braku decyzyi w Kuratoryi Fundacyi hr. St. Skarbka nie otrzymała szkoła rzemiosł w Drohowyżu w roku przedmiotowym niezbędnego dla rozwoju szkoły nowego budynku warsztatowego. W końcowych wnioskach ponawiamy tedy zeszłoroczny nasz wniosek.

Mechaniczna Stacya doświadczalna we Lwowie.

W ubiegłym roku szkolnym 1912/13 protokół czynności stacyi mechanicznej we Lwowie wykazuje 484 exhibitów a księga zamówień otrzymanie 280 zamówień.

Alegat 6.

Zbadano następujące materyały dla władz rządowych, autonomicznych i stron prywatnych (jak alegat 6) tudzież wykonywano i badano słupy żelazno-betonowe, jako doświadczenia naukowe Prof. Dr. M. Thuliego a słuchacze szkoły politechnicznej korzystali z demonstracyi badań materyałów, podobnie jak w latach poprzednich. Inwentarz ogółem wzrósł na łączną sumę 7427·30 K.

Przyznanie krajowym szkołom przemysłowym prawa odbywania egzaminów majsterskich.

Dotychczas posiadały krajowe szkoły jedynie prawo wyzwalania swych absolwentów na czeladników danego rzemiosła. Na wniosek Wydziału krajowego przyznało Ministerstwo handlu wszystkim krajowym szkołom prawo odbywania egzaminów majsterskich.

Założenie szkoły kamieniarskiej.

Uchwałę Wysokiego Sejmu z 18/2 1907 polecającej Wydziałowi krajowemu „by zbadał potrzebę utworzenia w Trembowli szkoły kamieniarskiej ewentualnie w razie uznanej potrzeby wdrożył w tej mierze rokowania z c. k. Rządem i zdał sprawę na jednej z najbliższych sesyi.“ Wydział krajowy odstąpił, jak to w zeszłorocznem sprawozdaniu podano, do zbadania i przedstawienie wniosku Krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych, Komitet szkolny Komisyi rozpatrywał na kilku posiedzeniach potrzebę ewentualnego otwarcia szkoły kamieniarskiej i szczegóły jej organizacyi, nadto zwołano we Lwowie i w Krakowie konferencyę miejscowych architektów, budowniczych, profesorów budownictwa oraz majstrów kamieniarskich.

Powszechnie stwierdzono na ogół potrzebę szkolnej nauki kamieniarstwa i rzeźbiarstwa, któreto gałęzie przemysłu dzisiaj zdane jedynie na praktykę warsztatową, nie dostarczają przemysłowi pracowników dostatecznie wykształconych. Komisya przemysłowa stwierdziła jednak, że na razie nie zachodzi konieczna potrzeba organizowania w kraju odrębnej szkoły czy rzeźbiarsko kamieniarskiej typu wyższego jak w Horicach, czy szkoły jedynie kamieniarskiej typu niższego jak w Laas, Hallein, Saubsdorf i Friedeberg, nie tylko ze względu na stosunkowo bardzo znaczne koszta założenia i utrzymania takiej szkoły, zwłaszcza wobec bardzo naglących potrzeb szkolnictwa przemysłowego na innych polach, ale także ze względu na to, że potrzebę kształcenia szkolnego kamieniarzy i rzeźbiarzy w drzewie zaspokoić by mogły w zupełności istniejące już w kraju szkoły.

C. k. szkoły przemysłowe we Lwowie i w Krakowie a mianowicie ich działy przemysłów budowlanych mogłyby bowiem kształcić kamieniarzy, oczywiście pod warunkiem, że nauka zostałaby zorganizowaną dla kamieniarzy w dziale zupełnie osobnym, o nauce całorocznej połączonej z nauką wasztatową; oddziały te musiałyby jednak zwłaszcza w pierwszych latach użyć nawet pewnej reklamy, celem pozyskania odpowiednej frekwencyi,

Kształcenie zaś szkolne rzeźbiarzy w kamieniu powinny objąć również te same c. k szkoły w Krakowie i Lwowie, a także i szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem i w Kołomyi, a mianowicie istniejące już przy wszystkich tych szkołach oddziały dla rzeźby w drzewie. Rzeźba w drzewie bowiem w istocie swej jedynie materyałem, w którym się rzeźbi, różni się od rzeźby w kamieniu, gdy zaś snycerz obecnie coraz mniej znajduje pracy i zarobku, trzebaby mu dać w szkole możność nauczenia się także rzeźby w kamieniu i w ten sposób uzupełnić jego wykształcenie, zaś przemysłowi dostarczyć dostatecznie wykształconych rzeźbiarzy w drzewie. W nowym statucie szkoły przemysłu drzewnego w Stanisławowie, ktory wchodzi w życie z rokiem szkolnym 1913/14 oddział rzeźbiarski tej szkoły obejmuje rzeźbę w drzewie i w kamieniu, pożądanemby było, by to się również stało w powyżej wymienionych szkołach państwowych.

Kształcenia wreszcie t. zw. górników t. j. zwyczajnych robotników w kamieniołomach którzy kamień wydobywają, obciosowują go z grubsza na stosowną bryłę oraz wyrabiają kostki i płyty brukowe, krawężniki, toczydła, osełki do ostrzenia kos i t. d. powinny się podjąć kursa obróbki kamienia.

Akceptując w całości powyższe wnioski krajowej Komisyi przemysłowej, odstąpił W. krajowy sprawę zorganizowania powyższych kursów dla górników Patronatowi rękodzieł i drobnego przemysłu, który prowadzi administracyę wszystkich krajowych kursów zaś zresztą powyższych wniosków Komisyi zwrócił się Wydział krajowy do c. k. Rady szkolnej z wnioskiem przedstawienia c. k. Ministerstwu potrzeby:

a) Wydzielenia z szkół rzemiosł budowlanych, istniejących przy c. k. szkole przemysłowej w Krakowie i we Lwowie osobnych oddziałów kamieniarskich z nauką całoroczną połączoną z nauką warsztatową,

b) dołączenia w oddziałach rzeźby w drzewie, istniejących przy c. k. szkołach przemysłowych we Lwowie i w Krakowie oraz c k. szkołach przemysłu drzewnego w Zakopanem i Kołomyi, także nauki rzeźby w kamieniu w jeden jednolity oddział.

Słuszność powyższych wniosków uznała w zupełności c. k. Rada szkolna krajowa (pismo z 16 lipca 1913). Zorganizowanie jednak oddziałów kamieniarskich w c. k. szkole przemysłowej w Krakowie i we Lwowie zależy przedewszystkiem od tego, czy odnośne gminy zechcą wybudować dodatkowo do istniejących już budynków szkolnych osobne budynki na pracownie szkolne kamieniarskie. Aż do decyzyi tedy gmin sprawa jest w zawieszeniu.

Włączenie zaś nauki rzeźby w kamieniu do oddziału rzeźby w drzewie przy c. k. szkole przemysłowej we Lwowie jest w toku, a w c k. szkołach przemysłu drzewnego w Kołomyji, i w Zakopanem zależy od uzyskania dla ych szkół lepszego umieszczenia, co w najbliższym czasie powinno nastąpić.

Zasiłki stypendyjne.

Wykaz zasiłków stypendyjnych, udzielonych z funduszu krajowego uczniom szkół przemysłowych i Akademii handlowych podaje alagat 7.

Alegat 7.

Uczniom szkół kupieckich nie udziela Wydział krajowy zasiłków.

Dalsze kształcenie nauczycieli szkół zawodowych.

W roku szkolnym 1912|13 przyznał Wydział krajowy zasiłki na dalsze studya fachowe następującym nauczycielom krajowych szkół zawodowych:

Teofilowi Krysie, nauczycielowi krajowej szkole tkackiej w Krośnie, 750 koron celem dalszego kształcenia się w szkole tkackiej w Chemnitz w Saksonii.

Władysławowi Niemczynowskiemu, kierownikowi krajowej szkoły stolarskiej w Kalwaryi, 350 koron na koszta podróży za granicę celem zwiedzenia szkół stolarskich,

Longinowi Śmieszce, nauczycielowi rysunków w krajowej szkole stolarskiej w Kalwaryi, 250 koron na koszta podróży za granicę celem zapoznania się ze sposobem nauczania rysunków w zagranicznych szkołach stolarskich.

3. Państwowe szkoły przemysłowe.

Nowe szkoły.

Z wymienionych w zeszłorocznem sprawozdaniu projektowanych nowych szkół państwowych mają wejść w najbliższym czasie w życie szkoła młynarska w Przemyślu i szkoła przemysłowa żeńska w Krakowie, która wejdzie w miejsce dotychczasowej miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej i obejmować będzie trzy działy: białe szycie, krawieczyzna i haft. Powstanie obu tych szkół łączyć się będzie jednak z pewnemi ofiarami ze strony kraju. Gdy bowiem przy zakładaniu szkół państwowych żąda zawsze c. k. Rząd, by odnośne gminy dostarczyły budynku oraz pokrywały koszta konserwacyi, opału, światła i usługę, znaczne spadną z tego tytułu ciężary na gminę miasta

Krakowa (koszt budynku około 530.000 K i prestacye 6500 K rocznie) i na gminę miasta Przemyśla (koszt budynku ponad 300.000 K i analogiczne prestacye). Ponieważ powstanie tych szkół przedstawia duży interes dla całego kraju proponuje Wydział krajowy w końcowych wnioskach podwyższenie szkole żeńskiej w Krakowie z chwilą, gdy przejdzie na etat państwa, dotychczasowej rocznej subwencyi 4.000 K do kwoty 6 500 K, zaś na rzecz szkoły młynarskiej w Przemyślu przyczynienie się funduszu krajowego do kosztów budowy jednorazową maksymalną kwotą 100.000 K.

Nowe budynki szkolne i dobudowy.

Do wystawienia nowych budynków w Kołomyji i w Zakopanem dotychczas c. k. Rząd nie przystąpił, uchwalone przez Wysoki Sejm na ten cel kredyty nie zostały przez Wydział krajowy zrealizowane. W końcowych wnioskach ponawia Wydział krajowy zeszłoroczny swój wniosek przeprowadzenie dobudowy w Świątnikach kosztem 73.500 K a w Sułkowicach kosztem 90.000 K. Dla szkoły sułkowickiej oraz dla połączonej z nią w osobie dyrektora Spółki kowalskiej okazuje się nadto potrzeba sprawienia samochodu, któryby oszczędzając czas jazdy do najbliższych miast umożliwił dyrektorowi szkoły pełnienie obowiązków dyrektora Spółki. Gdy do kosztów sprawienia samochodu w kwocie 7000 K przyczynić się ma Spółka kwotą 4000 K, zaś Rząd kwotą 3000 K, upraszamy o zawotowanie na ten cel kwoty 1000 K, wstawionej do preliminarza r. 1914.

4. Szkolnictwo handlowe.

Szkoły kupieckie w Tarnowie i w Brodach.

Założone przez Wydział krajowy z rokiem szk. 1911/12 szkoły kupieckie w Tarnowie i w Brodach wykazały z rokiem szk. 1912/13 t. j. w drugim roku istnienia, następujący stan frekwencyi:

	Szkoła kup.			Szkoła uzup.			Kurs żeński	Razem
	przyj.	I.	II.	I.	II.	III.		
w Tarnowie	25	26		119	9		39	218
wystąpiło	13	4		6	3		12	38
pozostało	12	22		113	6		27	180
w Brodach	28	21	13	30	10		46	140
wystąpiło	7	5	—	19	5		2	38
pozostało	21	16	13	11	5		44	110

Stan na ogół bardzo korzystny; a gdy i pomyślny stan nauki w obu zakładach stwierdził delegat Wydziału krajowego, uważać można istnienie obu szkół za utrwalone i należałoby dostarczyć obu zakładom specyalnych budynków. Obie bowiem szkoły mieszczą się dotychczas niezbyt wygodnie w wynajętych lokalach, a pod każdym względem wyszłoby im na korzyść

ulokowanie w własnych budynkach. Z powodu złego stanu finansów krajowych wstrzymał się jednak Wydział krajowy z przedstawieniem w b. r. Wysokiemu Sejmowi odpowiednich wniosków.

Gdy z powodu otwarcia nowych klas okazała się potrzeba nominacyi w obu szkołach nowych nauczycieli, zamianował Wydział krajowy, w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową, nauczycielami przedmiotów handlowych w IX. randze w Tarnowie P. Maryana Seredyńskiego, nauczyciela Akademii handlowej w Krakowie, a w Brodach P. Mikołaja Krupińskiego i P. Izydora Kapkę, obu absolwentów prawa i kursu handlu dla abituryentów z dłuższą praktyką handlową, nadto w X. randze nauczycieli stenografii, kaligrafii i nauki pisania na maszynie, oraz do funkcyi administracyjnych do pomocy dyrektorom, w Tarnowie P. Józefa Kapuścińskiego, zaś w Brodach P. Bolesława Nycza, obu absolwentów lwowskiej c. k. Akademii handlowej.

Szkoły kupieckie w Przemyślu i w Białej.

Gdy gmina m. Przemyśla oraz T. S. L. dla Białej zobowiązało się pokrywać $^1/_3$ utrzymania szkół kupieckich w Białej i w Przemyślu, Wydział krajowy przystępuje z 1 września b. r. do otwarcia tych szkół.

Dyrektorem szkoły w Białej zamianował Wydział krajowy P. Leopolda Deimla, dotychczasowego dyrektora szkoły kupieckiej w Brodach. P. Deimel okazał jako dyrektor szkoły w Brodach przy jej organizacyi i dotychczasowem prowadzeniu tyle talentu administracyjnego, że w jego rękach pomyślny rozwój szkoły bialskiej, choć powstającej wśród bardzo ciężkich miejscowych warunków, jest zdaniem Wydziału krajowego zapewniony. Dyrektorem zaś szkoły przemyskiej zamianował Wydział krajowy Dra Kazimierza Sawickiego, absolwenta praw i Akademii eksportowej w Wiedniu, nauczyciela w szkole handlowej T. S. H. we Lwowie.

Nauczycielami przedmiotów handlowych w IX. randze zamianował Wydział krajowy dla Białej P. Wawrzyńca Bienieka, absolwenta filozofii i kursu handlow. dla abituryentów z dłuższą praktyką handlową, zaś dla Przemyśla P. Teofila Seyfarta, absolwenta prawa, uczestnika kursu handlowego dla nauczycieli wyższych szkół handlowych, zaś nauczycielami pomocniczymi w X randze P. Adama Dziębaja dla Białej, P. Ignacego Dziubka dla Przemyśla, obu absolwentów lwowskiej Akademii handlowej.

Subwencyonowane szkoły kupieckie.

Do rzędu szkół kupieckich, subwencyonowanych, postanowił Wydział krajowy dołączyć szkołę handlową fundacyi Ozyasza Gotthelfa w Samborze.

Szkoła ta miała do niedawna język wykładowy niemiecki i kształciła tylko uczniów wyznania mojżeszowego. Obecnie wprowadziła od kilku lat język wykładowy polski i kształci także uczniów religii katolickiej. Do szkoły uczęszczało w roku szkolnym 1912/13 148 chłopców i 21 dziewcząt, a nauki udziela 2 stale mianowanych nauczycieli i 7 dochodzących. Szkoła mieści się we własnym, umyślnie na ten cel wybudowanym budynku. Ponieważ sprawozdania z lustracyi szkoły stwierdziły kilkakrotnie bardzo dobry stan nauki w zakładzie, szkoła zasługuje ze wszech miar na poparcie, bez którego nie mogłaby istnieć. Wydział krajowy wstawił tedy do preliminarza budżetu krajowego na r. 1914 kwotę 2000 koron, jako subwencyę dla szkoły i uprasza Wysoki Sejm o przyjęcie tej nowej pozycyi.

Przy liceum im. Królowej Jadwigi we Lwowie istnieje od lat kilku dwuklasowa szkoła handlowa żeńska; w uznaniu jej dodatniej działalności oraz celem ulżenia gminie w stosunkowo znacznych kosztach jej utrzymania, wstawił Wydział krajowy do preliminarza budżetu krajowego na r. 1914 subwencyę 2000 koron i uprasza o przyjęcie tego wydatku.

II. Popieranie przemysłu.

Krajowy fundusz przemysłowy.

Mając zdać Wysokiemu Sejmowi sprawę z czynności Wydziału krajowego i krajowej Komisyi przemysłowej w zakresie popierania przemysłu, należy przedewszystkiem omówić sprawy krajowego funduszu przemysłowego, na którym się ta akcya głównie opiera.

W poprzednich swych sprawozdaniach, a mianowicie w sprawozdaniu z 20-go listopada 1911 roku L. W. 41 797/11, Alegat 879 do sprawozdań stenograficznych z roku 1912 i w sprawozdaniu Alegat 993 do sprawozdań stenograficznych z r. 1913, przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi niedomagania funduszu przemysłowego, powstałe tak wskutek nadmiernego obciążenia funduszu długiem 4,000.000 koron na rzecz Banku krajowego, jak i wskutek mnożących się coraz bardziej zgłoszeń o pomoc z tego funduszu, zgłoszeń bardzo poważnych i na uwzględnienie zasługujących, których jednak fundusz przemysłowy w granicach rozporządzalnych zasobów nie mógł zaspokoić.

Uchwalone przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 9 lutego 1912, powiększenie funduszu do wysokości 10,000.000 koron, miało tym niedomaganiom zaradzić i stworzyć podstawę. do szerszej działalności funduszu, opartej o jego własne zasoby.

Niestety, wywołane sytuacyą polityczną i przesileniem ekonomicznem trudności na targu pieniężnym, nie dozwoliły Wydziałowi krajowemu korzystać dotychczas z upoważnienia Wysokiego Sejmu do zaciągnięcia pożyczek na powiększenie funduszu przemysłowego w myśl uchwały z 9 lutego 1912 r., a skutkiem tego niedomagania funduszu nie zostały usunięte, a przeciwnie, znacznie się powiększyły. Na wieść bowiem o zamierzonem tak wydatnem zasileniu przez Wysoki Sejm funduszu przemysłowego, wielu przedsiębiorców zgłaszało się o pomoc z tego funduszu. Do istniejących licznych zgłoszeń przybyły zatem nowe. Te wszystkie jednak zgłoszenia, wobec niemożności wykonania uchwały Wysokiego Sejmu o powiększeniu funduszu przemysłowego, nie miały widoków zaspokojenia, funduszowi bowiem przemysłowemu pozostawał do rozporządzenia już tylko dochód ze zwrotów pożyczek i z należnych odsetek bieżących, który to dochód przedewszystkiem ma służyć na amortyzacyę i oprocentowanie długu w Banku krajowym i na zaspokojenie promes. jakie pozostały z r. 1911 niezrealizowane.

W tej sytuacyi trzeba było jasno postawić kwestyę, czy wobec wyczerpania funduszu przemysłowego nie należałoby wstrzymać zupełnie wydawanie promes. Nad sprawą tą obradowała Komisya przemysłowa na swych plenarnych posiedzeniach, każdym razem ilekroć przedstawiano jej stan funduszu przemysłowego i podawano do rozpatrzenia wnioski Komitetu przemysłowego o udzielenie nowych pożyczek. Z uwagi na spodziewane polepszenie położenia ekonomicznego, możliwość zaciągnięcia pożyczki i zasilenia jej walutą funduszu przemysłowego, dalej z uwagi na doniosłe znaczenie, jakie ma dla przedsiębiorstwa przemysłowego uzyskanie promesy pożyczkowej, na podstawie której można czynić inwestycyjne zamówienia i którą w razie poprawy stosunków kredytowych można zeskontować w innych instytucyach finansowych, — postanowiła komisya przemysłowa uwzględnić zasługujące na poparcie prośby przedsiębiorstw i doradzać Wydziałowi krajowemu wydawanie promes początkowo z zastrzeżeniem, że na zrealizowanie ich będzie można liczyć dopiero w r. 1913, a następnie z zastrzeżeniem dalej jeszcze idącem, tem mianowicie, że promesy będzie można zrealizować po zaspokojeniu wszystkich poprzednio wydanych promes.

Na podstawie przedłożonych przez Komisyę wniosków Wydział krajowy, uznając konieczną potrzebę przyjścia z pomocą wskazanym przez Komisyę przedsiębiorstwom, wydawał dalsze promessy z powyższemi zastrzeżeniami.

W ten sposób przybyły do pozostałych z r. 1911 niezrealizowanych promes na sumę	938.000 kor.
nowe promesy a w szczególności:	
1) na podstawie wniosków Komisyi z 30 marca 1912 12 promes na . .	650.000 kor.
2) na podstawie wniosków Komisyi z 6 lipca 1912 11 promes na . . .	852.000 kor.
3) na podstawie wniosków Komisyi z 9 listopada 1912 12 pożyczek na . .	1,309.000 kor.
razem było wydanych promes na	3,749.000 kor.
Jak stwierdzają dołączone niżej bilanse i rachunki funduszu przemysłowego wypłacono w roku 1912 pożyczek na . .	1,103.741 kor.
Zostało tedy z końcem r. 1912 niezrealizowanych promes na . . .	2,645.259 kor.

Tymczasem przesilenie gospodarcze i finansowe w naszym kraju doszło do szczytu, nastąpiła bardzo znaczna restrykcya albo zupełne zamknięcie kredytu bankowego, z którego przedsiębiorstwa przemysłowe poprzednio korzystały. W tych ciężkich warunkach pożyczka z funduszu przemysłowego przedstawiała dla wielu z przedsiębiorstw, które promesy posiadały, jako jedyny ratunek przed niszczącymi skutkami przesilenia finansowego. Świadomość tego stanu rzeczy, brak zasobów funduszu przemysłowego i niemożność zaciągnięcia wotowanych już przez Wysoki Sejm pożyczek na zasilenie funduszu stały się poważną troską Wydziału krajowego i skłoniły go do postarania się o brakujące chwilowo fundusze. Zachętą do tego była również nieuchwalona wprawdzie przez Wysoki Sejm ale powzięta przez sejmową Komisyę przemysłową rezolucya w jej sprawozdaniu z 4 kwietnia 1913 (Alegat 1210 sprawozdań sejmowych z 1913 r.), które na porządek dzienny obrad nie weszło. W myśl tej rezolucyi miał Wysoki Sejm polecić Wydziałowi krajowemu poczynienia starań o zasilenie funduszu przemysłowego ewentualnie w drodze lombardu papierów krajowych dla wypłacenia uchwalonych a niewypłaconych pożyczek.

Opierając się na tej rezolucyi, a przedewszystkiem opierając się na uchwale Wysokiego Sejmu z 9 lutego 1912 r. o powiększeniu funduszu przemysłowego, która to uchwała jakkolwiek nie w obecnej chwili ale w przyszłości daje Wydziałowi krajowemu możność i pewność dostarczenia funduszowi przemysłowemu środków płynnych, postanowił Wydział krajowy dostarczyć potrzebnej funduszowi przemysłowemu gotówki.

I tak uchwałą z dnia 9 kwietnia 1913 L. W. 56 541/13 postanowił Wydział krajowy zlombardować w Banku austro-węgierskim papiery wartościowe, będące własnością funduszu krajowej sprzedaży soli w takiej ilości, ażeby uzyskać gotówkę 1,500.000 kor. i kwotę tę postanowił wypożyczyć funduszowi przemysłowemu. Gdy suma ta okazała się niewystarczającą a do wydanych w r. 1912 promes przybyły jeszcze 4 promesy, uchwalone na podstawie wniosków Komisyi pełnej z 14 czerwca 1913 na sumę 428.000 kor., postanowił Wydział krajowy, uchwałą z dnia 11 lipca 1913 L. W. 112 225 zlombardować jeszcze taką ilość papierów wartościowych, aby uzyskać na zasilenie funduszu przemysłowego dalszą gotówkę 400.000 kor. Papiery wartościowe

lombardowano w miarę wykazywanej przez Bank krajowy, jako zarządcę funduszu przemysłowego, potrzeby wypłacania dojrzałych do realizacyi promes i to promes tylko takich przedsiębiorców, którzy zobowiązali się opłacać od pożyczki wyższy procent, równający się każdoczesnej stopie procentowej lombardu w Banku austro-węgierskim, Wydział krajowy bowiem przerzucił na fundusz przemysłowy obowiązek opłaty procentu lombardowego od sum wypożyczonych aż do czasu zupełnego wykupienia lombardu.

Całą z lombardu uzyskaną gotówkę 1,900.000 kor. przekazano już do funduszu przemysłowego a Bank krajowy zużył już na wypłatę promes całą dostarczoną funduszowi temu gotówkę

Obecnie stan promes pożyczkowych przedstawia się następująco:

Jak wyżej wykazano, pozostało z końcem r. 1912 niezrealizowanych promes na sumę . . .	2,645.259 K
w czerwcu 1913 przybyło promes 4 na sumę .	428.000 „
razem . . .	3,073.259 K
przy pomocy lombardu zaspokojono promesy na .	1,900.000 K
pozostaje promes 20 na . —	1,173.259 K
Odjąwszy od tego dawniejsze 4 promesy, obecnie właśnie już stornowane, na sumę .	263.000 K
pozostanie niezrealizowanych 16 promes na . .	910 259 K
Mała część tych promes, o ile są dojrzałe do zrealizowania, może już dziś znaleść pokrycie w rozporządzalnych zasobach funduszu ze zwrotów powstałych, a wynoszących w chwili wygotowania niniejszego sprawozdania .	240.000 K
reszta promes na . .	670 259 K

może być tylko częściowo zaspokojona z dalszych wpływów funduszu przemysłowego, które w bieżącym roku będą bądź bardzo uszczuplone z powodu licznie udzielanych moratoryów ze względu na przesilenie gospodarcze w kraju.

Powyżej wykazane ofiary, jakie kraj poniósł na rzecz przemysłu, należą bez kwestyi do bardzo wielkich, Wydział krajowy nie wahał się jednak przyjść z tą wyjątkową pomocą funduszowi przemysłowemu w tej ciężkiej dobie przesilenia finansowego mając na uwadze fatalne skutki przesilenia dla powstającego u nas z tak niesłychanym trudem przemysłu. Wydział krajowy sądzi, że niosąc tę pomoc doraźną, działa zgodnie z intencyami Wysokiego Sejmu, który tak szczególną opieką otacza przemysł krajowy i kosztem tak znacznych ofiar go wspomaga, to też Wydział krajowy nie wątpi, że Wysoki Sejm usprawiedliwi powyższe zarządzenia Wydziału krajowego zwłaszcza, że pomoc ta z funduszu krajowego jest chwilowa i zlombardowane papiery wartościowe będą niezwłocznie po ustaniu przesilenia i po zaciągnięciu 7 milionowej pożyczki przez fundusz przemysłowy wykupione i funduszowi krajowemu zwrócone.

Wobec tego, że stan funduszu przemysłowego przez dłuższy przeciąg czasu mianowicie aż do zupełnego zwrotu wypożyczonych z funduszu krajowego na swe zasilenia sum nie dozwoli przyznawania żadnych dalszych pożyczek, postanowił Wydział krajowy nowych zgłoszeń o pożyczki wcale nie rozpatrywać i wszystkie takie zgłoszenia niezwłocznie stronom zwracać. W podanym do gazet komunikacie z przebiegu posiedzenia Komisyi pełnej z 14. czerwca 1913 zamieścił Wydział krajowy także uwagę, że z powodu zupełnego wyczerpania funduszu pożyczek obecnie wcale udzielać się nie będzie.

Zestawienie Promes wydanych na pożyczki przemysłowe w okresie sprawozdawczym.

Nawiązując do zeszłorocznego sprawozdania Wydział krajowy przedkłada poniżej zestawienie promes wydanych w roku sprawozdawczym tj. w czasie od sierpnia 1912 do lipca 1913. Promesy, które były wydane w pierwszej połowie r. 1912 względnie do końca lipca 1912, są wymienione w zeszłorocznem sprawozdaniu.

Z końcem lipca 1912 było 39 niezałatwionych podań pożyczki z funduszu przemysłowego na ogólną kwotę . . . . . 3,776.000 K

W czasie od lipca 1912 do końca czerwca 1913 wpłynęło podań o pożyczki 69 na kwotę . 6,697.000 „

tak, że ogółem było do załatwienia podań o pożyczki przemysłowe 108 na ogólną sumę . 10,473.000 „

Z tego załatwiono odmownie lub też wskutek braku odpowiedzi i nie nadesłania żądanych uzupełnień przez petentów, należy uważać za cofnięte 83 podań na kwotę . . . . . 6,785.000 „

Z wnioskami zaś na udzielenie pożyczek przedstawiła Komisya Wydziałowi krajowemu 16 podań, a mianowicie na podstawie uchwał swego plenum:

a) z 9. listodada 1912 podań 12 na 1,309.000 K
b) z 14. czerwca 1913 podań 4 na 428.000 „
razem 16 podań na . 1,737.000 „

tak, że z końcem czerwca 1913 pozostaje niezałatwionych jeszcze podań 9 na kwotę . . . 1,955.000 „

W czasokresie objętym tem sprawozdaniem, to jest od sierpnia 1912 do końca czerwca 1913 przyznał Wydział krajowy 16 pożyczek na ogólną kwotę 1,737.000, a mianowicie:

1) Hacke fabryka świec w Przemyślu 12.000 K.
2) Zosel stolarnia w Podwołoczyskach 12.000 K.
3) Hofstätter i Ska fabryka wyrobów żelaznych w Podgórzu 180.000 K.
4) Sulikowski fabryka wyrobów metalowych w Krakowie 230.000 K.
5) Salik i Reifer fabryka wstążek jedwabnych w Jarosławiu 40.000 K.
6) Potaschman fabryka kartonaży w Tarnowie 15.000 K.
7) „Merkury“ piekarnia chleba we Lwowie 250.000 K.
8) Towarzystwo kuśnierzy w Tyśmienicy 125.000 K.
9) Fabryka drożdży w Zamarstynowie 200.000 K.
10) „Kalka“ fabryka kalki we Lwowie 15.000 K.
11) Drukarnia Wilfa we Lwowie na wydawnictwo modlitewników 30.000 K.
12) Towarzystwo kapeluszników w Myślenicach 200.000 K.
13) Piasecki fabryka czekolady w Krakowie 80.000 K.
14) Niemojowski i Spka fabryka wyrobów papierowych we Lwowie 40.000 K.
15) Kajetanowicz fabryka mydeł toaletowych „Wilma“ we Lwowie 8.000 K.
16) Horodyski fabryka drożdży w Kołędzianach 300.000 K.

Bilanse funduszu przemysłowego.

Szczegółowy obraz stanu funduszu przemysłowego w r. 1912 przedstawiają sporządzony przez Bank krajowy jako zarządcę funduszu przemysłowego półroczne bilanse tego funduszu i cyfry obrotowe za tenże rok. Zarazem Wydział krajowy nadmienia, że zamknięcie rachunku funduszu przemysłowego za r. 1913 sporządzone przez Wydział krajowy na podstawie rachunków Banku krajowego jak nie mniej wykazanie stanu majątku funduszu z końcem r. 1912 znajdują się przy zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1912, przedłożonem Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z 25. lipca 1913 LW. 86958 na stronie 1140.

Bilans stałego funduszu przemysłowego.

z dniem 30. czerwca 1912.

Stan czynny.

Kapitał z udzielonych pożyczek.			
przemysł tkacki . . .	13	1,459.387·93	
„ skórny. . .	10	208.330·48	
„ metalowy . .	36	1,435.702·28	
„ drzewny . .	26	417.485·70	
„ ceramiczny . .	10	103.301·61	
innnym gałęziom . . .	108	3,102·739,14	6,726.947·14
	203		
Udział w To. tkack. Łańcut .			50.000·—
Realności własne (garbarnia Rzeszów)			55.240·—
Zarząd garbarni w Rzeszowie .			7.185·97
			6,839.373·11

Stan bierny.

Aktywa przyjęte od Wydź. kraj. z dniem 1/I 1888 . . .		222.820·16	
Mniej odpisy . . .		68.928·64	153.891·62
Dotacya krajowa 25 rat z funduszu przemysł. do 30./6. 1912.		2,500.000·—	
Z fund. państwa (dot. rządowa)		100.000 —	2,600.000·—
Pożyczka hipot. (Garb. Rzeszów)			21.348 44
Kasa Banku kraj. z 30./6. 1912 .			3,914.580·—
Przyrost dotacyi po 31./12 1911		147.104 23	
Zysk Bto za I półrocze 1912 .		2.448·93	149.553·15
			6,839.373·11

Cyfry obrotowe stałego funduszu przemysłowego.

Przychód.

Odsetki pobrane od dłużników . .	83.798·33
„ zwłoki	2.534·12
Dotacya krajowa	100.000·—
„ rządowa	100.000·—
Stan lokacyi w Banku krajowym .	3 914.580 —
Koszta ogólne	12.511·45
Zarząd garbarni Rzeszów . . .	1.541·32
Spłata pożyczek . . , . .	465.535·14
	4,680 500·36

Rozchód.

Stan lokacyi w Banku kraj. z 31./XII. 1911 r.	3,987.800·—
Pożyczki wypłacone	593.999·48
Odsetki wypłacone Bankowi kraj. .	96.394·98
Zarząd garbarni w Rzeszowie. .	1.679·56
Pożyczka hipoteczna Garbarni . .	626·34
	4,680.500·36

Bilans stałego funduszu przemysłowego

z dnia 31. grudnia 1912.

Stan czynny.

Dłużnicy z pożyczek			
Przemysł tkacki . . .	13	1,454.146·77	
„ skórny . . .	9	205.380·83	
„ metalowy . . .	38	1,536.585.45	
„ drzewny . . .	26	417.358·73	
„ ceramiczny . . .	10	95.323·48	
Innych gałęzi	108	3,071.220 52	
	204		6.780.025·78
Udział w Tow. tkackiem Łańcut			50.000·—
Realności własne (garbarnia Rzeszów)			55.240·—
Zarząd garbarni rzeszowskiej .			7.433 09
			6,892.698·87

Stan bierny.

Aktywa przyjęte od Wydz. kraj. z 1./I 1888 r.	222.820·16	
Mniej odpisy	68.928·64	153.891·52
Dotacya krajowa 26 rat z funduszu przemysłow. od r. 1887—31./XII 1912 r. . . .	2 600 000·—	
Dotacya państwowa . . .	100.000·—	2 700.000·—
Rachunek bież Banku kraj. .		3 921 600·—
Pożyczka hipot. (Garb Rzeszów)		20 708·48
Przyrost dotacyi po 31./XII 1911	147.104·23	
Strata za r. 1912 . . .	50.605·36	96.498·87
		6,892.698 78

Cyfry obrotowe stałego funduszu przemysłowego.

Przychód.

Spłata pożyczek	456.663·54
Odsetki pobrane od dłużników . .	62.869 58
„ „ za zwłokę . .	1.125·50
Stan lokacyi w Banku kraj. z 31./XII. 1912 r.	3 921.600·—
Dotacya krajowa	100 000·—
	4,542.258·62

Rozchód.

Stan rach. bież. w Banku kraj. z 30./6. 1912 r.	3,914·580·—
Pożyczki wypłacone	509.742·18
Odsetki „ Banku kraj. . .	111.893.68
Prowizye „ „ „ . .	2.432·28
Koszta ogólne	123.40
Zarząd garbarni Rzeszów . . .	247.12
Pożyczka hipoteczna	639·96
Odpisy pożyczek	2.600·—
	4,542.258·62

Rachunek zysków i strat stałego funduszu przemysłowego

za rok 1912.

Wydatki.

Odsetki wypł. Bankowi krajow w r. 1912 . .	208.288·66
Prowizya Banku kraj.	2.432·28
Odpisy pożyczek przez Bank kraj. wydanych Gärtler	2 600·—
Razem .	213.320·94

Dochody.

Odsetki od dłużników pobrane . .	146.667·91	
„ zwłoki	3 659·62	150.327·53
Koszta handl. (zwrot podatku) . .		12.388·05
Strata za rok 1912		50.605·36
Razem .		213.320·94

Wyprowadzenie cyfrowe.

Stan pożyczek z dniem 30/VI 1912 jak Bilans .	6,726.947·14
Wypłacone pożyczki w r. 1912 II. półr. jak inwentarz	509.742·18
Razem	7,236 689·32
Spłata pożyczek w II. półr. 1912 jak inwentarz .	456 673·54
Razem	6,780.025·78

Dotacya państwowa dla kraj. funduszu przemysłowego.

Starania Wydziału krajowego i Reprezentacyi kraju w Parlamencie o uzyskanie zapewnienia dotacyi państwowej dla krajowego funduszu przemysłowego zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem.

Pismem z dnia 6. września 1912 l. 23.484 (L. W. 137.364/12) zawiadomiło c. k. Ministerstwo handlu Wydział krajowy, że przychylając się do życzeń kraju będzie zasilało krajowy fundusz przemysłowy w latach 1912 do 1921 włącznie dotacyą z funduszów państwowych w kwocie 100.000 koron rocznie.

Pobranie dotacyi za r. 1912 uwidocznione jest w rachunkach funduszu przemysłowego za r. 1912. Obecnie wpłynęła już też dotacya za r. 1913.

Pismem z 27. czerwca 1913 L. W. 174 524 złożył Wydział krajowy podziękowanie c. k. Ministerstwu za przyrzeczenie tej dotacyi a spełniając życzenie c. k. Ministerstwa zdał mu sprawę o stanie funduszu przemysłowego i o wydanych promesach pożyczkowych.

Wobec uzyskania przyrzeczenia tej dotacyi na lat 10, Wydział krajowy mogąc liczyć obecnie na wypłatę dotacyi, wprowadzać ją będzie do budżetu krajowego.

W preliminarzu budżetowym na r. 1914 już jest ta dotacya wstawioną.

Lustracye przedsiębiorstw przemysłowych.

Lustracye.

W czasokresie objętym tem sprawozdaniem przeprowadzili obaj referenci przemysłowi Wydziału krajowego celem stwierdzenia, w jaki sposób użyte zostały pożyczki przemysłowe, następujące lustracye kontrolne przedsiębiorstw korzystających z pomocy kraju:

1) Fabryka kopyt szewskich Hudesa i Berkelhamera w Tarnowie.
2) Fabryka wyrobów żelaznych Hofstätera i Ski w Podgórzu
3) Związek krawców katolickich w Krakowie.
4) Fabryka papieru Romaszkana w Wadowicach.
5) Fabryka koronek Kranzlera i Ski w Tarnowie.
6) Fabryka pudełek blaszanych Bohdanowicza w Krakowie.
7) Fabryka czekolady Piaseckiego w Krakowie.
8) Fabryka kapeluszy Neuwelta we Lwowie.
9) Fabryka piór stalowych w Husiatynie
10) Ślusarnia Malinowskiego i Kowalskich we Lwowie.
11) Ślusarnia Wehrsteina w Stryju.
12) Fabryka siatek drucianych Halperna i Tartakowera w Brodach.
13) Stolarnia Stelmaszyńskiego w Stanisławowie.
14) Fabryka powozów Siwińskiego w Stanistawowie.
15) Warsztat kołodziejski Demczuka w Brodach.
16) Stolarnia Momockiego we Lwowie.
17) Fabryka krzeseł Laufera i Schneida w Bolechowie.
18) Fabryka korków Gardolińskiego w Złoczowie.
19) Garbarnia Frischa w Bolechowie.
20) Fabryka papieru do pakowania Weisera w Sasowie.
21) Fabryka zeszytów „Leopolia“ we Lwowie.
22) Fabryka wyrobów papierowych Niemojowskiego i Ski we Lwowie
23) Fabryka mydła Friedricha we Lwowie.
24) Fabryka konserw Ruckera we Lwowie.
25) Fabryka konserw Sliżyńskiego w Lisku.
26) Huta szkła Liliena i Nierensteina w Żółkwi.
27) Sortownia włosienia Moresa w Brodach.
28) Fabryka farb Górskiego w Krakowie.

W okresie sprawozdawczym przyznał Wydział krajowy w myśl ustawy z 22. lipca 1906 Dz. u. kr. Nr. 124 piętnastoletnie uwolnienie od autonomicznych dodatków do podatków państwowych następującym przedsiębiorstwom:

Uwolnienie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków autonomicznych do podatków państwowych.

1) Galicyjskiej fabryce koronek w Wadowicach rozporządzeniem z 31. stycznia 1913 L. W. 100.079/12 na czas od 1. października 1911 do 30. września 1926.

2) Fabryce chemicznego papieru „Kalka“ we Lwowie rozporządzeniem z 9. kwietnia 1913 L. W. 52.472 na czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1927.

3) Fabryce koronek Kranzlera i Sp. w Tarnowie rozporządzeniem z 10. czerwca 1913 L. W. 85.752 na czas od 1. października 1912 do 30. września 1927.

4) Fabryce sukna i wyrobów z wełny owczej Rudolfa Strzygowskiego w Białej rozporządzeniem z 30. maja 1913 L. W. 46.295 na czas od 1. czerwca 1908 do 31. maja 1923.

5) Walcowni żelaza w Borku fałęckim, będącej własnością Stowarzyszenia przemysłowego dla wyrobu towarów żelaznych w Krakowie, rozporządzeniem z 23. kwietnia 1913 L W. 72 336 na czas od 1. kwietnia 1911 do 31. marca 1926, wreszcie rozszerzono dawniejsze dziesięcioletnie ulgi fabryki gwoździ w Podgórzu, będącej własnością tego samego Stowarzyszenia na dalszych lat 5 tj. na czas od 1. października 1912 do 30. września 1917.

Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe.

W ubiegłym roku sprawozdawczym przyznano następujące zasiłki z ryczałtowego kredytu na ten cel przez Wysoki Sejm przeznaczonego Rubr. XII. poz. 181 na r. 1912 i poz. 199 preliminarza na r. 1913:

Szafran Tadeusz, uczeń szkoły ceramicznej w Höhr na studya	500 K	— h
Baczyński Władysław, uczeń szkoły koszykarskiej we Lwowie w r. 1912|13 i 1913|14	500 „	— „
Kasperski Jan, abs. szkoły drzewnej w Kołomyji na narzędzia rzeźbiarskie	60 „	— „
Kozłowska Michalina, subwencya na szkołę kroju we Lwowie i szycia	1000 „	— „
Zawisza Bolesław, jednorazowy zasiłek na studya w Mitweidzie	200 „	— „
Skibicki Zygmunt, na odbycie kursu tkackiego w Berlinie	500 „	— „
Starzyński Józef, na studya we Wiedniu (Kunstgewerbeschule)	600 „	— „
Jaworski Włodzimierz, w Mittweidzie na studya	400 „	— „
Maleta Jan, uczeń Akademii sztuk pięknych we Wiedniu na studya w r. 1912|13 i 1913|14	1000 „	— „
Zbijewski Zygmunt, nauczyciel c. k. szkoły przemysłowej w Krakowie na studya	500 „	— „
Kraków, Dyrekcya c. k. Akademii handlowej na wycieczki nauk i na praktyki wakacyjne uczniów	700 „	— „
Tyrcha Aleksander, na kurs tkacki w Bernie	300 „	— „
Wilamowice, szkoła tkacka, zasiłki dla uczniów	673 „	80 „
Nieszczyńska Helena, na studya w fabryce mozaik w Wenecyi	500 „	— „
Zakopane, Towarzystwo Pomocy nauk na budowę internatu dla uczni	500 „	— „
Lorenz Tadeusz, uczeń Technikum w Mittweiden na opłatę czesnego	210 „	— „
Tetmajerówna Jadwiga, na studya w sztuce stosowanej w Wiedniu	400 „	— „
Kowerka Andrzej, absolwent szkoły drzewnej Kołomyi na narzędzia	60 „	— „
Świtalska Anna, na kształcenie w sztuce dekoracyjnej w Paryżu	800 „	— „
Krzeszowiec Kazimierz, tkacz w Majdanie na pracownię tkacką	200 „	— „
Seifert Teofil na studya handlowe	500 „	— „
Lwów, c. k. Akademia handlowa na wycieczki naukowe uczniów	600 „	— „
Kołomyja, szkoła szewska na narzędzia dla absol.	110 „	— „
Kozłowska Marya, na studya przemysł.	400 „	— „
Weber Witold, na studya politech. w Monachium	600 „	— „
Stary Sącz, szkoła szewska na narzędzia dla abs.	200 „	— „
Zakopane, szkoła przemysłu drzewnego zasiłek stypend.	500 „	— „
Swiątniki, c. k. szkoła ślusarska na fund. zap.	200 „	— „
Hyżne, szkoła koronkarska subwencya kraju	225 „	— „
Lewicki, absolwent szkoły stolarskiej w Stanisławowie na wyjazd	50 „	— „
Pieczarkowski Józef, kierownik szkoły szewskiej w Starym Sączu, zasiłek na podróż naukową do Kołomyi	50 „	— „
Podgórze, Przegląd ceramiczny, subwencya kraju	200 „	— „
Zakopane, szkoła przemysłu drzewnego, na kurs majsterski	800 „	— „

Biuro statystyki przemysłowej.

W obecnym okresie sprawozdawczym, po ogłoszeniu pierwszej pracy o stanie ogólnym wytwórczości przemysłowej i górniczej Galicyi w r. 1910, która wyszła z druku we wrześniu r. 1912, Biuro

przystąpiło do badań nad wytwórczością rękodzielniczą. W postaci próby zebrano dane, dotyczące położenia rękodzieł we Lwowie w r. 1912. Ze względu wszakże na obecne przesilenie gospodarcze, które rękodzieło nasze dotknęło w sposób bardzo poważny, jak też na słabą organizacyę naszych rękodzielników — zebrane dane ilościowo i jakościowo przedstawiły się tak niedostatecznie, że narazie zaniechano dokładniejszego ich opracowania. Zamierzone jest natomiast dalsze zbieranie i uzupełnianie tych danych.

Dalej Biuro zajęło się wykonaniem swego planu — przedstawienia w szeregu opracowań monograficznych położenia poszczególnych gałęzi przemysłu fabrycznego Galicyi. Jako pierwszy krok na tej drodze przygotowało Biuro we współpracownictwie z p. inż. Zenonem Jędrkiewiczem, dawnym dyrektorem hut arcyksiążęcych w Trzyńcu pod Cieszynem monografię galicyjskiego przemysłu żelaznego która jeszcze przed końcem roku 1913 ukaże się w druku.

Z innych prac Biura należy wymienić zbadanie na żądanie Wydziału krajowego stanu przemysłu wyrobów cementowo-betonowych w Galicyi, bliższe szczegóły o tej sprawie są zamieszczone w sprawozdaniu z czynności Departamentu II.

Wreszcie Biuro śledziło pilnie sprawę zamierzonej przez rząd reformy statystyki kolejowej, tak niezbędnej dla umożliwienia ułożenia bilansu handlowego Galicyi. Sprawę tę przypominało Biuro miarodajnym czynnikom, a z chwilą kiedy rząd przygotował do wniesienia do parlamentu projekt ustawy, dotyczącej zmiany ustroju statystyki kolejowej. Biuro statystyczne w szeregu pism przedstawiło swoje o nim uwagi zarówno ministerstwom, jak też przedstawicielstwu parlamentarnemu kraju w Wiedniu, przychodząc w ten sposób z poparciem akcyi naszych Towarzystw gospodarskich, Izb handlowych i Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego. Kierownik Biura wreszcie brał udział we wszelkich zjazdach i ankietach, dotyczących spraw przemysłowo-technicznych naszego kraju.

Inne instytucye dla popierania przemysłu.

W powyższych dwóch działach swego sprawozdania przedstawił Wydział krajowy bezpośrednio przez kraj prowadzoną akcyę dla podniesienia przemysłu w kraju. Gdy od niedawna w akcyi tej biorą udział i dwie inne instytucye, powołane do życia przy pomocy funduszów krajowych, mianowicie Bank przemysłowy i krajowy fundusz inwestycyjny, Wydział krajowy pragnie o działalności ich powiadomić Wysoki Sejm.

Bank przemysłowy.

Bank przemysłowy rozpoczął swe czynności we wrześniu 1910 r.

Według sprawozdań, złożonych Wydziałowi krajowemu i Walnemu Zgromadzeniu, czynności Banku rozwijały się w trzech kierunkach, wskazanych przez Wysoki Sejm i postanowienia statutowe, mianowicie w kierunku zakładania nowych przedsiębiorstw przemysłowych, rozszerzania względnie reorganizacyi istniejących przedsiębiorstw, wreszcie prowadzenie interesów bankowych ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłu, handlu, górnictwa i rolnictwa. Z dotychczasowych rezultatów działalności Banku przemysłowego podnieść należy następujące:

1) Za inicyatywą Banku założono w Górce koło Sierszy Akcyjne Towarzystwo dla prowadzenia fabryki cementu (subskrybowano akcye na 3,000.000 koron).

2) Wspólnie ze szwajcarską firmą Brown Boveri zamieniono zakład elektryczno instalacyjny Sokolnicki i Wiśniewski we Lwowie w towarzystwo akcyjne o kapitale 600.000 koron.

3) Łącznie z powyższem towarzystwem założono elektrownię okręgową w Sierszy, a obecnie przemienia Bank tę elektrownię na towarzystwo akcyjne z kapitałem 2,000 000 koron.

4) Fabrykę konserw Ruckera we Lwowie przemieniono na Spółkę z ograniczoną poręką rozszerzając zakład kosztem 400.000 K.

5) Przeprowadzono powiększenie kapitału akcyjnego fabryki maszyn Zieleniewskiego w Krakowie do 2,000.000 K przyczem Bank objął akcyi za 200.000 K na własny rachunek.

6) Założono towarzystwo akcyjne o kapitale 5,000.000 kor. dla prowadzenia fabryki cukru w Chodorowie o sprawności 1.200 wagonów rafinady.

7) Reorganizowano fabrykę kart do gry we Lwowie, połączywszy ją z jedną ze znanych fabryk wyrobów papierowych i zakładem litograficznym w Spółkę akcyjną o kapitale 500.000 K.

8) Celem sanacyi przemysłu wyrobu zapałek, którego istnienie poważnie zostało zachwiane wskutek wejścia w życie zakazu używania białego fosforu a jeszcze bardziej wskutek od kilku lat projektowanego, lecz nieurzeczywistnionego zaprowadzenia państwowego monopolu fabryk zapałek, wziął Bank przemysłowy z Dolno-Austryackiem Towarzystwem eskontowem i c. k. uprz. aust. Zakładem kredytowym dla handlu i przemysłu udział w założeniu Towarzystwa Akcyjnego dla wyrobu zapałek „Hellios“. Towarzystwo to posiada kapitał akcyjny koron 10,500.000·—, jednoczy w sobie wszystkie fakryki zapałek w Austryi, nie należące do Tow. Akc. „Solo“, i przedstawia tem samem organizację, mającą rokować nadzieje pomyślnego rozwoju tej gałęzi przemysłu. Galicyjskie fabryki mają być rozszerzone, a ewentualnie ma Towarzystwo stworzyć nowe zakłady w kraju, by módz w zupełności zaspokoić zapotrzebowanie w kraju.

9) Założono wspólnie z akcyjną fabryką obuwia w Mnihowym Hradcu (Czechy) i przy współudziale galicyjskiego Banku ludowego fabrykę obuwia we Lwowie jako Towarzystwo akcyjne z początkowym kapitałem akcyjnym na 500.000 koron.

Poza czynnością założycielską zadaniem Banku przemysłowego było dostarczanie przedsiębiorstwom przemysłowym kredytu.

Postępując z całą ostrożnością Bank przemysłowy udzielił znacznych kredytów gotówkowych przedsiębiorstwom wszelkiej kategoryi jako to: cegielnie, młyny, fabryki szamotów, fabryki kwasu węglowego, fabryki wyrobów żelaznych, fabryki mydła, fabryki wapna, fabryki maszyn, kopalnie węgla, zakłady elektryczne, Związek rolników, Spółka producentów konopi i t. p.

Oprócz gotówkowych kredytów przemysłowych, udzielał Bank także długoterminowych pożyczek hipotecznych w obligacyach czyli bankowych zapisach długu. W pierwszych dwóch latach administracyjnych wpłynęło ogółem podań o takie pożyczki na łączną sumę 16,885.500 K,

Z tego przyznał Bank w okresie sprawozdawczym 50 pożyczek na sumę 3,725.000 K, wypłacił zaś do końca r. 1912 35 pożyczek na kwotę 2,646.000 K

Z kwoty tej przypada:

1)	na cegielnie	320.000 K
2)	na fabryki wyrobów cementowych .	57.000 „
3)	fabryki wapna	200.000 „
4)	„ asfaltu i papy	30.000 „
5)	młyny	245.000 „
6)	browary	250.000 „
7)	gorzelnie	130.000 „
8)	rafinerye spirytusu	20.000 „
9)	fabryki drożdży	400.000 „

10)	fabryki maszyn	210.000 „
11)	„ plomb stalowych	20.000 „
12)	„ listew do ram	110.000 „
13)	„ powozów	35.000 „
14)	„ krzeseł	42.000 „
15)	„ stolarskie	192.000 „
16)	zakłady elektryczne	250.000 „
17)	fabryka kart do gry	110.000 „
18)	rzeźnia gminna	25 000 „
	35 przedsiębiorstw	2,646.000 K-

Wreszcie w obrocie wekslowym, który w r. 1910/11 wynosił 12,112.183 K korzystało według sprawozdania Banku z kredytu wekslowego w tymże roku gospodarczym procentowo 6·2% kupców i 20·5% przemysłowców w r. 1912, w którym portfel wekslowy wynosił 14,028.653 K. Korzystało według sprawozdania Banku z kredytu wekslowego 16·5% w zaktadzie centralnym a 13·49% we Filii w Krakowie, przemysłowców zaś 27·84% w zakładzie centralnym i 24·37% we Filii.

W obydwu latach administracyjnych zasilał Bank wydatnie kredytem wekslowym Stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze bezpośrednio tudzież za pośrednictwem Akcyjnego Banku Związkowego, któremu udzielono kredytu reeskontowego.

Przejrzawszy się tej działalności Banku przemysłowego należy stwierdzić, że Bank spełnia poruczone mu przez Wysoki Sejm zadania należycie, powołał bowiem do życia kilka nowych i bardzo poważnych a rokujących najlepsze nadzieje przedsiębiorstw o bardzo znacznym kapitale i zasilał kredytem przedsiębiorstwa przemysłowe, które dotychczas brak kredytu przemysłowego dotkliwie odczuwały.

Fundusz inwestycyjny.

Utworzony uchwałą Wysokiego Sejmu z 11 marca 1907 r. z części zysków bilansowych Banku krajowego fundusz inwestycyjny rozpoczął swą działalność w r. 1908 a pozostaje on w zarządzie Banku krajowego.

Spełniając przekazane mu przez Wysoki Sejm zadania w kierunku popierania gospodarczego rozwoju kraju na polu przemysłu, rolnictwa, górnictwa i handlu. Fundusz inwestycyjny brał inicyatywę i udział w rozszerzaniu i zawiązywaniu różnego rodzaju przedsiębiorstw i spółek, przystępował z udziałami do nowo powstających i istniejących przedsiębiorstw, oraz udzielał długoterminowych pożyczek w możliwie przystępnych warunkach.

Udzielone po koniec r. 1912 pożyczki i wpłacone udziały są następujące:

1) Pożyczki udzielone z funduszu inwestycyjnego.

			Stan z końcem roku 1912
1)	Lwowska fabryka chemiczna „Tlen“	80 000	80.000·—
2)	Bank melioracyjny	80.000	66.750·—
3)	Związek mleczarski	20.000	20.000·—
4)	Bank melioracyjny	50.000	45.000·—
5)	Zakład konfekcyjny Platowskiego	25.000	25.000·—
6)	Lwowska fabryka chemiczna „Tlen“	112.000	112.000·—
7)	Fabryka akumulatorów Staneckiego	140.000	140.000·—
8)	Dr. Gruszkiewicz i Spa	15.000	15.000·—
9)	Fabryka akumulatorów Staneckiego	20.000	19.798·85
	Razem	542·000	523.548·84

2) Udziały funduszu inwestycyjnego w przedsiębiorstwach:

a)	w Banku melioracyjnym	20.000 K.
b)	„ Centr. Towarz. handl. w Krakowie . . .	20.000 „
c)	„ I. fabryce konfekcyi inż. Platowskiego . .	10 000 „
d)	„ Zakładzie leczniczym Dr. Chramca . . .	5 000 „
e)	„ Banku przemysłowym we Lwowie . . .	100.000 „
f)	„ Tow. wyrobów tkackich w Rakszawie . .	310.000 „
g)	„ fabryce chemicznej „Tlen“	48.000 „
h)	„ „ akumulatorów Dr. Staneckiego . .	140.000 “
i)	„ kraj Związku przemysłowym	6.000 „
j)	„ I. gal. Tow. Akc. dla przemysłu chemicznego	100 000 „
k)	„ Syndykacie rolniczym	20 000 „
l)	„ Spółce kowalskiej w Sułkowicach . . .	15.000 „
ł)	„ Podolskiej Spółce producentów konopi w Borkach	10.000 “
	Razem .	804 000 K.

Bank krajowy jako zarządca funduszu inwestycyjnego składa Wydziałowi krajowemu sprawozdanie z działalności funduszu jego oraz bilanse i rachunki, sporządzone przez Wydział krajowy na podstawie tych bilansów zamknięcia rachónków funduszu inwestycyjnego za r. 1912 oraz wyprowadzenie stanu majątkowego z końcem r. 1912 przedłożonem Wysokiemu Sejmowi, sprawozdaniem z 25 lipca 1913 r. L. W. 86 958 a to na stronie 1145 i 1146.

III. Popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu.

(Sprawozdanie z czynności krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu).

Uwagi ogólne.

W zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem (alegat 933) przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi działalność nowo utworzonego krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu za pierwszych 8 miesięcy tegoż istnienia. Niniejsze sprawozdanie obejmuje akcyę Patronatu w drugim roku tegoż działalności.

Akcya ta prowadzona była w okresie sprawozdawczym dalej w kierunku wytkniętym przy organizacyi Patronatu i obejmowała coraz szersze pola pracy, różniczkując się i pogłębiając.

Wobec różnorodności i wzrastającego napływu spraw, wywołanego silniejszem tętnem życia gospodarczego kraju i coraz silniej objawianem zaufaniem warstw drobno-przemysłowych do tej nowej instytucyi krajowej, widział się Wydział krajowy spowodowanym przystąpić do rozszerzenia Biura Patronatu i powiększenia tegoż personalu.

Lokal Patronatu. W szczególności zostało Biuro Patronatu przeniesione do nowego lokalu przy ul. Mickiewicza 5, gdzie obejmuje cały parter. Potrzebne fundusze na zupełną adaptacyę lokalu i tegoż urządzenie były czerpane z przyzwolonego przez Wysoki Sejm kredytu rubr. XII. poz. 171 budżetu kraj. na r. 1911.

Personal Patronatu. Co do uposażenia Patronatu w nowe siły urzędnicze, których potrzebę uzasadnił Wydział krajowy już w zeszłorocznem sprawozdaniu, to z początkiem roku 1913 został przydzielony do Biura Patronatu jeszcze jeden urzędnik konceptowy Wydziału krajowego*) oraz utworzona została posada techniczna**). W ten sposób Biuro Patronatu składa się obecnie: Z dyrektora, urzędnika komercyalnego, urzędnika technicznego, dwóch urzędników konceptowych oraz trzech sił manipulacyjnych.

Prawidłowy rozwój działalności Biura Patronatu wymaga jednak — jak to poniżej zostanie uzasadnione — już obecnie dalszego powiększenia etatu osobowego na razie o jeszcze jedną siłę komercyalną oraz utworzenia osobnego oddziału rachunkowego. Wydział krajowy sądzi, że odpowie intencyom Wysokiego Sejmu, jeżeli na podstawie ogólnego upoważnienia, udzielonego uchwałą sejmową z dnia 19. października 1910, Biuro Patronatu w powyższym kierunku w dalsze siły uposaży.

Odnośnie do personalu używanego do urządzania krajowych kursów zawodowych Wydział krajowy nadmienia, że w okresie sprawozdawczym zostały na nowo unormowane pobory przyjętego kontraktowo instruktora stolarskiego, oraz że w miejsce zaangażowanych do organizującej się państwowej szkoły przemysłu kobiecego w Krakowie dwóch sił, używanych dotąd do nauki na krajowych kursach kroju i szycia, zostało poruczone dotychczasowej nauczycielce zawodowej kierownictwo kursów i przyjętą została nowa siła pomocnicza. Podobnie zaszły zmiany w personalu instruktorów, używanych do nauki na kursach przemysłu domowego. Wszyscy ci funkcyonaryusze, — z wyjątkiem kierownika krajowych kursów szewskich, który został przez Wy-

*) Koncypista Dittrich.

**) Funkcye odnośne zostały poruczone Janowi Weberowi, dotychczasowemu inżynierowi miejskiemu w Krakowie, przydzielonemu do tamtejszego Instytutu popierania przemysłu.

soki Sejm w r. 1912 stabilizowany, a dla którego w preliminarzu na r. 1914 (rubr. XII. p. 221. b.) przewidziany został dodatek osobisty ze względu, iż nie jest dotąd przydzielony do żadnej rangi i nie pobiera dodatku aktywalnego, — są przyjmowani kontraktowo na poszczególne kursy, a wynagrodzenia ich opłacane są z rubryki XII. poz. 219. i 220. (kursy zawodowe) preliminarza. Doświadczenie ostatnich czasów wykazuje, że jednak siły te należałoby silniej związać z poruczonem im zajęciem na kursach tak, aby nie uważały go za dorywcze i przejściowe, a w szczególności, aby pobierały wynagrodzenie także w czasie przerw między kursami tak, jakto odnośnie do instruktora stolarskiego już uczyniono. W tym wypadku jednak musiałaby odnośna pozycya budżetowa być podwyższona, czego jednak w preliminarzu na r. 1914 Wydział krajowy nie mógł uczynić.

Agendy biurowe.

W okresie sprawozdawczym było traktowanych w Biurze Patronatu 1.209 nowych spraw*), nie licząc spraw poprzednio już zapoczątkowanych. Wiele spraw omawianych było ustnie, a napływ stron do Biura był jeszcze silniejszy, niż w poprzednim okresie sprawozdawczym.

Podróże urzędowe.

Poza obrębem Biura wchodził Patronat w osobisty kontakt ze stronami przy sposobności wyjazdów urzędowych. W okresie sprawozdawczym miał dyrektor Patronatu 48 dni podróży, referent komercyalny 140, urzędnik techniczny (od kwietnia 1913) 45 dni, urzędnicy konceptowi 59 dni podróży. W ten sposób mógł Patronat wejść w liczniejszych wypadkach w bezpośrednią styczność ze stronami, której potrzebę Wydział krajowy w zeszłorocznem swem sprawozdaniu uzasadnił i pokreślił.

Niezależnie od tego widział się Patronat spowodowanym poruczać w konkretnych wypadkach przeprowadzanie pewnych czynności w swem zastępstwie także innym czynnikom popierającym przemysł. Czynnikami tymi były w pierwszym rzędzie oba Instytuty techniczno-przemysłowe.

Stosunek Patronatu do innych czynników popierających przemysł.

Instytuty technologiczne.

Stosunek Instytutu technologicznego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie oraz Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu (przy miejskiem Muzeum tech. przem.) w Krakowie do Patronatu był w okresie sprawozdawczym ściślejszym i jakkolwiek nie został dotąd jeszcze definitywnie unormowany, to jednak był oparty na przeświadczeniu o konieczności współdziałania i popierania akcyi krajowej. Ze swej strony zwracał się Patronat do obu Instytutów w licznych wypadkach o zaopiniowanie podań o pożyczki i subwencye z funduszu krajowego i zarazem asygnował udzielone pożyczki indywidyalne z reguły na ręce Instytutów, w celu wykonywania przez nie kontroli nad należytem użyciem pieniędzy względnie przyjścia danemu rękodzielnikowi z pomocą przy sprowadzaniu maszym i czynieniu innych inwestycyi w pracowniach. Oba Instytuty z całą ścisłością i sumiennością wywiązywały się ze swych zadań, co na tem miejscu z uznaniem Wydział krajowy podnosi.

Przy tej sposobności należy zaznaczyć że w ogóle w toku akcyi Patronatu okazała się potrzeba istnienia organów, któreby udzielały rękodzielnikom ewentualnie także ich assocyacyom indywidualnych informacyi i wskazówek w kwestyach techniczno-gospodarczych oraz należytego wykonywania wyrobów pod względem formy i jakości materyału, uzupełniając w tym kierunku w szczegółach akcyę kraju. Za organy takie uważa Patronat oba Instytuty technologiczne i spodziewa się, że w niedalekiej

*) Cyfra ta obejmuje ilość spraw, a nie pism (t. zw. exhibitów), które do Patronatu wpłynęły.

przyszłości będą one mogły na podstawie nabytego doświadczenia swój zakres działania w tym kierunku szerzej rozwinąć.

Także na innych polach pracy zaznaczało się łączne działanie Instytutów z Patronatem a w szczególności na polu urządzania kursów zawodowych, o czem będzie wzmianka na innem miejscu. Stosunkowo najmniej opierała się działalność Instytutów o akcyę krajową w zakresie organizacyi spółek rękodzielniczych. W sprawie uregulowania tej kwestyi odbyły się już w okresie sprawozdawczym ustne konferencye Dyrektora Patronatu z obu pp. Dyrektorami Instytutów (rad bud. Stanisławem Tillem w Krakowie i inż. Stanisławem Tatarczuchem we Lwowie). Idzie o to, aby w tych wypadkach, w których projektowana organizacya liczy na pomoc materyalną kraju (a wypadki te są regułą) Patronat mógł zająć stanowisko już w toku czynności organizacyjnych i nie był zaskakiwany faktem dokonanym, tem więcej, że Wydział krajowy zajmuje zasadnicze stanowisko, iż pierwszeństwo w poparciu ze strony kraju mają spółki, zakładane przy współudziale Patronatu. Praktyka ostatnich czasów wykazała, że zasada ta winna być i w przyszłości przestrzeganą, gdyż uniknie się przez to nietylko rozbieżności akcyi, ale i niepowodzeń organizacyjnych, jakie inne traktowanie sprawy z reguły sprowadzać musi. Zauważyć należy, że Instytut krakowski kierując się obecnymi stosunkami w kraju w okresie sprawozdawczym nie przedsięwziął żadnej nowej assocyacyjnej akcyi na własną rękę.

Łączne i harmonijne na ogół, współdziałanie obu Instytutów ułatwiał osobisty kontakt reprezentantów tych instytucyi z Biurem Patronatu a odnośnie do Instytutu krakowskiego także okoliczność, że na podstawie zmienionego, a przez Wydział krajowy i Ministerstwo robót publicznych zatwierdzonogo, statutu tej instytucyi w skład jej Kuratoryum wchodzi także każdoczesny dyrektor Patronatu.

Wobec wzrastających agend Instytutów oraz w przewidywaniu ściślejszego złączenia ich z akcyą Patronatu, preliminuje Wydział krajowy na rok 1914 subwencyę w podwyższonej (już na rok 1913) wysokości 10.000 K.

Muzea przemysłowe.

Do instytucyi popierania przemysłu subwencyonowanych z funduszu krajowego należą dalej miejskie Muzea przemysłowe we Lwowie i Krakowie. Wobec powstania Instytutów technologicznych, z których krakowski jest o tamtejsze Muzeum na razie oparty, zakres działania Muzeów wymaga obecnie pewnej rewizyi, tak, aby nie tylko szersze koła rękodzielników i przemysłowców mogły z bogatych w niejednym kierunku ich zbiorów korzystać, ale by także stąd mógł być wywierany wpływ na uszlachetnianie form rodzimej wytwórczości przemysłowej. Obecnie Muzeum krakowskie walczy z brakiem odpowiedniego miejsca, gmach zaś lwowskiego Muzeum jest wprawdzie wspaniały, jednak zajęty jest przez galeryę miejskich obrazów do tego stopnia, że na właściwe cele Muzeum pozostaje do dyspozycyi bardzo szczupły lokal. Odnośnie do obu Muzeów oczekiwane jest usunięcie tych niedogodności już w blizkim czasie. Patronat — pozostający w kontakcie z kierownikami obu Muzeów — wejdzie w odpowiednim czasie w bliższy stosunek z temi instytucyami. Preliminarzem na rok 1914 objęte są subwencye dla obu Muzeów w dotychczasowej wysokości.

Krajowy Związek przemysłowy.

Z krajowym Związkiem przemysłowym mógł Patronat w okresie sprawozdawczym pozostawać w jeszcze ściślejszej łączności z powodu zamianowania inżyniera Wydziału krajowego p. Jarry jednym z dyrektorów Związku (w miejsce nieodżałowanej pamięci śp. Wenan

tego Szydłowskiego), niemniej z powodu, iż w konkretnych wypadkach Związek sam zwracał się do Patronatu o współdziałanie i pomoc, ofiarowując nawzajem swe usługi. Przy stanowisku zajmowanem przez kierujące organy Związku wobec Patronatu istnieje nadzieja, że instytucya ta będzie mogła w kierunku handlowym intenzywnie popierać akcyę krajową przez organizacyę zbytu wyrobów drobnego przemysłu w większej ilości wytwarzanych, zwłaszcza zaś wyrobów spółek i organizacyi pod patronatem kraju zostających. Ze względu na potrzebę dalszego rozwoju tej instytucyi i jej materyalny udział w popieraniu niektórych organizacyi spółkowych objętą została preliminarzem na rok 1914. subwencya krajowa na rzecz Związku w dotychczasowej wysokości.

Związek Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Ze związkiem stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, który otrzymuje corocznie subwencyę krajową na lustracyę spółek przemysłowych, pozostawał Patronat w łączności w konkretnych wypadkach, spotykając się z chęcią wspólnego działania O ile chodzi o spółki związkowe, pozostające pod Patronatem, zamierzone jest zasadnicze uregulowanie stosunku w najbliższym czasie. Bliższe szczegóły w tej kwestyi zawiera zeszłoroczne sprawozdanie sejmowe.

Subwencya na cele Związku objęta jest na rok 1914 pozycyą 243 rubr. XII preliminarza.

Liga Pomocy przemysłowej.

Co do „Ligi Pomocy przemysłowej“, subwencyonowanej z funduszu krajowego, to unormowanie tejże stosunku do Patronatu było w okresie sprawozdawczym przedmiotem ustnych konferencyi Definitywne uregulowanie kwestyi nie mogło jednak nastąpić z powodu projektowanej, a częściowo będącej już w toku, reorganizacyi działalności „Ligi“, a z drugiej strony z powodu ograniczenia ze względów budżetowych corocznej subwencyi krajowej na cele tej instytucyi wr. 1913 do kwoty 10000 K i braku pewności, jakie środki będzie mogła mieć „Liga“ do dyspozycyi. W każdym razie zaznaczyć należy, że w konkretnych wypadkach pozostawała „Liga Pomocy przemysłowej“, a tak samo niektóre prowincyonalne „Towarzystwa Pomocy przemysłowej“ w ścisłym kontakcie z krajowym Patronatem, a stosunek pośrednio był także wskutek tego ułatwiony, że dyrektor Towarzystwa p Józef Olszewski wchodzi w skład członków Rady Patronatu. Nie przesądzając późniejszego unormowania stosunku „Ligi“ do akcyi krajowej, Patronat jest zdania, że działalność „Ligi“ jako związku osób przejętych ideą uprzymysłowienia kraju będzie musiała iść przedewszystkiem w pierwotnie obranym kierunku szerokiej propagandy (zwłaszcza na rzecz zwiększenia dopływu do przemysłu odpowiednich jednostek oraz silniejszego zbytu wyrobów krajowych) na którem to polu położyła już „Liga“ nie wątpliwą zasługę, budząc szerokie koła społeczeństwa z dotychczasowej apatyi i nawołując je do popierania pracy około gospodarczego podniesienia rodzimego przemysłu. Przez pogłębienie swej dalszej działalności w tym kierunku będzie mogła „Liga“, zdaniem Patronatu jeszcze silniej się związać z akcyą krajową

Towarzystwo popierania przemysłu kobiecego

Do instytucyi zajmujących się popieraniem drobnego przemysłu, przybyło w ostatnim czasie „Towarzystwo popierania przemysłu kobiecego“ we Lwowie, rozciągające statutowo swój zakres działania na cały kraj. Założenie Towarzystwa, do którego od pierwszej chwili zgłosił się cały szereg działaczek społecznych, wywołane zostało odczuwaną w ostatnich czasach coraz silniej potrzebą skierowywania zajęć kobiet na zaniedbane u nas dotąd pole przemysłowej pracy wytwórczej, zamiast do biur i zawodów nauczycielskich. Wspomniane Towarzystwo postawiło sobie za zadanie ten kierunek pracy wśród kobiet propagować i w porozumieniu z Patronatem praktycznie popierać. Jeżeli zapał okazany

przy założeniu Towarzystwa nie ostygnie, może ono rozwinąć pożyteczną działalność. Lokal Towarzystwa znajduje się na razie w krajowym Związku przemysłowym.

Ruskie Towarzystwa mające na celu popieranie przemysłu.

W okresie sprawozdawczym zasięgane były w Patronacie informacye w sprawie ewentualnego założenia specyalnego ruskiego Towarzystwa dla popierania rozwoju przemysłu we wschodniej części kraju, względnie utworzenia dla tego celu osobnej sekcyi przy jednem z istniejących już Towarzystw gospodarczych. Jeżeliby taka organizacya miała powstać i o poparcie do kraju się zwrócić, nie omieszka Patronat wejść z nią w ściślejszy stosunek.

Czynniki państwowe. Ministerstwo robót publicznych: a) Urząd popierania przemysłu.

Stosunek Patronatu do c. k. Urzędu popierania przemysłu w Wiedniu polegał na wzajemnem przeświadczeniu o konieczności współdziałania. Gdy obecnie Urząd ten kursów zawodowych poza Wiedniem nie urządza, a akcya państwowa nie obejmuje dotąd popierania indywidualnych przedsiębiorstw przemysłowych, przeto polem, na którem akcya Patronatu i tegoż Urzędu się stykała, była prawie wyłącznie assocyacya wytwórcza W tym kierunku pozostawał z reguły Urząd w kontakcie z Patronatem, informując się o stanowisku zajmowanem odnośnie do poszczególnych spółek, udających się o pomoc tak do Rządu jak i kraju, i zawiadamiał Patronat o sposobie załatwienia sprawy względnie decyzyi c. k. Ministerstwa robót publicznych. Nawzajem Patronat zawiadamiał c k. Urząd popierania przemysłu o rozmiarach i formie pomocy krajowej dla poszczególnych organizacyi

Stosunek wzajemny ułatwiało osobiste zetknięcie się pp. referentów tegoż Urzędu jak i ck. Ministerstwa robót publicznych z Wydziałem krajowym i Patronatem.

b) Biuro dla spraw kredytu przemysłowego.

Również ścisłym był stosunek akcyi rządowej do akcyi Patronatu na polu organizacyi kredytu rękodzielniczego. Ponieważ odnośna akcya kraju idzie o wiele szerzej niż rządu, względnie utworzonego przy c. k. Ministerstwie robót publicznych Biura dla spraw kredytu przemysłowego, przeto w Patronacie scentralizowana została cała działalność, zaś wspomniane Biuro, o ile chodziło o spółki kredytowe pod Patronat przyjęte ograniczało się do ich materyalnego popierania. Wynik konferencyi delegatów Patronatu z pp. referentami ministeryalnymi Dr. Weygartem i Dr. Veringem, na której w szczegółach omówiony został stosunek Biura kredytowego do Patronatu, da podstawę do definitywnego ustalenia tego stosunku we wzajemnem porozumieniu Wydziału krajowego i c. k. Ministerstwa robót publicznych. Tak samo z podziękowaniem podnieść należy współdziałanie powyższych delegatów c. k. Ministerstwa robót publicznych przy ostatecznem ustaleniu tekstu statutu normalnego dla galicyjskich Kas rękodzielniczych, który w niektórych postanowieniach odbiega od statutu przez Ministerstwo wydanego

Instruktoraty stowarzyszeń przemysłowych.

Z państwowymi instruktoratami stowarzyszeń przemysłowych (Kraków, Lwów, Brody) opiekującymi się z ramienia c. k. Min. Ministerstwa handlu i robót publicznych stowarzyszeniami rękodzielników, kupców i przemysłowców opartemi na ustawie przemysłowej i tychże związkami, pozostawał Patronat w kontakcie za pośrednictwem p. Witołda Ostrowskiego, instruktora stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie, który jako członek Rady Patronatu brał udział we wszystkich tejże posiedzeniach.

Izby handlowe i przemysłowe.

Na tem miejscu należy wspomnieć, że w konkretnych sprawach zwracał się Wydział krajowy względnie Patronat o współdziałanie także do Izb handlowych i przemysłowych we Lwowie i Krakowie i spotykał się zawsze z całą gotowością popierania akcyi krajowej. Krakowska Izba (nie urządzająca kursów zawo-

dowych z własnego ramienia z powodu braku własnego Instytutu technologicznego) udzielała także subwencyi na kursy zawodowe przez Patronat urządzane.

Rada Patronatu.

Ciałem doradczem Patronatu był według tegoż statutu w okresie sprawozdawczym Komitet rękodzielniczy krajowej Komisyi przemysłowej *). Przewidziana w zeszłorocznem sprawozdaniu reorganizacya tegoż ciała doradczego została odroczoną ze względu na upływ mandatów członków Komisyi z końcem minionej kadencyi sejmowej i zamierzoną zmianę statutu samejże krajowej Komisyi przemysłowej.

Rada Patronatu odbyła w okresie sprawozdawczym 7 posiedzeń w dniach 14. października, 21. października, 21. grudnia 1912, — 17. marca, 9 czerwca, 30. czerwca i 7. lipca 1913 Przedmiotem obrad były następujące sprawy:

a) Informowanie Rady Patronatu o czynnościach Biura;
b) Ustalenie programu kraj. kursów zawodowych na r. 1913;
c) Opiniowanie podań o zasiłki na dalsze kształcenie się za granicą w zawodach rękodzielniczych;
d) Rozdawnictwo stypendyów i pożyczek z fundacyi śp. z Golejewskich-Czarkowskiej (rozpisanie konkursu — proponowanie kandydatów);
e) Opinia w sprawie projektu regulaminu nadawania ustanowionego przez Wydział krajowy medalu terminatorskiego;
f) opiniowanie podań rękodzielników i drobnych przemysłowców o pożyczki i subwencye;
g) Sprawy Spółek rękodzielniczych
   a) wytwórczych,
   b) kredytowych („Kas rękodzielniczych");
   (Opiniowanie podań o przyjęcie pod Patronat i udzielenie pożyczek i subwencyi);
h) Zaliczkowanie dostaw wojskowych;
i) Udzielanie Spółkom rękodzielniczym pod Patronatem zostającym pomocy w reeskoncie weksli;
k) Udzielanie Spółkom rękodzielniczym (wytwórczym) pomocy na inwestycye oraz na częściowe pokrywanie wydatków na kierowników technicznych względnie handlowych.

Nadto były objęte porządkiem dziennym jeszcze sprawy:
subwencyonowana nauka majsterska;
konkursy rękodzielnicze;
sprawa popierania przemysłu kobiecego;
zostały jednak z powodu braku czasu odroczone do następnych posiedzeń.

Fundusze.

Jak każda akcya społeczno-gospodarcza, tak i akcya na polu popierania drobnego przemysłu, jest odnośnie do swych rozmiarów ściśle zależną od wysokości przeznaczonych na nią środków.

Środki przeznaczone na akcyę Patronatu objęte były działem III. rubr. XII. prelimin. na r. 1913. Obejmowały one (nie licząc dotacyi na utrzymanie Biura Patronatu):

*) Z kół rękodzielniczych wchodzili w skład Rady Patronatu p. Józef Schirmer, prezes Izby stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie i p. Piotr Kosobucki, b. prezes takiejże izby w Krakowie, (obecnie przewodniczący okręgowego związku stowarzyszeń przemysłowych w tej samej miejscowości)

a) dalszą (3) ratę dotacyjną na rzecz krajowego funduszu popierania rękodzieł w kwocie 150.000 kor;
b) dotacyę na fundusz zasiłkowy 20.000 kor. (w roku 1912 była preliminowana kwota 30.000 kor.);
c) dotacyę na kursy zawodowe (70.000 kor.) i przemysłu domowego (15.000 kor.), łącznie w kwocie 85.000 kor.;
d) ryczałt na subwencye dla burs rzemieślniczych w kwocie 20.000 kor;
e) ryczałt na stowarzyszenia rzemieślnicze 8.0 0 kor.;
f) subwencye na ściśle określone cele dla stowarzyszeń i instytucyi w preliminarzu na r. 1913 wymienionych.

Niestety z przykrością należy podnieść już na tem miejscu, że właśnie wtedy, gdy działalność Patronatu, naturalnym rozwojem tej instytucyi, weszła na szersze tory licząc się ze wzrostem potrzeb, przez długi czas zaniedbywanego stanu rękodzielniczego i koniecznością rozwinięcia i organizowania przemysłu domowego, — widział się Wydział krajowy zmuszonym z powodu nieuchwalenia w okresie sprawozdawczym budżetu na rok 1913 i znanego stanu funduszu krajowego, ograniczyć bardzo silnie kredyty przewidziane w powyższej rubryce preliminarza na rok 1913 na cele popierania drobnego przemysłu

Redukcye budżetowe.

W szczególności zostały zredukowane w r. 1913:

a) dotacya roczna na krajowy Fundusz popierania rękodzieł, z preliminowanej wysokości 150.000 K na 100.000 K;
b) dotacya na zasiłki dla popierania drobnego przemysłu z 20.000 na 10.000 kor.;
c) dotacya na kursy zawodowe z 85.000 na 42.500 kor.

zaś zupełnie wstrzymana została wypłata subwencyi na bursy rękodzielnicze (preliminowane w kwocie 20.000 kor.), oraz na stowarzyszenia rzemieślnicze we Lwowie i prowincyi preliminowane na 8.000 kor. tak, że zamiast sumy 283.000 kor., objętej odnośnemi pozycyami preliminarza, uzyskał Patronat upoważnienie do czynienia wydatków na powyższe cele tylko w ramach kwoty 152.500 kor.

Nadto wstrzymane zostały zupełnie subwencye na *poszczególne* instytucye i organizacyejak dla Izb Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie i Krakowie, dla stowarzyszeń uczniów rękodzielniczych itd. oraz zredukowaną została — jak wyżej podano — subwencya dla „Ligi Pomocy przemysłowej“ z preliminowanej kwoty 35.000 kor. do kwoty 10.000 kor.

Na powyższych wstrzymaniach wypłat ucierpiały nietylko odnośne instytucye, które liczyły na otrzymanie tej pomocy z funduszu krajowego, ale ucierpiała także silnie akcya samego Patronatu rękodzieł, który zaraz w początkach swej działalności został skrępowany brakiem potrzebnych środków. Z tego powodu nie mógł Patronat organizacyjnie na większą skalę pracować, ani nowych akcyi sam inicyować, gdyż uważa za wprost szkodliwe powoływać do życia instytucye, którym następnie nie mógłby użyczyć poparcia w koniecznych rozmiarach.

Fatalnym zbiegiem okoliczności brak ten środków do dalszej akcyi przypadł na czas przesilenia ekonomicznego w całym kraju i silniejszego jeszcze jak dotąd zapotrzebowania pieniędzy przez sfery drobno przemysłowe. Stąd też był zmuszony Patronat wytężyć usiłowanie w tym kierunku, aby zmniejszonymi swymi funduszami przyjść z pomocą petentom najbardziej potrzebującym, tak poszczególnym rękodzielnikom (chroniąc ich niejednokrotnie od ruiny) jak i ich organizacyom zbiorowym (spółkom).

Zaciągnięcie krótkoterminowej pożyczki przez kraj. Fundusz popierania drobngo przmysłu.

Gdy jednak dalsze zacieśnienie akcyi nie dało się przeprowadzić, przeciwnie okoliczności zniewalały do czynienia z funduszu krajowego dalszych wydatków na omawiane cele, widział się Wydział krajowy spowodowanym, korzystając z upoważnienia udzielonego przez Wysoki Sejm przy organizacyi Patronatu uchwałą z d. 19. października 1910, wdrożyć pertraktacye z Bankiem krajowym co do zaliczenia pewnej kwoty na rachunek przyszłych rat dotacyjnych krajowego funduszu popierania rękodzieł. Ponieważ obecna sytuacya na rynku pieniężnym nie pozwoliła na zaciągnięcie przez ten Fundusz dłuższo-terminowej pożyczki, doprowadzona została do skutku umowa w lipcu 1913 z Bankiem krajowym w tej formie, że po umieszczeniu niewydanego jeszcze zapasu gotówki krajowego Funduszu popierania rękodzieł w Banku krajowym na rachunek bieżący, udzielił Bank Funduszowi kredytu, w formie przekroczenia tego rachunku na czas do końca roku 1914 do wysokości dotychczasowych rat dotacyjnych Funduszu. W ten sposób do końca r. 1914 zasilony został Patronat kredytem, umożliwiającym mu przynajmniej dalsze prowadzenie rozpoczętej akcyi w dziale pożyczkowym.

Preliminarze na rok 1913 i 1914.

Z tego powodu, tudzież z uwagi, że ograniczenie dotacyi także w innych działach preliminarza wydatków na cele rękodzieł i drobnego przemysłu podciętoby dalszy rozwój całego szeregu pożytecznych organizacyi i instytucyi, Wydział krajowy przedkładając preliminarz na r. 1913 do konstytucyjnego traktowania, nie może oświadczyć się — pomimo wstrzymania się chwilowego z uskutecznieniem wydatków w powyżej podanych pozycyach — za ich wykreśleniem lub zredukowaniem.

Co do preliminarza na r. 1914, to tenże został ułożony odnośnie do rubr. XII. dział III ze względu na stan funduszów krajowych w ramach preliminarza na r. 1913 z podwyższeniem zaledwie o kwotę 1115 kor. (tj z kwoty 490989 kor. w r 1913 na 492104 na r. 1914), Wydział krajowy zdaje sobie jednak sprawę, że akcya krajowa na polu popierania drobnego przemysłu już obecnie o wiele większych środków wymaga.

*

* *

Przystępując do omówienia poszczególnych kierunków działalności Patronatu, Wydział krajowy trzymając się podziału przyjętego w zeszłorocznem sprawozdaniu rozpoczyna od przedstawienia akcyi na polu dydaktycznem.

---

1. Kursy zawodowe.

Jak już w zeszłorocznem sprawozdaniu zaznaczono, organizacya kursów zawodowych, które dotąd Wydział krajowy — (o ile nam wiadomo — pierwszy w monarchii) dla rękodzielników i drobnych przemysłowców urządzał, przeszła po organizacyi Patronatu, na ten ostatni, jako organ Wydziału krajowego.

Gdy urządzaniem kursów zawodowych obecnie także inne czynniki w kraju się zajmują, przeto dla uniknięcia rozbieżności i nieporozumień na tem polu, zwołał Wydział krajowy, jak w 4 latach poprzednich, w grudniu r. z. wspólną konferencyę czynników interesowanych, dla wspólnego omówienia programu kursów, mających się urządzić w r. 1913. Konferencya odbyła się pod przewodnictwem szefa Departamentu II Członka Wydziału krajowego Dra Władysława Jahla, przy współudziale reprezentanta Ministerstwa robót publicznych radcy minister. Dra Jana Waygarta, oraz delegatów Izb handlowych i przemysłowych we Lwowie i Krakowie, obydwu Instytutów technologicznych, szkół przemysłowych we Lwowie i Krakowie, Rady szkolnej krajowej, instruktorów stowarzyszeń przemysłowych, Ligi Pomocy przemysłowej, oraz p. radcy dworu Nawratila, jako członka krajowej Komisyi przemysłowej, na której to (cały dzień trwającej) konferencyi ustalono we wzajemnem porozumieniu się, na podstawie referatu dyrektora Patronatu Dra Józefa Schoennetta, kursy zawodowe, które przez poszczególne czynniki miały być w roku 1913 urządzone.

W okresie sprawozdawczym, sięgającym od 1. sierpnia 1912 roku, przyszły więc do skutku w czasie do 31. grudnia 1912 r. kursy krajowe, ustalone programem konferencyi odbytej w r. 1912 (o której była mowa w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem), zaś w okresie od 1. stycznia 1913 do 31 lipca 1913 kursy objęte powyżej wspomnianym programem kursów na r. 1913.

Egzekutywa w urządzaniu krajowych kursów na podstawie planów przez Wydział krajowy przyjętych, spoczywała w II. półroczu r. 1912 — jak poprzednio — jeszcze w ręku członka krajowej Komisyi przemysłowej p. radcy dworu Arnulfa Nawratila, natomiast przeszła od r. 1913, jak to z natury rzeczy wynika i jak to już w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem zapowiedziano, na biuro kraj. Patronatu rękodzieł. Wyjątek stanowiły tylko kursy, zapoczątkowane w r 1912 przez p. radcę dworu Nawratila, który je zakończył i któremu Wydział krajowy osobnem pismem w słowach pełnych uznania złożył gorące podziękowanie za długoletnią, owocną w najlepsze dla kraju i szerokich sfer rękodzielniczych rezultaty działalność na polu organizacyi kraj. kursów zawodowych, czemu już zresztą w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem (str. 40) dał wyraz. P. radca dworu Nawratil jako dotychczasowy z ramienia Wydziału krajowego organizator krajowych kursów, został zarazem zaproszony do inspekcyonowania kursów krajowych i przedstawiania swych wniosków w sprawie organizacyi nowych kursów, której to delegacyi jednak w r. 1913 nie przyjął, składając mandat członką kraj. Komisyi przemysłowej.

Odróżniając, o ile chodzi o akcyę Wydziału kraj. względnie Patronatu, kursy na

a) kursy własne, obecnie przez Patronat urządzane i

b) kursy z funduszów krajowych subwencyonowane,

podnieść należy, że z powodu braku funduszów w roku 1913, a w szczególności skreślenia połowy przewidzianej w preliminarzu na r. 1913 dotacyi na urządzanie kursów krajowych i na subwencyonowanie kursów przez inne czynniki urządzanych, działalność Patronatu w obu kierunkach musiała doznać znacznego ograniczenia, wobec czego tylko część kursów programem na r. 1913 objętych mogła być w życie wprowadzoną. Tak samo nie mogły być w okresie sprawozdawczym z funduszów krajowych subwencyonowane kursy przez inne czynniki urządzane.

---

1. Kursy krajowe.

a) Kursy t. zw. majsterskie.

I. Kursy szewskie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się następujące majsterskie kursy dla szewców:

1) w Pilznie w czasie od 19/VIII—6/X 1912;
2) w Dębicy „ „ 14/X—1/XII 1912;
3) w Chrzanowie „ „ 19/II—13/IV 1913;
4) w Buczaczu „ „ 19/V—6/VII 1913;
5) w Jordanowie „ „ 25/VII i trwa do 20/IX 1913;
6) w Starym Samborze rozpocznie się 11. listopada b. r.

Preliminowane koszty wszystkich kursów wynoszą około 18 000 K.

Dwa pierwsze kursy zorganizował — jak w latach poprzednich — p. radca dworu Nawratil, następne Patronat. Kursy powyższe przeprowadzone zostały według dotychczasowego planu naukowego, omówionego bliżej w zeszłorocznem sprawozdaniu.

Krajowy Patronat wprowadził w roku bieżącym (począwszy od kursu jordanowskiego) zmianę planu naukowego o tyle, że przeznaczył nieco dłuższy okres czasu na praktyczną naukę (pracę warstatową) uczestników kursu, tak, że obecnie winni w czasie trwania kursu wykonać samoistnie, celem uzyskania większej wprawy w praktycznem stosowaniu nauki i wskazówek na kursie otrzymanych, nie jak dotąd jedną, lecz najmniej dwie względnie trzy pary poprawnie sporządzonego obuwia.

W przyszłości zamierza Patronat obok kursów, urządzanych według dotychczasowego planu naukowego (z położeniem większego nacisku na naukę praktyczną), organizować także kursy o mniejszym zakresie nauki teoretycznej a częściowo także praktycznej, dla szewców małomiasteczkowych, (między którymi jest najwięcej t. zw. jarmarcznych), gdyż ci w odmiennych warunkach pracując, niż szewcy miast większych, nie są z reguły dostatecznie przygotowani do odbycia nauki na kursach o normalnym programie. Prócz tego zamierza Patronat urządzać kursy specyalne z zakresu przemysłu szewskiego we Lwowie i Krakowie, dla frekwentantów stojących juz na pewnej wyżynie zawodowej i potrzebujących tylko uzupełnienia swych wiadomości w poszczególnych kierunkach.

II. Kursy stolarskie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 krajowe kursy stolarskie:

a) w Białej (9-tygodniowy);

b) we Lwowie (15 tygodniowy).

Kurs stolarski w Białej odbył się w czasie od 2/XII 1912 do 2/II 1913. Ukończyło go 13 uczestników (3 majstrów, 10 czeladników), z których 6 było z Białej, a 7 z okolicznych miejscowości.

Program nauki był taki sam, jak na kursach poprzednich (rysunki zawodowe, praktyczna nauka bajcowania i politurowania drzewa, dalej rachunki przemysłowe, kalkulacya, buchalterya, stylistyka, wiadomości z ustaw przemysłowych, pomoc w nagłych wypadkach).

Pracę grona nauczycielskiego utrudniało także na tym kursie niedostateczne wykształcenie szkolne frekwentantów, którym brak było wiadomości z rachunków i geometryi, a nieraz nawet umiejętności ortograficznego pisania. Pomimo tego końcowe wyniki nauki były stosunkowo bardzo pomyślne.

Kosztorys kursu wynosił 3.570 K Prócz subwencyi rządowej i Izby handlowej krakowskiej nie wpłynęła żadna inna. W szczególności zajęła gmina miasta Białej w tej sprawie nieprzychylne stanowisko, gdy bowiem z reguły czynniki miejscowe, a w pierwszym rzędzie gminy, udzielają bezpłatnie na krajowe kursy zawodowe świadczeń rzeczowych (lokalu, opału, światła i usługi), a nadto także odpowiednią subwencyę pieniężną, to gmina miasta Białej uchyliła się od udzielenie jakiegokolwiek poparcia.

Kurs stolarski we Lwowie trwał od 4. marca 1913 do 15. czerwca 1913. Nauka odbywała się przez 8—9 godzin dziennie w obszernej sali wykładowej i sali warstatowej c. k. państwowej szkoły przemysłowej, odstąpionych z całą gotowością przez p. dyrektora szkoły, radcę Władysława Kłapkowskiego, który objął także opiekę nad kursem. Nauki poszczególnych przedmiotów udzielali instruktor kraj. kursów stolarskich, oraz zawodowe siły z pośród grona nauczycielskiego szkoły przemysłowej.

Na kurs uczęszczało 14 frekwentantów, a to 3 majstrów, 11 czeladników, z tego 10 ze Lwowa, 4 z miast prowincyonalnych.

Koszty kursu wynosiły przeszło 6.000 koron.

Kurs trwał dłużej, niż dotychczasowe kursy krajowe, ze względu, że na tym kursie była udzielana nauka praktyczna na maszynach i w warstatach stolarskich oraz nauka przedmiotów, nieobjętych dotychczasowym programem.

Nauka praktyczna obróbki drzewa na maszynach była zastosowana na kursach poraz pierwszy w kraju, a została wywołana istotną potrzebą zaznajomienia majstrów i czeladników z tym nowoczesnym sposobem produkcyi, wobec tego, że coraz więcej stolarzy urządza maszynowo swe warstaty, czując, że inaczej nie sprostają konkurencyi przemysłu wielkiego.

Nauka praktyczna na maszynach obejmowała oprócz najnowszych sposobów obrabiania drzewa, także wiadomości odnoszące się do umiejętnego obchodzenia się z maszynami, jak rozbieranie i składanie maszyn, regulowanie walców, kół zazębionych, ostrzenie noży i ich odkuwanie, lutowanie i ostrzenie pił taśmowych i cyrkularnych oraz narzędzi pomocniczych, szycie pasów i t. p. Nauka praktyczna na maszynach obudziła silne zainteresowanie u uczestników kursu, podobnie też praktyczna nauka bajcowania drzewa najnowszymi sposobami oraz politurowania.

Z działu teoretycznego najwięcej czasu przeznaczono na rysunki zawodowe (szkice i szczegóły mebli oraz robót budowla-

nych), które uczestników bardzo zajmowały, tak, że rysowali nawet w domu i poza godzinami naukowemi. Jako nowość wprowadzono także szkicowanie mebli z natury w Miejskiem Muzeum przemysłowem. Program dotychczasowy kursów został rozszerzony ponadto jeszcze przez wprowadzenie nauki o stylach w stolarstwie (z demonstracyami), przedmiotu bardzo ważnego, dalej nauki o drobnych motorach, technologii drzewa, o handlu drzewem i zwyczajach handlowych. Dla szybkiego obliczania kubatury drzewa zostały przez inż. Patronatu ułożone i wydane specyalne tablice. Prócz tego każdy z frekwentantów kursu otrzymał osobno w tym celu przez odnośnego docenta ułożoną i kosztem Patronatu wydaną kollekcyę fotografii wzorów mebli stylowych wraz z odpowiedniemi objaśnieniami.

Na zakończenie kursu urządzona została wystawa prac na kursie wykonanych. Przedmiotem jej były nie tylko — jak dotąd — prace rysunkowe i piśmienne, tudzież próby bajcowania i polituro wania rozmaitych gatunków drzewa, ale także prace warstatowe, a w szczególności okazy obróbki drzewa na maszynach, a między niemi obrobione na maszynach wszystkie części składowe dużej szafy biurowej z żaluzyą drewnianą. Wystawa była zwiedzana nie tylko przez czynniki zajmujące się popieraniem drobnego przemysłu, ale także licznie przez majstrów i czeladników stolarskich ze Lwowa, którzy wszyscy oceniali nader pochlebnie rezultaty nauki, a frekwentanci wyrazili w gorących słowach wdzięczność Wydziałowi krajowemu i Patronatowi za urządzenie kursu.

III. Kursy murarskie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 kursy dla murarzy a to:

w Łańcucie (kurs trwał od 4 grudnia do 30. marca 1913);
w Pilźnie (kurs trwał od 4. grudnia „ „)
i w Białej (kurs trwał od 9. grudnia do 16 marca 1913 roku).

Celem tych kursów — ze względu na specyalne warunki naszego kraju urządzanych — jest przysposobienie robotnika murarskiego do poprawnego wykonywania robót murarskich, według dyspozycyi majstra względnie budowniczego, a to przez udzielenie im tak ogólnych teoretycznych wiadomości, jak i praktycznych potrzebnych wskazówek.

Program nauki na tych kursach był taki sam, jak na kursach poprzednich. Różni się on od planu nauki na kursach murarskich ułożonego przez c. k. Ministerstwo robót publicznych i jest niemal identyczny pod względem teoretycznym z zakresem nauki w szkołach zawodowych uzupełniających, z dodaniem wykładów o ustawach robotniczych, przepisach bezpieczeństwa, hygieny ogólnej i niesienia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Plan ten c. k. Ministerstwo robót publicznych w okresie sprawozdawczym przyjęło do wiadomości.

Kursy murarskie o powyższym typie wywołane zostały okolicznością, że w Galicyi jest stosunkowo bardzo mało uczniów murarskich, a ogół pomocników murarskich rekrutuje się z robotników budowlanych nieuczęszczających do żadnej szkoły uzupełniającej i z tego powodu nie mających należytego przygotowania do zawodu.

Na kursach tych uczyły zawodowe siły, angażowane w każdym poszczególnym wypadku na czas trwania kursu do nauki odnośnych przedmiotów.

Koszty kursów wynosiły przeszło 7.000 K.

IV. Kursy kroju i szycia bielizny.

W okresie sprawozdawczym urządzono kosztem przeszło 8000 koron:

a) trzy kursy niższe;

1. w Rawie ruskiej w czasie od 3. lipca do 2. października 1912 (wzmiankowany w zeszłorocznem sprawozdaniu);

2. w Krakowie od 20. stycznia do 16. marca 1913;

3. w Drohobyczu od 26. maja do 30. lipca 1913;

b) jeden kurs wyższy:

w Krakowie, w czasie od 1. kwietnia do 25 czerwca 1913;

Ponadto został w okresie sprawozdawczym przygotowany kurs bieliźniany w Nowym Sączu, który obejmie nie tylko naukę przedmiotów, udzielanych na kursach przygotowawczych, ale także uzupełniony zostanie wiadomościami z zakresu kursów wyższych i będzie tworzyć dla siebie oddzielną całość.

Plan nauki na kursach bieliźnianych niższych i wyższych był podany w zarysie w zeszłorocznem sprawozdaniu. Na tem miejscu należy na podstawie dalszych doświadczeń stwierdzić, że w kraju naszym większość kobiet igłą zarobkujących nie umie dobrze szyć i że z tego powodu obok kursów kroju i sporządzania bielizny wytworniejszej (t. zw. kursów wyższych) konieczne są także kursy niższe, na których udzielaną jest podstawowa nauka szycia i kroju zwykłej domowej bielizny. — Kursów o tym typie powinnoby się w kraju corocznie co najmniej kilkanaście urządzać, czego jednak Patronat przy obecnym stanie funduszów uczynić nie może.

Niezależnie od tego koniecznem jest — o czem na tem miejscu tylko nawiasowo wspomnieć można — zakładanie w kraju szkół kroju i szycia bielizny oraz urządzanie kursów kroju bielizny dla nauczycielek szkół wiejskich.

Co do kursów w r. 1913 odbytych, to kursy krakowskie były zorganizowane jeszcze przez p. radcę dworu Nawratila, następne przez Patronat. Na kursach pobierało przeciętnie naukę po 16 szwaczek zawodowych.

Kurs w Drohobyczu był urządzany za staraniem dyrektora tamtejszej rządowej odbenzyniarni p. Stanisława Pilata, i choć nie w założeniu swojem, jednak w faktycznym przebiegu, stał się kursem dla córek robotników odbenzyniarni w Drohobyczu, nauczając je nie tylko szycia bielizny, (tak na użytek swych rodzin jak i w celach zarobku), ale także specyalnie kroju używanych przez robotników bluz, kaftanów itp.

Jak już w uwagach ogólnych niniejszego działu sprawozdania zaznaczono, zaszła w r. 1913 w personalu sił nauczycielskich, kursów bieliźnianych ta zmiana, że wykształcona zawodowo kosztem kraju, za granicą (w Wiedniu, Paryżu i Berlinie) p. Alojza Fronczowa, objęła funkcye kierowniczki pracowni bieliźnianej w nowo organizującej się państwowej szkole przemysłów kobiecych w Krakowie. Rezygnacya jej z dotychczasowej posady kierowniczki kraj. kursów nastąpiła za wiedzą Wydziału krajowego, który nie mogąc jej bez uchwały Wysokiego Sejmu stabilizować, był poniekąd zniewolony zgodzić się na objęcie przez nią posady państwowej. Podobnie zrezygnowała z zajęć na kursach kroju pomocnicza nauczycielka bieliźniarstwa p. Eugenia Konturkówna, zaangażowana do objęcia posady w tejże samej wyżej wymienionej szkole państwowej w Krakowie.

Na miejsce tych dwóch wypróbowanych sił, Wydział krajowy poruczył na razie kierownictwo kursów bieliźnianych dotychczasowej asystentce kursowej, p. Maryi Bigajównej, któ-

rej zarazem przez udzielenie stypendyum umożliwił odbycie studyów zawodowych w Berlinie, zaś spełnianie funkcyi pomocniczej nauczycielki p. Władysławie Wątorskiej. Obie są absolwentkami kraj. kursów bieliźnianych.

Lustracyę zawodową kursów bieliźnianych zamierza Wydział krajowy poruczać w poszczególnych wypadkach p. Fronczowej, na co kierownictwo wspomnianej szkoły państwowej ze swej strony zgodę wyraziło.

V. Kurs dla dozorców urządzeń elektrycznych w Borysławiu.

Z początkiem okresu niniejszego sprawozdania, zakończył się urządzony przez Wydział krajowy kurs dla dozorców urządzeń elektrycznych w Borysławiu Na kurs uczęszczało 22 robotników, z których 17 poddało się egzaminowi kursowemu, a 16 zdało go z wynikiem pomyślnym. Oprócz tego 10 absolwentów kursu poddało się podobnemu egzaminowi w c. k. okręgowym Urzędzie górniczym w Drohobyczu, a 6 z nich zdało go z wynikiem pomyślnym, uzyskując w ten sposób świadectwo uzdolnienia na dozorców instalacyi elektrycznych w kopalniach nafty i wosku ziemnego. Kurs zorganizował p. r. dw. Nawratil.

Powyższe rezultaty kursu trzeba nazwać bardzo zadawalającymi.

Koszt kursu wyniósł 1931 K.

VI. Kurs dla palaczy kotłów w Borysławiu.

Równocześnie z powyższym kursem odbywał się kurs dla palaczy kotłów parowych w Borysławiu przy udziale 16 uczestników, z których po ukończeniu kursu 14. poddało się egzaminowi kursowemu z wynikiem pomyślnym, nadto 7 z nich, którzy jeszcze nie posiadali świadectwa uzdolnienia dla palaczy kotłów parowych, przepisanego rozporządzeniem minist. z 15. VII. 1891 dz. u. p. L. 188, poddało się egzaminowi przed inspektorem kotłów parowych, i uzyskało świadectwo uzdolnienia do obsługi i dozoru kotłów parowych. Wszyscy frekwentanci kursu byli zatrudnieni jako palacze kotłowi i ślusarze maszynowi w przedsiębiorstwach kopalnianych i przemysłowych w borysławskiem zagłębiu naftowem.

Koszt kursu wyniósł 1903 K.

b) Kursy przemysłu domowego.

Kursy koszykarskie.

(Kursy koszykarskie i tkackie).

W okresie sprawozdawczym odbyły się następujące krajowe kursy *koszykarskie*:

1) w Dębicy (pow. Ropczyce) trwał od lipca 1912 do końca czerwca 1913. Frekwentantów na początku kursu było kilkunastu, z końcem 8. Instruktor Kasia.

2) w Szczepanowicach (pow. Tarnów) kurs rozpoczęty 29. kwietnia 1912 trwał do końca lutego 1913. Frekwentantów 11. Instruktor Drożak.

3) w Mostkach (pow. Nowy Sącz). Rozpoczął się dnia 7. kwietnia 1913 i trwa dalej. Frekwentantów 12 Instruktor Gondek.

4) w Babicy (pow. Rzeszów). Rozpoczął się 2. stycznia 1913 i trwa dalej. Frekwentantów 15. Instruktor Tyczyński.

5) w Starym Samborze (pow. Stary Sambor). Rozpoczął się 15. stycznia 1913 i trwa dalej. Frekwentantów 15. Instruktor Feudali.

6) w Zakliczynie (pow. Brzesko). Rozpoczął się 12. marca 1913. Frekwentantów 10. Instruktor Wachowicz.

O kursach koszykarskich była obszerniejsza wzmianka w zeszłorocznem sprawozdaniu. Tu należy podnieść, że kursy te odbywają się przy materyalnej (zresztą z reguły skromnej) pomocy czynników miejscowych, mają na celu, przy sprzyjających warunkach lokalnych (t. j. o ile jest na miejscu lub w pobliżu kultura wikliny koszykarskiej, a młodzież wiejska ze względu na swe stosunki zarobkowe i chęć do trudnienia sie przemysłem, garnie się do nauki), zaszczepić lub ożywić przemysł koszykarski wśród miejscowej ludności, głównie w zakresie wyrobu przedmiotów codziennego użytku, jak koszy gospodarskich i miastowych, waliz podróżnych etc. Kursy te, mające zastąpić dawniej organizowane — jednak niespełniające swoich zadań — wiejskie „szkoły koszykarskie“, cieszą się stale wziętością wśród ludności włościańskiej, czego dowodem liczne zgłoszenia o ich urządzenie, którym tylko częściowo, — z powodu szczupłego udotowania w budżecie pozycyi „kursów przemysłu domowego“, — można było uczynić zadość.

Kursy koszykarskie są przeważnie regularnie uczęszczane z wyjątkiem pory robót polnych, w czasie których frekwencya zaczyna być bardzo niejednostajną, a w czasie pełnego sezonu staje się minimalną. Zaradzić temu nie można, gdyż synowie gospodarzy, biorący udział w kursie, muszą z natury rzeczy pomagać rodzicom w polu i nie są do zastąpienia w tej pracy.

Celem zachęcenia uczniów do dokładnej i szybkiej pracy zezwolił Wydział krajowy na wniosek Patronatu na przyznawanie pilnym frekwentantom kursu premii, w wysokości 20—25% ceny uzyskanej ze sprzedaży wyrobów, wykonanych na kursie przez poszczególnych frekwentantów.

Koszt roczny utrzymania jednego kursu wynosi około 2.000 K. Główny wydatek stanowi opłata wynagrodzenia przyjmowanych na poszczególne kursy instruktorów w kwocie po 5 K dziennie.

Kursy koszykarskie przeprowadzane według dotychczasowego programu wymagają jednak pewnej reformy, tak ze względu na to, że przemysł koszykarski jest według obecnej ustawy przemysłowej przemysłem rękodzielniczym, jak z uwagi na sam tok i cel nauki.

Krajowy Patronat rękodzieł ma zamiar przeprowadzić w tym celu z biegiem czasu reorganizacyę kursów koszykarskich w tym kierunku, by ukończenie takiego kursu mogło dawać absolwentom pewne uprawnienia przewidziane w § 14 ust. przem. i ułatwiać im uzyskanie uprawnienia do wykonywania koszykarstwa jako przemysłu rękodzielniczego. W tym wypadku prócz nauki praktycznej, jaka dotąd na tych kursach wyłącznie jest udzielana, byłoby wskazane wprowadzić także naukę teoretyczną w zakresie przemysłowej nauki uzupełniającej. Gdyby plan kursów doznał w tym kierunku rozszerzenia, należy już teraz podnieść, że koszty kursów koszykarskich wzrosłyby z powodu konieczności angażowania do nauki teoretycznej osobnych sił nauczycielskich.

Z kwestyą kursów łączy się także sprawa organizacyi ekonomicznej pracowni koszykarskich i ułatwienie zbytu ich wyrobów. O przygotowanej w tym celu przez Patronat ankiecie będzie mowa na innem miejscu.

Kursy tkackie.

Kursy tkackie. W okresie sprawozdawczym odbywała się na prośbę kuratora kursu tkackiego w Brzeżanch. p. Dr. Schätzla, jeszcze dalej nauka na tym kursie. Z powodu braku funduszów nie mógł być zorganizowany podobny kurs w innej miejscowości Zamierzone jest urządzenie najbliższego kursu w Piwnicznej.

2. Kursy subwencyonowane.

urządzone w okresie sprawozdawczym przez inne czynniki.

I. Kursy Instytutu technologicznego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się:

a) kurs fryzyerstwa damskiego w Stanisławowie, od 20./XI.—21./XII. 1912, 11 majstrów i 14 członków ich rodzin;
b) kurs krawiectwa damskiego we Lwowie od 3/II. — 15/III. 1913, 17 uczestników;
c) kurs instalacyi gazowej we Lwowie od 10./II.—20./III. 1913;
d) kurs lakierniczy fladrowania i marmurowania drzewa dla majstrów, we Lwowie od 17./II. — 5./III. 1913;
e) takiż dla czeladników od 17/II. — 15./III.;
f) kurs fryzyerstwa damskiego, we Lwowie od 1./VII. — 28./VII. frekwentantów 33;
g) kurs tapicerski, tapicerowania i obijania skórą mebli klubowych we Lwowie od 7./VII. — 9./VIII. 1913, uczestników 24;
h) specyalny kurs bajcowania i politurowania drzewa, od 14/VII — 29.VII. 1913, uczestników 24;
j) nadto zapowiedziano kurs krawiectwa męskiego, we Lwowie, od 25.VIII. — 4./X. przeprowadzić się mającego przez nauczyciela zawodowego Urzędu popierania przemysłu w Wiedniu.

II. Kursy Instytutu popierania przemysłu w Krakowie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się:

a) dwa kursy samorodnego spajania metali w Krakowie w czasie od 19./VIII. — 31./VIII. 1912 i od 16./IX. — 5./X. 1912, uczestników 14 i 16, subwencya krajowa 300 K.
b) kurs szklarski w Krakowie, od 2./XI. — 21./XII. 1912;
c) kurs wieczorny artystycznych robót metalowych w Krakowie od 21/.X. 1912 — 28./II. 1913, frekwentantów 15;
d) kurs instalacyi gazu w Krakowie, od 17./II. — 5.IV. 1913, uczestników 22;
e) kurs całodzienny art. robót metalowych w Krakowie, od 14./IV. — 19./VII. 1913, frekwentantów 13;
f) kurs introligatorski galanteryi skórzanej w Krakowie, od 9./VI. — 30./VIII. 1913,
g) kurs wyrobu mundurów pols. histor. w Krakowie, od 21./VII. — 30./VIII. 1913, frekwentantów 11.

III. Kursy dla funkcyonaryuszy stowarzyszeń przemysłowych.

a) Kraków, kurs urządzony przez Instytut popierania przemysłu w Krakowie w czasie od 19. maja do 30. maja 1913. Frekwentantów 16.
b) Brody, kurs urządzony przez Instytut technologiczny we Lwowie w czasie od 14. kwietnia do 21. kwietnia 1913.
c) Lwów. Kurs urządzony przez Instytut technologiczny we Lwowie, w czasie od 21. lipca do 28. lipca 1913. Frekwentantów 11.
d) Tarnopol. Kurs urządzony przez Instytut tschnologiczny we Lwowie w czasie od 21 do 28 lipca 1913. Frekwentów 11.

IV. Kursy urządzone przez szkoły zawodowe.

a) Buczacz. Kurs ślusarstwa artystycznego i techniki twardnienia, urządzony w tamtejszej szkole przemysłów budowlanych siłami zawodowemi państwowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach w czasie od 1. grudnia do 21. grudnia 1912 na koszt rządu. Frekwentantów 16. Subwencya 468 K. na zasiłki dla uczestników kursu.

b) Jarosław. Takiż kurs zapowiedziany w szkole przemysłów budowlanych w Jarosławiu nie przyszedł do skutku w okresie sprawozdawczym. Przyrzeczona subwencya 400 K.

c) Zakopane. Kurs zdobienia drzewa metalem (tar-ka-shi) urządzony przez tamtejszą państw. szkołę przemysłu drzewnego w czasie od 1. marca do 25. marca 1913. Subwencya 170 K.

V. Inne kursy.

a) Liga Pomocy przemysłowej we Lwowie. Kurs zabawkarstwa wełnianego we Lwowie w czasie od 8. września do 26. października 1912. Frekwentantek 21.

b) Liga Pomocy przemysłowej we Lwowie. Kurs wyrobu pletni i kapeluszy słomkowych we Lwowie w czasie od 1. kwietnia do 21. czerwca 1913.

c) Liga Pomocy przemysłowej. Kurs wyrobów szuwarowych, lipiec i sierpień 1913.

d) Towarzystwo Pomocy przemysłowej, Nisko. Kurs trykotarski, od 1. lipca do 8. lipca 1913.

e) Towarzystwo Pomocy przemysłowej, Brzozów. Kurs kwieciarstwa sztucznego, od 20. września do 20. grudnia 1912. Subwencya krajowa 750 K.

f) Towarzystwo Pomocy przemysłowej, Jarosław. Kurs krawieczyzny damskiej od 19. kwietnia 1913. 14 frekwentantek.

g) Towarzystwo Pomocy przemysłowej, Dębica. Kurs krawieczyzny damskiej mający trwać od 14. lipca do 28. sierpuia 1913 12 frekwentantek.

h) Towarzystwo Szkoły ludowej, Śniatyn. Kurs kroju i szycia bielizny, 21 frekwentantek.

i) Towarzystwo Szkoły ludowej, Biała. Kurs krojn i szycia od 1. października do 16. czerwca 1913, po 17 uczestniczek.

j) Towarzystwo Szkoły ludowej, Rohatyn. Kurs krawiectwa damskiego od 9. listopada do 9. stycznia 1912, uczestniczek 17, subwencya 60 K.

h) Towarzystwo „Proświta“ Lwów, kurs szycia.

We wszystkich tych wypadkach zostały wniesione do Wydziału krajowego prośby o subwencye, które — o ile przy danym kursie udzielenia subwencyi nie zaznaczono — nie mogły być jeszcze załatwione z powodu braku rozporządzalnych funduszów.

Kursy rachunkowości rękodzielniczej.

Już w zeszłorocznem sprawozdaniu zaznaczył Wydział krajowy pożyteczność kursów rachunkowości dla rękodzielników, którzy w Galicyi najczęściej nie umieją dobrze się obliczać, nie kalkulują z konieczną dokładnością cen swej produkcyi przemysłowej, nie prowadzą należycie zapisków z przychodów i rozchodów swego przedsiębiorstwa, nie utrzymują w książkowej ewidencyi swych wierzytelności i długów ani terminów ich płatności i wogóle często nie znają nawet dokładnie każdoczesnego stanu swych interesów. Ta nieumiejętność należytego prowadzenia przedsiębiorstwa pod względem handlowym nie pozwala nieraz najzdrowszemu warstatowi lepiej się rozwinąć a niejednego już rękodzielnika doprowadziła do ruiny.

Znajomość rachunkowości przemysłowej jest nietylko dla poszczególnych rękodzielników niezbędną, ale także ułatwia ich życie współdzielcze. W szczególności dobrze prowadzone zapiski umożliwiają ocenienie w razie potrzeby zdolności kredytowej członka rękodzielniczej spółki, wytwórczej czy kredytowej, a w szczególności umożliwiają udzielanie mu kredytu na podkład jego wierzytelności. Poprawę stosunków sprowadzić może tylko wyuczenie rękodzielników należytego obliczania się i prowadzenia koniecznych zapisków, co najłatwiej może być osiągnięte przez urządzanie specyalnych kursów w tym kierunku.

Kursów takich, na których nauka odbywa się, z reguły w godzinach wieczornych, 3—4 razy w tygodniu i obejmuje do 90 godzin wykładu powinnoby w Galicyi corocznie być więcej urządzanych, aby szerokie warstwy rękodzielnicze, a przynajmniej inteligentniejsze jednostki, zapoznać z prowadzeniem ksiąg i zapisków.

Niestety rękodzielnicy, pomimo propagandy p. p. instruktorów stowarzyszeń przemysłowych, nielicznie na te kursy (do dziś bezpłatne) się zapisują — a po rozpoczęciu się kursów niejednokrotnie przestają na nie regularnie uczęszczać.

Czynnikami które wspomniane kursy urządzały, były dotąd przeważnie stowarzyszenia przemysłowe względnie ich związki, którym w konkretnych wypadkach tak ze strony Patronatu jak i pp, instruktorów stowarzyszeń przemysłowych pomoc organizacyjna była udzielana.

We Lwowie ogłosił wpisy na kursy rachunkowości Instytut echnologiczny, lecz z powodu małej ilości zgłoszeń nie mogły być zorganizowane.

Patronat zdaje sobie sprawę z ogromnej doniosłości kursów rachunkowości przemysłowej i uważa, że aby akcya jego na polu popierania rękodzieł i drobnego przemysłu odniosła tem korzystniejsze rezultaty — powinien i ten rodzaj kursów ująć w swoje ręce i urządzać je ile możności wszędzie a przedewszystkiem w większych miejscowościach, wnosząc inicyatywę w tym kierunku. Jednakże wobec niedostateczności funduszów oraz sił biurowych musiał się Patronat w okresie sprawozdawczym ograniczyć na razie tylko do popierania i subwencyonowania kursów tych, jakie jużto przez korporacye rękodzielnicze jużto przez inne czynniki urządzone zostały.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 kursy (względnie tylko tyle zgłosiło się do Wydziału krajowego o subwencyę) a to w miejscowościach: Nowy Sącz, Stary Sącz, Kołomyja i Kraków. Ponadto były w przygotowaniu kursy w Jarosławiu i Żywcu. Kursy w pierwszych trzech miejscowościach były urządzone dla ogółu rękodzielników, zaś kurs w Krakowie został zorganizowany specyalnie dla pomocników księgarskich.

Na kursy wspomniane uczęszczało ogółem 66 osób ze sfer rękodzielniczych, w tem 22 majstrów, 38 pomocników względnie czeladników i 6 członków rodzin rękodzielniczych.

Według rodzajów przemysłów uczęszczało na naukę z przemysłów przyodziewczych . . . . 18 osób
z przemysłów drzewnych . . . . 10 „
„ „ metalowych . . . 11 „
z innych zawodów . . . . . 27 „ (w tem 12 pomocników księgarskich).

Razem . 66 osób.

Na częściowe pokrycie kosztów urządzenia tych kursów udzielił Wydział krajowy subwencyi w łącznej wysokości 600 K., czyli przeciętnie po 150 K. na kurs. Subwencyami temi mogły być pokryte prawie w połowie rzeczywiste koszty kursu. Prócz Wydziału krajowego subwencyonuje te kursy także Ministerstwo robót publ. czasami i czynniki lokalne. Rezultaty nauki na kursach były wszędzie bardzo dodatnie, o czem Patronat tak ze sprawozdań końcowych jak i na podstawie wyniku lustracyi kursów ze swej strony mógł się przekonać.

Ze względów budżetowych nie mogły być w okresie sprawozdawczym urządzone kursy ani dla nauczycieli buchalteryi rękodzielniczej ani dla funkcyonaryuszów spółek rękodzielniczych.

Fundusze na kursy.

Jak już wyżej nadmieniono dotacya na kursy, objęta preliminarzem na r. 1913, została przez Wydział krajowy, do czasu uchwalenia budżetu, do połowy zredukowana, wobec czego nie mógł się odbyć cały szereg projektowanych kursów.

Tem intenzywniej musi być w tym kierunku prowadzona akcya w r. 1914. Ze względu jednak, iż Wydział krajowy preliminarzem Wysokiemu Sejmowi na r. 1913 przedłożonym, obejmuje całą pierwotnie ustaloną kwotę na kursy (z której tylko połowa została Patronatowi do dyspozycyi oddaną) nie zwiększa, odnośnej pozycyi w preliminarzu na r. 1914, licząc na przeniesienia „odstawionej“ kwoty na rok 1914.

2) Pomoc materyalna udzielana poszczególnym osobom zawodów rękodzielniczych.

Pożyczki.

Zasady i sposoby udzielania pożyczek poszczególnym rękodzielnikom i drobnym przemysłowcom, podane w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem str. 51 i 52, pozostały niezmienione. O ile tylko chodzi o badanie wniesionych podań o pożyczki, zaszła z końcem okresu sprawozdawczego ta zmiana, że wobec powiększenia Biura Patronatu zajęci w niem urzędnicy przeprowadzali częściej na miejscu dochodzenia i że skutkiem tego mogły być inne czynniki, a w szczególności Instytuty technologiczne częściowo od tych czynności uwolnione.

Wobec silnego napływu podań o poparcie z funduszów, krajowych, a z drugiej strony bardzo niedostatecznych środków stojących na ten cel do dyspozycyi Patronatu, dochodzenia co do potrzeby poparcia petenta musiały być tem skrupulatniej prowadzone, aby fundusz krajowy mógł być jak najracyonalniej użyty i służyć jak największej ilości jednostek na pomoc kraju zasługujących.

W okresie sprawozdawczym musiały być jednak wzięte pod uwagę częstokroć i okoliczności odmiennej natury, a mianowicie przymusowe położenie niektórych jednostek rękodzielniczych wobec niemożności uzyskania kredytu bankowego i grożącego zachwiania się całego przedsiębiorstwa. W tych wypadkach Patronat widział się zmuszonym ratować owe jednostki, w przeciwnym bowiem razie cały ich dorobek przemysłowy musiałby pójść na marne.

Wobec powyższych stosunków i szczupłości środków były przez Biuro Patronatu udzielone do zaopiniowania Radzie Patronatu z wnioskiem przychylnym tylko te podania, które pod każdym względem na uwzględnienie zasługiwały. Ale i w granicach uchwał Rady Patronatu nie wszystkie odnośne podania mogły być w okresie sprawozdawczym przez Wydział krajowy merytorycznie załatwione, gdyż wzgląd na ograniczone środki do dyspozycyi stojące zniewalał Patronat do odroczenia na czas późniejszy przedłożenia Wydziałowi krajowemu wniosku na udzielenie proszonej pomocy. Dopiero zawarcie w lipcu b. r. wzmiankowej już (na str, 38) umowy z Bankiem krajowym co do zasilenia krajowego funduszu popierania rękodzieł krótkoterminową zaliczką na przyszłe raty dotacyjne, umożliwi Wydziałowi krajowemu zajęcie przychylnego stanowiska co do udzielenia innych jeszcze pożyczek przez Radę Patronatu zawotowanych.

Ponieważ fundusz przeznaczony na zasiłki został z powodu skreśleń budżetowych uszczuplony na rok bieżący do kwoty 10.000 K, przeto nie mogły być z niego udzielane w szerszym zakresie, jak to miało miejsce w poprzednim roku, bezprocentowe pożyczki nieubezpieczone, o charakterze zasiłkowym, lecz także te pożyczki musiały obciążyć ogólny fundusz popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.

Pożyczki były normalnie udzielane jako skryptowe za zabezpieczeniem, bądź to hipotecznem, bądź to za poręką, na spłatę w 5. do 10. latach, w ratach zwykle kwartalnych. W konkretnych wypadkach zaczęły się w ostatnich czasach odzywać głosy, że żądanie przez Wydział krajowy bankowego zabezpieczenia poży-czek jest połączone ze znacznem utrudnieniem dla rękodzielników, zwłaszcza, że koszty zabezpieczenia hipotecznego przy pożyczkach

o krótszym czasokresie spłaty są stosunkowo za duże. — Kwestyę tę zamierza Wydział krajowy na podstawie wniosków Patronatu zasadniczo rozważyć i o ile to będzie możliwe, pewne ulgi co do warunków udzielania pożyczek z funduszu popierania rękodzieł zaprowadzić.

W poszczególnych wypadkach, gdy forma udzielania kredytu za zabezpieczeniem hipotecznem okazała się mniej odpowiednią ze względu na koszty i stratę czasu połączoną z zeznaniem skryptu dłużnego, obraną została — już w okresie sprawozdawczym — przy pożyczkach krótkoterminowych, należycie poręczonych, forma kredytu wekslowego. Z tego kredytu korzystały przedewszystkiem spółki, zaciągające pożyczkę na wykonanie dostaw, zaś w kilku wypadkach udzielono w ten sposób doraźnego kredytu także poszczególnym rękodzielnikom, a to przeważnie w razach nagłych, tytułem zaliczki na przyznaną im pożyczkę hipoteczną do czasu zeznania skryptu dłużnego i hipotecznego zabezpieczenia pożyczki.

Jeżeli w konkretnych wypadkach pożyczka udzielona została na zakupno maszyn i narzędzi a dłużnik nie dawał zabezpieczenia w żadnej z form wyżej podanych, dostarczał Patronat maszyn w naturze na spłatę w dogodnych ratach z zastrzeżeniem prawa własności na maszynach do czasu zupełnej ich spłaty.

Wreszcie zaszła w okresie sprawozdawczym zmiana co do wysokości stopy procentowej pożyczek. Manowicie wobec ogólnej konjunktury oraz okoliczności, że dalszy kredyt, na cele materyalnego popierania przedsiębiorstw przemysłowych, częściowo został uzyskany jak wyżej nadmienionio przez zaciągnięcie $6^1/_2\%$ pożyczki w Banku krajowym, wreszcie wobec konieczności uzyskania pewnej rezerwy na zabezpieczenie ryzyk, połączonych z udzieleniem pożyczek niezabezpieczonych, widział się Wydział krajowy spowodowany podwyższyć stopę procentową od pożyczek do wysokości 5%. Ale i mimo tej podwyżki stopy procentowej udzielone w okresie sprawozdawczym rękodzielnikom pożyczki były uważane przez nich, wobec zamknięcia wszelkich innych źródeł kredytu, za prawdziwe dobrodziejstwo, co z wdzięcznością przez odnośne osoby było zawsze podnoszone.

W okresie sprawozdawczym wniesiono 111 nowych podań o pożyczki. Na posiedzeniach Rady Patronatu było traktowanych w okresie sprawozdawczym 120 podań. Z pomiędzy tych podań załatwiono odmownie 73 próśb, zaś przychylną opinią Rady Patronatu objętych było 47 próśb.

Na podstawie opinii Rady Patronatu oraz wniosków Biura Patronatu przyznał Wydział krajowy w okresie sprawozdawczym cały szereg pożyczek. — Z tych:

Pożyczki asygnowane.

(Indywidualne).

1.	Polaczek Mieczysław, Sambor, majster lakierniczy, na wyrób tablic szkolnych	5.000 K.
2.	Terakowski Franciszek, Kraków, introligator . .	3.000 „
3.	Siwak Włodzimierz, Sambor, introligator, . . .	800 „
4.	Wrona Franciszek, Lwów, introligator, ...	700 „
5.	Mięsowicz Michał, Krosno, zegarmistrz, (wyrób zegarow wieżowych)	10.000 „
6.	Łysoń Jan, Biała, majster stolarski, ...	4.500 „
7.	Gaszyński Jan, Kraków, stolarz-artysta na rozszerzenie pracowni	800 „
	Do przeniesienia . . .	24.800 K.

	Z przeniesienia . . .	24.800 K.
8.	Pawłów Julian, Stanisławów, absolwent krajowej szkoły stolarskiej, pożyczka na założenie pracowni (prócz subwencyi), ...	600 „
9.	Lipiński Stanisław, Lwów, na urządzenie maszynowe pracowni stor do okien własnego systemu	600 „
10.	Serwa Kazimierz, Rzeszów, właściciel pracowni powozów	10.000 „
11.	Karpiak Piotr, Lwów, kuśnierz i białoskórnik .	3.000 „
12.	Niewczyk Franciszek, Lwów, wyrób instrumentów muzycznych	6.000 „
13.	Hausmann Hinde, Rzeszów, właścicielka pracowni strun, na rozszerzenie pracowni	1.200 „
14.	Nędzowski Jan, Dębica, majster krawiecki . .	800 „
15.	Lubelski Józef, Tarnopol, piekarz na maszynowe urządzenie piekarni, ...	10.000 „
16.	Pohnetal Józef, Lwów, wyrób kamieni młyńskich, na rozszerzenie pracowni, ...	2.500 „
17.	Sekulski Franciszek, Nisko ad Rudnik, majster kaflarski	2.000 „
18.	Tereszczak Marya, Lwów, na urządzenie maszynowe pracowni sztucznych liści do kwiatów .	5 000 „
19.	Przybylska Marya, Lwów, na rozszerzenie pracowni kilimkarskiej	900 „
20.	Nieszczyńska Helena, Lwów, pracownia mozaiki weneckiej, pożyczka krótkoterminowa	500 „
	Razem . . .	67.900 K

Pożyczki przyrzeczone (promesy)

w okresie sprawozdawczym:

1.	Cendrowski Stanisław, Kraków, stolarz .	10.000 K.
2.	Adamski Andrzej, Kraków, stolarz . . .	10.000 „
3.	Budziaszek Feliks, Podgórze, stolarz . . .	6.000 „
4.	Drożdż Franciszek Kalwarya, stolarz	10.000 „
5.	Leśniak Franciszek, Tłumacz, stolarz	8.000 „
6.	Orzechowski Witołd Krogulec, stolarz . .	1.000 „
7.	Pasionek Józef, Jasło, stolarz	10.000 „
8.	Sabaraj Andrzej, Hołosko wielkie (pod Lwowem), rzeźbiarz	3.500 „
9.	Unger Maryan, Lwów, rytownik . .	6.000 „
10.	Młodzik Jan, Andrychów, majster slusarski	6.000 „
11.	Goławiecki Antoni, Myślenice, majster slusarski	2.000 „
12.	Bartoszek Antoni, Lwów, majster ślusarski	1.000 „
13.	Kuta Józef, Komarno, kowal, na wyrób sierpów	4.000 „
14.	Bartmiński Franciszek, Dynów, na wyrób i naprawę narzędzi rolniczych . . .	4.000 „
15.	Małecki Bazyli, Kilimkówka kołodziej, na sprawienie narzędzi	600 „
16.	Fund Efroim, Kołomyja, szczotkarz .	2.000 „
17.	Ziętarski Błażej, Zalesie, garncarz	1.200 „
18.	Świerz Jan. Lwów, malarz dekoracyjny	1.000 „
19.	Kruczkowski Łukasz, Kraków, introligator .	7.000 „
20.	Gajkowski Karol, Stanisławów, krawiec	3.500 „
21.	Podbilski Karol, Lwów, były kierownik spółki „Samodzielność“ na założenie krawiec. pracowni	2.000 „
22.	Zwarycz Aleksandra, Lwów, pracownia gorsetów paryskich .	2.000 „
23.	Ramzowa Ewa, Kraków, pracownia kilimkarska	2 100 „
	Do przeniesienia .	102.900 K

	Z przeniesienia . .	102.900 K.
24.	Stefanus Szczęsna, Buczacz, właścicielka pracowni kilimkarskiej	1.500 „
25	Sobotowa Paulina, Janów obok Lwowa, właścicielka pracowni trykotarskiej . . .	800 „
26.	Krause Anna, Lwów, pracownia wyrobów kartonowych	10.000 „
27.	Zakład masarski krajowego Związku dla zbytu bydła (Krajewyj Sojuz dla zbutu chudoby Lwów*)	20 000 „
28.	Pracownia introligatorska wyrobów ze skóry Towarzystwa „Powsciągliwość i praca“, Miejsce piastowe**)	10.000 „
	Razem	145.200 K.

Prócz tego z pożyczek wymienionych w zeszłorocznem sprawozdaniu nie podjęto jeszcze 10 na łączną kwotę 32.900 K, z której przypada 29.000 K na pożyczki z funduszu pożyczkowego zaś 3.900 K na pożyczki z funduszu zasiłkowego.

Ponadto znajduje się w toku załatwienia 30 podań objętych przychylną opinią Rady Patronatu, na łączną kwotę 105.600 K. Prośby odnośne zostały już częściowo przez Wydział krajowy zasadniczo uwzględnione, ze względu jednak na szczupłość rozporządzalnych funduszów nie wydano jeszcze promes w okresie sprawozdawczym.

Subwencye:

Zasiłków bezzwrotnych czyli subwencyi udzielał Wydział krajowy z funduszu zasiłkowego na wniosek Patronatu bądź na kształcenie się w przemyśle, bądź na otwarcie nowej pracowni lub rozszerzenie istniejącej (głównie na zakupno maszyn).

Zasady udzielania zasiłków, podane w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem (str. 54), pozostały niezmienione.

W niniejszym okresie sprawozdawczym otrzymali zasiłki:

1.	Adamski Andrzej, czeladnik krawiecki, Kraków, na dalsze kształcenie się zagranicą	200 K.
2.	Feliks Franciszek na dalsze studya w zakładzie graficznym w Wiedniu	400 „
3.	Studziński Andrzej, czeladnik stolarski z Domasłowic koło Zakliczyna, na dalszą naukę zagranicą	500 „
	Do przeniesienia . .	1.100 K.

*) Jestto przedsiębiorstwo przemysłowe udziałowej spółki rolniczej (Związku) dla zbytu bydła, które przez fachowego zastępcę jest prowadzone i zajmuje się na większą skalę sporządzaniem wyrobów masarskich a więc przemysłem rękodzielniczym. Wydział krajowy, uznając pożyteczność tego przedsiębiorstwa dającego możność uczniom rękodzielniczym należytego wykształcenia się w masarstwie, postanowił przyznać pożyczkę.

Zakład masarski Związku jest wzorowo urządzonym, zaopatrzonym w wszelkiego rodzaju maszyny warsztatem, w którym pracuje 10—15 czeladników i uczniów masarskich pod kierunkiem sprowadzonego z Pragi specyalisty masarskiego. Zakład został otwarty w październiku 1912 r. a na podstawie dotyczasowych wyników możnaby roczną produkcyę obliczać na około 400—450 tysięcy koron.

**) Towarzystwo „Powściągliwość i praca“ w Miejscu Piastowem utrzymuje cały szereg warsztatów rękodzielniczych, w których wychowankowie zakładu uczą się rzemiosł. Jedną z najbardziej rozwiniętych pracowni jest pracownia introligatorska (dział skórzany), której wyroby ze skóry bardzo dobrze wykonywane (portmonetki, torebki, torby na akty, portfele, teczki itp.) zaczynają skutecznie konkurować z wyrobami pozakrajowymi. Pożyczka została przyznana na rozszerzenie tej pracowni.

	Z przeniesienia . .	1.100 K
4.	Bibulski Stanisław, cyzeler, na dalsze kształcenie się w Monachium	400 „
5.	Waśkowski Adam, lakiernik, Kraków, na dalsze kształcenie się w Berlinie	200 „
6.	Lorenz Tadeusz, na dalszą naukę w Technikum Mittweida w Saksonii	210 „
7.	Leimberg Leon, absolwent szkoły ślusarskiej, Tarnopol, na dalszą naukę w Technikum w Mittweidzie	300 „
8.	Pragłowski Tadeusz, elektrotechnik, Lwów, na dalsze kształcenie się w Technikum w Mittweidzie	300 „
9.	Bartnicki Jan, pomocnik stolarski, na kształcenie się na majsterskim kursie stolarskim w szkole przemysłowej we Lwowie	100 „
10.	Tokarczyk Jakób, tkacz, Piwniczna, na wykształcenie się w warstacie wzorowym w Wilamowicach	200 „
11.	Klonowski Józef, tkacz, Piwniczna, na wykształcenie się w warsztacie wzorowym w Wilamowicach	200 „
12.	Nowosielska Marya, Lwów, na dalsze kształcecenie się zawodowe w wyrobie sztucznych kwiatów w Paryżu	750 „
13.	Motryczanka Helena, Lwów, na dalsze kształcenie się zawodowe w wyrobie sztucznych kwiatów w Paryżu	750 „
14.	Czernyówna Zofia, Lwów, na dalsze kształcenie się zawodowe w wyrobie sztucznych kwiatów w Paryżu	750 „
15.	Januszewska Ewelina, na dalszą naukę sztucznych kwiatów w Paryżu	400 „
16.	Leśniakówna Marya, Lwów, na naukę wyrobu krawatów w Londynie	500 „
17.	Grossmanówna Selma, artystyczne hafty, Lwów, na naukę zagranicą	500 „
18.	Czuszkiewicz Rozalia, absolwentka kursu szmuklerskiego, Lwów, na dalsze kształcenie się w szmuklerstwie zagranicą	400 „
19.	Bołozowa Marya, krawczyni, Nowy Targ, na naukę kroju i fasonowania sukien	230 „
20.	Pędziwiatr Zofia, krawczyni, Kraków, na naukę kroju	80 „
21.	Misicka Zofia, pomocnica krawiecka Kraków, na naukę kroju	60 „
22.	Lerochówna Stefania, pomocnica krawiecka, Kraków, na naukę kroju	60 „
23	Kozłowska Róża, pomocnica krawiecka, Kraków, na naukę kroju	60 „
24.	Jurakówna Marya, pomocnica krawiecka, Kraków, na naukę kroju	60 „
25.	Banasiówna Marya, pomocnica krawiecka, Kraków, na naukę kroju	60 „
26	Kasia Kazimierz, b. instruktor koszykarski, Cieszanów, na założenie własnej pracowni koszykarskiej (odprawa)	1 500 „
	Do przeniesienia . .	9.170 K·

	Z przeniesienia . .	9.170 K.
27.	Bednarski Wincenty, absolwent szkoły krajowej stolarskiej, Stanisławów, na założenie pracowni	200 „
28.	Pawłów Julian, absolwent szkoły stolarskiej, Stanisławów, na założenie pracowni (prócz pożyczki,	200 „
29.	Lipiński Kazimierz, Lwów, na wyrób stor do okien, własnego pomysłu (prócz pożyczki) . .	400 „
30.	Bybluk Jan, tkacz, Kosów, na zakupno krosien	200 „
31.	Krzeszowiec Kazimierz, tkacz, Majdan sieniawski (pow Łańcut), na urządzenie pracowni tkackiej	200 „
32.	Czorny Teodor, tkacz, Jezierna, na sprawienie krosien	200 „
33.	Wołoszczuk Piotr, tkacz, Pistyń, na narzędzia tkackie	200 „
34.	Stopczyccy Teodor i Ignacy, tkacze, Kosów na rozszerzenie warstatu	400 „
35.	Koszak Piotr, garncarz Kołomyja, na postawienie pieca garncarskiego	300 „
36.	Semeniuk Iwan, rzeźbiarz, Peczeniżyn, na rozszerzenie pracowni wyrobów drzewnych w stylu huculskim	300 „
37.	Walkosz Stefan, tokarz, Olesza-pod Zakopanem, na narzędzia tokarskie	63 „
38.	Jakóbczak Dymitr, kuśnierz, Kosów, na zakupno maszyny	200 „
39.	Gronuś Michał, cholewkarz; Kraków, na zakupno maszyny	400 „
40.	Owczarz Franciszek, koszykarz (ciemny), na materyał koszykarski	100 „
41.	Przybylska Marya, pracownia kilimów, Lwów, na zakupno warstatu (prócz pożyczki) . . .	300 „
42.	Pohorecka Stefania, pracownia sztucznych kwiatów, Stryj, na rozszerzenie pracowni	500 „
43.	Banach Karolina, pracownia pończosznicza, Rudnik, pow. Lisko, na zakupno surowca . . .	100 „
44.	Dudrewicz Zofia, pracownia firanek, Lwów, na rozszerzenie pracowni	400 „
45.	Jezierska Aniela, wyrób zabawek wełnianych, Szczerzec, na maszynę	100 „
46.	Pracownia pończosznicza, Sekcyi Pracy Tow. Pań, Lwów, na maszynę	200 „
	Ponadto otrzymali zasiłki:	
47.	Fronczowa Alojza, Kraków, nauczycielka kroju na kursach krajowych, na dalsze kształcenie się w Paryżu	900 „
48.	Bigajówna Marya, Kraków, instruktorka kraj kursów bieliźnianych, na dalsze kształcenie się zawodowe w Berlinie	400 „
49.	Strzeżyński Stanisław, kierownik szkoły ludowej, Stryj, na kształcenie się na nauczyciela buchalteryi rękodzielniczej na kursie przemysłowo-handlowym we Lwowie	65 „
	Razem	15.498 K.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 124 nowych podań o subwencye. Odmownie załatwiono 54 podań.

Udzielone z funduszu zasiłkowego pożyczki zamieszczono powyżej pomiędzy „pożyczkami“, zaś subwencye dla spółek poniżej, w ustępie o assocyacyi.

Stypendya.

Z zostających pod zarządem Wydziału krajowego fundacyi na stypendya, subwencye i pożyczki dla rękodzielników były w okresie sprawozdawczym traktowane w Patronacie sprawy zastępujących fundacyi:

1. Fundacya ś. p. Czarkowskiej.

W zeszłorocznem sprawozdaniu podano stan funduszów jakie mogły być w r. 1912 przeznaczone z tej fundacyi na stypendya na naukę rękodzielniczą (w kraju i zagranicą) tudzież na bezprocentowe pożyczki na otwarcie warsztatu. Podobnie podano ilość podań, które wpłynęły wskutek rozpisania konkursów na te stypendya i pożyczki.

W okresie sprawozdawczym nadał na podstawie propozycyi ternalnych Wydziału krajowego, kurator fundacyi p. Ordynat Tadeusz Czarkowski Golejewski następujące stypendya i pożyczki:

a) stypendya na naukę rękodzielniczą, w kraju po 600 K.
1. Mikołajowi Surówce, uczn. szkoły ślusarskiej w Tarnopolu.
2) Józefowi Żurkowi, uczniowi stolarskiemu w Oświęcimiu.

b) stypendya na naukę, względnie praktykę zagranicą, po 600 K.
1. Romanowi Schneidrowi, czelad stolarskiemuw Zakopanem.
2. Stefanowi Sukiennikowi, czeladn. stolarskiemu w Brzesku,
3. Janowi Krzyckiemu, uczniowi ślusarskiemu we Lwowie,
4. Bronisławowi Opalińskiemu, czeladnikowi ślusarskiemu w Krakowie,
5. Michałowi Biłousowi, czeladnik. ślusarskiemu w Ihrowicy.
6. Janowi Dąbrowskiemu, czeladnikowi stolarskiemu w Zakopanem.

c) pożyczki na założenie samoistnej pracowni po 3.000 K.
1. Janowi Jagniewskiemn, bronzownikowi we Lwowie,
2. Tadeuszowi Laszkiewiczowi, szklarzowi w Krakowie,
3. Władysław. Lubertowiczowi, stolarzowi w Nowym Targu,

pożyczki na założenie samoistnej pracowni po 2.000 koron.
1. Zygmuntowi Zajączkowi, ślusarzowi we Lwowie.
2. Władysławowi Gąsiorowskiemu, rymarzowi we Lwowie,

pożyczkę na założenie samoistnej pracowni 2.500 koron:
1. Edmundowi Chomickiemu, stolarzowi w Kołomyi.

W r. 1913 objęto konkursem na stypendya i pożyczki stosownie do opinii Rady Patronatu wszystkie przemysły rękodzielnicze. Wskutek ogłoszenia w r. 1913 konkursu wpłynęło 29 podań o stypendya na kształcenie się kraju, 45 podań o stypendya na kształcenie się za granicą, wreszcie 42 podań o bezprocentowe pożyczki na założenie własnej pracowni. Rozdawnictwo w toku.

W końcu nadmienia się, że na podstawie opinii Rady Patronatu i za zgodą p. kuratora, zmieniło c. k. Namiestnictwo na wniosek Wydziału krajowego akt fundacyjny o tyle, że minimum subwencyi na kształcenie się dalsze w obranym zawodzie obniżono z 600 na 200 koron, mając na uwadze uczniów rękodzielniczych oraz tych czeladników, którzy pracując w warsztatach, pobierają już wynagrodzenie od swych pracodawców.

2. Fundacya ś. p. Adamskich.

O rozpisaniu w r. 1912 konkursu na stypendya z tej fundacyi, przeznaczone dla kształcącej się zawodowo młodzieży rękodzielniczej, z pierwszeństwem dla urodzonych w Tarnowie, wspomniano już w zeszłorocznem sprawozdaniu. Na podstawie wniesionych podań nadał Wydział krajowy na wniosek Patronatu następujące stypendya w okresie sprawozdawczym:

1. Emilowi Lusińskiemu, czeladnikowi introligatorskiemu, mającemu kształcić się w Pradze, względnie w Düsseldorfie 800 K.
2. Andrzejowi Kosińskiemu, uczniowi krawieckiemu w Tarnowie, kwotę 200 koron.
3. Józefowi Stelmachowi, uczniowi krawieckiemu w Tarnowie w kwocie 200 koron.

Nadto asygnowano w okresie sprawozdawczym raty stypendyjne następującym dawniejszym stypendystom:

1. Władysławowi Ćwiokowi, uczniowi krawieckiemu w Tarnowie, w kwocie 200 koron.
2. Janowi Małecie, rzeźbiarzowi w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu, przyznano na r. 1912/1913 zasiłek w kwocie 500 K.
3. Zygmuntowi Małeckiemu, czeladnikowi introligatorskiemu we Lwowie, asygnowano na poczet drugiej połowy drugiej raty stypendyjnej dodatkowo kwotę 35 koron.

3. Fundacya Wystawy krajowej rolniczo-przem. z r. 1877.

Stypendya udzielone w ubiegłym roku z powyższej fundacyi Feliksowi Kąckiemu czeladnikowi jubilerskiemu w Krakowie i Rudolfowi Hladnemu, czeladnikowi blacharskiemu we Lwowie, pobierają ci stypendyści nadal w roku bieżącym.

Na rok 1913 pozostaje dyspozycyjna gotówka do rozdania tylko w kwocie 700 koron, a że powyżej wymienieni dwaj stypendyści nie utracili dotychczas prawa do ewentualnego wypłacenia im przyznanego w r. 1912 na lata 1912/1913 stypendyum, przeto konkursu w okresie sprawozdawczym nie rozpisywano.

4. Fundacya Stowarzyszenia oszczędności i kredytu urzędników i służby byłej c. k. uprz. kolei Karola Ludwika.

Nadane w r. 1912 w kwocie 100 koron, stypendyum Franciszkowi Ksaweremu Milianowi, uczniowi kolejowych warsztatów rękodzielniczych we Lwowie, pobiera tenże również w b. r.

5. Fundacya Franciszka Steczkowskiego.

Z fundacyi tej, przeznaczonej dla rzemieślników, pochodzących z Jarosławia, a mających zamiar kształcić się w zawodzie poza obrębem tej miejscowości, pobierał w okresie sprawozdawczym stypendyum w kwocie 200 koron Feliks Miętus, czeladnik zegarmistrzowski we Lwowie.

6. Fundacya księdza Wojciecha Michny.

Z fundacyi tej, przeznaczonej dla mieszkańców gm. Krościenko, kształcących się w przemyśle, pobiera dalej stypendyum Józef Dębiec z Krościenka wyżnego, uczeń krajowej szkoły tkackiej w Krośnie w kwocie 200 koron. W roku 1913 nadano świeżo stypendyum w kwocie, 200 koron Stanisławowi Majchrowiczowi, pochodzącemu z Krościenka wyżnego, również uczniowi krajowej szkoły tkackiej w Krośnie.

7. Fundacya ś. p. Łodzia Ponińskiego.

O fundacyi tej, przeznaczonej na zasiłki (premie) dla rękodzielników, otwierających własne pracownie, jak i o sposobie ich nadawania (na podstawie wyniku losowania), była obszerniejsza wzmianka w zeszłorocznem sprawozdaniu (str. 57). W r. 1913 wpłynęło o przypuszczenie do losowania ogółem

podań	411
nie przypuszczono do losowania	111
kart legitymacyjnych nie odebrało	11
zatem do losowania przystąpiło	289

Premie wylosowali:

1. Jan Horaczuk, czeladnik krawiecki, rel. grecko-kat., ur. w Jaryczowie nowym, zamieszkały we Lwowie, pierwszą premię 1530 K.;
2. Mieczysław Didiuk, czeladnik krawiecki, rel. rzymsko-kat. ur. we Lwowie, drugą premię 1275 K.;
3. Stanisław Foksa, czeladnik introligatorski, rel. rzymsko-kat., ur. i zamieszkały we Lwowie, trzecią premię 1020 K.;
4. Mikołaj Olesiński, czeladnik kowalski, rel. rzymsko-kat., ur. w Folwarkach małych (powiat brodzki) i tamże zamieszkały, czwartą premię w kwocie 765 K.

* * *

Wypłata stypendów z powyższych fundacyi następuje z reguły w ratach półrocznych (o ile chodzi o ucznia, do rąk zarządów szkół względnie innych instytucyi lub osób zaufania godnych), przyczem wypłata dalszych rat zależną jest od wykazania wyników dotychczasowej pracy lub nauki. Wypłata pożyczek i zasiłków (premii) na założenie własnych warstatów, następuje z reguły do rąk Instytutów technologicznych, względnie innych czynników, mogących objąć kontrolę nad należytem użyciem asygnowanej kwoty.

3. Popieranie associacyi rękodzielniczych i drobnego przemysłu.

Associacya wytwórcza.

W zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem wskazał Wydział krajowy na trudne warunki rozwoju spółek rękodzielniczych w Galicyi i na konieczną ostrożność w kreowaniu nowych tego rodzaju organizacyi. To też chcąc uzyskać podstawę do rozwinięcia planowej działalności w zakresie popierania wytwórczej associacyi rękodzielniczej i przemysłu domowego, przystąpił Patronat przedewszystkiem do przeglądu obecnego dorobku akcyi na tem polu, zbadania wyników dotychczasowych usiłowań organizacyjnych oraz poznania warunków egzystencyi i rozwoju odnośnych zespoleń.

Z tego też względu działalność Patronatu w okresie sprawozdawczym nie obejmowała jeszcze inicyatywy w zakładaniu nowych Spółek, lecz ograniczała się do udzielania pomocy tylko tym organizacyom, które o tę pomoc do Patronatu się zwróciły, względnie z funduszów krajowych już korzystają.

Mały, w stosunku do nakładu pracy, rezultat działalności poszczególnych instytucyi, które się tą akcyą dotąd zajmowały, stosunkowo wiele złych wyników, jakie na tem polu osiągnięto częściowo także z powodu niedostatecznego przygotowania organizacyi i nieopatrznego zakładania Spółek tam, gdzie one już z swej natury nie mogły być żywotne,—skłoniły Patronat do tem ostrożniejszego działania i unikania wszelkiego szablonizowania sprawy, a szukania form, dostosowanych do specyalnych, tak zresztą różnorodnych, warunków naszego rękodzieła i przemysłu domowego.

Nie forma współdzielcza bowiem powinna tu być celem, lecz istotne podniesienie przemysłu i rękodzieła; nie ilość nowych kooperatyw, lecz ich możność podniesienia zarobku i gospodarstwa stowarzyszonych.

Ze względu na wybujały w naszem społeczeństwie, a w szczególności w warstwach rękodzielniczych, indywidualizm i brak zmysłu associacyjnego nie należy, zdaniem Patronatu, forsować

zakładania spółek czysto-wytwórczych, pozbawiających stowarzyszonych samoistności gospodarczej, bardzo trudnych do prowadzenia i nieodpowiadających często obecnym warunkom produkcyi, lecz natomiast należy zwrócić uwagę na spółki o charakterze pomocniczym, w szególności na spółki wspólnego zakupu surowca i zbytu produkcyi, oraz na spółki warstatowe i maszynowe, a tam, gdzie powstała już, względnie ma warunki rozwoju, większa ilość spółek pewnych gałęzi przemysłu, wziąć pod rozwagę stwarzanie organizacyi wyższorzędnych, Związków spółek.

Ewolucya przemysłu sprawia, że jedne gałęzie rękodzieła nie mogą wytrzymać konkurencyi z przemysłem wielkim i upadają — inne mogą iść z nim równolegle i nawet uzupełniać go — inne zaś nie mogą być wogóle zastąpione przez przemysł fabryczny.

Stąd racyonalnie przeprowadzona organizacya współdzielcza pewnych gałęzi rękodzieła żywotnych, choć zagrożonych konkurencyą przemysłu wielkiego, organizacya, zbliżająca je do warunków produkcyi i korzyści komercyalnych przemysłu wielkiego, może tutaj oddać nieocenione usługi, o ile będzie oczywiście spełniony zasadniczy warunek — zrozumienie sprawy i poczucie solidarności u stowarzyszonych, oraz świadome celu i sprawne kierownictwo techniczne i handlowe.

Rozbudzenie jednak poczucia solidarności, wpajanie idei pracy współdzielczej — to już sprawa nie dorywczej agitacyi, lecz sprawa wychowania społecznego i podniesienia ogólnego poziomu inteligencyi naszych warstw drobro przemysłowych.

Szczególniejszą opieką zamierza Patronat otoczyć Spółki przemysłu domowego, wyzyskiwanego do ostatnich granic przez lichwiarskich pośredników, a to przedewszystkiem w kierunku technicznego podniesienia produkcyi i organizacyi jej zbytu, na brak której w pierwszym rzędzie ten przemysł cierpi. Patronat jednak mimo całej doniosłości akcyi, musi się liczyć z tem, że pomoc w tym ostatnim kierunku musi pozostawać w związku z wysokością przeznaczonych na ten cel funduszów i że na intenzywną akcyę w kierunku szerszej organizacyi zbytu wyrobów obecne środki pieniężne nie są wystarczające.

Spora już liczba Spółek, przyjętych pod opiekę Patronatu, spółek stosunkowo młodych i niewyszkolonych jeszcze w należytem prowadzeniu agend, wymaga otoczenia ich opieką w każdym kierunku, a w szczególności częstego udzielania im rad i wskazówek tak w prowadzeniu książkowości jak i w prowadzeniu całego toku interesów. Konieczność przeprowadzania ustawicznej i ścisłej takiej opieki i kontroli, wymagającej wiele nakładu czasu i pracy, jest również jednym z powodów, dla których Patronat przy dotychczasowej obsadzie Biura nie mógł się wydatniej zająć pracą organizacyjną na tem polu. Ponieważ spółek tych jednak przybywa coraz więcej, a z drugiej strony zapoczątkowana akcya powołania do życia pewnych, przygotowanych już organizacyi nie może czekać, okazuje się konieczna potrzeba umożliwienia Biuru Patronatu zajęcia się temi spółkami w szerszym zakresie i pomnożenia w tym celu sił Biura, a w szczególności uposażenia go na razie w jeszcze jedną siłę komercyalną.

Spółki przemysłowe, objęte w okresie sprawozdawczym akcyą Patronatu zestawiono poniżej, zachowując zasadniczy podział przyjęty w zeszłorocznem sprawozdaniu t. j. na

Spółki rękodzielnicze w ścisłem znaczeniu
„ przemysłu domowego
„ o charakterze fabrycznym
„ przemysłu kobiecego.

A) Spółki rękodzielnicze.

1. Spółki surowcowe.

a) Spółka kuśnierzy w Żółkwi, zawiązana w r. 1911 jako spółka surowcowa, nie mogła dotychczas rozpocząć działalności z powodu braku odpowiedniego kapitału obrotowego, oraz z powodu niedostosowania organizacyi do lokalnych warunków, okazało się bowiem, że nie może ona funkcyonować jako normalna spółka surowcowa, zakupując na wspólny rachunek większe ilości surowca i odsprzedając go następnie członkom, ponieważ prawie każdy z członków kuśnierzy potrzebuje surowca przeważnie na inne cele i każdorazowe zakupno woli uskuteczniać sam, aby je móc dostosować do bieżących zamówień i swych indywidualnych potrzeb. W wypadku tym okazała się potrzeba przystosowania działalności spółki do miejscowych stosunków i specyalnego charakteru tej gałęzi rękodzieła a w szczególności przyjęcia takiej formy agend, którąby umożliwiła każdemu członkowi z osobna zakupno surowca dla siebie wprost u źródła (w fabryce) na rachunek Spółki, w ramach kredytu, przyznanego przez Radę nadzorczą każdemu członkowi z osobna w miarę stanu finansowego spółki i zdolności kredytowej członka. Reorganizacyą działalności spółki w tym kierunku zajął się Patronat. Spółce udzielono pomocy z funduszów kraj. w formie pożyczki do obrotu w wysokości 15 000 K., oraz poręki w takiej wysokości, by suma pożyczki i poręki nie przenosiła podwójnej zdolności kredytowej spółki, zaś zakupno surowca dla spółki skierowano do Towarzystwa kuśnierzy w Tyśmienicy za pośrednictwem krajowego Związku przemysłowego.

b) Towarzyrzystwo kuśnierzy i białoskórników w Starym Sączu. Działalność Towarzystwa obejmuje wspólne wykonanywanie dostaw (głównie dla Dyrekcyi kolejowych), otrzymywanych za pośrednictwem krajowego Związku przemysłowego, oraz wspólne zakupno potrzebnego do wykonywania tych dostaw surowca (skór baranich). Dotychczas korzystało Towarzystwo jedynie z kredytu w miejscowej Kasie zaliczkowej. Ponieważ w roku sprawozdawczym z powodu przesilenia kredytowego Kasa zaliczkowa nie mogła udzielić Towarzystwu znaczniejszej pożyczki na zakupno surowca na dostawy, przyszedł Patronat z pomocą Towarzystwu, udzielając mu krótkoterminowej wekslowej pożyczki w kwocie 6000 K. za żyrem krajowego Związku przemysłowego.

c) Spółka szewska w Kołaczycach. Jestto jedna z bardzo niewielu w kraju dobrze prosperujących spółek szewskich. Jednoczy ona w sobie około 50 szewców, przynosząc im w nabywaniu surowca istotne korzyści. Spółka otrzymała pomoc z funduszu krajowego w formie pożyczki do obrotu w kwocie 10.000 K.

2. Spółki magazynowe.

a) Towarzytwo stolarzy w Kalwaryi doznawało i doznaje pomocy od kraju, mając możność obrabiania drzewa na maszynach miejscowej szkoły stolarskiej za bardzo niską opłatą. Prócz tej pomocy przyznał Wydział krajowy na wniosek Patronatu Towarzystwu w roku sprawozdawczym pożyczkę do obrotu w kwocie 30.000 K. a ponadto postanowił w zasadzie udzielać Towarzystwu przez 2 lata pomocy subwencyjnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dyrektora handlowego.

Obecnie jest Towarzystwo w toku zupełnej reorganizacyi wdrożonej przez Patronat. Kierownictwo handlowe Towarzystwa przeszło w ręce doświadczone, jest więc uzasadniona nadzieja, że przy pomocy kraju i rządu zdoła Towarzystwo szerzej rozwinąć swoją działalność i skoncentrować znaczną część produkcyi kalwaryjskich stolarzy w swoich rękach, uchraniając ich przed dalszym, doprowadzonym do ostatnich granic, wyzyskiem handlarzy-pośredników.

b) Magazynowa spółka stolarska w Krakowie. Spółka ta istnieje wprawdzie już oddawna, wykonując swe czynności na podstawie kontraktu, zawartego między członkami spółki, obecnie jednak zamierza zreorganizować się na zasadach ustawy o stowarz. zarobk. i gospod. z r. 1873. Ze strony Patronatu przeprowadzono w okresie sprawozdawczym dochodzenie co do rozmiarów ewentualnej pomocy z funduszów krajowych.

3. Spółki warsztatowe.

a) Spółka stolarska w Tarnopolu wstrzymała w roku ubiegłym ruch warsztatu spółkowego z powodu ogólnej stagnacyi budowlanej.

Spółce przyrzeczoną została na wypadek uruchomienia, dalsza pomoc na pokrycie kosztów utrzymania werkmistrza. Niewiadomo jednak. czy pomimo tej pomocy będzie mogła się rozwinąć, gdyż następstwa błędu, popełnionego swego czasu przy jej organizacyi (utworzenie spółki, jako wytwórczej), nie dają się łatwo usunąć.

b) Spółka stolarska w Nowym Sączu założona przy intenzywnem poparciu gminy, rozpocznie działalność po dostarczeniu maszyn przez Urząd popierania przemysłu, co prawdopodobnie nastąpi jeszcze w bieżącym roku. Spółka otrzymała przyrzeczoną z funduszów krajowych pożyczkę do obrotu w kwocie 10.000 K., subwencyę na koszty założenia w kwocie 500 K. oraz subwencyę na werkmistrza.

c) Spółka stolarska w Krośnie otrzymała przyrzeczenie pomocy z funduszów krajowych na wystawienie hali warstatowej, subwencyę na koszty założenia i subwencyę na werkmistrza. Urząd popierania przemysłu miał dostarczyć maszyn i zająć się urządzeniem warsztatu. Spółka nie podjęła jeszcze działalności. W tej sprawie Patronat pozostaje w pertraktacyi z czynnikami miejscowymi przyczem jednak nie jest wykluczone, że pomoc spółce w innej formie będzie musiała być udzielona niż pierwotnie wzięto pod uwagę.

d) Spółka stolarska w Samborze, założona bez porozumienia się z Patronatem, prawdopodobnie nie wejdzie w życie z powodu trudności lokalnych, mimo, iż z Urzędu popierania przemysłu miały być jej dostarczone maszyny, a ze strony kraju zamierzone było udzielenie potrzebnego kredytu.

Tak samo nie weszła w życie projektowana przez czynniki lokalne spółka stolarska w Tarnobrzegu.

4. Spółki wytwórcze.

a) Spółka wyrobu zabawek i towarów drzewnych w Leżajsku, o której uczyniono obszejniejszą wzmiankę w zeszłorocznem sprawozdaniu, otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę do obrotu w kwocie 20.000 K i subwencyę na koszty reorganizacyi w kwocie 500 K. Od gminy miasta Leżajska otrzymała Spółka parcele pod budowę nowego warstatu, po którego urządzeniu należy

się spodziewać szerszego rozwoju spółki. W okresie sprawozdawczym skierowano w porozumieniu z Patronatem produkcyę do wyrobu przeważnie przedmiotów użytku domowego i toczonych zabawek, a zaniechano produkcyi pewnych typów zabawek jako nie rentującej się należycie.

b) Krajowa spółka ślusarska we Lwowie, otrzymała z funduszów krajowych 2. pożyczki w łącznej kwocie 5.000 K i dalszą pomoc w formie poręki za pobrane towary do wysokości 10.000 K (z dniem 31. lipca 1913 wynosiło obligo z poręki kwotę 3 338 K 77 h). Spółka jest stowarzyszeniem czeladników ślusarskich. Wszyscy członkowie pracują w wspólnym warsztacie na wspólny rachunek, otrzymując wynagrodzenie za swą pracę. Spółka trudni się głównie ślusarstwem budowlanem. Z powodu zastoju w ruchu budowlanym wykazała Spółka za rok 1912 nieznaczną stratę. W roku bieżącym zamówienia wzrosły, spółka wykonuje roboty dla niektórych zdrojowisk i wsparta obecnie pomocą z funduszu krajowego będzie przypuszalnie mogła w roku bieżącym wykazać już zyski.

c) Związkowi majstrów krawieckich w Przemyślu udzielono pożyczki do obrotu w kwocie 10.000 K. Związek trudni się głównie wykonywaniem robót uniformowych dla c. k. Straży skarbowej, Żandarmeryi i uczniów szkół średnich. W okresie sprawozdawczym uregulowano w porozumieniu z Patronatem. wewnętrzny tok czynności, zaprowadzono racyonalną książkowość i ustanowiono fachowego kierownika handlowego.

d) Związek krawców w Nowym Sączu rozpoczął czynności z końcem roku 1911. Członkowie należą do najlepszych majstrów krawieckich w Nowym Sączu. Spółka wytwarza ubrania cywilne na zamówienie, a w ostatnich czasach zaczyna zajmować się wyrobem konfekcyi z dobrym wynikiem. Związek otrzymał z funduszów krajowych pożyczkę do obrotu w kwocie 10.000 K.

e) „Szatnia“, spółka z ograniazoną odpowiedzialnością w Krakowie, założona na zasadzie ustawy o spółkach z roku 1906, zajmuje się głównie wyrobem konfekcyi i znajduje zbyt szczególnie do Królestwa Polskiego. Z funduszów krajowych została udzielona spółce pożyczka w kwocie 20.000 K w celu zaprowadzenia konfekcyi wyłącznie własnego wyrobu co obecnie już w zupełności zostało przeprowadzone. Ogólne przesilenie ekonomiczne zaczyna się jednak niekorzystnie odbijać na interesach Spółki.

f) Spółka szewców w Brzeżanach zajmuje się dotychczasa wyłącznie dostawą obuwia dla wojska. Gospodarkę prowadzi oględnie i z dostaw przynosi członkom jaki taki zarobek. W okresie sprawozdawczym przyznano jej specyalną pomoc z funduszów krajowych przez dostarczenie maszyny do wykrawywania podeszew.

O innych spółkach szewskich, wyłącznie dostawowych, będzie mowa poniżej przy „dostawach“.

Spółki przemysłu domowego.

Towarzystwo tkackie w Kosowie któremu Wysoki Sejm uchwałą z dnia 14. lutego 1912 przyznał subwencyę w kwocie 80.000 K na wybudowanie tkalni i przędzalni mechanicznej pod warunkiem, że c. k. Rząd pokryje całkowite koszta maszynowego urządzenia, jest obecnie w toku zupełnej reorganizacyi. Dotychczasowe istnienie Towarzystwa opierało stę o miej-

ścową krajowę Szkołę tkacką, której Spółka dostarczała potrzebnego do wyrobów surowca i następnie w własnym zarządzie odkupywała produkcyę szkolną celem dalszej sprzedaży. Gdy zwinięcie krajowej Szkoły tkackiej w Kosowie w niedługim czasie zostało już postanowione, Towarzystwo musi się oprzeć obecn e na zupełnie nowych podstawach. Aby zaś sprostać tak odpowiedzialnemu zadaniu prowadzenia tkalni i przędzalni mechanicznej i czując się same materyalnie za słabe, zamierza Towarzystwo akcyę tę nadal prowadzić w scisłej kooperacyi z krajowym Związkiem przemysłowym, w którym to celu Patronat doprowadził do przedwstępnego ułożenia wzajemnego stosunku. Z funduszów państwowych została Towarzystwu o ile wiadomo przyrzeczona pożyczka na maszynowe urządzenie tkalni mechanicznej.

Spółka tkaczy w Piwnicznej otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę w kwocie 3.000 K na kupno surowca i ulepszonych krosien oraz subwencyę 300 K na koszty założenia.

Spółka tkaczy w Dębowcu otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę w kwocie 700 K na kupno ulepszonych warsztatów i subwencyę 500 K na koszty założenia i do obrotu.

Zjednoczenie przemysłu tkackiego we Lwowie. Jestto organizacya wyższego typu istniejących w kraju spółek tkackich oraz samoistnych przedsiębiorstw tkackich. Spółka opanowuje coraz szerzej rynek zbytu, jużto przez dostawy publiczne, jużto przez handel obnośny po wsiach i miastach. Główne źródło zbytu posiada spółka w dostawach wyrobów tkackich dla wszystkich galicyjskich szpitali i dla Dyrekcyi kolejowych. Ogólna sprzedaż w ostatnim roku sprawozdawczym spółki wynosiła 360.000 K. Spółka otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę do obrotu w kwocie 15.000 K.

Spółka koszykarska w Olesku została założona po odbytym krajowym kursie koszykarskim w Olesku. Rozwija się na małą skalę, jednak pomyślnie, posiada zapewniony zbyt swoich wyrobów i szczególnie w porze zimowej niesie faktyczną pomoc robotnikom sezonowym, którzy w tym czasie innej pracy na miejscu znaleść nie mogą. Spółka otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę do obro u w kwocie 1.500 K i subwencyę w kwocie 100 K.

Spółka kowalska w Sułkowicach. Jestto jedna z najlepszych kooperatyw w Galicyi, rozwija się doskonale i zjednoczyła już prawie wszystkich miejscowych kowali, którym zapewnia dobre zarobki. Sprzedaż w roku 1912/13, wynosiła $96^1/_2$ wagonów wyrobów za kwotę około 3 7.000 K. W roku sprawozdawczym Wydział krajowy zgodził się na przystąpienie „Funduszu popierania rękodzieł i drobnego przemysłu“ do spółki z udziałem w kwocie 5.000 K.

W okresie sprawozdawczym mamy do zanotowania likwidacyę:

Towarzystwa druciarzy w Kańczudze, którego nieodpowiedni ustrój przewidywaliśmy już w zeszłorocznem sprawozdaniu, oraz wytwórczej Spółki krawieckiej „Samodzielność we Lwowie, która nie mogła się rozwijać z powodu ogólnej przemysłowej stagnacyi. Likwidacya tej spółki nastąpiła bez strat, a funduszowi krajowemu została w zupełności zwrócona udzielona spółce pożyczka 2.500 K.

Spółki o typie fabrycznym.

Związkowa piekarnia opłatków w Wadowicach, pierwsza w Galicyi rozpoczęła maszynową produkcyę opłatków kościelnych. Przemysł wypiekania opłatków kościelnych wykonują dotychczas w Galicyi na małą skalę organiści w sposób ręczny. Produkcya ta częściowo tylko zaspokaja zapotrzebowanie w Galicyi, znaczną zaś ilość opłatków sprowadza się z fabryk zagranicznych. Z tego względu stworzenie własnej produkcyi należało usilnie poprzeć. Spółka otrzymała z funduszów krajowych pożyczkę do obrotu w kwocie 20.000 K.

Towarzystwo kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy puściło już od roku w ruch fabrykę, wybudowaną z znaczną pomocą kraju i państwa. Fundusz krajowy udzielił na ten cel pożyczkę inwestycyjną w kwocie 125.000 K, oraz pomoc subwencyjną w kwocie 100.000 K. Zarówno pożyczka jak i subwencya przeznaczone były na wybudowanie nowoczesnych warsztatów do wyprawy skór w Tyśmienicy w celu podniesienia miejscowego kuśnierstwa do właściwego poziomu i stworzenia centrum kuśnierskiego, mającego grupować około siebie kuśnierstwo i białoskórnictwo przynajmniej wschodniej części kraju Fabryka obliczona jest na wyprawę 300 000 skór rocznie. Ubiegłego roku wyprawiono skóry wartości około 160.000 K. Należy koniecznie dążyć do osiągnięcia normalnej produkcyi rocznej, czemu jednak obecnie stoi na przeszkodzie brak dostatecznych funduszów obrotowych. Zarówno wyprawa jak i konfekcya odbywa się w warsztatach na drodze ulepszonej w sposób mechaniczny i ręczny i wykazuje ogromne postępy w stosunku do dawnej wyprawy domowej tak, że obecnie wyprawiane skóry, przewyższają swoją dobrocią nawet skóry zagraniczne. Warsztaty farbują również skórę z bardzo dobrym rezultatem.

Towarzystwo kapeluszników w Myślenicach weszło na tory należytej fabrycznej produkcyi, którą w okresie sprawozdawczym zwiększono. Zbyt odbywa się głównie na Węgry w najbliższym czasie zacznie Towarzystwo także zbywać swoje wyroby w kraju. Wobec znacznych strat, jakie Towarzystwo poniosło w okresie przejściowym, głównie z braku należytej buchalteryi, a zatem z braku podstaw do racyonalnej kalkulacyi, dalej z powodu niewyrobienia się robotnika, co było znowu przyczyną zużycia większej ilości materyałów surowych a także wyrobu gorszej jakości towarów, wreszcie z powodu bardzo znacznych strat na węglu z powodu lichej maszyny parowej, zeszłoroczny rachunek został zamknięty jeszcze pewnym deficytem. W roku bieżącym uporządkowano wewnętrzną administracyę, zaprowadzono wzorową rachunkowość, zinwentaryzowano magazyny do najdrobniejszych szczegółów i oparto kalkulacyę na realnych podstawach, wobec czego dalszy pomyślny rozwój Towarzystwa zdaje się nie ulegać wątpliwości. Z powodu zakupna nowej maszyny parowej, co w maju br. nastąpiło, zaoszczędza się już dziś na węglu bardzo pokaźną kwotę Obecnie pracuje Towarzystwo już z zyskiem a sprzedaż roczna wynosiła około 380.000 K. Towarzystwo otrzymało z funduszów krajowych pożyczkę w kwocie 200 000 Kor. i subwencyę na utrzymanie dyrektora.

Spółki przemysłu kobiecego.

Zjednoczenie pracowni trykotarskich i pończoszniczych we Lwowie. Jestto organizacya istniejących już dawniej pracowni trykotarskich, które przedtem pracowały na

własną rękę i zbywały swoje wyroby we wspólnym sklepie pod firmą „Alfa“. Obecnie produkcya odbywa się już na rachunek Zjednoczenia. Towarzystwo założone przy współudziale Patronatu rozwija się bardzo pomyślnie i zyskuje coraz więcej zamówień, dając pokaźny zarobek członkom. W najbliższej przyszłości obejmie Zjednoczenie pracownie trykotarskie także i z prowincyi. Z funduszów krajowych otrzymało Zjednoczenie pożyczkę do obrotu w kwocie 20.000 K, z tego wyasygnowano na razie tylko 10.000 K.

Niedawno powstały w Krakowie Związek pracy polskich kobiet, utrzymujący szwalnię bielizny i hafciarnię, otrzymał z funduszów krajowych pożyczkę w kwocie 2.500 K i subwencyę w kwocie 600 K.

Założenie przez Patronat Spółki wyrobu sztucznych kwiatów artystycznych we Lwowie — w toku.

Assocyacya kredytowa.

Już w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem omówiono szczegółowo zasady organizacyi kredytowych stowarzyszeń rękodzielniczych czyli t. zw. Kas rękodzielniczych oraz nakreślono plan samej akcyi kredytowej. Obecnie więc pozostaje tylko przedstawić wyniki dotychczasowej działalności Patronatu na tem polu oraz podnieść charakterystyczne jej momenty.

Wobec niedostatecznej obsady biura Patronatu w stosunku do rozległości przekazanych mu do spełnienia zadań, nie mniej z powodu szczupłości funduszów Patronatowi do dyspozycyi zostawionych, nie mógł tenże wystąpić w okresie sprawozdawczym z szerszą inicyatywą co do zakładania nowych spółek. Pracą w kierunku współdzielczego uświadamiania sfer rękodzielniczych nie mógł się również dotąd zająć Patronat mimo całej jej doniosłości Praca ta powinnaby być w kontakcie z Patronatem prowadzona, a gdyby inne — może bardziej powołane — czynniki tych zadań należycie nie spełniały, powinienby Patronat działalność ich w tym kierunku uzupełniać, a nawet w razie odpowiedniego uposażenia w siły, akcyę w swe ręce ująć. Środkami do tego celu prowadzącymi byłyby wykłady, odczyty i publikacye popularne. Obecnie Patronat przy każdej sposobności zetknięcia się z rękodzielnikami kwestye te porusza — jednak wobec zupełnie nieprzygotowanego podłoża intelektualnego nie jest to wystarczającem Sprawa jest bardzo aktualna — chodzi bowiem o edukacyę ekonomiczno-społeczną szerszych warstw przemysłowych i ożywienie je duchem wspólnej pracy.

Co się tyczy zakładania nowych Kas rękodzielniczych, to z powodów na wstępie podanych musiał Patronat akcyę swą ograniczyć. Byłoby pewną — jak już na innem miejscu zaznaczono — niewłaściwością powoływać do życia organizacye, którym nie byłby Patronat w stanie udzielić następnie należytej opieki ani potrzebnej materyalnej pomocy. Z tego powodu zajmowano się na razie tylko temi Kasami rękodzielniczemi, które jużto dawniej powstały, jużto wskutek inicyatywy wychodzącej od samych interesowanych przy współdziałaniu Patronatu zostały utworzone.

Do dnia 31 lipca 1913 było w Galicyi zorganizowanych 17 Kas rękodzielniczych, a mianowicie: w Bochni, Dąbrowie, Gródku jagiellońskim, Jarosławiu, Jaśle, Jaworowie, Kołomyi, Krakowie (2), Nowym Sączu, Przemyślu, Rrzeszowie, Samborze, Stanisławowie,

Tarnopolu, Tarnowie i Żywcu. Z tych było czynnych 10 Kas, a to: w Jaśle, Kołomyji, Krakowie (2), Nowym Sączu, Przemyślu, Samborze, Stanisławowie, Tarnopolu i Tarnowie. Inne nie rozpoczęły jeszcze działalności jużto skutkiem przeszkód miejscowych (Rzeszów, Jarosław) jużto z powodu że niedawno założone, nie zostały jeszcze zarejestrowane. Oprócz powyżej wymienionych zostaną w najbliższym czasie b r założone jeszcze Kasy rękodzielnicze w Białej, Drohobyczu, Gorlicach Zakopanem i Lwowie.

Wszystkie czynne Kasy rękodzielnicze rozwijają się bardzo dobrze, a wsparte kredytem z funduszu popierania rękodzieł i drobnego przemysłu są w stanie zaspokoić na razie najpilniejsze potrzeby kredytowe swoich członków. Niektóre z nich (jak Kasy rękodzielnicze w Nowym Sączu i Tarnowietudzież Spółka kredytowa przy Cechu stolarzy i bednarzy w Krakowie) nie mają wiele sobie równych nawet poza granicami kraju.

Pomoc pieniężna udzielona tym Kasom z funduszu krajowego wynosiła:

w udzielonych pożyczkach do obrotu . .	K.	148.000.—
w subwencyach na zasilenie specyalnego funduszu gwarancyjnego	K.	3.240.—
w subwencyach na pokrycie kosztów założenia	K.	2.800.—
Razem .	K.	154.040.—

jednakowoż udzielone Kasom rękodzielniczym środki do obrotu w formie pożyczek nie mogły być dla nich wystarczające. Pożyczki skryptowe bowiem spłacalne kwartalnemi ratami mogą przynieść pomoc instytucyom kredytowym tylko w początkach ich działalności, zasilając je w potrzebny kapitał obrotowy lecz później, gdy Kasy przez udzielanie członkom pożyczek wekslowych nagromadzą w swym portfelu coraz więcej weksli, a dla braku kredytu w reeskoncie nie mogą niemi dalej obracać — spłata pożyczek skryptowych staje się uciążliwą, uszczupla bowiem ich kapitał obrotowy tak, że po pewnym czasie albo muszą się poszczególne Kasy same starać o kredyt w reeskoncie weksli w rozmaitych instytucyach finansowych, co jest połączone z reguły z dużemi trudnościami, albo udają się ponownie z prośbą do Wydziału kraj. o przyznanie im nowej pożyczki skryptowej.

Kredyt w reeskoncie weksli uzyskany przez niektóre Kasy w instytucyach finansowych jest jednak za ciasny, a ponadto i stosunkowo drogi, bo częstokroć muszą Kasy płacić 9—10% odsetki.

Ażeby temu brakowi zaradzić, gdy fundusz krajowy już przez swoją strukturę administracyjną nie mógłby się podjąć otworzenia tej formy kredytu (— nie będąc bankowo urządzonym i nie mogąc wskutek tego ani sam weksli reeskontować ani zaopatrzone swem żyrem do reeskontu podawać), uważa Patronat za konieczne utworzyć osobne centralne stowarzyszenie Kas i spółek rękodzielniczych w formie związku kredytowego (w pierwszym rzędzie żyrowego) opartego na zasadach ustawy o stowarzyszeniach z r. 1873 i w ten sposób uzyskać w jednej z krajowych instytucyj bankowych (prawdopodobnie w Banku krajowym) kredyt w reeskoncie weksli w wysokości odpowiedniej rzeczywistym potrzebom każdej Kasy. Projekt odnośny został przedłożony Radzie Patronatu na posiedzeniu w dniu 5. lipca b. r., która też projekt ten akceptowała, zaś Patronat przygotowawszy już statut Związku będzie się starał, by instytucya ta już z początkiem roku 1914 mogła być wprowadzona w życie.

Uzyskanie kredytu w reeskoncie weksli przez wspomniany Związek przyniosłoby Kasom rękodzielniczym prawdziwą ulgę w zdobyciu kapitału obrotowego, a równocześnie zwiększyłoby dochody Kas z jednej strony przez obniżenie stopy procentowej od uzyskanych do obrotu kapitałów, a z drugiej strony przez wzmożenie kapitału obrotowego i przyspieszenie tempa jego cyrkulacyi. W ślad zatem będzie też mogło nastąpić w Kasach obniżenie i ujednostajnienie stopy procentowej od pożyczek członkom udzielanych.

Patronat liczy na to, że do tego Związku będą przystępowały z udziałami także fundusze gminne, ewentualnie także inne publiczne czynniki popierając w ten sposób bez ofiary materyalnej akcyę kredytową kraju na rzecz warstw rzemieślniczych prowadzoną.

W miejscowościach, gdzie albo za mała liczba rękodzielników albo inne ważne powody nie dają dostatecznej rękojmi prosperowania samoistnej Kasy rękodzielniczej względnie stoją na razie na przeszkodzie w założeniu takiej Kasy, stara się Patronat wprowadzić przy istniejących już dobrze prowadzonych towarzystwach zaliczkowych osobne oddziały dla kredytu rękodzielniczego.

Organizacya tych oddziałów polega na tem, że rękodzielnicy, będący członkami danego Towarzystwa zaliczkowego, tworzą osobną grupę, dla której Towarzystwo wydziela z swoich kapitałów obrotowych pewien fundusz i z tego funduszu udziela im kredytu do obrotu, na zasadach i w formach przez Kasy rękodzielnicze uprawianych. Rękodzielnicy, korzystający z kredytu w Oddziale rękodzielniczym, wybierają ze swego grona osobny komitet cenzorów, który jest organem doradczym Dyrekcyi Towarzystwa. Księgi rachunkowe takiego Oddziału rękodzielniczego są prowadzone odrębnie. Wydział krajowy będzie tego rodzaju Oddziałom rękodzielniczym, na wniosek Patronatu, przychodził z pomocą materyalną w odpowiedniej formie, przyczem Patronat będzie wykonywał kontrolę i rewizyę ksiąg oddziałowych.

Dotychczas istnieje już podobny oddział dla kredytu rękodzielniczego przy powiatowem Towarzystwie zaliczkowem w Białej, (który ma jednak w najbliższym czasie dać podstawę do utworzenia samoistnej kasy rękodzielniczej), a w toku jest utworzenie takich oddziałów przy Towarzystwie zaliczkowem w Chrzanowie i w Rudkach.

W alegacie 8 przedstawione są cyfry z działalnośc 9 pierwszych kas rękodzielniczych, znajdujących się pod Patronatem, po dzień 31. lipca 1913. Jak widać z tego zestawienia skupiają te kasy w swem łonie około 900 rękodzielników, którzy zdeklarowali udziałów nałączną sumę 95.610 K Ta na p zór mała cyfra członków poszczególnych Kas tłumaczy się ich specyalną strukturą, a w szczególności, że członkami Kas mogą być tylko sami rękodzielnicy (z małym procentem innych osób popierających tylko te instytucye bez możności jednak uzyskiwania w nich kredytu), oraz tem, że w początkach do Kas przystępują tylko rękodzielnicy uświadomieni, lepiej sytuowani, a inni rękodzielnicy dopiero w chwili zapotrzebowania kredytu. Jak ze sprawozdań miesięcznych jednak, które kasy Patronatowi przedkładają wynika, liczba członków stale wzrasta.

Jednostka udziałowa wynosi przeciętnie 100 kor. Tylko dwie kasy posiadają obecnie jednostkę udziałową na 50 kor., z tych jednak Kasa rękodzielnicza w Tarnowie (mająca początkowo udziały 25 koronowe) jest już w stadyum podwyższenia udziału do 100 kor., zaś w Samborze stosunki miejscowe zalecały ustanowienie tej jednostki na razie na 50 kor. Udziały wpłacone wynoszą około 62.000 kor. czyli 64·7% deklarowanych.

Dość pokaźnie przedstawiają się też rezerwy kas, które już w początkach ich działalności doszły do sumy około 16 000 kor. czyli prawie 4% kapitałów obcych Nadmienić tu należy, że do wzmocnienia tych rezerw przyczyniły się w dużej mierze datki subwencyjne Wydziału krajowego i Ministerstwa robót publicznych.

Kapitały własne kas rękodzielniczych, o których mowa w niniejszem sprawozdaniu, wynosiły zatem okrągło 78 000 kor. Kapitały obce, uzyskane do obrotu, przewyższały pięciokrotnie kapitały własne i wynosiły okrągło 401.000 kor

Zdawaćby się wprawdzie mogło, że stosunek ten kapitału własnego do obcego wyrażający się w cyfrze 1 : 5 jest może nieco przeciążony, jednak, gdy się uwzględni że udziały członków, przy zwyczajnej dwukrotnej względnie potrójnej poręce pozwalają już na trzy — względnie czterokrotne obciążenie kapitału udziałowego, zaś rezerwy, dość wysokie, zdolność tego obciążenia podwyższają, wówczas obecny stosunek kapitału własnego do obcego nie jest niekorzystnym tem więcej, że udzielane przez kasy pożyczki wyłącznie na cele rzemieślniczo-wytwórcze znajdują zabezpieczenie już w sposobie ich zużytkowywania przez członków kas.

Krajowy Patronat dokłada wprawdzie wszelkich starań, by obciążenie kas rękodzielniczych kapitałem obcym obniżyć, jednakże do rezultatów pożądanych można będzie dojść powoli, w miarę rozrostu siły finansowej kas. Obecnie bowiem, zawiązane kasy rękodzielnicze musiały starać się zaspokoić najpilniejsze potrzeby kredytowe swoich członków, których w przeciwnym razie nawet by nie zdołały pozyskać, i skutkiem tego niekiedy były zmuszone silniej się obciążyć, by móc spełnić swoje zadanie, zwłaszcza w obecnej dobie ciężkiego przesilenia ekonomicznego kraju. Przytem należy wspomnieć, że stosunek kapitałów własnych do obcych w towarzystwach kredytowych rękodzielniczych innych krajów monarchii, szczególnie w Czechach, przedstawia się stale w cyfrze 1 : 5

Kapitały obce pochodziły w części z wkładek oszczędności, w znacznej zaś mierze z kredytów, zaciągniętych już to w krajowym funduszu, już to w finansowych instytucyach miejscowych

Proweniencya wkładek oszczędności ograniczała się głównie do sfer rękodzielniczych, co z naciskiem podnieść należy, mimo, że kasy mogą przyjmować także wkładki od nieczłonków. Wkładki były oprocentowywane na 5% i miały przeważnie charakter stały. Długi zaciągnięte do obrotu dzieliły się na pożyczki w funduszu krajowym i na zaciągnięte w innych instytucyach. Od pożyczek w funduszu krajowym płaciły kasy początkowo 4% w drugiej połowie okresu sprawozdawczego — (wobec obciążenia funduszu popierania rękodzieł pożyczką i ogólnej sytuacyi pieniężnej) 5%, zaś od pożyczek w instytucyach lokalnych $7^1/_2$—$8^1/_2$%. wobec czego średnia stopa procentowa uzyskanego do obrotu kredytu wynosiła około $6^1/_2$%.

Z uzyskanego w powyższy sposób kapitału obrotowego udzieliły kasy rękodzielnicze członkom pożyczek na sumę około 449 000 kor. Najczęściej trafiały się pożyczki na kwotę kilkuset (około 500) koron. Ze wzrostem liczby członków i przystępywaniem do kas także drobniejszych rzemieślników, a o tych Patronatowi szczególnie chodzi. — przeciętna wysokość pożyczek niewątpliwie się obniży, w którym to kierunku Patronat już wpływ swój wywiera.

Główną formą, pod jaką kredyt członkom jest udzielany, są pożyczki wekslowe, w czem w znacznej części

znajdują się eskontowane r y m e s y członków, pochodzące z obrotu w ich przedsiębiorstwach. Zaczyna być także uprawianą forma eskontu otwartych pretensyi książkowych oraz zaliczkowanie dostaw i zamówień. Te dwie ostatnie formy kredytu stanowią dla rękodzielników bardzo dogodne źródło kapitału obrotowego. Od pożyczek pobierały kasy $7^1/_2$—$8^1/_2\%$ bez żadnych dalszych dodatków, czyli o 1—2% powyżej stopy procentowej od uzyskanych do obrotu kapitałów, zaś o $1^1/_2$—$2^1/_2\%$ wyżej ponad stopę Banku austro-węgierskiego.

Przy tej sposobności należy z uznaniem dla stanu rękodzielniczego i zarządów kas podnieść, że wszystkie przez kasy udzielone pożyczki były punktualnie spłacane i kasy rękodzielnicze nie miały jeszcze dotąd żadnej straty na pożyczkach. Zaznaczyć to szczególniej wypada z tego powodu, że dotychczas wyrządzano krzywdę stanowi rękodzielniczemu, twierdząc powszechnie, że rękodzielnik jest najbardziej niepewnym i złym płatnikiem; Kasy rękodzielnicze okazały, że zdanie to było niesłusznem, a w każdym razie bardzo przesadzonem.

Czynności administracyjne w kasach załatwiają członkowie Dyrekcyi z reguły bezpłatnie. W więcej rozwiniętych kasach przyjęto do pomocy funkcyonaryuszy. Na ogół wydatki gospodarcze są bardzo małe i wynoszą tylko 1·2% w stosunku do udzielonych pożyczek.

Wyniki dotychczasowej działalności kas rękodzielniczych określić należy jednem słowem jako nadzwyczajnie pomyślne.

Właśnie w okresie sprawozdawczym, kiedy brak kapitału obrotowego całemu społeczeństwu najgorzej odczuwać się dawał, kasy rękodzielnicze dostarczały swym członkom zawsze kredytu. To też obecnie poznały sfery rękodzielnicze, jak wielce doniosłe dla nich znaczenie mają kasy i tem więcej poczynają się skupiać w tych instytucyach. W ślad za tem coraz bardziej wzrastającem zaufaniem rękodzielników do swoich kas idzie też większe poczucie solidarności w tych sferach i z całem przeświadczeniem rzec można, że żadne przymusowe stowarzyszenia przemysłowe, żadne korporacye, nie potrafiły tak spoiście skupić swych członków, jak te dobrowolne rękodzielnicze kooperatywy kredytowe. Walne Zgromadzenia członków kas rękodzielniczych zaczynają się przeradzać w zebrania, na których także ogólniejsze sprawy gospodarcze stanu rękodzielniczego bywają omawiane, a zebrania te cechuje zgoda i poczucie wspólności celów i interesów.

To też w tych organizacyach kredytu rękodzielniczego pokłada Patronat wielkie nadzieje, spodziewając się, że przez nie podniesie się stan rękodzielniczy do wyższego poziomu ekonomicznej kultury i niezależności.

Formy i rozmiary poparcia udzielanego organizacyom współdzielczym przemysłowym (wytwórczym i kredytowym).

Do szeregu środków wymienionych w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem (str. 67—71) a obejmujących:

a) udzielanie pomocy przy organizacyi spółek i wykonywanie nad niemi opieki i kontroli,
b) udzielanie subwencyi na koszty założenia i ewentualnie na fundusz rezerwowy,
c) udzielanie nisko procentowych pożyczek inwestycyjnych i obrotowych pod dogodnymi warunkami spłaty,

przybyły w okresie sprawozdawczym jeszcze dalsze formy pomocy przemysłowej, a to:

d) udzielanie poręki za zobowiązania spółki,
e) przystępywanie funduszu popierania przemysłu do udziału w przedsiębiorstwie spółki,
f) zaliczkowanie dostaw.

(ad d). W szczególności, jak to na innem miejscu nadmieniono, zaszła w konkretnym wypadku potrzeba udzielenia spółce ślusarskiej we Lwowie p o r ę k i, wobec dostawcy materyałów surowych za zobowiązanie tejże spółki. Forma ta pomocy, obywająca się bez gotówkowego kredytu, okazała się w praktyce dla funduszu krajowego dogodną, zaś dla danej spółki wystarczającą. Spółka ta pozostaje pod stałą kontrolą Biura Patronatu, a dostawca materyałów surowych przedkłada Patronatowi co miesiąc wyciąg z ksiąg, odnośnie do ilości pobranego materyału i wysokości spłat. W przyszłości, o ile stosunki będą tego wymagały, będzie Patronat tę formę pomocy kontynuował na większą skalę i w tym celu we wnioskach końcowych porusza Wydział krajowy także sprawę zobowiązań funduszu z tytułu poręki wynikających.

(ad e). Korzystając z postanowienia statutu Patronatu przystąpił fundusz popierania rękodzieł — jak to już wyżej nadmieniono — w charakterze członka z u d z i a ł e m d o s p ó ł k i kowalskiej w Sułkowicach. W danym wypadku ta forma pomocy wobec konieczności powiększenia kapitału własnego spółki okazała się bardziej wskazaną, niż udzielenie spółce dalszego gotówkowego kredytu. I w tym wypadku, wobec prawidłowego rozwoju spółki i kontroli wykonywanej nad nią przez biuro Patronatu ryzyko, połączone z przystąpieniem funduszu krajowego w charakterze członka do spółki jest zredukowane do minimum. Forma ta pomocy byłaby i w innych razach wskazaną, a mianowicie w tych wypadkach, gdy spółka prawidłowo się rozwija i wymaga powiększenia kapitału własnego oraz podniesienia zdolności kredytowej.

(ad f). Z a l i c z k o w a n i e d o s t a w. Spółki szewskie i rymarskie otrzymują corocznie zamówienia na dostawy obuwia względnie wyrobów rymarskich dla wojska. Zamówienia te stanowią obecnie główne źródło dochodów i zarobku większości spółek szewskich wytwórczych, które nie mogąc podołać konkurencyi fabrycznej, ograniczają się w początkowem stadyum swego istnienia głównie do wykonywania dostaw wojskowych, a nawet wyłącznie w tym celu się zawiązują. W razie zorganizowania większej ilości takich spółek, będą mogły dostawy wojskowe z czasem wyłącznie na nie być przenoszone podczas gdy dziś otrzymują je jeszcze niektóre stowarzyszenia przemysłowe (cechy). Pomoc pod względem urządzenia technicznego otrzymują te spółki ze strony Państwa w formie maszyn, udzielanych im przez Urząd popierania przemysłu na spłaty ratalne. Pomoc ta nie jest jednak wystarczającą, gdyż spółki te walczą zwykle z brakiem funduszów, nie mając bowiem dostatecznych kapitałów własnych nie mogą też znaczniejszych otrzymać kredytów. A jednak wykonanie zamówionych dostaw wymaga znacznych częstokroć kapitałów, tak na zakupno materyału surowego, jak i na wypłatę robocizny. Dotychczas radziły i radzą sobie niektóre spółki w ten sposób, że albo same, albo najczęściej na rachunek prywatny jednego z lepiej sytuowanych członków, zakupywały na kredyt surowiec, zaś na wypłatę robocizny zaciągały często drogie pożyczki — a po skończeniu i oddaniu dostawy spłacały z uzyskanych zarobków zaciągnięte długi. Konieczności tej operowania głównie kapitałem pożyczonym nie da się wobec faktycznego ubóstwa członków w zupełności zapobiec. Należy więc starać się przynajmniej, by z pożyczonego kapitału obrotowego osiągnąć

mogła każda spółka jak największe dochody t. j., by skoncentrować kredyt w jednem i to taniem miejscu, przez co spółki kupując surowce za gotówkę mogłyby już w tym kierunku osiągnąć większy zysk, nie płacąc zaś drogich odsetek od pożyczek na robociznę, mogłyby po ostatecznem zamknięciu kampanii dostawowej uzyskać możliwie wysoki dochód. Ten ostatni z jednej strony wzmocniłby fundusze własne spółki, a drugiej zapewniłby członkom-wytwórcom (o co właściwie chodzi) wyższe wynagrodzenia za pracę.

Zaopatrywanie tego rodzaju spółek w kapitał obrotowy, względnie finansowanie robót dostawowych powinno właściwie należeć do zakresu działania kas rękodzielniczych. Gdy te jednak same mają na razie szczupłe kapitały i nie rozwinęły się jeszcze tak, by mogły wszystkim potrzebom kredytowym stanu rękodzielniczego zadość uczynić, a przytem nie we wszystkich miejscowościach, gdzie istnieją dostawowe spółki, są dotąd zorganizowane, — uważał Wydział krajowy za wskazane przyjść spółkom dostawowym z pomocą z funduszu krajowego, co też w okresie sprawozdawczym w znacznej już mierze do skutku doprowadził. Już w poprzednim okresie sprawozdawczym udzielono z funduszu krajowego jednej Spółce szewskiej i jednemu stowarzyszeniu przemysłowemu pomocy w tym kierunku na łączną kwotę 7 700 K. W roku 1913 udzielił Wydział krajowy na wniosek Patronatu pomocy na wykonanie dostaw wojskowych 8 spółkom w łącznej wysokości 70.450 K. Między temi spółkami było 6 spółek szewskich, 1 rymarska i 1 kuśnierska. Pożyczki te zostały już z końcem lipca b. r. przez odnośne spółki w zupełności spłacone. Postępowanie przy udzielaniu wspomnianych pożyczek dostawowych odbywa się w ten sposób, że odnośne Spółki przedkładają Patronatowi oryginalne zamówienia dostaw, który po obliczeniu ogólnej wartości danej dostawy przedkłada Wydziałowi krajowemu wniosek na udzielenie im odpowiedniego kredytu krótkoterminowego dochodzącego do wysokości 70—80% wartości dostawy. Kredyt udzielony zabezpieczony bywa akceptem spółki, poręczonym jednak zwykle przez kilku zamożniejszych członków, płatnym najdalej w 6 miesięcy od daty wystawienia weksla, względnie w terminie dostarczenia dostawy. Na podstawie specyalnie przez spółki zeznanych deklaracyi, Intendantury korpusów względnie obrony krajowej strącają przy odbiorze dostawy z należytości dostawowych pretensyę funduszu krajowego i w ten sposób zostają pokrywane wszystkie przez spółki na wykonanie dostaw zaciągnięte pożyczki

Ponieważ obecnie coraz więcej spółek zaczyna się ubiegać o tego rodzaju pomoc na wykonanie dostaw wojskowych, a szczególnie w obecnych ciężkich warunkach finansowych, koniecznem jest, przyjść tym spółkom z dostateczną pomocą, przeto i ta okoliczność przemawia za koniecznością wydatniejszego zasilenia w gotówkę krajowego funduszu popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.

IV. Popieranie rozwoju przemysłu drobnego w innych kierunkach.

a) Stowarzyszenia przemysłowe.

W zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem przedstawił Wydział krajowy potrzebę popierania zawodowych organizacyi rękodzielniczych a w szczególności tak Związków stowarzyszeń przemysłowych opartych na ustawie przemysłowej, jakoteż całego szeregu drobnych organizacyi rękodzielniczych, mających na celu kulturalne podniesienie warstw rękodzielniczych.

Z powodu obecnego stanu finansów krajowych nie był niestety Wydział krajowy w możności udzielenia odnośnym organizacyom w r. 1913 żadnego poparcia materyalnego pomimo wielkiego napływu podań, w których wobec ogólnych niekorzystnych stosunków ekonomicznych kraju podnoszono tem silniejszą potrzebę pomocy z funduszów krajowych.

Ponieważ jednak organizacye te bez wspomianych subwencyi obejść się nie mogą, przeto nie może się Wydział krajowy oświadczyć za skreśleniem z preliminarza na rok 1913 odnośnych pozycyi.

Do preliminiarza na rok 1914 wstawiono dotacyę na powyższe cele w dotychczasowej wysokości, wprowadzając tylko jako nową pozycyę subwencyę na budowę Izby rękodzielniczej we Lwowie w rozmiarach subwencyi, przyznanej na ten sam cel takiejże Izbie w Krakowie.

Młodzież rękodzielnicza.

O ile chodzi o wywieranie przez Wydział krajowy wpływu na zapewnienie stanowi rękodzielniczemu dopływu odpowiednio przygotowanej do zawodu młodzieży rękodzielniczej, to program akcyi na tem polu nakreślony został w zeszłorocznem sprawozdaniu. Niestety wobec podniesinego już tylokrotnie braku funduszów, nie mógł Patronat w okresie sprawozdawczym prowadzić dalej zapoczątkowanej akcyi, wymagającej finansowego poparcia. W szczególności nie mogły być — z wielkim uszczerbkiem dla tych instytucyi — subwencyonowane z funduszu krajowego w okresie sprawozdawczym *bursy rękodzielnicze* z wyjątkiem wypadków, w których kredyt na rok 1912 wyznaczony nie został wyczerpany. Ze względu na ogromną doniosłość utrzymywania dobrze prowadzonych burs rękodzieiniczych wstawiony został do prelimiuarza na r. 1914 ryczałt na odnośne subwencye w dotychczasowej wysokości tylko z powodu niepomyślnego stanu funduszu krajowego, popieranie jednak tych instytucyi wymaga większych środków.

Nagrody dla terminatorów.

W zeszłorocznem sprawozdaniu przedstawiona została kwestya utworzenia przez Wydział krajowy medalu dla terminatorów w nagrodę znakomitych postępów w nauce zawodowej i wzorowego zachowania się. W okresie sprawozdawczym ułożony został przez Biuro Patronatu po zasięgnięciu opinii Rady Patronatu, regulamin rozdawnictwa tego medalu, który w alegacie 9 do sprawozdania jest dołączony.

Wystawy przemysłowe.

W czasie od 21 września do 6 października 1912 odbyła się w Kołomyi wystawa ruskiego przemysłu domowego. Wystawa ta obejmowała, obok licznych zbiorów etnograficznych, także charak erystyczne wyroby przemysłu domowego Galicyi wschodniej a specyalnie (głównie huculskie) wyroby z dziedziny przemysłu tkackiego, drzewnego i garncarskiego. Zwracały uwagę zdobione specyalną techniką wyroby rzeźbione z drzewa inkrustowane drucikami metalowymi i paciorkami. Na częściowe pokrycie wydatków połączonych z tą wystawą udzielił Wydział krajowy subwencyi w kwocie 2000 kor.

W czasie od 10 czerwca do 10-go lipca 1913 r. odbyła się w Krakowie wystawa kilimkarska i koszykarska urządzona staraniem filii Ligi przemysłowej. Wystawa ta, choć urządzona w małym zakres e, była chętnie odwiedzaną, a wobec przewyżki dochodów nad wydatki cofnął komitet wniesioną prośbę o udzielenie subwencyi z funduszów krajowych.

Ankieta w sprawie podniesienia przemysłu kilimkarskiego.

Przy sposobności powyżej wymienionej wystawy kilimów w Krakowie, urządził Patronat ankietę w sprawie obecnego stanu i warunków rozwoju przemysłu kilimowego W ankiecie, która odbyła się dnia 25. czerwca 1913 w lokalu Tow. technicznego w Krakowie, pod przewodnictwem dyrektora Patronatu, wzięli udział, prócz wytwórców kilimów reprezentanci Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, tamtejszego Muzeum przemysłowego i Instytutu popierania przemysłu, Tow. polskiej sztuki stosowanej w Krakowie, i Tow. Zespół we Lwowie, Tow. Warsztatów krakowskich, Kraj. Związku przemysłowego we Lwowie, Zjednoczenia tkackiego we Lwowie, Ligi Pomocy premysłowej, i tejże Filii krakowskiej, Kraj. warsztatu tkackiego w Kosowie Instruktoratu stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie, ponadto zastąpiona była Fabryka sukiennicza w Rakszawie produkująca wełnę kilimową.

Na ankiecie, której obrady na podstawie referatu inż. Patronatu Webera, przez cały dzień trwały i dostarczyły bardzo cennego materyału oryentacyjnego, zaznaczyła się pewna różnica poglądów na sprawę rozwoju przemysłu kilimowego pomiędzy artystami a tymi członkami ankiety, którzy na sprawę patrzyli ze stanowiska przemysłowego. Ponieważ na ankiecie z powodu braku czasu mogła być omówiona tylko zasadniczo kwestya organizacyi handlowej tego przemysłu, przeto dalszy ciąg ankiety zapowiedziano we Lwowie w miesiącu grudniu b. r. lub styczniu 1914, przy sposobności mającej się urządzić w tym czasie we Lwowie krajowej wystawy kilimów dawnych i współczesnych.

Ankieta została przygotowaną przez rozesłanie do wszystkich pracowni kilimowych ułożonego przez Patronat kwestyonarza.

Ankieta koszykarska.

Jak już na innem miejscu (przy kursach koszykarskich) zaznaczono. przemysł koszykarski ma w Galicyi naturalne warunki rozwoju tak ze względu na materyał surowy (wiklinę koszykarską) jak i ze względu na tańszego niż za granicą robotnika, który mógłby poza pracą sezonową w tym przemyśle znajdować zajęcie.

Koszykarnia w Rudniku, eksportująca wyroby koszykarskie nawet poza granicę państwa i Europy, dowodzi, że dla wyrobów galicyjskich tej gałęzi przemysłu mógłby być nawet zorganizo-

wany export, w razie racyonalnej organizacyi produkcyi tak w kierunku wytwórczym jak i handlowym.

Z tem łączy się także kwestya wykształcenia zawodowego.

Celem uzyskania materyału do dalszej akcyi poczynił Patronat w okresie sprawozdowczym w porozumieniu z krajową Szkołą koszykarską we Lwowie przygotowania do ankiety koszykarskiej i rozesłał w tym celu osobne kwestyonaryusze do wszystkich pracowni koszykarskich.

Po opracowaniu tego materyału przeprowadzi Patronat ankietę ustną.

* * *

Z szczegółowych powyższych sprawozdań z działalności krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu wynika, że każda gałąź tejże akcyi musiała być popierana mniejszym lub większym wydatkiem gotówki w formie pożyczki lub subwencyi.

Szczególnie w obecnym okresie sprawozdawczym, gdy wszystkie sfery społeczeństwa ucierpiały silnie skutkiem stagnacyi na polu ekonomicznem, gdy o zdobycie grosza w jakiejkolwiek instytucyi finansowej — pomijając jego znaczne podrożenie — tak bardzo było trudno, — krajowy Patronat, licząc się z obecnem położeniem, nie mógł zacieśniać swej akcyi, przeciwnie był zniewolonym prowadzić ją tem intenzywniej, prawie do kresu swych rozporządzalnych funduszów. W szczególności, gdy dla rękodzielników i drobnych przemysłowców wszelkie źródła kredytowe zostały niemal zupełnie zamknięte, czuł się on w obowiązku, jako instytucya społeczna, przychodzić z pomocą *indywidualnym przedsiębiorstwom*, zaopiekować się wprost rozpaczliwem nieraz położeniem jednostek, przyczem nie mógł od doraźnej pomocy wykluczyć i tych przedsiębiorstw indywidualnych, które w normalnych warunkach byłyby zdołały całkiem pewnie uzyskać potrzebne kredyty w każdej instytucyi finansowej, obecnie jednak tę drogę znalazły niespodziewanie zamkniętą.

Wprost piekącą potrzebą stało się dalej intenzywne popieranie *Kas rękodzielniczych*, które w obecnem krytycznem położeniu jedyne mogły wspierać i podtrzymywać finansowo całe szeregi przedsiębiorstw rękodzielniczych i ze swego zadania wszędzie pomyślnie się wywiązywały.

Tak samo musiał się zająć Patronat i *innemi kooperatywami* drobno przemysłowemi, widząc częstokroć potrzebę ich reorganizacyi i skierowania działalności na inne tory, i również musiał wspierać ich działalność funduszami w najrozmaitszych formach udzielanymi.

Gdy fundusze gotówkowe nie wystarczyły, zawarto z Bankiem krajowym umowę co do otrzymywania na rachunek tego, funduszu zaliczek w rachunku bieżącym do wysokości 300.000 K. które miałyby być spłacone z końcem 1914 roku.

Uzyskany w ten sposób kapitał zostanie jednak w krótkim przeciągu czasu, bo przypuszczalnie już z początkiem roku 1914 wyczerpany tak, że do dyspozycyi pozostanie tylko dalsza dotacya w kwocie 100.000 Koron względnie 150.000 Koron o ile Wysoki Sejm wyższej nie uchwali. Wprawdzie w roku 1914 zaczną wpływać częściowe zwroty pożyczek, jednak kwota

z tego źródła uzyskana, wobec udzielanego z reguły 1 rocznego respiro i 5—10 letniego okresu spłaty pożyczek, nie będzie dochodzić 10% sumy pożyczek dotąd wypłaconych.

Wobec tego Wydział krajowy stanie znów wobec bardzo poważnej troski dalszego zapotrzebowania kapitału, troski tem większej, że z jednej strony zapotrzebowanie to skutkiem rozrostu agend Patronatu wzrośnie, a z drugiej strony, z końcem roku 1914 przypada Bankowi krajowemu do zwrotu udzielona zaliczka w rachunku bieżącym w kwocie 300.000 K.

Już w zeszłorocznem sprawozdaniu sejmowem wykazano szczegółowo (na str. 78—82), o ile zaraz w początkach działalności Patronatu zapotrzebowanie gotówki z „kraj. Funduszu popierania rękodzieł“ przewyższało wysokość tegoż dotacyi.

Wyra one w tem sprawozdaniu obawy co do niedostateczności środków na przyszłość, znajdują potwierdzenie w obrotach Funduszu w okresie sprawozdawczym, w którym dysproporcya pomiędzy zapotrzebowaniem pieniędzy a wysokością rozporządzalnej kwoty jeszcze się bardziej powiększyła.

W szczególności z końcem okresu sprawozdawczego przedstawia się stan rzeczy następująco:

Dotacya Funduszu wynosi po koniec roku 1913 w gotówce 300.000 K (tj w latach 1911, 1912, 1913 po 100.000 K*) gdy zaś wspomniana zaliczka na rachunek przyszłych rat dotacyjnych może dojść w tym czasie do tej samej wysokości przeto Patronat po koniec r. 1913 miałby do rozporządzenia maksymalnie kwotę 600.000 K.

Na rachunek tej kwoty po koniec okresus prawozdawczego:

a) asygnowano z Funduszu (nie licząc pożyczek krótkoterminowych, już spłaconych) pożyczki na łączną kwotę	306.900 K
b) objęto promesami na pożyczki z zastrzeżeniem, że realizacya ich nastąpi tylko w miarę rozporządzalnych funduszów kwotę	321.900 K
Razem	628.800 K
c) Ponadto przychylnemi opiniami Rady Patronatu a częściowo i uchwałami Wydziału krajowego objęte zostały pożyczki, (na które jednak z powodu braku środków nie wydano promes), na łączną kwotę	170.400 K
Cyfra zatem	799.200 K

wyraża więc zapotrzebowanie Funduszu *z końcem okresu sprawozdawczego, względnie z końcem roku 1913* licząc, że w drugiem półroczu 1913 nie będą asygnowane żadne nowe pożyczki

*) Na r. 1913 wprawdzie preliminował Wydział krajowy ratę dotacyjną Funduszu w kwocie 150.000 K, ale wobec nieuchwalenia budżetu przez Wysoki Sejm mogła być powyższa rata wyasygnowaną tylko w dotychczasowej wysokości 100.000 K.

Tablica poniżej umieszczona wykazuje zapotrzebowanie „Fun duszu w poszczególnych działach akcyi Patronatu:

W dziale	Pożyczki asygnowane K	Promesy na pożyczki K	Objęte przychyleniem uchwałami Rady Patronatu wzgl. Wydziału kraj.	Razem
a) pożyczek indywidualnych	96.900	174.200	105·600	376.700
b) pożyczek dla Kas rękodzielniczych . . .	138.000	10.000	51.000	199.000
c) pożyczek dla spółek przemysłowych (rękodzielniczych i przemysłu domowego) . .	72.000	137.700	13 800	223 500
Razem . .	306.900	321.900	170 400	799.200

Prócz tego znajduje się w toku dochodzeń cały szereg podań tak ze strony poszczególnych rękodzielników jak i tychjże organizacyi współdzielczych o udzielenie pożyczek a przyjmując, nawet, że roczna kwota przeznaczona na pożyczki indywidualne nie będzie znacznie podwyższona, to w każdym razie suma zapotrzebowania pieniężnego dla spółek przemysłowych, a zwłaszcza dla Kas rękodzielniczych będzie z natury rzeczy wzrastała z rozwojem akcyi Patronatu i to już w najbliższym okresie czasu gdy liczba Kas rękodzielniczych się potroi, a w każdym razie podwoi, zaś wiele gałęzi rękodzieł i przemysłu domowego zostanie współdzielczo (zwłaszcza w kierunku handlowym) zorganizowanych.

Z powyższych wywodów okazuje się potrzeba znacznego zwiększenia wydatności Funduszu, przeznaczonego na popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu, a to tak przez wyższe udotowanie go w sumie ogólnej jak i przez podniesienie rocznych rat dotacyjnych, oraz uczynienia tego Funduszu elastyczniejszym, przez przyznanie Wydziałowi krajowemu prawa do zaciągnięcia większej pożyczki na rachunek przyszłych rat dotacyjnych Funduszu, oraz przez umożliwienie Funduszowi obejmowania poręki w szerszym zakresie, w każdym razie jednak w pewnym stosunku do rzeczywistej tegoż wysokości.

Gdyby Wydział krajowy nie uzyskał możności podwyższenia rozporządzalnych funduszów do wysokości, dostosowanej do rozmiarów akcyi Patronatu, wówczas cała sprawa popierania przez kraj ekonomicznego rozwoju rękodzieła i drobnego przemysłu musiałaby utknąć w chwili najmniej odpowiedniej, bo w chwili, gdy akcya Patronatu zyskuje coraz szersze uznanie i zaufanie, a z drugiej strony przemysł przechodzi ciężkie przesilenie i pomocy czynników publicznych najbardziej potrzebuje.

Wobec tego Wydział krajowy powołując się na swoje zeszłoroczne wywody (na str. 79—82 sprawozdania z czynności Wydziału krajowego i Komisyi przemysłowej) przychodzi ponownie do Wysokiego Sejmu z wnioskami przedstawionymi w zeszłorocznem sprawozdaniu na str. 83 i 84.

Na podstawie niniejszego sprawozdania przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski, nadmieniając przytem, że wnioskami nowymi są wnioski od IX., X., Inne są powtórzeniem zeszłorocznych wniosków:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, oraz Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych i krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu w zakresie popierania przemysłu i rękodzieła.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wystawienia budynku administracyjnego krajowej szkoły kołodziejsko-kowalskiej w Grzymałowie, kosztem 60.000 koron i do zaciągnięcia na pokrycie tego wydatku pożyczki, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaopatrzenia szkoły kołodziejskiej w Grybowie w maszynowe urządzenie kosztem 24.000 koron; połowę tej kwoty wstawia Sejm w budżet szkoły na rok 1913, drugą połowę w roku 1914.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do sprzedania obecnego budynku szkoły tkackiej w Glinianach i do użycia kwoty stąd uzyskanej na zakupno odpowiedniego gruntu pod nowy budynek szkolny, oraz na koszta budowy. Zarazem upoważnia Sejm nadwyżkę kosztów w kwocie 60.000 koron pokryć pożyczką, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia połowy kosztów budowy budynków warsztatowych krajowej szkoły rzemiosł w Zakładzie hr. St. Skarbka dla sierót w Drohowyżu i do zaciągnięcia w tym celu pożyczki, któraby dała kwotę 100.000 koron w gotówce.

VI. Sejm przyznaje Wawrzyńcowi Gubale, b. kierownikowi szkoły tkackiej w Rychwałdzie oraz Wandzie Kruczkowskiej, wdowie po instruktorze szkoły kołodziejskiej w Kamionce, począwszy od 1/1 1913 po 500 koron rocznie tytułem stałego daru z łaski.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozszerzenia budynku c. k. szkoły kowalskiej w Sułkowicach i do wybudowania dla „Spółki kowalskiej“ w Sułkowicach kuźni i magazynów, łącznym kosztem 90.000 koron pod warunkiem, że c. k. Rząd dostarczy kuźni całkowitego urządzenia maszynowego; wydatek ten pokryje Wydział krajowy pożyczką, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozszerzenia warsztatów c. k. szkoły ślusarskiej w Świątnikach kosztem 73.500 koron i do zaciągnięcia na pokrycie tego wydatku pożyczki, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

IX. Sejm przyznaje gminie m. Krakowa na rzecz c. k. szkoły przemysłowej żeńskiej w miejsce dotychczasowej subwencyi 4000 koron stałą roczną subwencyę 6.500 koron.

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia części kosztów budowy budynku dla c. k. szkoły młynarskiej w Przemyślu w maksymalnej kwocie 100.000 koron i do zaciągnięcia w tym celu pożyczki, któraby dała kwotę 100.000 koron w gotówce.

XI. Sejm ustanawia w etacie oddziału przemysłowego posadę referenta przemysłowego z poborami i prawami urzędników VIII. rangi, a równocześnie znosi posadę referenta przemysłowego z poborami rangi IX., ustanowioną na podstawie uchwały z dnia 28. października 1908.

XII. Sejm ustanawia w etacie oddziału przemysłowego posadę referenta statystycznego z poborami i prawami urzędników VIII. rangi, a równocześnie znosi posadę referenta statystycznego z poborami IX. rangi, ustanowioną na podstawie uchwały z dnia 28. października 1908.

(*Odnośnie do sprawozdania z działalnnści krajowego Patronatu rękodzieł*):

XIII. Sejm przyjmuje do wiadomości wydany rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 21. listapada 1911 l. 156.355 statut „Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu".

XIV. Sejm przyjmuje do wiadomości, iż na podstawie udzielonego uchwałą sejmowę z 19. października 1910 upoważnienta utworzone zostały przez Wydział krajowy przy krajowym Patronacie rękodzieł i drobnego przemysłu dwie nowe posady urzędnicze, oraz że w ramach powyższego upoważnienia będą w miarę rozwoju akcyi Patronatu kreowane w roku 1914 i latach następnych dalsze posady, za przedłożeniem Sejmowi dodatkowego uzasadnienia.

XV. Sejm uzupełnia względnie zmienia uchwały swe z dnia 19. października 1910 i 16. listopada 1910, odnośnie do utworzenia dotacyi i zarządu „Krajowego Funduszu dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu" w następujący sposób:

a) Ustanowiony uchwałą sejmową z 16. listopada 1910 „Krajowy Fundusz dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu" w kwocie 2 milionów koron podwyższa się do wysokości 5 milionów koron.

b) Na doprowadzenie Funduszu do tej wysokości będzie nań corocznie przez lat 32 począwszy od roku 1913 wypłacana z funduszu krajowego dotacya w kwocie po 150 tysięcy koron (w miejsce dotychczasowej objętej uchwałą sejmową z 19. października 1910 dotacyi po 100.000 koron rocznie przez lat 20).

c) Wymieniony w ust. a. „Krajowy Fundusz dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu" ma być oddzielnie administrowany. Na rzecz tego funduszu, posiadającego odrębną osobowość prawną mogą być nabywane prawa i zaciągane zobowiązania.

d) Wymieniony fundusz ma być obracany na cele wymienione w § 4 lit. b) statutu „Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu", przyczem, — wobec przeznaczenia i sposobu użycia ogólnego krajowego funduszu przemysłowego, — pozostawia się decyzyi Wydziału krajowego, w jakim zakresie, względnie do jakiej wysokości będą z „Funduszu popierania rękodzieł" udzielane pożyczki poszczególnym osobom, oraz organizacyom współdzielczym drobnego przemysłu.

e) Łączne zobowiązanie „Funduszu dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu“ wynikające z poręki przyjmowanej przezeń na podstawie § 4 lit. b) statutu Patronatu nie mogą obciążać „Funduszu“ wyżej, jak do kwoty równającej się ($^1/_3$) jednej trzeciej części każdoczesnego stanu kapitału zakładowego „Funduszu“.

f) Czyste zyski „Funduszu“ będą — po potrąceniu corocznie odpowiedniej kwoty na rzecz mającej się utworzyć osobnej rezerwy, o której przeznaczeniu i sposobie używania w zakresie akcyi Patronatu, decyduje Wydział krajowy, — wpływały na rzecz „Funduszu“.

g) Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania w Banku krajowym w miarę potrzeby na rachunek przyszłych rat dotacyjnych powyższego „Funduszu“, dopokąd tenże nie osiągnie wysokości w ustępie *a*) przewidzianej, odpowiednich zaliczek w gotówce do maksymalnej wysokości każdoczesnego effektywnego stanu kapitału zakładowego „Funduszu“. Od zaliczek tych będą opłacane odsetki według stopy procentowej, której wysokość zostanie każdocześnie między Bankiem krajowym a Wydziałem krajowym umówiona.

h) O ileby przewidziany w ustępie g) sposób powiększenia rozporządzalnych funduszów na cele akcyi Patronatu nie był wystarczający lub dogodny, upoważnia Sejm Wydział krajowy do zaciągania na rachunek powyższego „Funduszu“ osobnych niskoprocentowych pożyczek na dłuższy okres spłaty, do maksymalnej łącznej wysokości 2,500.000 koron w gotówce i do pokrywania annuitetów z powyższych dotacyi rocznych, względnie z dochodów „Funduszu“.

i) Sejm przyjmuje imieniem kraju gwarancyę za wszelkie przez „Fundusz dla popierania rękodzieł I drobnego przemysłu“ w ramach postanowień ustępu e), g) i h) przyjęte zobowiązania.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Władysław Jahl w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Preliminarz funduszu krajowego

na rok

1914.

Rubryka XII.

PRZEMYSŁ I RĘKODZIEŁA.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ulica Lindego l. 4.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		**PRZEMYSŁ I RĘKODZIEŁA.**			
		Wydatki.			
		Dział I.			
		Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.			
		A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
		a) krajowe:			
	1	Andrychów	2.926	—	
	2	Biała, w śródmieściu	6.720	1.104	
	3	„ im. T. Kościuszki	4.714	2.032	
	4	Biecz	2.004	—	
	5	Bochnia	3.381	848	
	6	Brody	3.864	—	
	7	Brzesko	2.612	—	
	8	Brzeżany I. (ogólna).	3.584	—	
	9	„ II. (dla murarzy)	1.419	—	
	10	Buczacz	3.574	—	
	11	Chrzanów	4.960	1.552	
	12	Dębica	2.712	—	
	13	Drohobycz.	5.654	4.304	
	14	Gorlice.	4.180	2.336	
	15	Jarosław	3.606	—	
	16	Jasło	4.030	—	
	17	Jaworzno	3.250	1.632	
	18	Kalwarya	2.688	—	
	19	Kałusz	3.498	—	
	20	Kęty	3.001	—	
	21	Kolbuszowa	2.114	—	
	22	Kołomyja I. im. Sobieskiego	6.891	2.240	
	23	„ II. „ St. Szczepanowskiego .	4.509	2.168	
	23 *a*	Kraków, przy pl. Matejki (im. św. Floryana)	—	—	
	24	„ przy ul. Lubomirskiego (im. św. Mikołaja)	4.624	2.704	
	25	„ na Smoleńsku	6.268	2.016	
	26	„ „ Kazimierzu	4.704	4.834	
	27	„ przy ul. Dietla (im. Ces. Franciszka Józefa)	4.326	752	
	28	„ dla ślusarzy i kowali im. św. Floryana na Kleparzu . . .	4.998	1.216	
	29	„ (dla stolarzy) im. św. Floryana na Kleparzu	4.886	1.024	
	30	Kraków, przy ul. Biskupiej	5.008	2.704	
	31	„ „ „ Potockiego	4.626	672	
	32	„ żeńska I. przy ul. Krupniczej .	4.481	1.056	
	33	„ żeńska II. im. św Sebastyana .	4.378	752	
	34	Krosno	3.267	—	
		Do przeniesienia . .	137.457	35.946	

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.339	2.926	
7.988	8.508	
5.409	6.770	
—	2.134	
3.584	3.281	
3.968	4.177	
2.813	3.156	
3.428	3.564	
962	1.419	
3.544	3.574	
6.564	7.044	
3.534	3.410	
9.766	10.694	
4.537	5.662	
3.614	3.606	
4.938	4.988	Poz. 1—97. (Szkoły przemysłowe uzupełniające krajowe). Preliminuje się na r. 1914 ogółem *wiecej* o47.045 K z powodu otwarcia 14 nowych szkół, utworzenia większej liczby klas równorzędnych i innych drobniejszch zmian. Szczegółowe preliminarze tych szkół (z wyjątkiem szkoły w Borysławiu, Chodorowie, Czortkowie, Dąbrowej, Drohobyczu (dla metalowców), Jordanowie, Nowym Sączu (dla dziewcząt), Skawinie, Skolem i Tłumaczu, których otworzenie pozostaje jeszcze w zawieszeniu, dołączono jako alegaty do niniejszej rubryki.
5.050	4.834	
1.961	2.419	
2.994	3.286	
2.996	2.996	
—	2.114	
15.356	9.083	
—	6.677	
—	6.034	
	7.718	
	8.024	
	8.230	
47.804	7.602	
	5.860	
	5.780	
—	—	
—	—	
—	4.033	
—	2.764	
3.249	3.117	
146.398	165.484	

*

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	137.457	35.946	
	35	Krzeszowice	2.896	—	
	36	Leżajsk	2 976	—	
	37	Lwów, im. Kordeckiego	5.245	2.656	
	38	„ „ św. Antoniego	4.729	2.336	
	39	„ „ króla Sobieskiego . . .	4.608	2.336	
	40	„ „ Elżbiety	3.921	1.120	
	41	„ „ Sienkiewicza.	3.981	2.336	
	42	„ „ św. Marcina	4.845	3.296	
	43	„ „ Mickiewicza	4.629	—	
	44	„ „ Piramowicza.	3.821	1.120	
	45	„ „ Staszica	7.417	3.456	
	46	„ „ Czackiego	4.608	1.120	
	47	„ „ Mickiewicza (żeńska) . . .	4.889	2.400	
	48	„ „ św. Anny (żeńska)	4.873	2.384	
	48*a*)	„ „ „ „ (drukarska) . . .	—	—	
	49	„ „ Maryi Magdaleny (ślusarska) .	3.501	—	
	50	„ „ Konarskiego (męska) . . .	3.501	—	
	51	Łańcut	2 412	—	
	52	Mielec	3.014	1.168	
	53	Myślenice	2.896	—	
	54	Nisko	2.881	—	
	55	Nowy Sącz	6.272	4.768	
	56	Nowy Targ	3.145	—	
	57	Oświęcim	2.904	—	
	58	Podgórze	5.826	3.744	
	59	Przemyśl I. w śródmieściu	4.537	3.376	
	60	„ II. na przedmieściu lwow. . .	4.171	2.448	
	60*a*)	„ (żeńska)	—	—	
	61	Przeworsk	3.181	—	
	62	Radomyśl wielki	2.237	—	
	63	Rozwadów	3.040	—	
	64	Rzeszów I. męska	4.129	3.152	
	65	„ II. żeńska	3.945	—	
	66	Sambor	3.276	—	
	67	Sanok	3.584	3.036	
	68	Sokal	3.976	—	
	69	Sokołów	2.931	—	
	70	Stanisławów	4.218	—	
	71	Stary Sambor	2.722	—	
	72	„ Sącz	4.228	—	
	73	Stryj	3.615	1.568	
	74	Strzyżów	2.432	—	
	75	Tarnobrzeg	3.080	—	
	76	Tarnopol	3.894	—	
	77	Tarnów I. im. Kopernika	4.171	3.824	
	78	„ II. „ Brodzińskiego	3.825	—	
	79	Trzebinia wieś	2.092	—	
		Do przeniesienia . .	310.531	87.590	

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
146.398	165.484	
2.497	2.896	
2.752	2.976	
	7.901	
	7.065	
	6.944	
	4.977	
	6.297	
	7.801	
	4.629	
65.854	4.941	
	10.545	
	5.728	
	5.897	
	6.009	
	3.477	
	3 437	
	3.437	
3.114	2.976	
—	2.134	
3.078	2.896	
2.321	2.896	
9.203	9.492	
2.970	2.960	
2.186	2.904	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
10.065	10.716	
12.767	6.814	
	6.624	
—	2.789	
2.614	3.176	
—	2.034	
3.154	2 940	
10.950	7.388	
	4.014	
3.146	3.276	
5.659	6.370	
3.068	3.962	
2.468	3.031	
5.726	6.510	
3.410	3.746	
3.069	3.172	
6.084	5.912	
2.671	2.482	
3.148	3.080	
4.296	3.896	
7.804	7.769	
—	2.114	
—	—	
330.472	388.514	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	310.531	87.590	
	80	Turka (nad Stryjem)	5.303	—	
	81	Tustanowice (Wolanka)	3.606	1.792	
	82	Wadowice	4.134	1.728	
	83	Wieliczka	3.640	—	
	84	Zator	2.722	—	
	85	Złoczów	4.235	1.056	
	86	Żółkiew	3.122	—	
	87	Żywiec	3.242	1.728	
	88	Borysław	6.000	—	
	89	Chodorów	2.100	—	
	90	Czortków	3.000	—	
	91	Dąbrowa	3.000	—	
	92	Drohobycz dla metalowców	4.500	—	
	93	Jordanów	2.100	—	
	94	Nowy Sącz dla dziewcząt	4.200	—	
	95	Skawina	2.100	—	
	96	Skole	3.000	—	
	97	Ttumacz	2.100	—	
		Suma wydatków poz. 1—97 . .	372.635	93.894	
	98	Uzupełnienie przyborów i druki . . .	4.000	—	
	99	Podręczniki dla absolwentów szkół i biblioteki	5.000	—	
	100	Nagrody za rysunki	3.000	—	
	101	Nowe szkoły i oddziały przy szkołach uzupełniających	10.000	—	
	102	Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przem. uzupełn.	6.000	—	
	103	Ogniska	3.000	—	
	104	Remuneracye kierowników i nauczycieli	4.000	—	
	105	Kursy rysunkowe dla absolwentów szkół	5.000	—	
		b) subwencyonowane:			
	106	Kraków, cukierników i piernikarzy . .	700	—	
	107	„ rzeźników i masarzy . . .	1.100	—	
	108	„ gospodnio szynkarska . . .	800	—	
	109	„ drukarzy i litografów . . .	1.000	—	
	110	„ piekarzy	1.000	—	
	110*a)*	„ krawczyń	—	—	
	111	„ modniarska	1.000	—	
	112	„ introligatorów i pudełkarzy . .	1.000	—	
	113	„ malarzy i pokostników . . .	900	—	
	114	„ fryzyerów	1.000	—	
		Do przeniesienia. .	421.135	93.894	

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
330.472	388.514	
4.317	5.303	
—	—	
—	2.134	
3.863	4.901	
3.530	3.660	
1 525	2.722	
3.283	4.058	
3.099	3.122	
4.728	4.970	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
354.817	419.384	
4.000	4.000	
2.692	4.500	Z powodu większej ilości szkół.
1 520	2.000	
16.294	8.000	Stosownie do przewidzianej ilości nowo otworzyć się mających szkół.
6.000	6.000	
2.650	3.000	
2.000	4.000	
—	—	Kredyt na kursy rysunkowe wstawiano dawniej w szczegółowych preliminarzach, obecnie zaś ze względu, iż niewiadomo w których szkołach kursy będą zaprowadzone wstawia się ryczałt 5.000 K.
650	500	
2.034	900	
1.268	700	
1.800	1.000	
1.800	1.000	Kredyty uboczne stanowią $^1/_3$ część ogólnych preliminowanych kosztów utrzymania tych szkół.
500	1.000	
1.631	500	
2.100	1.000	
—	500	
—	—	
401.756	457.984	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	421.135	93.894	
	115	Lwów, fryzyerów	1.200	—	
	116	„ piekarzy	1.000	—	
	117	„ gospodnio-szynkarska	1.100	—	
	118	„ cukierników	1.100	—	
	119	„ krawców	1.500	—	
	120	Przemyśl, na Władyczu (żeńska) . . .	1.000	—	
	121	Lwów, izrael. im. Marka Bernsteina . .	950	—	
	122	Nowe szkoły przemysłowe-uzupełniające typu zawodowego	4.000	—	
		Suma grupy A . .	432.985	93.894	526.879
		B) Szkoły przemysłowe zawodowe.			
		a) krajowe:			
	123	Leżajsk, szkoła koszykarska	12.340	—	
	124	Lwów, centralna szkoła koszykarska . .	31.628	6.700	
	125	Zakopane, szkoła koronkarska	15.330	500	
	126	Maków, szkoła hafciarska	11.520	300	
	127	Krosno, „ tkacka	26.606	3.940	
	128	Gliniany, warsztat tkacki	10.550	6.045	
	129	Kosów, „ „	11.200	800	
	130	Łańcut, „ „	9 260	—	
	131	Rakszawa, szkoła sukiennicza	29.530	500	
	132	Grybów, warsztat kołodziejski	29.210	17.690	
	133	Grzymałów, „ „	25.460	8.820	
	134	Kamionka strumiłowa, szkoła kołodziejska	36.820	12 000	
	135	Tłumacz, szkoła kołodziejska	33.530	2.150	
	136	Kalwarya, szkoła stolarska	36.385	4.834	
	137	Stanisławów, „ „	43.094	12.641	
	138	Jaworów, warsztat wyrobu zabawek . .	53.080	5.060	
	139	Kołomyja, szkoła garncarska	26.970	—	
	140	Podgórze, kursy przemysłu keramicznego	18.020	—	
	141	Kołomyja, szkoła szewska	14.400	400	
	142	Stary Sącz, warsztat szewski	19.410	—	
	143	Witków, „ „	14.720	—	
	144	Drohowyże, szkoła rzemiosł w zakładzie St. hr. Skarbka	120.620	7.929	
	145	Lwów, keramiczna stacya doświadczalna	13.060	16.640	
	146	„ mechaniczna „ „	6.460	—	
	146*a)*	Brzesko, szkoła koszykarska	—	—	
	146*b)*	Brzostek, „ „	—	—	
	146*c)*	Zator, „ „	—	—	
	146*d)*	Bobowa, „ koronkarska	—	—	
		Suma wydatków poz. 123—146 *d)*	649.203	106.949	—
		Do przeniesienia . .	649.203 432.985	106.949 93.894	— 526.879

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
401.756	457.984	
1.500	800	
—	—	
2.170	1.200	
1.919	1.000	
—	—	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
1.200	500	
5.081	4.700	
8.088	4.000	
421.714	470.184	
11.754	11.870	
35.015	35.246	
12.796	14.180	
10.645	10.230	
29.171	28.570	
12.721	15.895	
8.292	10.900	
10.480	9.200	
30.534	28.950	
39.035	44.910	
21.684	26.683	
163.929	36.324	Poz. 123 – 146. (Krajowe szkoły przemysłowe zawodowe). Preliminuje się na rok 1914. ogółem *więcej* o 25.897 K na podstawie wyjaśnień zamieszczonych w 24 szczegółowych preliminarzach dołączonych jako alegaty do niniejszej rubryki. Nie preliminuje się żadnego kredytu na szkołę w Brzesku, Brzostku, Zatorze i Bobowej z powodu zwinięcia tych szkół w r. 1912 i 1913.
50.324	31.200	
36 338	40.074	
44.492	53.901	
53.173	54.300	
26.842	26.720	
19.064	18.094	
13.718	14.370	
19.791	22.068	
14.453	14.672	
114 941	120.129	
18.883	29.940	
9 347	5.380	
5.530	5.836	
7.362	7.663	
7.371	7.720	
4.237	5.230	
831.922	730.255	
831.922	730.255	
421.714	470.184	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	432.985	93.894	526.879
			649.203	106 949	—
	146*e*)	Kraków, szkoła szewska (koszta założenia)	—	—	
	147	Druki i wzory	2.000	—	
	148	Koszta inspekcyi i nadzoru	6.000	—	
	149	Zaliczki na płace dla personalu szkół .	6.000	—	
	150	Remuneracye i zapomogi funkcyonaryuszy krajowych szkół zawodowych .	4.000	—	
	151	Na dalsze kształcenie nauczycieli . . .	4.000	—	
		b) subwencyonowane:			
	152	Buczacz, c. k. szkoła przemysłu budowlanego (stała subwencya dla gminy) .	4.000	—	
	153	Jarosław, c. k. szkoła przemysłu budowlanego, na umorzenie pożyczki 80.000 K na budynek ($^3/_{100}$ i $^4/_{100}$ rata) . .	—	4.193	
	154	Kołomyja, c. k. szkoła przemysłu drzewnego:			
		a) na utrzymanie	2.200	—	
		b) „ budowę (II. rata pożyczki w wysokości 50.000 K)	—	2.600	
	155	Przemyśl, szkoła młynarska, na umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę . .	—	5.200	
	156	Sułkowice, c. k. szkoła przemysłu żelaznego:			
		a) utrzymanie	1.024	—	
		b) kurs majstrów	1.500	—	
		c) dobudowa szkoły i warsztatów (rata amort. od poż. 90.000 K)	—	4.680	
		d) datek kraju na zakupno automobilu na użytek szkoły i Spółki kowalskiej (jednorazowo)	—	1.000	
	157	Świątniki, c. k. szkoła ślusarska:			
		a) na utrzymanie	2.800	—	
		b) „ kurs majstrów	800	—	
		c) „ rozszerzenie warsztatów (rata amort. od poż. 54.000 K)	—	2.808	
	157*a*)	Delatyn, c. k. szkoła ciesielska (jednorazowa subwencya dla gminy) . . .	—	—	
	158	Zakopane, c. k. szkoła przemysłu drzewnego:			
		a) utrzymanie	3.600	—	
		b) budowa (I. rata od pożyczki zaciągnąć się mającej w wysokości 195.000 K) .	—	10.140	
		Do przeniesienia . .	687.127	137.570	—
			432.985	93.894	526.879

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
421.714	470.184	
831.922	730.255	
—	10.000	Kredyt odpada z powodu zaoszczędzenia z r. 1913.
2.000	2.000	
6.000	6.000	
5.417	6.000	
13.642	4.000	
2.825	4.000	
2.916	4.000	Jak na r. 1913 w myśl uchwały Wys. Sejmu z 14/2 1912. Subwencyę tę wstawia się, jak długo szkoła ta utrzymywaną będzie przez c. k. Rząd.
3.038	4.160	Wedle planu umorzenia do LW. 96.598/1913 i w myśl uchwały Wys. Sejmu z 14. lutego 1912.
2.200	2.200	
—	2.600	W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. lutego 1912.
—	—	Uzasadnienie w sprawozdaniu Dep. II.
1.181	1.024	
1 500	1.500	
10 000	4 680	Uzasadnienie w sprawozdaniu Dep. II.
—	—	
2.800	2.800	
800	800	
—	2.808	
8.000	—	
4.200	3.600	
—	10.140	W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. lutego 1912.
898.441	802.567	
421.714	470.184	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	432.985	93.894	526.879
			687.127	137.570	—
	159	Albigowa, pracownia koszykarska . .	400		
	160	Czerwona Wola, szkoła koszykarska . .	2.400		
	161	Chyszewice, pracownia koszykarska . .	400		
	162	Gdów, pracownia koszykarska . . .	1.600		
	163	Rączna, „ „ . . .	2.280		
	164	Rudki, szkoła koszykarska	600		
	165	Siekierczyce i Bilinka, szkoła koszykarska	800		
	166	Żurawno, pracownia koszykarska . . .	400		
	167	Czernelica, warsztat tkacki.	600		
	168	Korczyna, „ „ Towarzystwa im. św. Sylwestra	1.100		
	169	Wilamowice, warsztat tkacki	2.160		
	170	Zwiniacz, szkoła tkacka	400		
	171	Jaworów, szkoła koronkarska	1.500		
	172	Kańczuga, „ „	1.800		
	173	Rudki, „ „	600		
	174	Kuliki, szkoła zabawkarska	700		
	175	Oświęcim, szkoła rzemieślnicza OO. Salezyanów	5.000		
	176	Miejsce Piastowe, warsztaty rzemieślnicze Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“	5.000		
	177	Pawlikowice, warsztaty rzemieślnicze Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“	3.500		
	178	Kraków, subwencya na założyć się mającą mającą państwową szkołę przemysłową żeńską	6.500		
	179	Kraków, Związek niewiast katolickich, na szkołę robót ręcznych, (do dyspozycyi Wydziału krajowego)	500		
	180	Kraków, gmina, na szkołę gospodarstwa domowego dla kobiet	5.000		
	181	Kraków, gmina, na kursy gospodarstwa domowego dla dziewcząt szkolnych .	2.000		
	182	Kołomyja, szkoła robót Towarzystwa „Pracy kobiet“	2.500		
	183	Lwów, gmina, na koszta utrzymania w liceum kursu gospodarstwa domowego	2.000		
	184	Lwów, szkoła robót Tow. „Pracy kobiet“	2.000		
	185	Lwów, szkoła robót Stowarzyszenia konfekcyi damskiej im. św. Józefa . .	1.000		
	186	Lwów, szkoła robót spółki przemysłowej „Trud“:			
		a) na szkołę . . . . . 600 K			
		b) „ bursę . . . . . 1.000 „	1.600		
		Do przeniesienia .	741.467	137.570	—
			432.985	93.894	526.879

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
421.714	470.184	
898.441	802 567	
400	400	
2.400	2.400	
400	400	
1.600	1.600	
2.280	2.280	
1.200	600	
800	800	
400	400	
600	600	
1.000	1.100	
1.920	2.160	
600	400	
1.500	1.500	
1.800	1.800	
600	600	
700	700	
5.000	5.000	
6.000	5.000	
2.500	3.500	
4.000	4.000	Uzasadnienie w sprawozdaniu Dep. II.
500	500	
5.000	5.000	
2.000	2.000	
2.500	2.500	
2.000	2.000	
2.000	2.000	
1.000	1.000	
1.600	1.600	
950.741	854.407	
421.714	470.184	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	432.985	93.894	526.879
			741.467	137.570	—
	187	Przemyśl, szkoła robót u PP. Benedyktynek	1.000	—	
	188	Przemyśl, szkoła robót Stowarzyszenia „Pracy kobiet“	1.000	—	
	189	Kraków, gmina, na Seminaryum dla nauczycielek gospodarstwa domowego .	5.000	—	
	190	Zasiłki dla uczniów państwowych szkół przemysłowych	18.000	—	
		Suma grupy *B)* .	766.467	137.570	904.037
		C) Szkoły handlowe.			
		a) krajowe:			
	191	Biała, krajowa szkoła kupiecka . . .	27.628	5.100	
	192	Brody, „ „ „ . . .	38.629	1.200	
	193	Tarnów, „ „ „ . . .	35 299	1.100	
	194	Przemyśl, „ „ „ . . .	27.790	5.100	
	194*a)*	Inne założyć się mające krajowe szkoły kupieckie.	—	—	
	195	Zasiłki na kształcenie nauczycieli. . .	3.000	—	
	196	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa męska przy ulicy Loretańskiej	3.630	—	
	197	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa żeńska przy ulicy Matejki	4.380	—	
	198	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa męska przy ulicy Wolnica	8.060	—	
	198*a)*	Nowy Sącz, szkoła handlowa uzupełniająca	—	—	
	199	Podgórze, „ „ „ męska.	4.200	—	
	199*a)*	Rzeszów, szkoła handlowa uzupełniająca.	—	—	
		b) subwencyonowane:			
	200	Akademia handlowa we Lwowie:			
		a) na utrzymanie	16.000	—	
		b) „ budowę (rata od pożyczki 100 000 K)	—	5.200	
	201	Akademia handlowa w Krakowie:			
		a) na utrzymanie	20.000	—	
		b) „ umorzenie pożyczki 70.000 K na budowę $^{3}/_{58}$ i $^{4}/_{58}$ rata.	—	4.215	
		c) na dwuklasową szkołę handlową: (męską i żeńską)	6.500	—	
		d) na uzupełnienie biblioteki nauczycielskiej	—	—	
		Do przeniesienia . .	195.116	21.915	—
			1,199 452	231.464	1,430.916

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
421.714	470.184	
950.741	854.407	
1.000	1.000	
500	1.000	
5.000	5.000	
16.000	18.000	
973.241	879.407	
—	—	
—	32.860	Na podstawie szczegółowych preliminarzy tych szkół dołączonych jako alegaty do niniejszej rubryki.
6.658	32.703	
—	—	
15.000	20.000	Nie preliminuje się na rok 1914. żadnej kwoty z powodu iż Wydział krajowy nie będzie w r. 1914 otwierać nowych szkół kupieckich.
3.074	2.000	*Więcej* na podstawie wynikłości z r. 1912.
—	3.900	
—	3.900	
—	3.900	Prawdopodobny koszt utrzymania tych szkół.
—	3.900	
—	3.900	
—	3.900	
16.000	16.000	
—	5.200	W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. lutego 1912.
20.000	20.000	
4.200	3.640	Wedle planu umorzenia tej pożyczki.
6.500	6.500	
1.000	—	Odpada jako kredyt jednorazowy.
72.432	162.303	
1,394.955	1,349.591	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	1,199.452	231.464	1,430.916
			195.116	21.915	—
	202	Towarzystwo szkoły handlowej we Lwowie, na szkołę dwu i trzy klasową oraz na kursa	10.000	—	
	203	Tow. „Proświta“ we Lwowie na dwuklasową szkołę handlową	2.000	—	
	204	Lwów, gmina, na szkołę handlową dla dziewcząt przy liceum im. Królowej Jadwigi	2.000	—	
	205	Tarnopol, dwuklasowa szkoła handlowa T. S. L (żeńska)	2 000	—	
	206	Tarnopol, uzupełniająca szkoła handlowa	1.000	—	
	207	Zasiłki stypendyjne dla uczniów handlowych	15.000	—	
	208	Sambor, szkoła handlowa fundacyi Ozyasza Gotthelfa	2.000	—	
		Suma grupy *C*). .	229.116	21.915	251.031
		Suma działu I. . .	1,428.568	253.379	1,681.947
		Dział II. **Zasiłki i inne wydatki na ogólne cele przemysłowe.**			
	209	Dotacya krajowego funduszu przemysłowego (subwencya stała)	—	100.000	
	210	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe .	20.000	—	
	211	Badania statystyczno-przemysłowe, ankiety i pomoc kancelaryjna	6.000	—	
	212	Koszta podróży członków kraj. komisyi przemysłowej	12.000	—	
	212*a*)	Stypendya na wyższe kształcenie w kierunku ekonomicznym	—	—	
	213	Zasiłki na wystawy przemysłowe. . .	4.000	—	
	214	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł do biblioteki Komisyi przemysłowej.	800	—	
	215	Towarzystwo techniczne w Krakowie na utrzymanie nieustającej wystawy przemysłowej	1.500	—	
		Suma działu II. .	44.300	100.000	144 300
		Do przeniesienia . .	1,472.868	353.379	1,826 247

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1,394.955	1,349.591	
72.432	162.303	
10.000	10.000	
—	2.000	
—	—	Nowa pozycya uzasadniona w sprawozdaniu Dep. II.
—	2.000	
—	1.000	
15.000	15.000	
—	—	Nowa pozycya uzasadniona w sprawozdaniu Dep. II.
97.432	192.303	
1,492.387	1,541.894	
200.000	—	Pozycya nowa ze względu na przyrzeczenie Rządu, czasowego zasilania funduszu przemysłowego (Poz. 139 doch.).
30.500	20.000	
6.000	6.000	
11.637	12.000	
3.000	8.000	Nie preliminuje się z powodu zaoszczędzenia kredytu z r. 1912 i przeniesienia go do roku 1913.
4.000	4.000	
760	800	
1.500	1.500	
257.397	52.300	
1,749.784	1,594.194	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII		Z przeniesienia . .	1,472.868	353.379	1,826 247
		Dział III. **Zasiłki i inne wydatki na cele popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.**			
		a) Patronat:			
	216	Dotacya na poczet pięciomilionowego „Funduszu dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu“ (IV. rata) . . .	150.000	—	
	217	Na fundusz zasiłkowy na popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu . .	20.000	—	
	218	Koszta utrzymania biura kraj. Patronatu rękodzieł	12 000	—	
		b) Kursy zawodowe:			
	219	Kursy majsterskie	70.000	—	
	220	Kursy wędrowne przemysłu domowego .	15.000	—	
	221	Kierownik majsterskich kursów szewskich: *a)* płaca . . . . . 2.400 K *b)* dodatek osobisty . . . 400 „	2.800	—	
		c) Subwencye:			
	222	Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie	30.000		
	223	Liga pomocy przemysłowej we Lwowie: *a)* na cele ogólne	—	20.000	
		b) „ urządzenie ruchomych wystaw .	—	9.000	
		c) „ warsztaty studenckie	—	6.000	
		d) do dyspozycyi Wydziału krajowego.	—	3.000	
	224	Muzeum przemysłowe we Lwowie: *a)* na utrzymanie	12.000	—	
		b) na umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę, (XIV. i XV./125 rata) . .	—	4 998	
	225	Muzeum przemysłowe w Krakowie: *a)* na utrzymanie	12.000	—	
		b) „ wewnętrzne urządzenie Instytutu (jednorazowo)	—	—	
	226	Instytut technologiczny Izby handlowej we Lwowie: *a)* na utrzymanie	10.000	—	
		b) „ umorzenie pożyczki 108.200 K na budowę (VIII. i IX./108 rata) . .	—	4.989	
	227	Instytut popierania przemysłu gminy miasta Krakowa: *a)* na utrzymanie	10.000	—	
		b) „ umorzenie pożyczki 159.000 K na budowę gmachu $^{5}/_{102}$ i $^{6}/_{102}$ rata .	—	8.130	
		Do przeniesienia . .	343 800 1,472.868	56.117 353.379	— 1,826.247

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1,749 784	1,594.194	
100.000	150.000	
30 000	20.000	
—	12.000	
61.105	70.000	
10.931	15.000	
2.400	2.400	Dodatek osobisty przyznać się mający ze względu na to, że do tej posady nie są przywiązane ani dodatki 3 letnie ani też 4 letnie.
30.000	30.000	
20.000	20.000	
9.000	9.000	
6.000	6.000	
3.000	3.000	
12 000	12.000	
4.998	4.998	
12.000	12.000	
—	6.000	Odpada, gdyż wydatek był jednorazowy.
6.000	10.000	
4.989	4.989	
6.000	10.000	
8.117	8.268	Wedle planu umorzenia do LW. 151.878/1912.
326.540	405.655	
1,749.784	1,594.194	

*

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	1,472.868	353.379	1,826.247
			343.800	56.117	—
	228	Towarzystwo kapeluszników w Myślenicach:			
		a) na utrzymanie dyrektora	—	—	
		b) „ „ instruktora . . .	—	—	
		c) reszta kosztów urządzenia maszynowego	—	—	
		d) na umorzenie pożyczki 70.000 K na budowę i urządzenie warsztatów (VI. i VII/35 rata)	—	6.440	
	229	Spółka tkaczy w Ludwikówce:			
		a) na utrzymanie instruktora . . .	—	—	
		b) „ umorzenie pożyczki 10.000 K (IV. i V. rata)	—	883	
	230	Spółka kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy:			
		a) umorzenie pożyczki 52.600 K na 51 lat ($^6/_{102}$ i $^7/_{102}$ rata)	—	2.690	
		b) na dalsze rozszerzenie warsztatów umorzenie pożyczki 52.600 K ($^3/_{102}$ i $^4/_{102}$ rata)	—	2.690	
	231	Towarzystwo tkackie w Kosowie, na umorzenie pożyczki 80.000 K na budowę tkalni i przędzalni mechanicznej .	—	4.160	
	232	Mechaniczne warsztaty tkackie w Wilamowicach, na umorzenie pożyczki 52.000 K na budowę	—	2.704	
	233	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie — (Izba rękodzielnicza)			
		a) na utrzymanie	2.000	—	
		b) „ umorzenie pożyczki na budowę domu, rata wstępna	—	1.690	
	234	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych w Krakowie — (Izba rękodzielnicza):			
		a) na utrzymanie	2.000	—	
		b) „ umorzenie pożyczki 65.000 K. na budowę „Domu rękodzielniczego“ .	—	3.380	
	235	Inne Związki Stowarzyszeń przemysłowych	4.000	—	
	236	Stowarzyszenia rękodzielnicze i drobnoprzemysłowe	5.000	—	
		Do przeniesienia . .	356.800	80.754	—
			1,472.868	353.379	1,826.247

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.749.784	1,594.194	
326.540	405.655	
8.100	8.100	Odpada, vide wyjaśnienie przy poz. 242.
2.400	2.400	
12.500	12.500	Odpada z powodu całkowitego pokrycia kosztów.
6.600	6.440	
2.400	2.400	Odpada, vide wyjaśnienie przy poz. 242.
500	520	Wedle planu umorzenia tej pożyczki (LW. 87.373/1913).
2.690	2.680	Wedle planu umorzenia tej pożyczki (LW. 118.144/1911).
—	2.700	Wedle planu umorzenia tej pożyczki (LW. 191.352/1912) i w myśl uchwały Wys. Sejmu z 14. lutego 1912.
—	4 160	W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. lutego 1912.
—	2.704	W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. lutego 1912.
2.000	2.000	
—	—	Pozycya nowa ze względu na wniesioną prośbę Izby rękodzielniczej i ze względu na wniosek jaki Patronat w tej sprawie przedkłada.
2.000	2.000	
3.000	3.380	
—	4.000	
3.650	4.000	Właściwe podwyższenie kredytu wynosi tylko 200 K gdyż przeniesiono tu kredyt 800 K z poz. 236*a*.
372.380	465.639	
1,749.784	1,594.194	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	1,472 868	353.379	1,826.247
			356.800	80.754	—
	236*a*)	Stowarzyszenie kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie	—	—	
	237	Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych w Krakowie . . .	500	—	
	238	Towarzystwo im. św. St. Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie . .	500	—	
	239	Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej (ryczałt)	20.000	—	
	240	Bursa im. Dekerta we Lwowie:			
		a) stała subwencya.	2.250	—	
		b) anuiteta na spłatę pożyczki 25.000 K zaciągniętej na wybudowanie własnego domu	—	1.300	
	240*a*)	Spółka kowalska w Sułkowicach na budowę magazynów *(jednorazowo)* . .	—	—	
	241	Polskie Stow. „Strzecha“ we Wiedniu .	200	—	
	242	Na częściowe pokrycie płac kierowników techn. i handl. Spółek rękodzielniczych	13 000	—	
	243	Lustracye Spółek przemysłowo-wytwórczych	4.800	—	
	244	Wydawnictwa popierające asocyacyę przemysłową	2 000	—	
	245	Na inwestycye dla Spółek rękodzielniczych	—	10.000	
		Suma działu III. .	400.050	92.054	492.104
		Ogółem suma wydatków . .	1,872.918	445.433	2,318.351

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.749.784	1,594.194	
372.380	465.639	
800	800	Odpada z powodu ustanowienia ryczałtu 5.000 K w poz 236.
500	500	
500	500	
18 000	20.000	
2.250	2.250	
650	1.300	
5.000	—	
200	200	Przeniesiono z rubr. V. jako kredyt, którym dla swego przeznaczenia ma dysponować Patronat.
—	—	Pozycya pozornie nowa, powstała bowiem ze skreślenia poz. 228*a* i *b* oraz 229*a*. Pod tą nową pozycyą wstawiony kredyt będzie ryczałtem przeznaczonym na wysyłanie instruktorów do Spółek potrzebujących szczególnego pouczenia.
4.800	4.800	
2.000	2.000	W miejsce dotychczasowego kredytu 2.000 K w poz. 207 na wydawnictwo „Odrodzenia“.
—	—	Wyjaśnienie w sprawozdaniu Patronatu.
407.080	497.989	
2,156.864	2,092.183	Na rok 1914 preliminuje się ogółem w rubr. XII. wydatki w sumie . . . . . 2.318.351 K w porównaniu więc z preliminarzem r. 1913 w sumie . . . . . 2,092.183 „ preliminuje się na r. 1914 ogółem *więcej* o 226.168 K Wykazany wyżej wzrost wydatków powstał głównie wskutek: 1. wstawienia nowych kredytów na założyć się mających 14 cie szkół przemysłowych uzupełniających, 2. wzrostu potrzeb na krajowe szkoły zawodowe, 3. założenia dwóch nowych szkół kupieckich w Białej i Przemyślu oraz innych mniejszych podwyższeń. Po potrąceniu z preliminowanych wydatków na rok 1914 w sumie j. w. . . 2,318.351 K dochodów rubr. XII. w sumie . . . 945.308 „ okazuje się w rubr. XII. fund. kraj. na r. 1914 wydatek (netto) . . . . . 1,373.043 K w porównaniu z preliminarzem r. 1913 (netto) w sumie . . . . . 1,322.295 „ preliminuje się na r. 1914 ogółem (netto) *więcej* o 50.748 K

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		**Dochody.**			
		I. Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.			
		A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
		a) krajowe:			
	1	Andrychów	1.950		
	2	Biała, w śródmieściu	5.452		
	3	„ im. Tadeusza Kościuszki	4.497		
	4	Biecz	1.336		
	5	Bochnia	2.819		
	6	Brody	2.832		
	7	Brzesko	1.706		
	8	Brzeżany I. (ogólna)	2.342		
	9	„ II. (dla murarzy)	946		
	10	Buczacz	2.337		
	11	Chrzanów	4.032		
	12	Dębica	1.756		
	13	Drohobycz	6.769		
	14	Gorlice	3.808		
	15	Jarosław	2.253		
	16	Jasło	2.485		
	17	Jaworzno	3.260		
	18	Kalwarya	1.792		
	19	Kałusz	2.149		
	20	Kęty	2.000		
	21	Kolbuszowa	1.410		
	22	Kołomyja, I. im. Sobieskiego	6.104		
	23	„ II. „ S. Szczepanowskiego	4.451		
	23*a*)	Kraków, przy pl. Matejki (im. św. Floryana)	—		
	24	„ przy ul. Lubomirskiego (im. św. Mikołaja)	4.885		
	25	„ na Smoleńsku	5.522		
	26	„ „ Kaźmierzu	6.358		
	27	„ przy ul. Dietla (im. Ces. Franciszka Józefa)	3.385		
	28	„ (dla ślusarzy i kowali) na Kleparzu im. św. Floryana	4.142		
	29	„ (dla stolarzy) na Kleparzu im. św. Floryana	3.940		
	30	„ przy ul. Biskupiej	5.141		
	31	„ „ „ Potockiego	3.532		
	32	„ żeńska I. przy ul. Krupniczej	3.691		
	33	„ „ II przy ul św. Sebastyana	3.420		
	34	Krosno	2.133		
	35	Krzeszowice	1.930		
	36	Leżajsk	1.984		
	37	Lwów, im. Kordeckiego	5.267		
	38	„ „ św. Antoniego	4.710		
		Do przeniesienia	128.526	—	—

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.935	1.950	
5.096	5.634	
4.162	4.513	
—	1.422	
2.130	2.140	
2.490	2.988	
1.486	1.978	
1.730	2.132	
506	946	
1.953	2.337	
3.788	4.298	
1.878	2.030	
5.510	7.137	
2.804	3.431	
1.960	2.253	
2.620	2.914	
2.720	3.223	
1.149	1.613	
1.975	2.043	
1.705	1.997	
—	1.410	Poz. 1—97. (Szkoły przemysłowe uzupełniające, pozostające na etacie kraju). Preliminuje się na rok 1914. ogółem *więcej* o 23.820 K na podstawie dołączonych preliminarzy szczegółowych.
9.962	6.055	
	4.451	
	4.023	
	5.145	
	5.349	
	5.487	
	5.068	
29.203		
	3.907	
	3.854	
	—	
	—	
	2.688	
	1.843	
1.716	2.008	
1.416	1.930	
1.600	1.984	
—	5.267	
—	4.710	
91.494	122.158	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	128.526	—	—
	39	Lwów, im. króla Sobieskiego	4.629		
	40	„ „ Elżbiety	3.360		
	41	„ „ Sienkiewicza	4.211		
	42	„ „ św. Marcina	5.427		
	43	„ „ Mickiewicza	3.086		
	44	„ „ Piramowicza	3.294		
	45	„ „ Staszica	7.248		
	46	„ „ Czackiego.	3.818		
	47	„ „ Mickiewicza (żeńska) . . .	4.859		
	48	„ „ św. Anny (żeńska)	4.838		
	48*a)*	„ „ „ „ dla drukarzy . .	—		
	49	„ „ Maryi Magdaleny dla ślusarzy	2.334		
	50	„ „ Konarskiego	2.334		
	51	Łańcut	1.476		
	52	Mielec	2 788		
	53	Myślenice	1.948		
	54	Nisko	1.920		
	55	Nowy Sącz	6 792		
	56	„ Targ	1.994		
	57	Oświęcim	1.936		
	58	Podgórze	6.513		
	59	Przemyśl I. w śródmieściu.	4.831		
	60	„ II. na przedmieściu lwow. . .	3.909		
	60*a)*	„ (żeńska)	—		
	61	Przeworsk	2.120		
	62	Radomyśl wielki	1.491		
	63	Rozwadów.	2.026		
	64	Rzeszów I. męska	4.790		
	65	„ II. żeńska	2.697		
	66	Sambor	2.063		
	67	Sanok	4.310		
	68	Sokal	2.513		
	69	Sokołów	1.954		
	70	Stanisławów	3.109		
	71	Stary Sambor.	1.761		
	72	Stary Sącz	2.664		
	73	Stryj	3.311		
	74	Strzyżów	1.541		
	75	Tarnobrzeg	2.040		
	76	Tarnopol	2.547		
	77	Tarnów I. im. Kopernika	5.297		
	78	„ II. im. Brodzińskiego	2.550		
	79	Trzebinia wieś	1.394		
	80	Turka (nad Stryjem)	3.551		
	81	Tustanowice (Wolanka)	3.598		
	82	Wadowice.	3.908		
	83	Wieliczka	2.245		
		Do przeniesienia . .	275.551	—	—

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
91.494	122.158	
	4.630	
	3.318	
	4.198	
	5.200	
	3.086	
	3.294	
44.336	7.030	
	3 818	
	3.932	
	4.006	
	2.318	
	2.292	
	2.291	
1.476	1.758	
—	1.422	
1.856	1.948	
1.305	1.930	
5.844	6.018	
1.610	1.902	
1.475	1.936	
5.965	7.369	
7.215	4.082	
	3.712	
—	1.645	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
1.313	2.117	
—	1.356	
1.641	1.960	
6.574	4 644	
	2.657	
1.690	2.063	
3.091	3.885	
1.738	2.506	
1.417	2.020	
3.996	3.755	
1.800	2.273	
1.862	2.136	
3.115	3.656	
1.250	1.566	
1.748	2.040	
2.722	2.548	
4.976	4.984	
—	1.410	
—	—	
2.700	3.451	
—	1.422	
2.620	3.150	
1.960	2.255	
208.789	263.147	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia .	275.551	—	—
	84	Zator	1.814	—	
	85	Złoczów	3 045	—	
	86	Żółkiew	2.061	—	
	87	Żywiec	2.985	—	
	88	Borysław	2.000	—	
	89	Chodorów	700	—	
	90	Czortków	1.000	—	
	91	Dąbrowa	1.000	—	
	92	Drohobycz dla metalowców	1.500	—	
	93	Jordanów	700	—	
	94	Nowy Sącz dla dziewcząt	1.400	—	
	95	Skawina	700	—	
	96	Skole	1 000	—	
	97	Tłumacz	700	—	
		Suma dochodów poz. 1—98 .	296.156	—	
	98	Subwencya państwowa na uzupełnienie przyborów i druki	2.000	—	
	99	Subwencya państwowa na zakupywanie podręczników dla absolwentów szkół i bibliotek	2.500	—	
	100	Subwencya państwowa na nowo założyć się mające szkoły i oddziały handlowe .	5.000	—	
	101	Subwencya państwowa na remuneracye dla kierowników i nauczycieli . .	2.000	—	
	101*a)*	Subwencya państwowa na ogniska i skioptykony	—	—	
	102	Subwencya państwowa na kursy rysunkowe dla absolwentów szkół przemysłowych uzupełniających	2.500	—	
		b) subwencyonowane:			
	102*a)*	Kraków, cukierników i piernikarzy . .	—	—	
	102*b)*	„ rzeźników i masarzy	—	—	
	102*c)*	„ gospodnio szynkarska . . .	—	—	
	102*d)*	„ drukarzy i litografów . . .	—	—	
	102*e)*	„ piekarzy	—	—	
	102*f)*	„ krawczyń	—	—	
	102*g)*	„ modniarska	—	—	
	102*h)*	„ introligatorów i pudełkarzy. .	—	—	
	102*k)*	Lwów, fryzyerów	—	—	
	102*l)*	„ gospodnio szynkarska	—	—	
	102*m)*	„ cukierników	—	—	
	102*n)*	„ (izrael.) im. M. Bernsteina . .	—	—	
	102*p)*	Przemyśl, na Władyczu (żeńska) . . .	—	—	
		Suma grupy A) . .	310.156	—	310.156
		Do przeniesienia . .	310.156	—	310.156

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
208.789	263.147	
688	1.814	
2.130	2.429	
1.760	2.061	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
2.600	2.885	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Szkoły projektowane.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
215.967	272.336	
1.000	1.000	
1.500	2.000	
500	4.000	Na podstawie żądania Wydziału krajowego przedstawionego c. k. Rządowi.
3.000	2.000	
—	1.500	
—	—	
650	—	
900	—	
1.000	—	
900	—	
950	—	
1.000	—	Od r. 1913. c. k. Rząd nie wypłaca subwencyi na szkoły przemysłowe subwencyonowane jak dotychczas Wydziałowi krajowemu tylko szkołom wprost. Wobec tego subwencyi tych nie wprowadza się do preliminarza funduszu krajowego.
650	—	
1.100	—	
700	—	
950	—	
1.000	—	
3.839	3.750	
700	—	
236 306	286.586	
236.306	286.586	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	310.156	—	310.156
		B) Szkoły przemysłowe zawodowe.			
		a) krajowe:			
	102*r)*	Brzesko, szkoła koszykarska	—	—	
	102*s)*	Brzostek, „ „	—	—	
	103	Leżajsk, „ „	10.280	—	
	104	Lwów, centralna szkoła koszykarska . .	17.309	—	
	104*a)*	Zator, szkoła koszykarska	—	—	
	104*b)*	Bobowa, szkoła koronkarska	—	—	
	105	Zakopane, szkoła „	8.010	—	
	106	Maków, „ hafciarska	6.086	—	
	107	Krosno „ tkacka	10.248	—	
	108	Gliniany, warsztat tkacki	6.138	—	
	109	Kosów, „ „	4.380	—	
	110	Łańcut, „ „	4.586	—	
	111	Rakszawa, szkoła sukiennicza	11.676	—	
	112	Grybów, warsztat kołodziejski	26.366	—	
	113	Grzymałów, „ „	19.426	—	
	114	Kamionka strumiłowa, szkoła kołodziejska	24.873	—	
	115	Tłumacz, szkoła kołodziejska	19.460	—	
	116	Kalwarya, „ stolarska	17.489	—	
	117	Stanisławów, szkoła stolarska	26.845	—	
	118	Jaworów, warsztat wyrobu zabawek . .	33.846	—	
	119	Kołomyja, szkoła garncarska	9.690	—	
	120	Podgórze, kursa przemysłu keramicznego	6.440	—	
	121	Kołomyja, szkoła szewska	8.966	—	
	122	Stary Sącz, warsztat szewski	14.430	—	
	123	Witków, „ „	8.506	—	
	124	Drohowyże, szkoła rzemiosł w Zakładzie hr. St. Skarbka	99.949	—	
	125	Lwów, keramiczna stacya doświadczalna	1.000	—	
	126	„ mechaniczna „ „	3.500	—	
		Suma dochodów poz. 104—127	399.499	—	—
	127	Zwroty zaliczek na płace dla personalu kraj. szkół przemysłowych . . .	3.000	—	—
	127*a)*	Zwrot długu b. kierownika szkoły szewskiej w Starym Sączu (Gaudnika) .	—	—	—
		Suma grupy *B)* . .	402.499	—	402.499
		Do przeniesienia . .	712.655	—	712.655

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
236.306	286.586	
4.454	4.545	
4.347	4.954	
10.065	9.790	
11.350	15.148	
5.345	5.666	
3.000	3.293	
6.118	7.526	
4.931	5.222	
9 136	9.543	
3.877	5.765	
2.300	4.013	
4.096	4.433	
10.421	10.650	
18.691	24.503	Poz. 104—127. (Krajowe szkoły przemysłowe zawodowe). Preliminuje się na rok 1914. ogółem *więcej* o 13.659 K na podstawie wyjaśnień, zamieszczonych w szczegółowych preliminarzach szkół dołączonych jako alegaty do niniejszej rubryki.
10.798	15.521	
135.676	17.747	
15.031	17.100	
8.436	16.687	
16.894	24.874	
24 955	32.627	
6.733	11.607	
4.651	6.465	
6.617	9.090	
14.470	16.512	
7.284	8.410	
83.869	89.149	
1.185	1.000	
3.612	4.000	
438.342	385.840	
3.842	3.000	
4.806	600	Nie preliminuje się, gdyż należytość została wyrównaną w r. 1912.
446.990	389.440	
683.296	676.026	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	712.655	—	712.655
		C) Krajowe szkoły kupieckie.			
	128	Biała, krajowa szkoła kupiecka . . .	23.152	—	
	129	Brody, „ „ „ . . .	28.886	—	
	130	Przemyśl, „ „ „ . . .	23.592	—	
	131	Tarnów, „ „ „ . . .	26.266	—	
	132	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa męska (przy ul Loretańskiej)	1.210	—	
	133	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa żeńska (przy ul. Matejki)	1.460	—	
	134	Kraków, szkoła uzupełn. handlowa na Kazimierzu męska (przy ul. Wolnica) .	2.687	—	
	134*a)*	Nowy Sącz, szkoła uzupełniająca handlowa	—	—	
	135	Podgórze, „ „ „ .	1.400	—	
	135*a)*	Rzeszów, „ „ „ .	—	—	
	135*b)*	Subwencya państwowa na założyć się mające szkoły kupieckie	—	—	
	135*c)*	Spodziewane subwencye od czynników lokalnych na szkoły kupieckie założyć się mające	—	—	
		Suma grupy *C* . .	108.653	—	108 653
		Suma działu I. . .	821.308	—	821.308
		II. Różne dochody; mianowicie zwroty pożyczek na cele przemysłowe i subwencye na kursy majsterskie.			
	135*d)*	Przemyśl, Konwent PP. Benedyktynek, zwrot pożyczki 10.000 K na budowę szkoły robót kobiecych po 600 K rocznie (ostatnia rata)	—	—	
	135*e)*	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla b. szkoły krajowej koszykarskiej w Dżurowie w kwocie 6.000 K spłacalnej po 400 K rocznie	—	—	
	135*f)*	Spłata pożyczek bezprocentowych na cele drobnego przemysłu i rzemiosł . .	—	—	
		Do przeniesienia . .	821.308	—	821.308

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
683.296	676.026	
—	—	Do dochodów wstawia się opłaty uczniów, subwencyę gminy i c. k. Rządu.
—	23.600	
—	—	
—	23.262	
—	1.300	Wstawia się $^1/_3$ część kosztów utrzymania szkół uzupełniających handlowych jako spodziewaną subwencyę od c. k. Rządu.
—	1.300	
—	1.300	
—	1.300	
—	1.300	
—	6.000	Nic się nie preliminuje, ponieważ Wydział krajowy niema zamiaru zakładania w r. 1914 nowych szkół.
—	6.000	
—	66.662	
683.296	742.688	
1.000	600	Ostatnie raty pożyczek płatne są w r. 1913.
—	400	
1.465	2.000	Raty spłaconych pożyczek wpływać będą począwszy od r. 1914 do utworzyó się mającego specyalnego funduszu pożyczkowego.
2.465	3.000	
683.296	742.688	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 razem
			Korony		
XII.		Z przeniesienia . .	821.308	—	821.308
			—	—	
	136	Subwencya państwa na kursa majsterskie t. j. $^1/_3$ część preliminowanych kosztów tych kursów	20.000	—	
	137	Spodziewane subwencye na kursy majsterskie od czynników lokalnych . . .	4.000	—	
	138	Subwencya państwa na zasilenie funduszu przemysłowego	—	100.000	
	138*a)*	Reszta niezużytych kredytów	—	—	
		Suma działu II .	24.000	100.000	124.000
		Ogółem suma dochodów .	845.308	100.000	945.308

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
683.296	742.688	
2.465	3.000	
12.130	20.000	
5.680	4.000	
—	—	Pozycya nowa ze względu na przyrzeczenie c. k. Rządu czasowego zasilania funduszu przemysłowego (jak 209 wyd.).
17.088	—	
37.363	27.000	
720.659	769.688	Na rok 1914. preliminuje się w rubr. XII. dochody w sumie . . . . . 945.308 K w porównaniu z preliminarzem r. 1913 w sumie . . . . . 769.688 „ preliminuje się na rok 1914. ogółem *więcej* o 175.620 K ze wzrostem bowiem liczby szkół uzupełniających wrośnie subwencya c. k. Rządu i czynników lokalnych udzielana w $^1/_3$ części kosztów utrzymania tych szkół, a wzrost wydatków na krajowe szkoły zawodowe, jak również powstanie 2 szkół kupieckich (w Przemyślu i Białej) uzasadnia żądanie i wypłatę wyższych na ten cel subwencyi c. k. Rządu i czynników lokalnych.

A).

PRELIMINARZE

szczegółowe

krajowych szkół przemysłowych uzupełniających na rok 1914.

zestawione na podstawie dat podanych przez Zarządy szkół, uchwałą Wydziału krajowego do LW. 134.721/913.

		Str.
1.	Andrychów	40
2.	Biała (w śródmieściu	40
3.	„ im. T. Kościuszki	42
4.	Biecz	42
5.	Bochnia	44
6.	Brody	44
7.	Brzesko	46
8.	Brzeżany (ogólna)	46
9.	„ (dla murarzy)	48
10.	Buczacz	48
11.	Chrzanów	50
12.	Dębica	50
13.	Drohobycz	52
14	Gorlice	52
15.	Jarosław	54
16.	Jasło	54
17.	Jaworzno	56
18.	Kalwarya	56
19.	Kałusz	58
20.	Kęty	58
21.	Kolbuszowa	60
22.	Kołomyja I. im. Sobieskiego	60
23.	„ II. im. St. Szczepanowskiego	62
24.	Kraków, im. św. Mikołaja (przy ul. Lubomirskiego)	62
25.	„ na Smoleńsku	64
26.	„ na Kaźmierzu	64
27.	„ im. Cesarza Franciszka Józefa (przy ul. Dietla)	66
28.	„ (dla ślusarzy i kowali) na Kleparzu im. św. Floryana	66
29.	„ (dla stolarzy „ „ „ „ „	68
30.	„ żeńska I. przy ul. Krupniczej	68
31.	„ żeńska II. przy ul. św. Sebastyana	70
32.	„ przy ul. Biskupiej	70
33.	„ „ „ Potockiego	72

		Str.
34.	Krosno	72
35.	Krzeszowice	74
36.	Leżajsk	74
37.	Lwów, im. ks. Kordeckiego	76
38.	„ „ św. Antoniego	76
39.	„ „ króla Sobieskiego	78
40.	„ „ św. Elżbiety	78
41.	„ „ Sienkiewicza	80
42.	„ „ św. Marcina	80
43.	„ „ A. Mickiewicza	82
44.	„ „ Piramowicza	82
45.	„ „ Staszica	84
46.	„ „ Czackiego	84
47.	„ żeńska im. Mickiewicza	86
48.	„ „ „ św. Anny	86
49.	„ męska im. Maryi Magdaleny, (dla ślusarzy)	88
50.	„ „ „ Konarskiego	88
51.	Łańcut	90
52.	Mielec	90
53.	Myślenice	92
54.	Nisko	92
55.	Nowy Sącz	94
56.	Nowy Targ	94
57.	Oświęcim	96
58.	Podgórze	96
59.	Przemyśl I. w śródmieściu	98
60.	„ II. na przedmieściu lwowskim	98
61.	Przeworsk	100
62.	Radomyśl wielki	100
63.	Rozwadów	102
64.	Rzeszów (męska)	102
65.	„ (żeńska)	104
66.	Sambor	104
67.	Sanok	106
68.	Sokal	106
69.	Sokołów	108
70.	Stanisławów	108
71.	Stary Sambor	110
72.	Stary Sącz	110
73.	Stryj	112
74.	Strzyżów	112
75.	Tarnobrzeg	114
76.	Tarnopol	114
77.	Tarnów I. im. Kopernika	116
78.	Tarnów II. im. Brodzińskiego	116
79.	Trzebinia wieś	118
80.	Turka (nad Stryjem	118
81.	Tustanowice (Wolanka)	120
82.	Wadowice	120
83.	Wieliczka	122
84.	Zator	122
85.	Złoczów	124
86.	Żółkiew	124
87.	Żywiec	126

PRELIMINARZE

szkół przemysłowych uzupełniających

na rok 1914.

1. **Andrychów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.276	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.926	—	2.926
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	975	—	
		b) „ „ reszta subwencyi za rok 1911 .	—	—	
		c) „ c. k. Rządu	975	—	
		Suma dochodów .	1.950	—	1.950
	—	Dotacya z funduszu krajowego			976
		Razem j. w. .			2.926

2. **Biała.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca. (w śródmieściu).

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo: α) za kurs przemysł. 500 K			
		β) „ „ handlowy 200 „	700	—	
		b) nauka: α) w kursach przem. 3.096 K			
		β) „ „ handl. 1.824 „	4.920	1.104	
	2	Przybory szkolne	700	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków .	6.720	1.104	7 824
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.000	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	800	—	
		d) „ Kasy oszczędności w Białej od cechu sukienniczego	500	—	
		e) wkładki uczniów na przybory . . .	300	—	
		f) od miejscowego związku przemysłowego .	80	—	
		g) „ c. k. Rządu	2.372	—	
		Suma dochodów .	5.452	—	5.452
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2 372
		Razem j. w. .			7 824

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	Koszta wynagrodzenia na rok 1914 za kierownictwo i naukę zapreliminowano w wysokości dotychczasowej. Kredyty na przybory szkolne, środki naukowe i wydatki administracyjne wstawiono stosownie do mniejszej lub większej frekwencyi uczniów.
1.769	2.276	
121	150	
100	100	
49	100	
2.339	2.926	
947	975	Gmina zobowiązała się pokrywać 1/3 część ogólnych kosztów utrzymania szkoły. Lw. 38581/911
333	—	
655	975	
1.935	1.950	
404	976	
2.339	2.926	

Preliminarz na rok 1914.

700	700	
5.930	6.728	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.076	680	
	200	
282	200	
7.988	8.508	
943	800	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
400	400	
800	800	
543	400	
272	300	
100	60	
2 038	2.874	
5 096	5.634	
2 892	2.874	
7.988	8 508	

3. **Biała.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Tadeusza Kościuszki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.364	2 032	
	2	Przybory szkolne	500	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	4 714	2 032	6.746
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od Towarzystwa szkoły ludowej	2.248		
		b) „ c. k. Rządu	2.249		
		c) „ Rady powiatowej	—	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej	—	—	
		e) rozmaite dochody	—	—	
		Suma dochodów	4.497	—	4.497
		Dotacya z funduszu krajowego			2.249
		Razem j. w.			6 746

4. **Biecz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.304	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.004	—	2.004
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	668	—	
		b) „ c. k. Rządu	668	—	
		Suma dochodów	1.336	—	1 336
—		Dotacya z funduszu krajowego			668
		Razem j. w.			2.004

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
533	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
3 942	5.620	
643	400	
	200	
291	50	
5.409	6.770	
1 900	2.256	Towarzystwo Szkoły Ludowej zobowiązało się pokrywać 1/3 ogólnych kosztów utrzymania (LW. 45.987/911).
1.348	2.257	
400	—	
400	—	
114	—	
4.162	4.513	
1.247	2 257	
5 409	6 770	

Preliminarz na rok 1914.

—	300	Wyjasnienie j. w. p.zy Andrychowie. Szkoła założona w r. 1913.
—	1.384	
—	200	
—	150	
—	100	
—	2 134	
—	711	Gmina zobowiązała się pokrywać 1/3 kosztów utrzymania szkoły. (LW. 78.255/912)
—	711	
—	1.422	
—	712	
—	2.134	

5. **Bochnia.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.281	848	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3.381	848	4.229
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1 409	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.410	—	
		c) odsetki z lokacyi	—	—	
		Suma dochodów .	2.819	—	2.819
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.410
		Razem j. w. .			4.229

6. **Brody.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.914	—	
	2	Przybory szkolne	250	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3.864	—	3.864
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	
		b) „ Rady powiatowej	200	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	1 000	—	
		d) „ od c. k. Rządu	1.032	—	
		Suma dochodów .	2 832	—	2.832
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.032
		Razem j. w. .			3.864

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
2.662	2.281	
445	300	
	200	
77	100	
3.584	3.281	
1 000	1.000	Gmina zobowiązała się pokrywać 1/3 kosztów utrzymania szkoły (LW.: 126775/913).
1.120	1.140	
10	—	
2.130	2.140	
1.454	1.141	
3 584	3.281	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
3.194	3.227	
213	300	
51	150	
110	100	
3.968	4.177	
450	600	
200	200	
1.000	1 000	
840	1.188	
2.490	2.988	
1.478	1.189	
3.968	4.177	

7. **Brzesko.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierowictwo	300	—	
		b) nauka	1.812	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.612	—	2.612
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	30	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ Barona Jana Götza	200	—	
		d) „ Stow. rękodzielników katol.	50	—	
		e) „ Stow. przemysł. handl. i gosp. szynk.	20	—	
		f) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		g) „ c. k. Rządu	906	—	
		Suma dochodów	1.706	—	1.706
	—	Dotacya z funduszu krajowego			906
		Razem j. w.			2.612

8. **Brzeżany.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca (ogólna).

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.684	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków	3.584	—	3.584
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	
		b) „ Rady powiatowej	500	—	
		c) „ Kasy oszczędności	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.242	—	
		Suma dochodów	2.342	—	2.342
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.242
		Razem j. w.			3.584

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
367	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
2.025	2.356	Gmina nie przyjęła na siebie obowiązku pokrywania 1/3 kosztów utrzymania szkoły dlatego obniżono wynagrodzenie kierownika, oraz zwinięto jedną klasę tak, że w ciągu roku szkolnego ma być tylko dwie klasy t. j. klasa I. i II-ga,
298	200	
54	100	
69	100	
2.813	3.156	
30	30	
300	300	
200	200	
50	50	
20	20	
—	200	
886	1.178	
1.486	1.978	
1.327	1.178	
2.813	3.156	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.483	2.664	
180	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
246	150	
119	150	
3.428	3.564	
400	400	
300	300	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
—	—	
1.030	1.432	
1.730	2.132	
1.698	1.432	
3.428	3.564	

9. **Brzeżany.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca (dla murarzy).

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDADKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	919	—	
	2	Przybory szkolne	100	—	
	3	Środki naukowe	50	—	
	4	Wydatki administracyjne	50	—	
		Suma wydatków .	1.419	—	1.419
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	473	—	
		b) „ c. k Rządu	473	—	
		c) rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	946	—	946
	—	Dotacya z funduszu krajowego			473
		Razem j. w. .			1.419

10. **Buczacz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	2.524	—	
	2	Przybory szkolne	250	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	3.574	—	3.574
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Stowarzyszenia rzemieślniczego . .	100	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.237	—	
		Suma dochodów .	2.337	—	2.337
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.237
		Razem j. w. .			3.574

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	
613	919	
6	100	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
21	50	
22	50	
962	1.419	
—	473	
384	473	
122	—	
506	946	
456	473	
962	1.419	

Preliminarz na rok 1914.

450	450	
2.414	2.524	
552	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	250	
128	150	
3.544	3.574	
200	400	Gmina uchwałą z dnia 30. listopada 1895 r. zobowiązała się dawać 400 K rocznie (LW. 3.484/1896).
400	400	Rada powiatowa uchwałą z dnia 29. lutego 1896 r. zobowiązała się dawać 400 K. rocznie (LW. 8.896/1896).
33	100	Stowarzyszenie rękodzielników aktem fundacyjnym z dnia 3. grudnia 1895 r. zobowiązało się dawać 100 K rocznie (LW. 3.484/1896).
—	200	
1 320	1.237	
1.953	2.337	
1.591	1.237	
3.544	3.574	

11. **Chrzanów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace: a) kierownictwo: α) za kurs przemysłowy 400 K			
		β) „ „ handlowy 100 „	500	—	
		b) nauka: α) kursa przemysłowe 2500 K			
		β) „ handlowe 960 „	3.460	1.552	
	2	Przybory szkolne	500	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków .	4.960	1.552	6.512
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	853	—	
		b) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	
		c) „ Rady powiatowej	400	—	
		d) „ Towarzystwa zaliczkowego . . .	100	—	
		e) „ c. k. Rządu	2.479	—	
		Suma dochodów .	4.032	—	4.032
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.480
		Razem j. w. .			6.512

12. **Dębica.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.762	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	2.712	—	2.712
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	650	—	
		b) „ Rady powiatowej w Ropczycach . .	150	—	
		c) „ c. k. Rządu	956	—	
		Suma dochodów .	1.756	—	1.756
	—	Dotacya z funduszu krajowego , ...			956
		Razem j. w. .			2.712

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
500	500	
5.022	5.544	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
920	600	
	200	
122	200	
6.564	7.044	
888	853	Gmina uchwałą z dnia 4 października 1899 r. L. 5.868 zobowiązała się dawać roczną subwencyę w kwocie 400 K na kurs przemysłowy i dostarczać lokalu, opału i oświetlenia (LW. 47.126/1900). Subwencyę gminy na kurs handlowy preliminuje się w w sokości $^1/_3$ części kosztów utrzymania tego kursu.
200	200	
400	400	Rada powiatowa w Chrzanowie uchwałą z dnia 31 stycznia 1901 roku zobowiązała się płacić roczną subwencyę 400 K.
100	100	
2.200	2.745	
3.788	4.298	
2.776	2.746	
6.564	7.044	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.384	2.360	
695	250	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	250	
55	150	
3.534	3.410	
6 0	650	Gmina miasta Dębicy zobowiązała się dawać roczną subwencyę w kwocie 650 K i dostarczyć lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 106.050/06.
150	—	
1.078	1.380	
1.878	2 030	
1.656	1.380	
3.534	3.410	

13. **Drohobycz.** Szkoła przemysłowa uzupełniającą.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo: α) za kurs przemysł. 550 K, β) „ „ handlowy 100 „	650	—	
		b) nauka α) kursa przemysłowe 3.202 K, β) „ handlowe 1.152 „	4.354	4.304	
	2	Przybory szkolne	250	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
	4a	Kurs rysunkowy	—	—	
		Suma wydatków	5.654	4.304	9.958
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.561	—	
		b) „ Rady powiatowej	650	—	
		c) „ Kasy oszczędności	200	—	
		d) „ Towarzystwa zaliczkowego	70	—	
		e) „ grupy III. przemysłowców	100	—	
		f) „ Towarz. oszczęd. i kred.	—	—	
		g) „ c. k. Rządu	3.188	—	
		Suma dochodów	6.769	—	6.769
—		Dotacya z funduszu krajowego			3.189
		Razem j. w.			9.958

14. **Gorlice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo: α) płaca 450 K., β) dodatek osobisty 100 K.	550	—	
		b) nauka	2.930	2.336	
	2	Przybory szkolne	350	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	4.180	2.336	6.516
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Kasy oszczędności	—	—	
		d) „ Towarzystwa zaliczkowego	300	—	
		e) „ Stowarzyszenia krawców	—	—	
		f) „ Izby handl. i przemysł. w Krakowie	200	—	
		g) rozmaite inne	—	—	
		h) od c. k. Rządu	2.708	—	
		Suma dochodów	3.808		3.808
—		Dotacya z funduszu krajowego			2.708
		Razem j. w.			6.516

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
600	550	
8.460	8.994	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	250	
563	250	
143	150	
—	500	
9 766	10.694	
1.120	2.561	
650	650	
400	200	
70	70	
100	100	
70	—	
3.100	3.556	
5 510	7.137	
4.256	3.557	
9.766	10 694	

Preliminarz na rok 1914.

500	500	
3.572	4.562	
412	250	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
29	250	
24	100	
4.537	5.662	
200	200	
400	400	
20	—	
300	300	
15	—	
200	300	
31	—	
1 638	2.231	
2.804	3.431	
1.733	2.231	
4.537	5.662	

15. **Jarosław.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo: α) płaca 400 K., β) dodatek osobisty 100 K.	500	—	
		b) nauka: α) kursa przemysłowe 2276 K., β) kurs handlowy 180 K.	2 456	—	
	2	Przybory szkolne	250	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	3.606	—	3.606
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ c. k. Rządu	1 353	—	
		Suma dochodów .	2 253	—	2 253
—		Dotacya z funduszu krajowego			1 353
		Razem j. w. .			3.606

16. **Jasło.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	400	—	
		b) nauka	2.930	—	
	2	Przybory szkolne	350	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
	4a	Rozmaite inne	—	—	
		Suma wydatków .	4.030	—	4.030
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	240	—	
		c) „ Izby handl. i przemysł. w Krakowie .	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.545	—	
		Suma dochodów .	2.485	—	2.485
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.545
		Razem j. w. .			4.030

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
500	500	
2.450	2.456	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
558	250	
	250	
106	150	
3.614	3.606	
500	500	
400	400	
1.060	1 353	
1.960	2.253	
1.654	1.353	
3.614	3 606	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
3.468	3.938	
831	350	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
61	200	
101	100	
77	—	
4.938	4.988	
400	400	Podwyższono stosownie do wniosku Wydziału szkolnego.
240	240	
200	200	
1.780	2.074	
2.620	2.914	
2.318	2.074	
4.938	4.988	

17. **Jaworzno.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.450	1.632	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3 250	1.632	4.882
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od stowarzyszenia rękodzielników . .	—	—	
		b) „ gminy	1 238	—	
		c) „ Rady powiatowej w Chrzanowie . .	200	—	
		d) „ Izby handl. i przemysł. w Krakowie .	200	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.622	—	
		f) rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	3 260	—	3.260
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.622
		Razem j. w. .			4.882

18. **Kalwarya.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.988	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.688	—	2.688
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	—	—	
		b) „ Izby handlowej i przemysł. . . .	—	—	
		c) „ gminy	896	—	
		d) „ c. k. Rządu	896	—	
		e) „ Cechu stolarskiego		—	
		f) „ „ kramarskiego	—	—	
		Suma dochodów .	1.792	—	1.792
—		Dotacya z funduszu krajowego			896
		Razem j. w. .			2.688

Praliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
3 825	4 034	
353	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
256	100	
216	100	
5.050	4.834	
—	100	
1.344	1.112	Gmina zobowiązała się pokrywać 1/3 kosztów utrzymanią szkoły (L.W. 76.789/910).
200	200	
200	200	
853	1.611	
123	—	
2.720	3.223	
2.330	1.611	
5.050	4.834	

Preliminarz na rok 1914.

300	300	
1.360	1.719	
259	150	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
259	150	
42	100	
1.961	2.419	
200	—	
200	—	
100	807	
499	806	
100	—	
50	—	
1.149	1.613	
812	806	
1.961	2.419	

19. **Kałusz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Wniosek na rok 1914		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.748	—	
	2	Przybory naukowe	150	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3.498	—	3.498
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej	500	—	
		c) „ Kasy oszczędności	100	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.349	—	
		Suma dochodów .	2.149	—	2.149
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.349
		Razem j. w. .			3.498

20. **Kęty.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.201	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3 001	—	3.001
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	
		c) „ Rady powiatowej w Białej . . .	300	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.000	—	
		Suma dochodów .	2.000	—	2.000
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.001
		Razem j. w. .			3.001

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
2.327	2.536	
214	150	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
53	100	
2.994	3.286	
400	200	Gmina zobowiązała się dostarczać szkole lokalu, opału, oświetlenia, usługi i subwencyę 200 K (LW. 19.051/1893).
500	500	
100	100	
975	1.243	
1.975	2.043	
1.019	1.243	
2.994	3.286	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.175	2 196	
410	150	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	150	
11	100	
2.996	2.996	
498	498	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie, usługę i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkoły (LW. 72.486 i 75.316/1904).
200	200	
300	300	
707	999	
1.705	1.997	
1.291	999	
2.996	2.996	

21. **Kolbuszowa.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.364	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.114		2.114
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	705	—	
		b) „ c. k. Rządu	705	—	
		Suma dochodów	1.410		1.410
	—	Dotacya z funduszu krajowego			704
		Razem j. w.			2.114

22. **Kołomyja.** I. Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Sobieskiego.

		WYDATKI.			
	1	Płace: a) kierownictwo α) za kurs przemysł. 600 K β) za kurs handlowy 100 „	700	—	
		b) nauka α) za kursa przemysłowe 2.987 „ β) za kursa handlowe 1.904 „	4.891	2.240	
	2	Przybory szkolne	500	—	
	3	Środki naukowe	600	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków	6.891	2.240	9.131
		DOCHODY.			
	1	Subwencye: a) od gminy	2.297	—	
		b) od Rady powiatowej	300	—	
		c) z funduszu rzemieślniczego (od setki kapitału 12.000 K).	480	—	
		d) od c. k. Rządu	3.027	—	
		Suma dochodów	6.104		6.104
	—	Dotacya z funduszu krajowego			3.027
		Razem j. w.			9.131

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	1.364	
—	200	
—	150	Szkoła otwarta w r. 1913.
—	100	
—	2.114	
—	705	
—	705	
—	1.410	
—	704	
—	2.114	

Preliminarz na rok 1914.

—	700	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	7.083	
—	500	
—	600	
—	200	
—	9.083	Wynikłość tej szkoły z roku 1912. mieści się w sumie wynikłości szkół przemysłowych uzupełn. w Kołomyi, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.247	
—	300	
—	480	
—	3.028	
—	6.055	
	3.028	
—	9.083	

23. **Kołomyja.** II. Szkoła przemysłowa uzupeł. im. St. Szczepanowskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K, β) dodatek osobisty 100 K	600	—	
		b) nauka	3.059	2.168	
	2	Przybory szkolne	400	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	4.509	2.168	6 677
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.495	—	
		b) „ Rady powiatowej	730	—	
		c) „ c. k. Rządu	2.226	—	
		Suma dochodów .	4.451		4.451
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.226
		Razem j. w. .			6.677

24. **Kraków.** Szkoła przem. uzup. im. św. Mikołaja przy ul. Lubomirskiego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płace . . . 500 K, β) dodatek osobisty 100 „	600	—	
		b) nauka	2.704	2.704	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	600	—	
	4	Wydatki administracyjne	120	—	
		Suma wydatków .	4.624	2.704	7.328
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.442	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.443	—	
		Suma dochodów .	4.885	—	4.885
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.443
		Razem j. w. .			7 328

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.227	
—	400	
—	300	
—	150	
—	6.677	Wynikłość tej szkoły z roku 1912 mieści się w sumie wynikłości szkół przemysłowych uzup. w Kołomyi, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.495	
—	730	
—	2.226	
—	4.451	
—	2.226	
—	6.677	

Preliminarz na rok 1914.

—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.408	
—	750	
—	700	
—	260	
—	7.718	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.572	Dotowanie szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, postawiono na równi z przeważną częścią szkół przemysłowych w kraju, t. j., że gmina, rząd i kraj, poza drobnymi datkami z funduszu Dietla, przyczyniać się mają do kosztów utrzymania jedną trzecią częścią ogólnych wydatków, a gmina ponadto obowiązaną jest dostarczać bezpłatnie lokalu, opału, oświetlenia i usługi.
—	2.573	
—	5.145	
—	2.573	
—	7.718	

*

25. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca na Smoleńsku.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3 648	2.016	
	2	Przybory szkolne	220	—	
	3	Środki naukowe	1 800	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	6.268	2.016	8.284
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.761	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.761	—	
		Suma dochodów .	5.522	—	5.522
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.762
		Razem j. w. .			8.284

26. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca na Kaźmierzu.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo *a*) płaca . . . 550 K *β*) dodatek osobisty . 100 „	650	—	
		b) nauka	2.754	4.384	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	800	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
	5	Na zakupno skioptykonu	—	450	
		Suma wydatków .	4.704	4.834	9.538
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	3.179	—	
		b) „ c. k, Rządu	3.179	—	
		Suma dochodów .	6.358	—	6.358
		Dotacya z funduszu krajowego			3.180
		Razem j. w. .			9.538

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z zoku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.424	
—	200	
—	1.600	
—	300	
—	—	
—	8 024	Wynikłość tej szkoły z roku 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół yrzemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2 674	
—	2.675	
—	5.349	
—	2.675	
—	8.024	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	6.130	
—	250	
—	1.150	
—	200	
—	—	W myśl zobowiązania Wydziału krajowego do LW. 18.739/13 do pokrycia 1/3 przez Rząd, kraj i gminę.
—	8.230	Wynikłość tej szkoły z roku 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.744	
—	2.743	
—	5.487	
—	2 743	
—	8 230	

27. **Kraków.** Szkoła przem. uzup. im. Ces. Franc. Józefa przy ul. Dietla.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K β) dodatek osobisty 50 „	550	—	
		b) nauka	2.976	752	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków .	4.326	752	5.078
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.692	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.693	—	
		Suma dochodów .	3.385	—	3.385
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.693
		Razem j. w. .			5.078

28. **Kraków.** Szkoła przemysł. uzup. dla uczniów ślus. i kow. im. św. Floryana.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	3.248	1.216	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	800	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków .	4.998	1.216	6.214
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.071	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.071	—	
		Suma dochodów .	4.142	—	4.142
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.072
		Razem j. w. .			6.214

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	550	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.952	
—	700	
—	300	
—	100	
—	7.602	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści sie w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.534	
—	2 534	
—	5.068	
—	2.534	
—	7.602	

Preliminarz na rok 1914.

—	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	3 360	
—	300	
—	1.600	
—	200	
—	5.860	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniejących w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.954	
—	1.953	
—	3.907	
—	1,953	
—	5.860	

29. **Kraków.** Szkoła przem. uzup. dla uczniów stolarskich im. św. Floryana.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	3.136	1.024	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	800	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków	4.886	1.024	5.910
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.970	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.970	—	
		Suma dochodów	3.940	—	3.940
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.970
		Razem j. w.			5.910

30. **Kraków.** I. Szkoła przemysłowa uzupełniająca żeńska przy ul. Krupniczej.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.321	1.056	
	2	Przybory szkolne	400	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	60	—	
		Suma wydatków	4.481	1.056	5.537
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.845	—	
		b) „ c. k. Rządu	1 846	—	
		Suma dochodów	3.691	—	3 691
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.846
		Razem j. w.			5 537

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	400	Wyjaśnienie j. w przy Andrychowie.
—	3 280	
—	300	
—	1.600	
—	200	
—	5.780	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.927	
—	1.927	
—	3.854	
—	1.926	
—	5.780	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	2.873	
—	400	
—	200	
—	60	
—	4.033	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.344	
—	1.344	
—	2 688	
—	1.345	
—	4.033	

31. **Kraków.** II. Szkoła przemysłowa uzupeł. żeńska przy ul. św. Sebastyana.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	2.928	752	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	500	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków	4.378	752	5.130
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.710	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.710	—	
		Suma dochodów	3.420	—	3.420
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.710
		Razem j. w.			5.130

32. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca przy ul. Biskupiej.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca 500 K, β) dodatek osobisty 100 „	600		
		b) nauka	3.088	2.704	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	600	—	
	4	Wydatki administracyjne	120	—	
		Suma wydatków	5.008	2.704	7.712
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.570		
		b) „ c. k. Rządu	2.571		
		Suma dochodów	5.141	—	5.141
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.571
		Razem j. w.			7.712

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	1.664	
—	200	
—	400	
—	100	
—	2.764	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	922	
—	921	
—	1.843	
—	921	
—	2.764	

Preliminarz na rok 1914.

—	—	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie. Szkoła nowo założona.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	

33. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca przy ul. Potockiego

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	2.976	672	
	2	Przybory szkolny	500	—	
	3	Środki naukowe	500	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków	4.626	672	5.298
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.766	—	—
		b) „ c. k. Rządu	1.766	—	—
		Suma dochodów	3.532	—	3.532
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.766
		Razem j. w.			5.298

34. **Krosno.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.217	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków	3.267	—	3.267
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	200	—	
		c) „ Towarzystwa zaliczkowego	100	—	
		d) „ Kasy oszczędności miasta Krosna	100	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.133	—	
		f) „ Izby handlowej i przymysłowej	100	—	
		Suma dochodów	2.133	—	2.133
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.134
		Razem j. w.			3.267

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	—	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	—	
—	—	
—	—	Szkoła nowo założona.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	

Preliminarz na rok 1914.

500	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
2.282	2.217	
355	200	
	200	
112	100	
3.249	3.117	
500	500	Gmina zobowiązała się dać szkole lokal, oświetlenie, usługę i 500 kor. subwencyi (LW. 57.555/1892).
200	200	
100	100	
100	100	
716	1.108	
100	—	
1.716	2.008	
1.533	1.109	
3.249	3.117	

35. **Krzeszowice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.196	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.896	—	2.896
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	965	—	
		b) „ c. k. Rządu	965	—	
		c) „ Rady powiatowej	—	—	
		d) „ Stow. przemysł. Zjedn. rękodzielników	—	—	
		e) „ Rady nadzorczej Tow. zaliczkowego	—	—	
		Suma dochodów	1.930	—	1.930
	—	Dotacya z funduszu krajowego			966
		Razem j. w.			2.896

36. **Leżajsk.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.276	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.976	—	2.976
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	792	—	
		b) „ gminy reszta subwencyi za rok 1911	—	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	992	—	
		Suma dochodów	1.984	—	1.984
	—	Dotacya z funduszu krajowego			992
		Razem j. w.			2.976

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.839	2.196	
188	150	
30	150	
140	100	
2.497	2.896	
254	965	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, światło, usługę i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkoły (LW. 104533/1909.
562	965	
300	—	
200	—	
100	—	
1.416	1.930	
1.081	966	
2.497	2.896	

Preliminarz na rok 1914.

300	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
2.251	2.276	
101	150	
30	150	
70	100	
2.752	2.976	
650	792	Gmina zobowiązała się pokrywać $^1/_3$ część ogólnych kosztów utrzymania szkoły (LW. 112.549/1908.
50	—	
200	200	
700	992	
1.600	1.984	
1.152	992	
2.752	2.976	

37. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. ks. Kordeckiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Wniosek na rok 1914		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K β) dodatek osobisty 100 „	600	—	
		b) nauka	3.545	2 656	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	5.245	2.656	7 901
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.633	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.634	—	
		Suma dochodów.	5.267	—	5.267
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.634
		Razem j. w. .			7 901

38. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Antoniego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.129	2 336	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.729	2.336	7.065
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2 355	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.355	—	
		Suma dochodów .	4.710	—	4.710
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.355
		Razem j. w. .			7 065

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	6.201	
—	600	
—	400	
—	100	
—	7.901	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystnich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.633	Dotowanie szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, postawiono na równi z przeważną częścią szkół przemysłowych w kraju, t. j., że gmina, kraj i państwo przyczyniać się mają w jednej trzeciej części ogólnych kosztów, a gmina nadto obowiązaną jest dostarczać bezpłatnie lokalu, opału, oświetlenia i usługi.
—	2.634	
—	5.267	
—	2.634	
—	7 901	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.465	
—	600	
—	400	
—	100	
—	7.065	Wynikłość tej szkoły z r. 1912. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.355	
—	2.355	
—	4.710	
—	2.355	
—	7.065	

39. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. króla Sobieskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.008	2.336	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.608	2.336	6.944
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.314	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.315	—	
		Suma dochodów .	4.629	—	4.629
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.315
		Razem j. w. .			6.944

40. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im św. Elżbiety.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K, β) dodatek osobisty 100 „	600	—	
		b) nauka	2.361	1.120	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	60	—	
		Suma wydatków .	3.921	1.120	5.041
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.680	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.680	—	
		Suma dochodów .	3.360	—	3.360
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.681
		Razem j. w. .			5.041

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5.344	
—	600	
—	400	
—	100	
—	6.944	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	.315	
—	.315	
—	4.630	
—	2.314	
—	6.944	

Preliminarz na rok 1914.

—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	3.417	
—	600	
—	300	
—	60	
—	4.977	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.659	
—	1.659	
—	3.318	
—	1.659	
—	4.977	

41. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Sienkiewicza

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	2.361	2.336	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	120	—	
		Suma wydatków .	3.981	2.336	6.317
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.105	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.106	—	
		Suma dochodów .	4.211	—	4.211
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.106
		Razem j. w. .			6.317

42. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Marcina.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500		
		b) nauka	3.225	3.296	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	120	—	
		Suma wydatków .	4.845	3.296	8.141
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.713	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.714	—	
		Suma dochodów .	5.427	—	5.427
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.714
		Razem j. w. .			8.141

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	4.697	
—	600	
—	400	
—	100	
—	6.297	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.099	
—	2.099	
—	4.198	
—	2.099	
—	6.297	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	6.201	
—	600	
—	400	
—	100	
—	7.801	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.600	
—	2 600	
—	5,200	
—	2.601	
—	7.801	

43. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. A. Mickiewicza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.129	—	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.629	—	4.629
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.543	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.543	—	
		Suma dochodów .	3.086	—	3.086
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.543
		Razem j. w. .			4.629

44. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Piramowicza.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo.	500	—	
		b) nauka	2.361	1.120	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	60	—	
		Suma wydatków .	3.821	1.120	4.941
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.647	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.647	—	
		Suma dochodów .	3.294	—	3 294
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.647
		Razem j. w. .			4.941

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z zoku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	3.129	
—	600	
—	300	
—	100	
—	4.629	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłośc wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.543	
—	1.543	
—	3.086	
—	1.543	
—	4.629	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	3.481	
—	600	
—	300	
—	60	
—	4.941	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.647	
—	1.647	
—	3.294	
—	1.647	
—	4.941	

45. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Staszica.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K; β) dodatek osobisty 100 „	600	—	
		b) nauka α) kursa przemysłowe . 2457 „; β) kursa dla drukarzy . 2720 „	5.177	3.456	
	2	Przybory szkolne	1.000	—	
	3	Środki naukowe	500	—	
	4	Wydatki administracyjne	140	—	
		Suma wydatków .	7.417	3.456	10.873
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	3.624	—	
		b) „ c. k. Rządu	3.624	—	
		Suma dochodów .	7.248	—	7.248
	—	Dotacya z funduszu krajowego			3.625
		Razem j. w.			10.873

46. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Czackiego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.008	1.120	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.608	1.120	5.728
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.909	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.909	—	
		Suma dochodów .	3.818	—	3.818
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.910
		Razem j. w. .			5.728

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	
—	8.345	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	1.000	
—	500	
—	100	
—	10.545	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	3.515	
—	3.515	
—	7.030	
—	3.515	
—	10.545	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	
—	4.128	
—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	400	
—	100	
—	5.728	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.909	
—	1.909	
—	3.818	
—	1.910	
—	5.728	

47. **Lwów.** Żeńska szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Mickiewicza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDADKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.289	2.400	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.889	2.400	7.289
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.429	—	
		b) „ c. k Rządu	2.430	—	
		Suma dochodów .	4.859	—	4.859
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.430
		Razem j. w. .			7.289

48. **Lwów.** Żeńska szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Anny.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.273	2.384	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	400	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.873	2.384	7.257
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.419	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.419	—	
		Suma dochodów .	4.838	—	4.838
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.419
		Razem j. w. .			7.257

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	4.297	
—	600	
—	400	
—	100	
—	5.897	Wynikłość tej szkoły z r. 1913 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.966	
—	1.966	
—	3.932	
—	1.965	
—	5.897	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	4.409	
—	600	
—	400	
—	100	
—	6.009	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.003	
—	2.003	
—	4.006	
—	2.003	
—	6.009	

49. **Lwów.** Szkoła przem. uzupełniająca im. św. Maryi Magdaleny (dla ślusarzy).

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierowictwo	500	—	
		b) nauka	2.361	—	
	2	Przybory szkolne	400	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	40	—	
		Suma wydatków .	3 501	—	3.501
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.167	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.167	—	
		Suma dochodów .	2.334	—	2.334
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.167
		Razem j. w. .			3.501

50. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Konarskiego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	2 361	—	
	2	Przybory szkolne	400	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	40	—	
		Suma wydatków .	3.501	—	3.501
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.167	—	
		d) „ c. k. Rządu	1 167	—	
		Suma dochodów .	2.334	—	2.334
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.167
		Razem j. w. .			3.501

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	2.297	
—	400	
—	200	
—	40	
—	3.437	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.146	
—	1.146	
—	2.292	
—	1.145	
—	3.437	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie. Szkoła założona w r. 1913.
—	2.297	
—	400	
—	200	
—	40	
—	3.437	
—	1.145	
—	1.146	
—	2.291	
—	1.146	
—	3.437	

51. **Łańcut.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.732	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	80	—	
		Suma wydatków	2.412	—	2.412
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	240	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ c. k. Rządu	936	—	
		Suma dochodów	1.476	—	1.476
	—	Dotacya z funduszu krajowego			936
		Razem j. w.			2.412

52. **Mielec.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.164	1.168	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.014	1.168	4.182
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.394	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.394	—	
		Suma dochodów	2.788	—	2.788
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.394
		Razem j. w.			4.182

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	
2.208	2.276	
421	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
185	100	Gmina nie zobowiązała się pokrywać jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkoły, wobec tego wprowadza się naukę alternatywną tak, że w ciągu roku szkolnego odbywać się będzie nauka tylko w dwóch klasach.
3.114	2.976	
240	240	Gmina zobowiązała się dać dla szkoły lokal, opał, oświetlenie, usługę i 240 K subwencyi (LW. 31.162 i 55.074/1894).
300	300	Rada powiatowa zobowiązała się dawać 300 K subwencyi (LW. 71.162/1895)
936	1.218	
1.476	1.758	
1.638	1.218	
3.114	2.976	

Preliminarz na rok 1914.

—	300	
—	1.384	
—	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	150	Szkoła założona w r. 1913.
—	100	
—	2.134	
—	711	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie, usługę
—	711	i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej kosztów utrzymania szkoły (LW. 23.581/912.
—	1.422	
—	712	
—	2.134	

53. **Myślenice.** Szkoła przemysłowa uzupełniającą.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.196	—	
	2	Przybory szkolne	100	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.896	—	2.896
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ c. k. Rządu	948	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	—	—	
		Suma dochodów .	1.948	—	1.948
	—	Dotacya z funduszu krajowego			948
		Razem j. w. .			2.896

54. **Nisko.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.281	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Śodki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	50	—	
		Suma wydatków .	2.881	—	2 881
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		b) od gminy	960	—	
		c) „ c. k. Rządu	960	—	
		a) „ Rady powiatowej	—	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej. . .	—	—	
		e) rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	1.920		1.920
	—	Dotacya z funduszu krajowego			961
		Razem j. w. .			2.881

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
2.254	2.196	
254	100	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
62	100	
108	100	
3.078	2.896	
600	600	Gmina zobowiązała się dawać szkole lokal, opał, oświetlenie, usługę i 600 K subwencyi.(LW. 1.448/1911).
400	400	Rada powiatowa zobowiązała się dawać 400 K subwencyi (LW. 47.647 i 52.227/1897).
656	948	
200	—	
1.856	1.948	
1.222	948	
3.078	2.896	

Preliminarz na rok 1914.

300	300	
1.722	2.296	
181	150	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
118	50	
2.321	2.896	
284	965	
670	965	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie, usługę i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej kosztów utrzymania szkoły (LW. 127.745/911).
120	—	
200	—	
31	—	
1.305	1.930	
1 016	966	
2.321	2.896	

55. **Nowy Sącz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo: α) za kurs przemysł. 550 K, β) za kurs handlowy 150 „	700	—	
		b) nauka: α) kursa przemysłowe 2740 „, β) kurs handlowy 1632 „	4.372	4 768	
	2	Przybory szkolne	700	—	
	3	Środki naukowe	300	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
	4a	Kurs rysunkowy	—	—	
		Suma wydatków	6 272	4.768	11.040
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy: α) na kurs przemysłowy 600 K, β) „ „ handlowy 544 „	1 144	—	
		b) „ Rady powiatowej	800	—	
		c) „ Kasy oszczędności	200	—	
		d) „ Dyrekcyi c. k. kolei państwowej	200	—	
		e) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		f) „ c. k. Rządu	4.248	—	
		Suma dochodów	6.792	—	6.792
—		Dotacya z funduszu krajowego			4 248
		Razem j. w.			11 040

56. **Nowy Targ.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	400	—	
		b) nauka	2.345	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.145	—	3 145
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Stow. rękodz. i przemysł.	100	—	
		d) „ Tow. zaliczkowego	144	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.150	—	
		Suma dochodów	1.994	—	1.994
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.151
		Razem j. w.			3.145

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
650	650	
7.403	7.092	
834	700 300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
112	200	
204	550	
9.203	9.492	
874	1.144	
900	800	
300	200	
500	200	
200	200	
3 070	3 474	
5.844	6.018	
3.359	3.474	
9.203	9.492	

Preliminarz na rok 1914.

450	300	
2.241	2.260	
249	150 150	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
30	100	
2.970	2.960	
200	200	Gmina zobowiązała się dawać szkole lokal, opał, oświetlenie usługę i 200 K subwencyi (LW. 23.775/1892).
400	400	
100	100	
144	144	
766	1.058	
1.610	1.902	
1.360	1.058	
2.970	2.960	

57. **Oświęcim.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.004	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.904	—	2.904
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	—	—	
		b) „ gminy	968	—	
		c) „ c. k. Rządu	968	—	
		d) „ Izby handl. i przemysł.	—	—	
		Suma dochodów	1.936	—	1.936
	—	Dotacya z funduszu krajowego			968
		Razem j. w.			2.904

58. **Podgórze.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	550	—	
		b) nauka	4.676	3744	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
	4a	Kurs rysunkowy	—	—	
		Suma wydatków	5.826	3.744	9.570
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	3.007	—	
		b) „ Rady powiatowej w Wieliczce	150	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysł.	300	—	
		d) „ c. k. Rządu	3.056	—	
		Suma dochodów	6513	—	6.513
	—	Dotacya z funduszu krajowego			3.057
		Razem j. w.			9.570

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
350	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.520	2.004	
308	300	
	200	
8	100	
2.186	2.904	
300	—	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie, usługę i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkoły (LW. 128.525/1909).
412	968	
563	968	
200	—	
1.475	1.936	
711	968	
2.186	2.904	

Preliminarz na rok 1914.

600	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
7.331	8.766	
1.615	400	
	200	
208	200	
311	550	
10.065	10.716	
2.655	3 571	Gmina zobowiązała się przyczyniać subwencyą w jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania szkoły, tudzież dostarczać lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 25.305/1891).
150	150	
500	300	
2 660	3 348	
5.965	7.369	
4,100	3.347	
10.065	10.716	

59. **Przemyśl.** I. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	550	—	
		b) nauka	3.067	3 376	
	2	Przybory szkolne	700	—	
	3	Środki naukowe	120	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	4.537	3.376	7.913
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.000	—	
		b) „ Rady powiatowej	600	—	
		c) „ Izby handl. i przemysł. we Lwowie	150	—	
		b) „ c. k. Rządu	3.081	—	
		Suma dochodów	4.831	—	4.831
	—	Dotacya z funduszu krajowego			3.082
		Razem j. w.			7.913

60. **Przemyśl.** II. Szkoła przemysłowa uzupełniająca na przedmieściu lwowskiem.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	2.971	2.448	
	2	Przybory szkolne	400	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	4.171	2.448	6.619
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.000	—	
		b) „ Kasy oszczędności	200	—	
		c) „ c. k. Rządu	2.709	—	
		Suma dochodów	3.909	—	3.909
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.710
		Razem j. w.			6.619

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5 394	
—	700	
—	120	
—	100	
—	6 814	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści sie w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysłowych uzupełniających w Przemyślu, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	600	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
—	600	Rada powiatowa zobowiązała się dawać subwencyę 600 K (LW. 11.373/1888).
—	150	
—	2.732	
—	4.082	
—	2.732	
—	6.814	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	5 424	
—	500	
—	100	
—	100	
—	6.624	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysłowych uzupełniających w Przemyślu, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	600	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
—	200	
—	2.912	
—	3.712	
—	2,912	
—	6.624	

61. **Przeworsk.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.281	—	
	2	Przybory naukowe	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
	4a	Rozmaite inne	—	—	
		Suma wydatków .	3.181	—	3.181
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.060	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.060	—	
		c) „ Rady powiatowej	—	—	
		Suma dochodów .	2.120	—	2.120
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.061
		Razem i. w. .			3.181

62. **Radomyśl wielki.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.537	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.237	—	2.237
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	745	—	
		d) „ c. k. Rządu	746	—	
		Suma dochodów .	1.491	—	1.491
	—	Dotacya z funduszu krajowego			746
		Razem j. w .			2.237

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
korony		
300	300	
1.784	2.276	
468	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
12	200	
50	100	
	—	
2.614	3.176	
346	1.058	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświelenie, usługę
667	1.059	i przyczyniać się subweucyą w wysokości jednej trzeciej ko-
300	—	sztów utrzymania szkoły (LW. 82.477/910).
1.313	2.117	
1.301	1.059	
2.614	3.176	

Preliminarz na rok 1914.

—	200	
—	1.384	
—	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	150	Szkoła założona w r. 1913.
—	100	
—	2.034	
—	678	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie, usługę
—	678	i przyczyniać się subwencyą w wysokości 1/2 kosztów utrzy-
—	1.356	manią szkoły (LW. 71 469/912)
—	678	
—	2.034	

63. **Rozwadów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.340	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.040	—	3.040
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	413	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.013	—	
		c) „ Rady powiatowej w Tarnobrzegu	400	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		e) „ rozmaite dochody	—	—	
		Suma dochodów	2.026	—	2.026
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.014
		Razem j. w.			3.040

64. **Rzeszów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca (męska).

		WYDATKI.			
	1	Płace: a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	2.729	3.152	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
	4a	Pięciomiesięczny kurs rysunkowy dla absolwentów	—	—	
		Suma wydatków	4.129	3.152	7.281
		DOCHODY.			
	1	Subwencye: a) od gminy	900		
		b) od Rady powiatowej	250		
		c) z fundacyi im Towarnickiego	300		
		d) od Kasy oszczędności	600	—	
		e) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		f) „ pow. Związku przem. w Rzeszowie	—		
		g) „ c. k. Rządu	2.490	—	
		h) „ Izby rękodzielniczej w Rzeszowie	50	—	
		Suma dochodów	4.790		4.790
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.491
		Razem j. w.			7.281

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
325	300	
2.556	2.340	
	100	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
219	120	
54	80	
3.154	2.940	
347	580	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał oświetlenie, usługę
654	980	i przyczyniać się subwencyą w wysokości 1/3 kosztów utrzy-
400	400	mania szkoły (LW. 1938/911).
200	—	
40	—	
1.641	1.960	
1.513	980	
3.154	2 940	

Preliminarz na rok 1914.

—	500	
—	5.438	
—	600	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	150	
—	150	
—	550	
—	7.388	Wynikłość tej szkoły z roku 1912 mieści się w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysł. uzupeł. w Rzeszowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	600	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
—	250	
—	300	
—	500	
—	200	
—	50	
—	2.744	
—	—	
—	4.644	
—	2.744	
—	7.388	

65. **Rzeszów.** II. Szkoła przemysłowa uzupełniająca (żeńska).

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	3.145	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.945	—	3.945
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	100	—	
		c) z fundacyi im. Towarnickiego	150	—	
		d) od Kasy oszczędności	600	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.247	—	
		f) „ Izby handlowej i przemysłowej	100	—	
		Suma dochodów	2.697	—	2.697
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.248
		Razem j. w.			3.945

66. **Sambor.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.376	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.276	—	3.276
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	200	—	
		c) „ Kasy oszczędności	100	—	
		d) „ Kasy mieszczan w Samborze	50	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.213	—	
		Suma dochodów	2.063	—	2.063
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.213
		Razem j. w.			3.276

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	300	
—	3.214	
—	300	
—	100	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	100	
—	4.014	Wynikłość tej szkoły z r. 1912 mieści się w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysł. uzup. w Rzeszowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	500	
—	100	
—	200	
—	500	
—	1.357	
—	—	
—	2.657	
—	1.357	
—	4.014	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.310	2.376	
356	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
80	100	
3.146	3.276	
500	500	
200	200	
100	100	
—	50	
890	1.213	
1.690	2.063	
1.456	1.213	
3.146	3.276	

67. **Sanok.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	
		b) nauka	2.584	3.036	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
	4a	Kurs rysunków zawodowych	—	—	
		Suma wydatków	3.584	3.036	6.620
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.000	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.310	—	
		c) rozmaite dochody	—	—	
		Suma dochodów	4.310	—	4.310
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.310
		Razem j. w.			6.620

68. **Sokal.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace: a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	3.026	—	
	2	Przybory szkolne	250	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.976	—	3.976
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	
		b) „ Rady powiatowej	600	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej	150	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.463	—	
		Suma dochodów	2.513	—	2 513
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.463
		Razem j. w.			3.976

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
450	450	
4.489	4.920	
332	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
22	100	
366	500	
5.659	6.370	
1.008	1.400	Podwyższono na podstawie wniosku Wydziału szkolnego.
2 060	2.485	
23	—	
3.091	3.885	
2.568	2.485	
5.659	6.370	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.109	2.962	
406	250	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	250	
153	100	
3.068	3.962	
300	300	Rada gminna uchwałą z d. 19 lutego 1910 r. postanowiła podwyższyć dotychczasową subwencyę na rzecz tej szkoły z kwoty 200 K na 300 K rocznie (LW. 24.620 i 33.458/10).
600	600	Rada powiatowa uchwałą z d. 28 grudnia 1909 r. przyznała na rzecz tej szkoły począwszy od r. 1910 subwencyę po 600 K rocznie. (LW. j. w.).
—	150	Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, pismem z dnia 14 stycznia 1908 r. L. 234 zobowiązała przyczyniać się rocznym datkiem 150 K do utrzymania tej szkoły. (LW. 14.666/08.).
838	1.456	
1.738	2.506	
1.330	1.456	
3.068	3.962	

69. **Sokołów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2 281	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	2.931	—	2.931
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	977	—	
		b) „ c. k. Rządu	977	—	
		c) „ Rady powiatowej	—	—	
		d) „ Izby handl. i przemysł.	—	—	
		e) rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów	1.954	—	1.954
	—	Dotacya z funduszu krajowego			977
		Razem j. w.			2.931

70. **Stanisławów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2 968	—	
	2	Przybory szkolne	600	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	50	—	
	4a	Kurs rysunkowy	—	—	
		Suma wydatków	4.218	—	4.218
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.000		
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ Kasy oszczędności	700	—	
		d) „ c. k, Rządu	1 109	—	
		Suma dochodów	3.109	—	3.109
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.109
		Razem j w.			4.218

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.804	2.281	
212	150	
55	200	
97	100	
2.468	3 031	
345	1 010	Gmina zobowiązała się przyczyniać subwencyą w jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania szkoły, tudzież dostarczać lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 106.411/911).
656	1.010	
200	—	
200	—	
16	—	
1.417	2.020	
1.051	1.011	
2.468	3.031	

Preliminarz na rok 1914.

500	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
3.945	5.160	
988	600	
	200	
63	50	
230	—	
5.726	6.510	
584	611	Podwyższono zgodnie z wnioskiem Wydziału szkolnego.
250	250	
700	140	
2.462	2.754	
3.996	3.755	
1.730	2 755	
5.726	6.510	

71. **Stary Sambor.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.072	—	
	2	Przybory szkolne	150	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.722	—	2.722
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	—
		b) „ Rady powiatowej	400	—	—
		b) „ c. k. Rządu	961	—	—
		Suma dochodów .	1.761	—	1.761
	—	Dotacya z funduszu krajowego			961
		Razem j. w. .			2.722

72. **Stary Sącz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	3.348	—	
	2	Przybory szkolne	320	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	60	—	
		Suma wydatków .	4.228	—	4.228
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ Izby handlowej i przymysłowej . .	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.564	—	
		e) rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	2.664	—	2.664
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.564
		Razem j. w. .			4.228

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
2.621	2.936	
346	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
43	10	
3 410	3.746	
400	400	
400	400	
1.000	1.473	
1 800	2.273	
1.610	1.473	
3.410	3 746	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.408	2.292	
199	320	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
25	100	
37	60	
3.069	3.172	
600	600	
300	300	
200	200	
744	1.036	
18	—	
1.862	2.136	
1.207	1.036	
3.069	3.172	

73. **Stryj.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 400 K β) dodatek osobisty 100 „	500	—	
		b) nauka	2.715	1.568	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
	4a	Usługa	—	—	
		Suma wydatków .	3.615	1.568	5.183
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	
		b) „ Rady powiatowej	200	—	
		c) „ Towarzystwa zaliczkowego . . .	200	—	
		d) „ Zarządu c. k. kolei państwowych . .	400	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.872	—	
		f) „ Izraelickiej gminy wyznaniowej . .	39	—	
		Suma dochodów .	3.311	—	3.311
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.872
		Razem j. w. .			5.183

74 **Strzyżów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	1.732	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe.	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.432	—	2.432
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	
		b) „ Towarzystwa zaliczkowego . . .	100	—	
		c) „ Rady powiatowej	250	—	
		d) „ c. k. Rządu	891	—	
		Suma dochodów	1.541	—	1.541
	—	Dotacya z funduszu krajowego			891
		Razem j. w. .			2.432

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
542	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
4.237	4.712	
1.097	200	
	400	
118	100	
90	—	
6.084	5.912	
680	600	
200	200	
200	200	
400	400	
1.625	2.256	
10	—	
3.115	3.656	
2.969	2.256	
6.084	5.912	

Preliminarz na rok 1914.

300	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.883	1.732	
250	200	
103	150	
135	100	
2.671	2.482	
300	300	
100	100	
250	250	
600	916	
1.250	1.566	
1.421	916	
2.671	2.482	

75. **Tarnobrzeg.** Szkoła przemysłową uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.360	—	
	2	Przybory szkolne	120	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.080	—	3.080
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Jw. Zdzisława hr. Tarnowskiego	200	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.040	—	
		Suma dochodów	2.040	—	2.040
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.040
		Razem j. w.			3.080

76. **Tarnopol.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.944	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków	3.894	—	3.894
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800		
		b) „ Rady powiatowej	200		
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej	200		
		d) „ c. k. Rządu	1.347		
		Suma dochodów	2.547	—	2.547
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.347
		Razem j. w.			3.894

Preliminarz na rok 1914

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
2.414	2.360	
196	120	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	100	
138	100	
3.148	3.080	
200	200	
400	400	
200	200	
200	200	
748	1.040	
1.748	2.040	
1.400	1.040	
3.148	3.080	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
3.066	2.946	
258	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	150	
572	100	
4.296	3.896	
1.272	800	
200	200	
200	200	
1.050	1.348	
2.722	2.548	
1.574	1.348	
4.296	3.896	

77. **Tarnów.** I. Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Kopernika.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K, β) dodatek osobisty 100 „	600	—	
		b) nauka	2.921	3.824	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	4.171	3.824	7.995
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	
		b) „ Rady powiatowej	800	—	
		c) „ Kasy oszczędności	500	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	300	—	
		e) „ Izby rękodzieln. w Tarnowie . . .	—	—	
		f) „ c. k. Rządu	2.697	—	
		g) „ terminatorów przy wpisach . . .	200	—	
		Suma dochodów.	5.297	—	5.297
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.698
		Razem j. w. .			7 995

78. **Tarnów.** II. Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Brodzińskiego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.825	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3.825	—	3.825
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.275	—	
		b) „ c. k. Rządu	1.275	—	
		Suma dochodów .	2.550	—	2.550
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.275
		Razem j. w. .			3 825

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Koronv		
600	600	
6.834	6 649	
226	250	Wyjaśnienie j. w przy Andrychowie.
113	120	
31	150	
7.804	7.769	
1.200	800	Podwyższono zgodnie z wnioskiem Wydziału szkolnego.
600	600	
500	500	
300	200	
—	100	
2.080	2.784	
296	—	
4.976	4.984	
2.828	2.785	
7.804	7.769	

Preliminarz na rok 1914.

—	300	
—	1.364	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	200	Szkoła otwarta w r. 1913.
—	150	
—	100	
—	2.114	
—	705	
—	705	
—	1.410	
—	704	
—	2.114	

79. **Trzebinia wieś.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierowictwo	300	—	
		b) nauka	1.392	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	2.092	—	2.092
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	697	—	
		b) „ c. k. Rządu	697	—	
		Suma dochodów .	1 394	—	1.394
—		Dotacya z funduszu krajowego			698
		Razem j. w. .			2.092

80. **Turka** (nad Stryjem). Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace: a) kierownictwo *a*) za kurs przemysł. 400 K *β*) „ kurs handlowy 100 „	500	—	
		b) nauka *a*) kursy przemysłowe 3.003 „ *β*) „ handlowe 1.200 „	4. 03	—	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	250	—	
	4	Wydatki administracyjne	50	—	
	4a	Koszta oświetlenia za lata 1910 i 1911 . . .	—	—	
		Suma wydatków .	5.303	—	5.303
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	
		b) „ Rady powiatowej	1.000	—	
		c) „ c. k. Rządu	1.751	—	
		Suma dochodów .	3.551	—	3.551
—		Dotacya z funduszu krajowego			1.752
		Razem j. w. .			5.303

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	—	
—	—	
—	—	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	—	Szkoła nowo założona.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	

Preliminarz na rok 1914.

500	500	
3.147	4.203	
300	250	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	300	
30	50	
340	—	
4.317	5.303	
500	600	Podwyższono zgodnie z wnioskiem Wydziału szkolnego.
800	1.000	
1.400	1.851	
2.700	3.451	
1.617	1.852	
4.317	5.303	

81. **Tustanowice.** (Wolanka) Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDADKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.656	1.792	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków .	3 606	1.792	5 398
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.799	—	
		b) „ c. k Rządu	1.799	—	
		Suma dochodów .	3.598	—	3.598
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.800
		Razem j. w. .			5.398

82. **Wadowice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	3.034	1.728	
	2	Przybory szkolne	500	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	4.134	1.728	5.862
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1 954	—	
		b) „ Rady powiatowej	—	—	
		c) „ Kasy oszczędności	—	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	—	—	
		e) „ c. k. Rządu	1.954	—	
		Suma dochodów .	3.908	—	3.908
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.954
		Razem j. w. .			5.862

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	300	
—	1.384	
—	200	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
—	150	Szkoła założona w r. 1913.
—	100	
—	2.134	
—	711	
—	711	
—	1.422	
—	712	
—	2.134	

Preliminarz na rok 1914.

400	400	
2.923	3.801	
335	500	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
117	100	
88	100	
3 863	4.901	
800	800	Gmina zobowiązała się przyczyniać subwencyą w jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania szkoły, tudzież dostarczać lokalu, opału, oświetlenia i usługi. (LW. 183.637/912).
200	200	
400	400	
200	—	
1.020	1.750	
2 620	3.150	
1 243	1.751	
3.863	4.901	

83. **Wieliczka**. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2.840	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	100		
	4	Wydatki administracyjne	100	—	
		Suma wydatków .	3.640	—	3.640
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	
		b) „ Rady powiatowej	50	—	
		c) „ c. k. Rządu	1 395	—	
		Suma dochodów .	2.245	—	2.245
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.395
		Razem j. w. .			3.640

84. **Zator**. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.192	—	
	2	Przybory szkolne	100	—	
	3	Środki naukowe	100	—	
	4	Wydatki administracyjne	30	—	
		Suma wydatków .	2.722	—	2.722
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	907	—	
		b) „ c. k. Rządu	907	—	
		c) rozmaite dochody	—		
		Suma dochodów .	1.814	—	1.814
	—	Dotacya z funduszu krajowego , ...			908
		Razem j. w. .			2.722

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
2.967	2.840	
150	200	
	120	
13	100	
3.530	3.660	
800	800	
50	50	
1.110	1.405	
1.960	2 255	
1.570	1.405	
3.530	3.660	

Preliminarz na rok 1914.

275	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
1.146	2.192	
60	100	
	100	
44	30	
1.525	2.722	
290	907	Gmina zobowiązała się przyczyniać subwencyą w jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania szkoły, tudzież dostarczać lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 143.551/09).
355	907	
43	—	
688	1.814	
837	908	
1.525	2.722	

85. **Złoczów.** Szkoła przemysłowa uzupełniającą.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	
		b) nauka	3.035	1.056	
	2	Przybory szkolne	300	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	200	—	
		Suma wydatków .	4.235	1.056	5.291
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	2.245	—	
		Suma dochodów .	3.045	—	3.045
	—	Dotacya z funduszu krajowego			2.246
		Razem j. w. .			5.291

86. **Zółkiew.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	
		b) nauka	2.332	—	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	150	—	
	4	Wydatki administracyjne	140	—	
		Suma wydatków .	3.122	—	3.122
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ c. k. Rządu	1.061	—	
		Suma dochodów .	2.061	—	2.061
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.061
		Razem j. w. .			3.122

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
500	500	
2.272	3.008	
427	300	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	150	
84	100	
3.283	4.058	
300	300	
300	300	
200	200	
1.330	1.629	
2.130	2.429	
1.153	1.629	
3.283	4.058	

Preliminarz na rok 1914.

300	300	
2.405	2.332	
344	250	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
	140	
50	100	
3.099	3.122	
600	600	
400	400	
760	1.061	
1.760	2 061	
1.339	1.061	
3.099	3.122	

87. **Żywiec.** Szkoła przemysłowa usupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	
		b) nauka	2 292	1.728	
	2	Przybory szkolne	200	—	
	3	Środki naukowe	200	—	
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Suma wydatków	3.242	1.728	4.970
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.985	—	
		e) „ Związku Stowarzyszeń przemysłowych	100	—	
		f) odsetki z lokacyi	—	—	
		Suma dochodów	2.985	—	2.985
	—	Dotacya z funduszu krajowego			1.985
		Razem j. w.			4.970

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
3.777	4.020	Wyjaśnienie j. w. przy Andrychowie.
401	200	
	200	
150	150	
4.728	4.970	
400	400	
200	200	Podwyższono zgodnie z wnioskiem Wydziału szkolnego.
200	200	
1.790	2.085	
—	—	
10	—	
2.600	2.885	
2.128	2.085	
4.728	4.970	

B).

PRELIMINARZE

szczegółowe

krajowych szkół zawodowych i warsztatów przemysłowych

na rok 1914

zestawione na podstawie dat podanych przez Zarządy szkół, uchwałą Wydziału krajowego do LW. 134.721/913.

		Str
1.	Leżajsk, krajowa szkoła koszykarska	130
2.	Lwów, „ centralna szkoła koszykarska	132
3.	Zakopane, „ szkoła koronkarska	134
4.	Maków, „ „ hafciarska	136
5.	Krosno, krajowa szkoła tkacka	138
6.	Gliniany, krajowy warsztat tkacki	140
7.	Kosów, „ „ „	142
8.	Łańcut, „ „ „	144
9.	Rakszawa, krajowa szkoła sukiennicza	146
10.	Grybów, krajowy warsztat kołodziejski	148
11.	Grzymałów, „ „ „	152
12.	Kamionka strumiłowa, krajowa szkoła kołodziejska	154
13.	Tłumacz, krajowa szkoła zawodowa kołodziejska	158
14.	Kalwarya, „ „ stolarska	162
15.	Stanisławów, krajowa szkoła stolarska	166
16.	Jaworów, krajowy warsztat wyrobu zabawek	170
17.	Kołomyja, krajowa szkoła garncarska	174
18.	Podgórze, krajowe kursa przemysłu keramicznego	176
19.	Kołomyja, krajowa szkoła szewska	178
20.	Stary Sącz, krajowy warsztat szewski	180
21.	Witków, „ „ „	182
22.	Drohowyże, krajowa szkoła rzemiosł	184
23.	Lwów, krajowa keramiczna stacya doświadczalna	188
24.	Lwów, „ mechaniczna „ „	190
25.	Biała, krajowa szkoła kupiecka	192
26.	Brody, „ „ „	194
27.	Przemyśl, kraj. „ „	196
28.	Tarnów, krajowa „ „	198

1. **Leżajsk.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek osobisty . . . 200 „	1.800	—	
		b) administrator	240	—	
	2	Utrzymanie lokalu	100	—	
	3	Opał	300	—	
	4	Oświetlenie	100	—	
	5	Usługa	100	—	
	6	Materyał	4.100	—	
	7	Wynagrodzenie uczniów	4.300	—	
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	150	—	
	9	Rozmaite inne wydatki	300	—	
	10	Zasiłki stypendyjne	850	—	
		Suma wydatków .	12 340	—	12.340
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	8.500	—	
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej	200	—	
		c) „ Kasy zaliczkowej w Łańcucie . . .	100	—	
		d) „ c. k. Rządu	1.280	—	
		Suma dochodów .	10.280	—	10.280
—		Dotacya z funduszu krajowego			2 060
		Razem j. w. .			12.340

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.800	1.800	
240	240	
33	100	
233	300	
83	100	
100	80	Wedle rzeczywistej potrzeby i na podstawie wynikłości z roku ubiegłego.
4.056	4.000	
4.302	4.000	Stosownie do produkcyi.
49	100	Z powodu koniecznej potrzeby sprawienia nowych narzędzi koszykarskich.
293	300	
566	850	
11.755	11.870	
8.665	8 000	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
—	200	Rada gminna aktem notaryalnym z dnia 13. stycznia 1903 L. R. 16.975 — zobowiązała się do bezpłatnego dostarczania pomieszczenia dla szkoły i pomieszkania dla instruktora, tudzież do płacenia 200 K rocznie gotówką. (LW. 97.049/902). W r. 1911. i 1912. nie preliminowano subwencyi od gminy z powodu zwolnienia jej od płacenia na przeciąg 2 lat.
400	200	Rada powiatowa w Łańcucie aktem notaryalnym z dnia 27. grudnia 1902 L. R. 2637 zobowiązała się do płacenia zasiłku rocznego w kwocie 200 K na czas istnienia szkoły. (LW. 97.049/902.
100	100	Kasa zaliczkowa i oszczędności w Łańcucie aktem notaryalnym z dnia 27. grudnia 1902 L. R. 2.638 zobowiązała się do płacenia zasiłku rocznego 100 K na czas istnienia szkoły (LW. j. w.
900	1.290	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
10.065	9.790	
1.690	2.080	
11.755	11.870	

2. **Lwów.** Krajowa centralna szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego . 384 „	2 584	—	
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek aktywalny . . 800 „			
		γ) remuneracya za nowe modele 600 „	3.600	—	
		c) instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 300	2 100	—	
		d) przodownik stolarski	960	—	
		e) 2 przodowników koszykarskich (po 792 K)	1.584	—	
		f) nauczyciele nauk uzupełniających . .	1.000	—	
	2	Lokal:			
		a) czynsz najmu	4 400	—	
		b) utrzymanie lokalu	400	—	
	3	Rata od pożyczki 100.000 K zaciągnąć się mającej na budowę szkoły	—	5.200	
	4	Usługa	600	—	
	5	Opał	700	—	
	6	Oświetlenie	300	—	
	7	Materyały warsztatowe	5.000	1.000	
	8	Wynagrodzenie uczniów	1.500	—	
	9	Przybory szkolne i środki naukowe	600	—	
	10	Uzupełnienie inwentarza	500	500	
	11	Zasiłki na utrzymanie internatu, stypendya i koszta powrotne podróży uczniów	5.000	—	
	12	Rozmaite inne wydatki	800	—	
		Suma wydatków .	31.628	6.700	38.328
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów	6.500	—	
	2	Rozmaite	300	—	
	3	Subwencya od c. k. Rządu.	10.509	—	
		Suma dochodów .	17.309	—	17.309
—		Dotacya z funduszu krajowego			21.019
		Razem j. w. .			38.328

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.053	2.584	
3.600	3.600	
2.100	2.100	
960	960	
925	1.752	W roku 1912 był zajęty 1 przodownik i 1 przodownica.
796	1.000	
3.800	4 400	
652	300	
—	5.200	
550	600	
761	600	Z powodu podrożenia opału.
327	250	Na podstawie wynikłości lat poprzednich
7.105	4.000	Z powodu spodziewanego wzrostu frekwencyi.
1.955	1.000	Z powodu większej ilości uczniów.
417	600	
1.063	500	Kredyt nadzwyczajny na sprawienie nowych sprzętów.
7.241	5.000	
710	800	
35.015	35.246	
7.027	5.000	Na podstawie wynikłości z roku 1912.
323	200	Z powodu spodziewanej sprzedaży materyałów i narzędzi dla szkół ludowych.
4.000	9.948	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
11.350	15.148	
23.665	20.098	
35.015	35.246	

3. **Zakopane.** Krajowa szkoła koronkarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) nauczycielka kierująca	2.200	—	
		b) „ rysunków	1.200	—	
		c) „ pomocnicza I.	1.680	—	
		d) „ „ II.	1.680	—	
		e) katecheta	100	—	
		f) nauka czytania, pisania i rachunków . .	480	—	
		g) pomocnik kancelaryjny	—	—	
	2	Wynajem lokalu	2.000	—	
	3	Opał	400	—	
	4	Oświetlenie	150	—	
	5	Usługa	240	—	
	6	Materyał	600	—	
	7	Wynagrodzenie uczenic	3.100	—	
	8	Środki naukowe	400	250	
	9	Uzupełnienie inwenta za	200	250	
	10	Rozmaite inne wydatki	300	—	
	11	Zasiłki stypendyjne	600	—	
		Suma wydatków .	15.330	500	15.830
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	4.100	—	
	2	Subwencya od c. k. Rządu	3.910	—	
		Suma dochodów .	8.010	—	8.010
—		Dotacya z funduszu krajowego			7.820
		Razem j. w .			15.830

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.780	1.780	Z powodu projektowanej zmiany kierowniczki.
1.085	1.200	
1.440	1.680	
1.050	840	Z powodu zamianowania nowej nauczycielki z poborami jak obok.
100	100	
160	480	
240	240	Funkcye pomocnika kancelaryjnego spełnia nauczycielka kierująca.
1.800	1.800	Z powodu pomieszczenia szkoły w budynku za czynszem 2.000 rocznie.
361	420	Z powodu przeniesienia szkoły do nowego budynku.
105	120	
240	240	
310	700	Stosownie do produkcyi i dochodów ze sprzedaży wyrobów.
3.056	3.300	
105	300	Kredyt nadzwyczajny na zakupno nowych środków naukowych.
207	100	Potrzeba sprawienia nowych sprzętów szkolnych z powodu przeniesienia się do nowego lokalu.
147	280	Wedle istotnej potrzeby.
600	600	
12.796	14.180	
4.118	4.200	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
2.000	3.326	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
6.118	7.526	
6.678	6.654	
12.796	14.180	

4. **Maków.** Krajowa szkoła hafciarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		W Y D A T K I.			
	1	Płace:			
		a) nauczycielka kierująca:			
		α) płaca . . . . . 1.680 K			
		β) I. dodatek pięcioletni . . 160 „	1.840	—	
		b) nauczycielka rysunków	1.440	—	
		c) „ haftów	1.440	—	
		d) pomocnica rachunkowa i kancelaryjna . .	360	—	
		e) katecheta	160	—	
	2	Wynajem lokalu	1.300		
	3	Opał i oświetlenie	300	—	
	4	Usługa	240	—	
	5	Materyał	1.000	—	
	6	Wynagrodzenie uczenic i kopiowanie wzorów . .	2.240	—	
	7	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	300	
	8	Rozmaite inne wydatki	200	—	
	9	Zasiłki stypendyjne	800	—	
		Suma wydatków .	11.520	300	11.820
		D O C H O D Y.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	3.000	—	
	1a	Rozmaite dochody	—	—	
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	96	—	
		b) „ Rady powiatowej	50	—	
		c) „ c. k. Rządu	2.940	—	
		Suma dochodów .	6.086	—	6.086
	—	Dotacya z funduszu krajowego			5.734
		Razem j. w. .			11.820

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.100	2.100	Z powodu otrzymania mieszkania w naturze.
1.400	1.440	
1.200	1.440	
600	600	
160	200	
—	800	Z powodu wynajmu nowego obszerniejszego lokalu.
360	—	Wydatek konieczny z powodu przeniesienia szkoły do nowego lokalu.
690	1.100	Z powodu zwiększającej się ilości zamówień bez materyału.
2.957	1.400	Z powodu zwiększonej produkcyi wyrobów.
217	200	Kredyt nadzwyczajny na sprawienie nowych lamp, krzeseł itp. (nowy lokal.)
212	200	
750	750	Z powodu większej frekwencyi.
10.646	10.230	
3.511	2.500	Stosownie do zwiększonej produkcyi.
24	—	
96	96	
—	50	
1.300	2.576	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
4.931	5.222	
5.715	5.008	
10.646	10.230	

5. **Krosno.** Krajowa szkoła tkacka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego . 450 „	4.050	—	
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 600 „	3.400	—	
		c) nauczyciel teoryi:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 576 K	2.776	—	
		d) instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek pięcioletni . . 160 „	1.760	—	
		e) instruktor dla tkactwa mechanicznego . .	1.600	—	
		f) przodownik	1.440	—	
		g) nauczyciele przedmiotów pomocniczych .	1.500	—	
		h) pomocnik kancelaryjny	360	—	
	2	Koszta utrzymania internatu dla 20-tu uczniów .	3.500	—	
	3	Konserwacya i ubezpieczenie budynku internatu .	300	—	
	4	Opał	1.400	—	
	5	Oswietlenie	300	—	
	6	Usługa	720	—	
	7	Środki naukowe	900	—	
	8	Uzupełnienie inwentarza	500	300	
	9	Koszta utrzymania pracowni do wyrabiania wzorów i wybijania kartonów	700	—	
	10	Ubezpieczenie inwentarza szkolnego	200	—	
	11	Dobudowa na oddział mechaniczny i urządzenie maszynowe, rata pożyczki zaciągnąć się mającej w wysokości 70.000 K.	—	3.640	
	12	Rozmaite inne wydatki	1.200	—	
		Suma wydatków .	26.606	3.940	30.546
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży kartonów	100	—	
	2	Subwencya od c. k. Rządu	10.148	—	
	2a	Rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	10.248	—	10.248
	—	Dotacya z funduszu krajowego			20.298
		Razem j w. .			30.546

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
4.050	4.050	
3.400	3.400	
—	—	Nowa posada.
1.760	1.760	
—	1.600	
1.200	1.440	
1.246	1.500	
1 600	1.600	Kredyt specyalny na wynagrodzenie pomocnika kancelaryjnego,
4.435	3.500	w miejsce zaś pomocnika fachowego (nauczyciela teoryi) —
801	300	systemizowano nową posadę jak poz. 1c.
1.581	1.300	Z powodu przyznania opału i oświetlenia kierownikowi i instru-
227	260	ktorom.
600	720	
739	900	
647	500	Kredyt nadzwyczajny na sprawienie nowych szaf i gablot na nowe zbiory naukowe.
797	700	
35	200	
3.500	3.640	
2.553	1.200	
29.171	28.570	
278	100	
6.700	9.443	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
2.158	—	
9.136	9.543	
20.035	19.027	
29.171	28.570	

6. **Gliniany.** Krajowy naukowy warsztat tkacki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik i instruktor fachowy:			
		α) płaca . . . . . 2.440 K			
		β) 3 dodatki pięcioletnie po 160 K 480 „	2.920	—	
		b) instruktor	1.200	—	
		c) nauka przedmiotów pomocniczych . .	240	—	
		d) katecheci	160	—	
		e) instruktorka	800	—	
	2	Konserwacya i asekuracya budynków . . .	300	—	
	3	Opał	750	—	
	4	Oświetlenie	200	—	
	5	Usługa	280	—	
	6	Środki naukowe	800	—	
	7	Uzupełnienie inwentarza	1.000	—	
	8	Zakupno materyałów, wzorów i nowych projektów	500	1.000	
	9	Rozmaite inne wydatki	200		
	10	Spłata pożyczki komunalnej 35.000 K. na zakupno realności dla szkoły (11/65 i 12/69 rata) . .	—	1.925	
	11	Zasiłki stypendyjne	1.200		
	12	Budowa kilimkarni i rozszerzenie budynku szkolnego (rata amort. od pożyczki 60.000 K zaciągnąć się mającej)	—	3.120	
		Suma wydatków .	10.550	6.045	16.595
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	250	—	
	2	Subwencyę:			
		a) od gminy (za lokal, opał i oświetlenie) .	240	—	
		b) „ Rady powiatowej w Przemyślanach .	200	—	
		c) „ c. k. Rządu	5.448	—	
	2a	Rozmaite dochody	—	—	
		Suma dochodów .	6.138		6.138
	—	Dotacya z funduszu krajowego			10.457
		Razem j. w. .			16.595

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.920	2.920	
1.200	1.200	
228	240	
123	160	
800	800	
180	300	
951	650	Z powodu podrożenia opału.
249	200	
297	280	
1.544	700	Wedle wynikłości z lat poprzednich.
1.119	1.500	Odpada kredyt nadzwyczajny jednorazowy.
220	500	Nadzwyczajny kredyt na zakupno nowych wzorów kilimowych.
203	200	
1.876	1.925	Wedle planu umorzenia do LW. 1113/908.
811	1.200	
—	3.120	
12.721	15.895	
9	250	
240	240	
100	100	Rada powiatowa w Przemyślanach uchwałą z dnia 4. stycznia 1913 podwyższyła dotychczasową subwencyę dla szkoły z dotychczasowych 100 K na 200 K — począwszy od roku 1913. (Subwencya płatna do kasy krajowej).
3.000	5.175	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
528	—	
3.877	5.765	
8.844	10.130	
12.721	15.895	

7. **Kosów.** Krajowy warsztat tkacki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 480 „			
		γ) trzy dodatki pięcioletnie . . 480 „	3.160	—	
		b) instruktor tkactwa mechanicznego . .	1.600	—	
		c) przodownik	1.200	—	
		d) pomocnik warsztatowy	600	—	
		e) nauczyciel rysunków, rachunków i korespondencyi kupieckiej	540	—	
		f) katecheta	100	—	
	2	Opał	500	200	
	3	Oświetlenie	200	100	
	4	Usługa	600	—	
	5	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	1.000	500	
	6	Rozmaite inne wydatki	500	—	
	7	Zasiłki stypendyjne	1.200	—	
		Suma wydatków .	11.200	800	12.000
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	80	—	
		b) „ Rady powiatowej	300	—	
		c) „ c. k. Rządu	4.000	—	
		Suma dochodów .	4.380	—	4.380
	—	Dotacya z funduszu krajowego			7.620
		Razem jw. . .			12.000

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
3.160	3.160	
—	1.600	
1.200	1.200	
600	600	
480	540	
80	100	
523	500	
135	200	Kredyt nadzwyczajny dla tkalni mechanicznej
360	500	Z powodu utworzenia oddziału mechanicznego.
490	1.000	Konieczność uzupełnienia inwentarza.
473	400	Wedle wynikłości z lat ubiegłych.
791	1.100	Z powodu większej ilości uczniów.
8.292	10.900	
—	80	
300	300	Rada powiatowa uchwałą z dnia 29. listopada 1907, L. 2.937 zobowiązała się subwencyonować warsztat przez dalszych lat 10, tj. od 1. stycznia 1906 do 31. grudnia 1915 r. subwencyą 300 K rocznie (Lw. 124.209 1907).
2.000	3.633	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
2.300	4.013	
5.992	6.887	
8.292	10.900	

8. **Łańcut.** Krajowy warsztat tkacki im. Franciszka Józefa.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący:			
		a) płaca . . . . . 1.960 K			
		β) 3 dodatki 5-letnie po 160 K . 480 „	2.440	—	
		b) przodownik	1.200	—	
	2	Akc. Towarz. dla wyrobów tkackich i sukienniczych, subwencya za pomieszczenie szkoły i instruktora	1.600	—	
	3	Koszta utrzymania internatu dla 14-tu uczniów .	1.540	—	
	4	Opał i oświetlenie	900	—	
	5	Usługa	480	—	
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	300	—	
	7	Ubezpieczenie od ognia	40	—	
	8	Podatek domowo czynszowy	560	—	
	9	Rozmaite inne wydatki	200	—	
		Suma wydatków .	9.260	—	9.260
		DOCHODY.			
	—	Ze sprzedaży wyrobów	—	—	—
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	
		b) „ Rady powiatowej	600	—	
		c) „ c. k. Rządu	3.086	—	
		d) „ Rady pow. na utrzymanie internatu .	100	—	
	2	Opłaty uczniów za utrzymanie w internacie . .	300	—	
	2a	Rozmaite	—	—	
		Suma dochodów .	4.586	—	4.586
	—	Dotacya z funduszu krajowego			4.674
		Razem j. w. . .			9.260

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.440	2.440	
1.200	1.200	
1.600	1.600	
2.150	1.540	
1.225	900	
486	420	Wedle wynikłości z r. 1912.
318	300	
36	40	
647	560	
378	200	
10.480	9.200	
—	—	Nic się nie preliminuje ponieważ szkoła sporządza wyroby na rachunek miejscowego akcyjnego Towarzystwa dla wyrobów tkackich, które w zamian dostarcza bezpłatnie przędzy tak na wyrób jakoteż do celów naukowych i opłaca wynagrodzenie uczniów.
750	500	
1.200	600	
1.550	2.933	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
100	100	
434	300	
62	—	
4.096	4.433	
6.384	4.767	
10.480	9.200	

9. **Rakszawa.** Krajowa szkoła sukiennicza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik: α) płaca . . . 3.600 K			
		β) ½ dodatku aktyw. 450 „	4.050	—	
		b) nauczyciel teoryi zawodowej . . .	2.400	—	
		c) instruktor tkactwa:			
		α) płaca . . . . . 1.960 K			
		β) I. dodatek 5-letni . . . 180 „	2.140	—	
		d) instruktor farbiarstwa jw.	2.140	—	
		e) przodownik tkalni ręcznej	1.440	—	
		f) pomocnik „ „	600	—	
		g) „ warsztatowy w farbiarni . .	600	—	
		h) nauka przedmiotów pomocniczych . .	—	—	
		i) „ religii	200	—	
		k) nauczyciel buchalteryi i stylistyki oraz pomocnik kancelaryjny α) płaca . . 2 200 K			
		β) dodatek akt. 480 „	2.680	—	
		l) stróż nocny	420	—	
	2	Utrzymanie lokalu	660	500	
	3	Opał	2.200	—	
	4	Oświetlenie	—	—	
	5	Usługa	600	—	
	6	Środki naukowe, przybory szkolne i uzupełnienie inwentarza	800	—	
	7	Ubezpieczenie od ognia budynków i inwentarza .	450	—	
	8	Ryczałt fabryce, za światło elektryczne, oraz popęd dla krosien szkolnych	3.400	—	
	9	Podatek gruntowy i domowo klasowy . . .	250	—	
	10	Utrzymanie bursy szkolnej	4.000	—	
	11	Rozmaite inne	500	—	
		Suma wydatków .	29.530	500	30.030
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	1.000	—	
		b) „ c. k. Rządu	9.676	—	
	2	Opłaty uczniów za utrzymanie w bursie . . .	1.000	—	
		Suma dochodów .	11.676	—	11.676
	—	Dotacya z funduszu krajowego			18.354
		Razem j. w. . .			30.030

Preliminarz na rok 1914

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
4.050	4.050	
2.400	2.400	
2.140	2.140	
2.140	2.140	
1.440	1.440	
600	600	
600	600	
623	800	Nic się nie preliminuje z powodu utworzenia specyalnej posady
200	200	nauczyciela buchalteryi i stylistyki (poz 1 k).
1.200	1.200	Więcej z powodu — jak wyjaśnienie przy pozycyi 1 h.
420	420	
910	660	Kredyt nadzwyczajny na postawienie 2-ch pieców żelaznych w sa-
2.291	2.200	lach warsztatowych.
—	400	Nic się nie preliminuje, ponieważ koszta oświetlenia mieszczą się
600	600	w ryczałcie dla fabryki za oświetlenie elektryczne (jak poz. 8).
1.360	800	
391	450	
3.400	3.400	
335	250	
4.835	3.700	Z powodu podrożenia środków żywności i większej liczby uczniów.
599	500	
30.534	28.950	
2.000	1.000	Rada powiatowa w Łańcucie uchwałą z dnia 24. marca 1891, L. 864 zobowiązała się przyczyniać do utrzymania tej szkoły subwencyą w kwocie 1.000 K (LW. 36.783/891.)
7.000	9.650	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
1.422	—	Dochód spodziewany.
10.422	10.650	
20.112	18.300	
30.534	28.950	

10. **Grybów.** Krajowy warsztat kołodziejski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik: *a*) płaca . . . 2.800 K			
		β) $^1/_2$ dodatku aktyw. . 300 „	3.100	—	
		b) instruktor kołodziejski i nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 1.960 K			
		β) dot. na mieszk. . . . 360 „	2.320	—	
		c) instruktor pomocniczy kołodziejski . .	1.680	—	
		d) „ „ kowalski . . .	1.440	—	
		e) pomoc administracyjna	360	—	
		f) nauka dopełniająca	1.500	—	
		g) katecheta	150	—	
		h) stróż szkolny	360	—	
	2	Utrzymanie lokalu	400	350	
	3	Opał	600	—	
	4	Materyał kołodziejski	2.000	—	
	5	„ kowalski	3.100	—	
	6	Węgiel i koks	1.000	—	
	7	Roboty koszykarskie, lakiernicze, tapicerskie i dostawa	3.000	—	
	8	Wynagrodzenie uczniów	3.000	—	
	9	Środki naukowe i przybory	500	400	
	10	Uzupełnienie inwentarza	600	1.400	
	11	Ubezpieczenie od ognia	200	300	
	12	Rozmaite inne	700	—	
	13	Spłata pożyczki komunalnej 54.000 K na budowę szkoły (17/66 i 18/66 rata)	—	3.240	
	14	Zasiłki stypendyjne i koszta urządzenia internatu .	3.200	—	
	15	Koszta urządzenia warsztatów mechanicznych (druga połowa)	—	12.000	
	15a	Koszta budowy internatu i ułożenie podłogi w sali wykładowej	—	—	
		Suma wydatków .	29.210	17.690	46.900

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.896	3.100	
1.960	1.960	Z powodu przyznania dodatku na mieszkanie w kwocie 360 K (Lw. 56.148/13).
1.680	1.680	
1.440	1.440	
325	—	Przyjęto pomocnika kancelaryjnego z wynagrodzeniem miesięcz. po 30 K (Lw. 191.322/912).
604	1.500	
50	100	Dotychczasowe wynagrodzenie było nie wystarczające.
180	300	Z powodu większej pracy wskutek zaprowadzenia drugiej sali wykładowej i urządzenia maszynowego.
790	340	Kredyt nadzwyczajny na uporządkowanie sal wykładowych i podwórza (szutrowanie)
272	500	Do opalania przybyła druga sala wykładowa.
2.120	1.800	Z powodu większej ilości zamówień.
2.480	3.100	
918	1.000	
3.045	2.500	Stosownie do wyniku z roku 1912.
2.964	2.500	Z powodu większej ilości zamówień.
732	800	Z powodu większych potrzeb szkolnych.
3.993	3.600	Odpadł kredyt nadzwyczajny na warsztaty mechaniczne, przybył natomiast kredyt na sprawienie maszyn kowalskich.
177	150	Kredyt nadzwyczajny z powodu ubezpieczenia maszyn.
2.109	500	Z powodu opłat przesyłek do szkoły i większej korespondencyi.
3.214	3.240	Wedle planu umorzenia do Lw. 82.965/905.
2.108	2.800	
—	12.000	
4.977	—	
39.034	44.910	

10. **Grybów.** Krajowy warsztat kołodziejski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	12.000	—	
	2	Zwroty za wykończenie i dostawę wyrobów . .	3.800	—	
	2a	Rozmaite inne	—	—	
	3	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	200	—	
		b) „ c. k. Rządu	10.366	—	
		Suma dochodów .	26 366	—	26.366
—		Dotacya z funduszu krajowego			20.534
		Razem j. w. . .			46.900

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
9.448	11 000	Stosownie do spodziewanego wzrostu produkcyi.
4.012	3 000	
31	—	
200	200	
5.000	10.303	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
18.691	24 503	
20.343	20.407	
39 034	44.910	

11. **Grzymałów.** Krajowy warsztat kołodziejski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 480 „			
		γ) ½ dodatku aktywalnego . 240 „			
		δ) II. dodatki pięcioletnie . . 320 „	3.240	—	
		b) instruktor kowalski	1.560	—	
		c) „ kołodziejski:			
		α) płaca . . . . . 1.960 „			
		β) dodatek na mieszkanie . . 300 „	2.260	—	
		d) przodownik kowalski	—	—	
		e) „ kołodziejski	1.200	—	
		f) administrator	1.800	—	
		g) nauczyciele do nauk dopełniających . .	1.500	—	
		h) katecheci	200	—	
	2	Opał	600	500	
	3	Oświetlenie	100	—	
	4	Utrzymanie lokalu	400	—	
	5	Usługa	600	—	
	6	Materyał drzewny	2.000	1.000	
	7	„ żelazny	2.500	—	
	8	Koks	600	—	
	9	Roboty lakiernicze i tapicerskie	1.500	—	
	10	Wynagrodzenie uczniów	2 000	—	
	11	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	800	1.200	
	12	Rozmaite inne wydatki i ubezpieczenie od ognia .	1.000	—	
	13	Zasiłki stypendyjne	1.600	—	
	14	Budowa domu administracyjnego (rata od pożyczki 60.000 K)	—	3.120	
	15	Na koszta urządzenia nowych klas i bursy . .	—	3.000	
		Suma wydatków .	25.460	8.820	34.280
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów	8.500	—	
	2	Zwroty za roboty tapicersko-lakiernicze . . .	2.000	—	
	3	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	1.000	—	
		b) „ c. k. Rządu	7.926	—	
	3a	Rozmaite	—	—	
		Suma dochodów .	19.426	—	19.426
	—	Dotacya z funduszu krajowego			14.854
		Razem j. w. . .			34.280

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.414	3 213	Z powodu przypadającego II. pełnego dodatku pięcioletniego.
2 213	1.560	
—	2.260	
1.080	—	Nic się nie preliminuje z powodu utworzenia posady instruktora
1.200	1.200	kowalskiego jak poz. 1 b.
1.800	1.800	
629	1 500	
50	100	Z powodu wprowadzenia nauki religii gr. kat.
600	450	Z powodu wynikłości z r. 1912 i zamierzonej budowy domu
89	100	administracyjnego.
—	—	Zachodzi potrzeba postawienia 2-ch nowych pieców kaflowych
600	600	i innych wewnętrznych uporządkowań.
448	2.000	Kredyt nadzwyczajny na uzupełnienie zapasu materyałowego.
2.707	2 300	Stosownie do rzeczywistej potrzeby i wynikłości z r. 1912.
480	600	
856	1 200	Ze względu na potrzebę wyrabiania lepszych wzorów i należy-
1.768	2.000	tego wykończenia.
2.018	600	Celem rozszerzenia kuźni i uzupełnienia inwentarza.
1.532	880	Na podstawie wynikłości z r. 1912.
1.100	1 200	Z powodu spodziewanej większej frekwencyi uczniów na oddziale
		kowalstwa.
—	3.120	Z powodu zamierzonej budowy domu administracyjnego.
—	—	
21.684	26.683	
6.844	8.500	
—	—	Dochód spodziewany.
—	1.000	
3.800	6.021	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
154	—	
10 798	15.521	
10.886	11.162	
21.684	26.683	

12. **Kamionka strumiłowa.** Krajowa szkoła kołodziejska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
				Korony		
		WYDATKI				
	1	Płace:				
		a) kierownik:				
		α) płaca	2.800 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego	300 „			
		γ) dodatek na mieszkanie	600 „	3.700	—	
		b) nauczyciel fachowy rysunków:				
		α) płaca	2.200 „			
		β) dodatek aktywalny	480 K	2.680	—	
		c) instruktor kowalski:				
		α) płaca	1.600 K			
		β) dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
		d) instruktor kołodziejski		1.600	—	
		e) „ lakierniczo-tapicerski		1.560	—	
		f) pomocniczy instruktor kołodziejski		1.060	—	
		g) „ „ kowalski		1.060	—	
		h) pomocnik kołodziejski		—	—	
		i) dozorca maszyn		840	—	
		j) katecheta obrz. rz. katol.		180	—	
		k) „ „ gr. „		180	—	
		l) nauka przedmiotów pomocniczych		1.500	—	
		m) pomoc kancelaryjna		—	—	
	2	Bank krajowy (rata od pożyczki zaciągniętej w wysokości 127.000 K) 3 i 4 rata)		—	6.470	
	3	Utrzymanie lokalu		600	—	
	4	Opał		1.200	—	
	5	Oświetlenie		400	—	
	6	Usługa		600	—	
	7	Materyał drzewny		3.000	2.000	
	8	„ żelazny		1.600	—	
	9	Węgiel i koks		650	—	
	10	Wynagrodzenie uczniów i przodowników		3.400	—	
	11	Roboty lakiernicze, tapicerskie, koszykarskie itp.		800	400	
	12	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza		1.000	3.000	
	13	Ubezpieczenie:				
		a) personalu	600 K			
		b) budynków i inwentarza	400 „	1.000	—	
	14	Wydatki administracyjne, kancelaryjne i inne		1.000	—	
	15	Utrzymanie bursy szkolnej		3.000	—	
	16	Na jednomiesięczny kurs budowy ulów		—	130	
	17	Koszta ruchu		2.000	—	
	18	Lekarz i lekarstwa		250	—	
	18a	Budowa szkoły		—	—	
		Suma wydatków		36.820	12.000	48.820

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
4.495	3.700	
2.680	2.680	
1.960	1.960	
1.600	1.600	
840	—	
840	1.060	Z powodu wprowadzenia nowego planu naukowego.
840	1.060	
—	360	
—	—	Nowa posada. (LW. 1096/913.
100	180	
100	180	
409	1.500	
290	—	Pozycya zamieszczona ze względu na wynikłość roku 1912.
6.000	6.084	Wed e planu umorzenie do LW. 83.522/912.
292	—	Kredyt nowy, konieczny ze względu na utrzymanie budynku w należytym stanie.
1.121	600	Budynek mieści się w polu, większa ilość pokoi i podrożenia opału.
416	400	
498	480	Dotychczasowe wynagrodzenie było za niskie.
4.901	3.000	Kredyt nadzwyczajny na zaopatrzenie szkoły w większy zapas materyału suchego.
3.375	1.600	
709	600	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
1.450	1.200	Stosownie do produkcyi.
1.253	1.300	
3.480	2.500	Kredyt nadzwyczajny na sprawienie nowej maszyny.
159	300	Z powodu ubezpieczenia personalu zajętego przy maszynach.
1.682	1.000	
3.980	2.250	Z powodu większej ilości uczniów w bursie i podrożenia artykółów spożywczych.
—	130	
1.377	600	Stosownie do produkcyi i podrożenia opału.
276	—	Kredyt nowy, konieczny z powodu wprowadzenia działu maszynowego.
118.806	—	
163.929	36.324	

12. **Kamionka strumiłowa.** Krajowa szkoła kołodziejska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych: a) kołodziejsko-kowalskich	1.2000	—	
		b) ciesielskich	—	—	
	2	Subwencya Wydziału powiat. na utrzymanie internatu	600	—	
	2a	Opłaty uczniów za utrzymanie w internacie . .	—	—	
	2b	Pożyczka na budowę szkoły	—	—	
	3	Subwencya od c. k Rządu	12.273	—	
		Suma dochodów .	24.873	—	24.873
—		Dotacya z funduszu krajowego			23.947
		Razem j. w. . .			48.820

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
9.091	8.500	Z powodu rozwoju szkoły i wprowadzenia działu maszynowego.
154	—	Nauka ciesielska została zniesioną.
600	—	Rada powiatowa w Kamionce strumiłowej uchwałą z dnia 12/I 1913 LK. 4596/912 zobowiązała się do płacenia zasiłku rocznego w kwocie 600 K na utrzymanie internatu począwszy od roku 1913. LW. 15.022/913.
1.586	—	Ze zwględu na wynikłość roku 1912.
118 745	—	
5.500	9.247	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
135.676	17.747	
28.253	18.577	
163.929	36.324	

13. **Tłumacz.** Krajowa szkoła zawodowa kołodziejska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik (płaca z dodatkami) . . .	3.300	—	
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.000 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 360 „	2.360	—	
		c) instruktor kołodziejski:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 240 „	1.680	—	
		d) instruktor kowalski j. w.	1 680	—	
		e) „ rymarsko-lakierniczy j. w. . .	1.680	—	
		f) pomocnik kowalski	800	—	
		g) „ kołodziejski	800	—	
		h) nauka dopełniająca	1.500	—	
		i) katecheci obu obrządków	280	—	
		j) pomocnik kancelaryjny	360	—	
	2	Lokal:			
		a) wynajem ubikacyi na kancelaryę i mieszkanie kierownika	540		
		b) utrzymanie budynków	300	250	
	3	Opał	800		
	4	Oświetlenie	400	1.400	
	5	Usługa	720		
	6	Materyał drzewny	1.500		
	7	„ żelazny	2.400		
	8	Węgiel i koks	1.000		
	9	Materyały rymarskie i lakiernicze . . .	2.000		
	10	Wynagrodzenie uczniów	1.200		
	11	Utrzymania bursy szkolnej	5.500		
	12	Środki naukowe	600		
	13	Uzupełnienie inwentarza	800	500	
	14	Ubezpieczenie od ognia	380		
	15	Pomoc lekarska i lekarstwa dla uczniów . .	250		
	16	Rozmaite inne wydatki	700		
	16a	Dobudowa drugiej sali kancelaryi i oddziału rymarsko-lakierniczego	—	—	
		Suma wydatków .	33.530	2.150	35 680

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
3.300	3.300	
2.360	2.360	
1 680	1.680	
1 680	1.680	
1 680	1.680	
475	600	Podwyższono wynagrodzenie ze względu na miejscowe stosunki.
600	800	
746	1.500	
280	280	
120	360	
540	540	
1.076	300	Kredyt nadzwyczajny na postawienie pieca.
1.151	650	Do opalania przybyły 3 nowe warsztaty — na to z powodu podrożenia opału.
310	400	Kredyt nadzwyczajny na instalacyę światła elektrycznego.
590	720	
309	1.200	Zachodzi konieczna potrzeba zakupna suchego materyału.
433	2.000	Stosownie do produkcyi.
468	1.000	
1.740	1.500	Wyjaśnienie jw.
1.284	600	
5.582	4.600	Z powodu drożyzny.
258	600	
3.556	1.800	Kredyt nadzwyczajny na zakupno maszyny do skór.
380	200	Stosownie do wymierzonej premii asekuracyjnej.
250	250	
800	600	Na podstawie wynikłości z roku 1912.
18.676	—	Pozycya zamieszczona ze względu na wynik z r. 1912.
50.324	31.200	

13. **Tłumacz.** Krajowa szkoła zawodowa kołodziejska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	8.100	—	
	2	Rozmaite dochody (zwrot od uczniów za utrzymanie w bursie)	1.000	—	
	3	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	1.500	—	
		b) „ c. k. Rządu	8.860	—	
		Suma dochodów .	19.460	—	19.460
—		Dotacya z funduszu krajowego			16 220
		Razem j. w. . .			35.680

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
7.869	7.000	Produkcya zwiększona z powodu otwarcia lakierni i rymarni.
862	800	Z powodu większej ilości uczniów w bursie.
1.500	1.500	
4.800	7.800	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
15.031	17.100	
35.293	14.100	
50.324	31.200	

14. **Kalwarya.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) trzy dodatki pięciolletnie . 600 „			
		γ) 1/2 dodatku aktywa nego . 345 „	4 545	—	
		b) nauczyciel rysunków zawodowych			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	
		c) nauczyciel rysunków wolnoręcznych i teoryi	1.600		
		d) instruktor stolarstwa maszynowego i tokarstwa:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	
		e) instruktor stolarstwa szkolnego i meblowego:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	
		f) instruktor snycerstwa:			
		α) płaca . . . . . 1.200 K			
		β) dodatek aktywalny . . 240 „	1 440	—	
		g) maszynista	1.800	—	
		h) pomocnik przy kotle	600	—	
		j) nauka przedmiotów pomocniczych . .	1.600	—	
		k) służący	720	—	
	2	Konserwacya budynków i ogrodzenia . . .	300	—	
	3	Opał:			
		a) maszynowy	4 000	—	
		b) budynku szkolnego		—	
	4	Oświetlenie, konserwacya i przybory . . .	400	—	
	5	Materyał drzewny	1.200	—	
	6	Materyały pomocnicze (okucia, lustra, bajce i t. p.)	600	—	
	7	Wynagrodzenie za robotę	2.000	—	
	8	Środki naukowe i przybory	600	—	
	9	Uzupełnienie inwentarza	400	—	
	10	Smary i artykuły techniczne do urządzeń mechanicznych	600	—	
	11	Ubezpieczenie:			
		a) budynków i inwentarza od ognia . .	800	—	
		b) robotników od wypadków		—	
	12	Kurs wieczorny dla majstrów i czeladników . .	1.500	—	
	13	Spłata pożyczki komunalnej 34 000 K na wewnętrzne urządzenia maszynowe (17/69 i 18/69) rata .	—	1.870	
	14	Spłata pożyczki 57.000 K na dobudowę sal szkolnych i internatu	—	2.964	
	15	Utrzymanie internatu	5 000	—	
	16	Rozmaite inne	800	—	
	16a	Zakupno gruntu przytykającego do budynku . .	—	—	
	16b	Koszta kontraktu dokupna gruntu	—	—	
		Suma wydatków .	36.385	4.834	41.219

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
4.101	4.000	Od dnia 1. stycznia 1914 przypada 3-ci dodatek pięcioletni. oraz przyznano połowę dodatku aktywalnego.
1.960	1.960	
—	1.600	W roku 1912 posada nauczyciela rysunków wolnoręcznych nie była obsadzona.
1.960	1.960	
1.440	1.960	
1.200	1.440	
1.800	1.800	
600	600	
1.297	1.200	Z powodu reorganizacyi kursów i zmiany planu naukowego.
720	720	
1.230	300	
	3.200	
1.869	800	
1.274	400	
854	1.200	
662	600	
1 000	2.000	
600	600	
1.355	400	
471	600	
556	800	
1.465	1.500	
1.821	1.870	Wedle planu umorzenia do Lw. 1025/905.
—	2 964	
4.800	4.800	Z powodu większej ilości uczniów w bursie i podrożenia artykułów spożywczych.
1.314	800	
1.500	—	Pozycye zamieszczone ze względu na wynik z r. 1912.
489	—	
36.338	40.074	

14. **Kalwarya.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	5.000	—	
	2	Rozmaite inne	100	—	
	3	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	
		b) „ Rady powiatowej w Wadowicach . .	150	—	
		c) „ c. k. Rządu	12.039	—	
		Suma dochodów .	17.489	—	17.489
	—	Dotacya z funduszu krajowego			23.730
		Razem j. w. .			41.219

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.174	5.000	
662	100	
—	200	
—	—	Rada powiatowa w Wadowicach uchw. z dnia 18/I-913 zobowiązała się do pokrycia kosztów utrzymania szkoły przyczyniać się stale od r. 1914 subwencyą w kwocie 150 K.
6.600	11.387	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
8.436	16.687	
27.902	23.387	
36.338	40 074	

15. **Stanisławów.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik i nauczyciel fachowy:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) ½ dodat. aktyw. . . . 414 „			
		γ) 3 dodatki pięcioletnie . . 600 „	4 614	—	
		b) I. nauczyciel fachowy rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 480 „	2 680	—	
		c) II. nauczyciel rysunków wolnoręcznych i teoryi	1.600	—	
		d) nauczyciel rzeźby	2 400	—	
		e) I. instruktor stolarstwa	1.960	—	
		f) II. „ „ maszynowego . .	1 960	—	
		g) instruktor tokarstwa	1 960	—	
		h) instruktor snycerstwa	1.680	—	
		j) pomocnik kancelaryjny	480	—	
		k) nauka stylistyki, niemieckiego, polskiego i rachunków	1 600	—	
		l) katecheci obu obrządków	200	—	
	2	Utrzymanie lokalu i ubezpieczenie budynków . .	900	—	
	3	Utrzymanie internatu i zasiłki styp. dla uczniów .	4.500	—	
	4	Opał:			
		a) dla budynku . . . . . 1.300 K			
		b) „ motoru . . . . . 2.200 „	3.500	—	
	5	Oświetlenie.	1.000	—	
	6	Usługa	960	—	
	7	Materyał drzewny	2.000	—	
	8	Materyały dodatkowe (bajce, okna, lustra i t. p.) .	2.600	—	
	9	Wynagrodzenie za robotę	2.600	—	
	10	Środki naukowe i przybory	900	—	
	11	Uzupełnienie inwentarza	1.000	2.000	
	12	Ubezpieczenie personalu od wypadków . . .	400	—	
	13	Koszta leczenia uczniów	400	—	
	14	Rozmaite inne wydatki	600	—	
	15	Bank krajowy spłata pożyczki komunalnej 150.000 K na budowę hali maszyn i internatu (2/102 i 3/102 rata)	—	7.641	
	16	Na budowę szkoły rata pożyczki zaciągnąć się mającej w kwocie 50.000 K.	—	3.000	
	17	Smary i artykuły techniczne do urządzeń mechanicznych	600	—	
	17a	Koszta budowy kanału	—	—	
		Suma wydatków .	43 094	12.641	55.735

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
4.414	4.581	Z powodu preliminowania w r. 1914. trzech pełnych dodatków pięcioletnich.
2.680	2.680	
—	1.600	
—	—	Posada nowa z powodu wprowadzenia nowego programu nauki.
1.960	1.960	
1 200	1 960	
1.960	1.960	
1.680	1 680	
480	480	
1.599	1 200	Na podstawie wynikłości z r. 1912.
192	150	
750	6.000	Z powodu wybudowania internatu, odpada kredyt na wynajęcie lokalu.
6.457	800	Z powodu większej ilości uczniów, podrożenia artykułów spożywczych oraz wyniku z r. 1912.
1.272	1 000	Z powodu rozszerzenia szkoły, dobudowy hali maszynowej i opału do motoru.
747	700	Z powodu rozszerzenia szkoły i dobudowy hali maszynowej.
720	720	Z powodu zwiększonej pracy.
1.684	2.000	
2.406	2.600	
1.587	2.600	
913	900	
7.327	7.000	Odpadł kredyt nadzwyczajny na urządzenie maszynowe, przybył natomiast na sprawienie środków naukowych i urządzenie nowych sal szkolnych.
—	100	Więcej, z powodu wprowadzenia działu maszynowego.
422	350	Na podstawie wynikłości z r. 1912.
414	600	
—	7.280	Wedle planu umorzenia do Lw. 97.783/913.
3.000	3.000	
—	—	Nowa potrzeba spowodowana urządzeniem hali maszynowej.
628	—	Pozycya zamieszczona ze względu na wynik z r. 1912.
44.492	53.901	

15. **Stanisławów.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	8 500	—	
	2	Rozmaite dochody	400	—	
	3	Subwencye:			
		a) od gminy	1.600	—	
		b) „ Rady powiatowej	400	—	
		c) „ Kasy oszczędności	200	—	
		d) „ c. k. Rządu	15 745	—	
		e) „ c. k. Ministerstwa kolei (na zapomogi dla ubogich uczniów)	—	—	
		Suma dochodów .	26.845	—	26.845
—		Dotacya z funduszu krajowego			28.890
		Razem j. w. .			55.735

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
6 445	7.500	Z powodu rozwoju szkoły i spodziewanej wyższej produkcyi.
49	—	Dochód spodziewany.
—	1.600	Rada gminna miasta Stanisławowa uchwałą z dnia 18. września 1890 i 10. czerwca 1891 przyznała subwencyę na cały czas istnienia szkoły po 1.600 K — rocznie Lw.: 20.035/1894.
—	200	Rada powiatowa w Stanisławowie uchwałą z dnia 17/III-913 zobowiązała się do stałego subwencyonowania szkoły kwotą 400 K rocznie w miejsce dotychczasowej subwencyi 200 K Lw.: 55.715/913.
100	200	
8 000	15 374	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
500	—	
15 094	24.874	
29.398	29.027	
44.492	53.901	

16. **Jaworów.** Krajowy warsztat wyrobu zabawek.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
				Korony		
		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownik administracyjny		2 760	—	
		b) nauczyciel rysunków		2.400	—	
		c) instruktor:				
		α) płaca	1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie	400 „			
		γ) „ osobisty	200 „			
		δ) dwa dodatki pięcioletnie	320 „	2 720	—	
		d) werkmistrz maszynowy		2.560	—	
		e) nauka przedmiotów pomocniczych		1.200	—	
		f) pomocnik kancelaryjny		1.200	—	
		g) pomoc warsztatowa i maszynowa		6.300	—	
		h) nauczyciel muzyki		840	—	
	2	Utrzymanie budynku		800	—	
	3	Opał		1.800	—	
	4	Oświetlenie		600	700	
	5	Usługa		600	—	
	6	Materyał drzewny		5.000	—	
	7	Materyały dodatkowe		4 000	—	
	8	Wynagrodzenie za roboty i zakupno wyrobów ludowych		10.000	—	
	9	Koszta opakowania i dostawa wyrobów		800	—	
	10	Środki i przybory szkolne		700	—	
	11	Uzupełnienie inwentarza		1.000	—	
	12	Utrzymanie maszyn w ruchu		2.000	—	
	13	Ubezpieczenie od wypadków i rozmaite inne		2.500	—	
	14	Spłata pożyczki komunalnej 56.000 K — na budowę szkoły (21/66 i 22/66 rata)		—	3.360	
	15	Utrzymanie internatu		3.300	—	
	16	Koszta wydawnictwa cennika ilustrowanego		—	1.000	
		Suma wydatków		53 080	5.060	58.140

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.760	2 760	
2.400	2.400	
2.560	2.590	Z powodu przypadającego drugiego pełnego dodatku pięcioletniego.
2.560	2.560	
786	1.200	
960	960	Zezwolono przyjąć nowego pomocnika kancelaryjnego z wynagrodzeniem miesięcz. po 100 K Lw.: 168.221/912
6.219	6 330	
840	840	
1.366	800	
2.001	1.800	
2.159	500	Z powodu instalacyi światła elektrycznego. — Kredyt nadzwyczajny na pokrycie reszty kosztów instalacyi.
600	600	
4 273	5.000	
2.412	4.000	
7.540	8.000	Stosownie do spodziewanej produkcyi oraz zakupna nowych wyrobów ludowych.
630	800	
518	700	
1.643	800	Więcej na uzupełnienie inwent., oraz na podstawie wynikłości z r. 1912.
1.719	3.000	Z powodu spotęgowanego ruchu motoru.
2.811	2.000	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
3 334	3.360	Wedle planu umorzenia do Lw.: 9.814 903.
3.082	3.300	
—	—	Kredyt nadzwyczajny — spowodowany potrzebą podniesienia sprzedaży wyrobów.
53.173	54.300	

16. **Jaworów.** Krajowy warsztat wyrobu zabawek.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	20.000	—	
	2	Zwrot za opakowanie i dostawę	600	—	
	3	Zwroty za użycie maszyn	400	—	
	4	Rozmaite dochody	400	—	
	4a	Opłaty uczniów za utrzymanie w internacie . .	—	—	
	5	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	200	—	
		b) „ c. k. Rządu	12 246	—	
		Suma dochodów .	33.846	—	33.846
	—	Dotacya z funduszu krajowego			24 294
		Razem j. w. .			58 140

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
17.319	20.000	
—	600	
307	500	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
119	400	
609	—	Pozycya zamieszczona ze względu na wynik z r. 1912.
200	200	
6.400	10.927	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
24.954	32 627	
28.219	21.673	
53.173	54.300	

17. **Kołomyja.** Krajowa szkoła garncarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 900 „			
		γ) 3 dodatki pięcioletnie à 400 K 1.200 „	5.700	—	
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.800 „			
		β) dodatek aktywalny . . . 600 „			
		γ) 3 dodatki pięcioletnie à 400 K 1.200 „	4.600	—	
		c) nauczyciel modelowania:			
		α) płaca . . . . . 2.200 „			
		β) dodatek aktywalny . . . 480 „	2.680	—	
		d) instruktor do nauki kaflarstwa:			
		α) płaca . . . . . 1 640 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 400 „			
		γ) 3 dodatki pięcioletnie à 160 K 480 „	2.520	—	
		e) instruktor toczenia i formowania:			
		α) płaca . . . . . 1.640 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 300 „	1.940	—	
		f) nauka przedmiotów pomocniczych . .	500	—	
		g) katecheta obrz. rzym. katol. . . .	100	—	
		h) „ gr. „ „	100	—	
		i) pomocnik kancelaryjny	360	—	
	2	Rąbanie drzewa	120	—	
	3	Usługa	600	—	
	4	Materyał	600	—	
	5	Opał techniczny	600	—	
	6	Wynagrodzenie uczniów	600	—	
	7	„ robotników dziennych . . .	600	—	
	8	„ laboranta	600	—	
	9	Środki naukowe i przybory	1.000	—	
	10	Uzupełnienie inwentarza	500	—	
	11	Ubezpieczenie od ognia	350	—	
	12	Rozmaite inne wydatki	500	—	
	13	Utrzymanie internatu i zasiłki dla uczniów miejscow.	2 400	—	
	13a	„ pracowni form kaflarskich . . .	—	—	
		Suma wydatków .	26.970	—	26.970
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	1.000	—	
	2	„ materyałów i inne	50	—	
	3	Subwencya od c. k. Rządu	8.640	—	
		Suma dochodów .	9.690		9.690
—		Dotacya z funduszu krajowego			17 280
		Razem j. w. . .			26.970

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
5 700	5 700	
4.600	4.600	
2 680	2.680	
2.520	2.520	
1.940	1.940	
458	300	Stosownie do ilości godzin nauki.
100	100	
100	100	
360	360	
110	120	
1.200	900	Kredyt specyalnie dla służącego — wynagrodzenie laboranta mieści się pod poz. 8.
316	600	
802	600	
479	600	
552	600	
—	—	Wynagrodzenie laboranta mieściło się dotychczas w poz. 3.
646	1.000	
332	500	
314	400	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
485	500	
1.882	2 600	Zniżono z powodu wynikłości r. 1912.
1.266	—	Pozycyę tę wstawiono ze względu na wynikłość r. 1912.
26 842	26.720	
690	1.000	
43	50	
6.000	10.557	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
6.733	11.607	
20.109	15.113	
26.842	26.720	

18. **Podgórze.** Krajowe kursa przemysłu keramicznego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
				Korony		
		WYDATKI				
	1	Płace:				
		a) kierownik:				
		α) płaca	3.600 K			
		β) 2 dodatki pięcioletnie po 400 K	800 „	4.400	—	
		b) wynagrodzenie nauczycieli . . .		5.500	—	
		c) laborant		1.000	—	
	2	Wynajem lokalu		3.000	—	
	3	Opał lokalów i pieców technicznych . . .		600	—	
	4	Oświetlenie		600	—	
	5	Usługa		720	—	
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .		700	—	
	7	Rozmaite inne wydatki		700	—	
	8	Stypendya i zasiłki na kursy praktyczne . . .		800	—	
		Suma wydatków .		18.020	—	18.020
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od Rady powiatowej, wielickiej . . .		200	—	
		b) „ gminy m Podgórza		200	—	
		c) „ c. k. Rządu		5.990	—	
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie na stypendya		—	—	
	2	Odsetki z lokacyi i inne		50	—	
		Suma dochodów .		6.440	—	6.440
	—	Dotacya z funduszu krajowego				11.580
		Razem j. w. . .				18.020

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Koronv		
4.000	4.074	Z powodu przypadającego II. dodatku pięcioletniego.
5.799	6.000	Z powodu przydzielenia większej ilości godzin kierownikowi kursów.
1.000	1.000	
3.000	3.000	
791	600	
540	600	
720	720	
798	600	Na podstawie wynikłości z r. 1912. oraz celem dokompletowania zbiorów naukowych.
1.117	700	
1 299	800	
19.064	18 094	
200	200	Rada powiatowa w Wieliczce oświadczeniem marszałka powiatu w piśmie do Magistratu miasta Podgórzą z dnia 5/X. 1899. zobowiązała się dawać rocznie 200 K na utrzymanie szkoły i 200 K na stypendya dla uczniów.
—	200	
4.000	6.015	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
400	—	
51	50	
4.651	6.465	
14 413	11 629	
19.064	18.094	

19. **Kołomyja.** Krajowa szkoła szewska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący:			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 480 „			
		γ) „ za kierownictwo . 200 „	2.480	—	
		b) I. instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 360 K	1 960	—	
		c) II. instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1 440 „			
		β) dodatek na mieszkanie . . 240 „	1.680	—	
		d) pomocnik kancelaryjny	360	—	
	2	Utrzymanie lokalu	100	—	
	3	Oświetlenie	120	—	
	4	Materyał	4.200	—	
	5	Wynagrodzenie uczniów za robotę	800	—	
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	700	400	
	7	Rozmaite inne wydatki	400	—	
	8	Zasiłki stypendyjne i utrzymanie uczniów w bursie .	1.600	—	
	8a	Kierownikowi szkoły zwrot potrąceń administrac. .	—	—	
		Suma wydatków .	14.400	400	14.800
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	4.600	—	
	2	Za robotę z obcych materyałów	800	—	
	3	„ sprzedany materyał i inne	200	—	
	4	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	300	—	
		b) „ c. k. Rządu	3.066	—	
		Suma dochodów .	8.966	—	8 966
	—	Dotacya z funduszu krajowego			5 834
		Razem j. w. . .			14 800

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2 480	2 480	
1 960	1.960	
1 680	1 680	
400	400	Z powodu zamianowania nowego pomocnika kancelaryjnego za wynagrodzeniem miesięcznym po 30 K.
62	100	
81	150	Stosownie do wynikłości z lat poprzednich.
3.401	4 200	
611	800	
795	700	Kredyt nadzwyczajny na sprawienie nowych stołków i warsztatów.
355	400	
1.338	1.500	Ze względu na większą ilość uczniów i podrożenie artykułów spożyw.
555	—	Pozycyę tę zamieszczono ze względu na wynikłość z r. 1912.
13.718	14.370	
4.022	5.000	Stosownie do wyniku z r. 1912.
909	800	
187	200	
—	300	Rada powiat. uchwałą z d. 11/VIII. 1902, zobowiązała się wstawiać do budżetu na szkołę po 300 K rocznie. (Lw. 91.476/1903).
1.500	2.790	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
6.618	9 090	
7.100	5.280	
13.718	14.370	

20. **Stary Sącz.** Krajowy warsztat szewski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) I. instruktor kierujący:			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 480 „			
		γ) „ za kierownictwo . 200 „	2 480	—	
		b) I. instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 360 „	1.800	—	
		c) II. instruktor — j. w.:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie . . 240 „	1.680	—	
		d) administrator	360	—	
	2	Wynajem i utrzymanie lokalu	800	—	
	3	Opał	300	—	
	4	Oświetlenie	100	—	
	5	Usługa	240	—	
	6	Materyał	8.000	—	
	7	Wynagrodzenie uczniów	1 500	—	
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	500	—	
	9	Rozmaite inne wydatki	350	—	
	10	Zasiłki stypendyjne	1.300	—	
		Suma wydatków .	19.410	—	19.410
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów	10.500	—	
	2	Rozmaite inne dochody	300	—	
	3	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	600	—	
		b) „ c. k. Rządu	2.790	—	
	4	Datki rozmaitych instytucyi na zasiłki stypendyjne dla uczniów	240	—	
—		Suma dochodów .	14.430	—	14.430
		Dotacya z funduszu krajowego			4.980
		Razem j. w. . .			19.410

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z zoku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
2.480	2 480	
1.917	1.800	
1.800	1.800	Z powodu zamianowania nowego instruktora.
350	480	Z powodu zamianowania nowego instruktora za ubocznem wynagrodzeniem.
764	800	
205	200	Z powodu podrożenia materyału opałowego, oraz opalania sal dla odbywającej się nauki wieczornej szkoły przemysłowej uzupełniającej dla zawodu szewskiego.
44	100	
168	168	Dotychczasowe wynagrodzenie było niewystarczające.
7.875	10.000	
1.247	2.000	Obniżono stosownie do wyniku z r. 1912.
760	640	
485	300	Więcej z powodu naprawy maszyn.
1.696	1.300	
19.791	22.068	
11.614	13.000	Obniżono ze względu na wynik z r. 1912.
487	300	
600	600	Rada powiatowa w Nowym Sączu uchwałą z d. 14/VIII. 1899 r. L. 1450, zobowiązała się dawać subwencyę 600 K rocznie (Lw. 46.184/1900).
1.300	2.612	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi
469	—	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
14.470	16.512	
5.321	5.556	
19.791	22.068	

21. **Witków.** Krajowy warsztat szewski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) administrator	600	—	
		b) instruktor	1.800	—	
		c) I pomocnik instruktora	1.440	—	
		d) II pomocnik instruktora:			
		a) płaca 1.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie 240 „	1.440	—	
		e) nauczyciele pomocniczy	700	—	
		f) katecheci	200	—	
	2	Wynajem lokalu	800	—	
	3	Utrzymanie lokalu	130	—	
	4	Opał	180	—	
	5	Oświetlenie	80	—	
	6	Usługa	300	—	
	7	Materyał	4.500	—	
	8	Wynagrodzenie uczniów	550	—	
	9	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza	450	—	
	10	Rozmaite inne wydatki	250	—	
	11	Utrzymanie internatu	1.300	—	
		Suma wydatków	14.720	—	14.720
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	5.200	—	
	1a	Rozmaite dochody	—	—	
	2	Subwencya od c. k. Rządu	3.106	—	
	3	Opłaty uczniów za utrzymanie w internacie	200	—	
		Suma dochodów	8.506	—	8.506
—		Dotacya z funduszu krajowego			6.214
		Razem j. w.			14.720

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
600	600	
1 800	1 800	
1.440	1.440	
1.440	1.440	
693	700	
200	200	
800	800	
85	130	
157	180	
80	80	
252	252	Podwyższono wynagrodzenie z powodu drożyzny.
4.069	4.500	
472	550	
602	450	
524	250	
1.239	1.300	
14.453	14.672	
5.394	5.100	Stosownie do produkcyi i wynikłości z r. 1912.
180	180	
1.500	3.130	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
220	—	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
7.294	8.410	
7.159	6.262	
14.453	14.672	

22. **Drohowyże.** Krajowa szkoła rzemiosł.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor:			
		α) płaca . . . . . 4.600 K			
		β) dodatek pięcioletni . . . 400 „	5.000	—	
		b) nauczyciel rysunków . . . 2.800 K			
		c) nauczyciel teoryi . . . . 2.800 „	5.600	—	
		d) instruktor kowalstwa	1.820	—	
		e) „ ślusarstwa	1.820	—	
		f) „ blacharstwa	1 820	—	
		g) „ stolarstwa	1 820	—	
		h) „ kołodziejstwa	1.680	—	
		i) „ krawiectwa	1 820	—	
		j) „ szewstwa	1.680	—	
		k) „ lakiernictwa i rymarstwa . .	1.680	—	
		l) „ odlewnictwa	1 680	—	
		m) „ rzeźbiarstwa	1 200	—	
		n) maszynista	1.440	—	
		o) palacz	720	—	
		p) magazynier	600	—	
		r) pomoc kancelaryjna	1 680	—	
		s) nauka dopełniająca	2.000	—	
	2	Koszta podróży	1.000	—	
	3	Usługa	960	—	
	4	Utrzymanie lokalu	1 000	—	
	5	„ mieszkań	1.200	—	
	6	„ inwentarza	1.200	—	
	7	Koszta ruchu	3 200	—	
	8	Naprawa maszyn	600	—	
	9	„ narzędzi	600	—	
	10	Środki naukowe szkolne i warsztatowe . . .	2.400	—	
	11	Materyały	45.000	—	
	12	Wynagrodzenie uczniów	2.000	—	
	13	Pomoc warsztatowa	20.000	—	
	14	Transport i opakowanie	500	—	
	15	Spłata należytości za materyały od Fund. hr. Skarbka	2.500	—	
	16	Kasa chorych i asekuracya	1.000	—	
	17	Opał	600	—	
	18	Oświetlenie	1 000	—	
	19	Wydatki kancelaryjne	800	—	
	20	Bank krajowy, spłata pożyczki 40.000 K na budowę domów mieszkalnych (10/44 i 11/44 rata) .	—	2.729	
	21	Bank krajowy, spłata pożyczki 100.000 K zaciągnąć się mającej na budowę warsztatów . . .	—	5.200	
	22	Rozmaite inne wydatki	1.000	—	
		Suma wydatków .	120.620	7.929	128.549

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
5 000	5.000	
2.040	5.600	
1.834	1.680	
1.972	1 800	Więcej z powodu przypadających od roku 1913 dodatków pięcioletnich.
1.500	1.680	
1.680	1.680	
2.170	1.680	
1 680	1.680	Więcej — z powodu jak wyjaśnienie przy poz. 1, b, c, d, e, i g
1.728	1 820	Z powodu spensyonowania ze strony fundacyi Rudolfa Białka — początkowa płaca 1 680 K.
—	—	Nowa posada.
1.483	1.560	Z powodu rozszerzenia działu odlewnictwa i rzeźbiarstwa.
863	1.000	
1.538	1.680	Przyjęty nowy maszynista.
—	—	Nowe posady ze względu na zaprowadzenie silniejszego parowego motoru potrzebującego usługi.
—	—	Wynagrodzenie magazyniera było dotychczas pokrywane z kredytu na pomoc kancelaryjną.
1.885	1.680	
4.116	2.000	
1.076	1.000	
540	960	
1.182	1.300	Zniżono z powodu wynikłości w r. 1912.
1.098	900	Przybyło o 3 mieszkania więcej.
1.665	1.600	
2.381	2.300	Z powodu silniejszego parowego motoru.
1.116	600	
921	600	
2 310	2 400	
45.772	42.000	Podwyższono ze względu na wynikłość roku 1912.
1.365	900	Z powodu większej liczby uczniów i datków na wikt.
16.389	20.000	
533	500	
2 500	2.500	
714	1.000	
378	500	Z powodu większej liczby ubikacyi do opalania.
1.020	800	Wskutek większej liczby ubikacyi do oświetlania.
1.125	800	
2.601	2.729	Wedle planu umorzenia do Lw. 67.125/1909.
—	5.200	
766	1.000	
114.941	120.129	

22. **Drohowyże.** Krajowa szkoła rzemiosł.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Za wyroby dla obcych	30.000	—	
	2	„ „ „ funkcyonaryuszów	12 000	—	
	3	„ „ „ Zakładu	25.000	—	
	4	„ „ na użytek własny	10 000	—	
	5	Ze sprzedaży starych materyałów	200	—	
	6	Rozmaite dochody	500	—	
	7	Subwencye:			
		a) od Fundacyi St. hr. Skarbka . . .	5.300	—	
		b) „ c. k. Rządu	16 949	—	
		Suma dochodów .	99.949	—	99.949
	—	Dotacya z funduszu krajowego			28.600
		Razem jw. . .			128.549

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
23.058	25.000	Z powodu spodziewanego silniejszego ruchu zamówień a przedewszystkiem działu odlewnictwa, tokarstwa i koletnictwa.
10.290	9.000	Wskutek silniejszej produkcyi pracowni.
25 021	23 000	Na podstawie wynikłości z r. 1912.
9.716	8.000	Wskutek powiększenia pracowni.
35	200	
449	600	Stosownie do wyniku z r. 1912.
5.300	5.300	
10.000	18.049	Stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
83.869	89 149	
31.072	30.980	
114.941	120.129	

23. **Lwów.** Krajowa keramiczna stacya doświadczalna.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 4.800 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 1.610 „	6.410	—	
		b) laborant-werkmistrz:			
		α) płaca . . . . . 1.640 „			
		β) dodatek na mieszkanie . . 400 „	2.040	—	
	2	Wynajem lokalu	2.880	—	
	3	Opał lokalu stacyi	200	—	
	4	Usługa	720	—	
	5	Uzupełnienie ingredyencyi keramicznych . . .	150	—	
	6	Opał pieców technicznych	140	—	
	7	Gaz do celów technicznych i oświetlenia . .	100	—	
	8	Biblioteka i czasopisma	160	—	
	9	Koszta kancelaryjne, frachty i portorya . .	160	—	
	10	Rozmaite wydatki	100	—	
	11	Spłata pożyczki 320.000 K na budowę stacyi doświadczalnej keramicznej i naftowej V rata . .	—	16.640	
	11a	Koszta urządzenia nowo wynajętego lokalu . .	—	—	
		Suma wydatków .	13.060	16.640	29.700
		DOCHODY.			
	1	Dochody własne:			
		a) opłaty za badanie materyałów . . .	900	—	
		b) dochód ze sprzedaży typowych wyrobów zastosowania szkliw, polew, farb, emalii i nowych technik stacyi	100	—	
		Suma dochodów .	1.000	—	1.000
	—	Dotacya z funduszu krajowego			28.700
		Razem j. w. . .			29.700

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
6.320	6.320	Zrównano pobory z rangą VII. urzędników krajowych.
2.778	2.500	W miejsce — pomoc techniczna i kancelaryjna — systemizowano nową posadę laboranta werkmistrza.
2.880	2.400	Na podstawie kontraktu najmu lokalu.
208	300	Nowy lokal wymaga mniej opału.
1.008	720	
56	200	
127	240	Ponieważ niema wielkich pieców doświadczalnych.
17	200	Na podstawie wyniku z r. 1912.
39	160	
325	160	
80	100	
4.050	16.640	Kredyt nadzwyczajny stanowi V-tą ratę na budowę stacyi doświadczalnej.
995	—	
18.883	29.940	
1.073	900	
112	100	
1.185	1.000	
17.698	28.940	
18.883	29.940	

24. **Lwów.** Krajowa mechan. stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik	1.200	—	
		b) asystent:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 720 „	2.320	—	
		c) laborant	1.440	—	
	2	Opał i oświetlenie	100	—	
	3	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	800	—	
	4	Wydatki laboratoryjne	400	—	
	5	Rozmaite	200	—	
		Suma wydatków .	6.460	—	6.460
		DOCHODY.			
	1	Opłaty od stron za przeprowadzone badania . .	3.500	—	
	1a	Rozmaite inne	—	—	
		Suma dochodów .	3.500	—	3.500
—		Dotacya z funduszu krajowego			2.960
		Razem j. w. . .			6.460

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
1.200	1.200	
1.840	1.840	Z powodu podwyższenia dodatku aktywalnego
1.320	1.440	
100	100	
3.680	200	Stosownie do wynikłości z r. 1912 i zakupna nowych środków naukowych.
603	400	
605	200	
9 348	5.380	
3.456	4.000	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
156	—	
3.612	4.000	
5.736	1.380	
9.348	5.380	

25. **Biała.** Krajowa szkoła kupiecka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 480 „			
		γ) „ na mieszkanie . . 900 „			
		δ) „ funkcyjny . . . 1.000 „			
		ε) „ za kierown. kursu żeńs. 200 „	5.380	—	
		b) trzech nauczycieli etatowych:			
		α) płaca po . . 2.800 K } z tego 1 cały rok			
		β) dodatek aktywalny po 720 „ } 2 za 1/8 roku	5.866	—	
		c) nauczyciel pomocniczy:			
		α) płaca . . . . . 2.200 „			
		β) dodatek aktywalny . . . 640 „	2.840	—	
		d) nauczyciele dochodzący	3.852	—	
	2	Czynsz za lokal	4.000	—	
	3	Opał	400	—	
	4	Oświetlenie	300	—	
	5	Sługa szkolny (tercyan)	900	—	
	6	Środki naukowe i biblioteka	1.200	1.600	
	7	Uzupełnienie inwentarza	100	3.000	
	8	Wydatki administracyjne	1.000	500	
	9	Wkładka do funduszu emeryt. nauczycieli stałych (12%)	1.790	—	
		Suma wydatków .	27 628	5.100	32 728
		DOCHODY.			
	1	Opłaty od uczniów i uczenic	4.000	—	
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	9.576	—	
		b) „ c. k. Rządu	9 576	—	
		Suma dochodów .	23 152	—	23 152
	—	Dotacya z funduszu krajowego			9.576
		Razem j. w. . .			32.728

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Nowa szkoła (sprawozdanie Dep. II go)
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Do kosztów utrzymania szkoły mają się przyczyniać w $^1/_3$ państwo i gmina.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	

26. **Brody.** Krajowa szkoła kupiecka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 480 „			
		γ) „ funkcyjny . . . 1 000 „			
		δ) „ na mieszkanie . . 900 „			
		ε) „ za kierown. kursu żeńs. 200 „	5.380	—	
		b) czterech nauczycieli etatowych:			
		α) płace po 2 800 K . . . 11.200 K			
		β) dodatki aktywalne po 750 K . 2.880 „	14.880	—	
		c) nauczyciel pomocniczy:			
		α) płaca . . . . . 2.2 0 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 576 „	2.776	—	
		d) nauczyciele dochodzący	1.640	—	
	2	Czynsz za lokal	7.500	—	
	3	Opał	800	—	
	4	Oświetlenie	250	—	
	5	Sługa szkolny (tercyan)	960	—	
	6	Usługa (na sześć miesięcy zimowych) . . .	240	—	
	7	Środki naukowe i biblioteka	1.200	800	
	8	Uzupełnienie inwentarza	100	400	
	9	Wydatki administracyjne	1.000	—	
	10	Wkładka do funduszu emeryt. nauczycieli stałych (12%)	1.903	—	
		Suma wydatków .	38.629	1.200	39.829
		DOCHODY.			
	1	Opłaty od uczniów i uczenic	7.000	—	
	2	Subwencye:			
		a) od Izby handlowej w Brodach . . .	10.943	—	
		b) „ c. k. Rządu	10.943	—	
		Suma dochodów .	28.886	—	28.886
—		Dotacya z funduszu krajowego			10.943
		Razem j. w. . .			39.829

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	5.000	
—	10.560	
—	—	
—	4.000	
—		
—		
—	3.800	
—		
—		Szkoła nowo zorganizowana. (Sprawozdanie Dep. II.)
—	2.800	Wstawione na rok 1913 kredyty nieuwzględniały jeszcze wprowadzonego planu nauki.
—	1.800	
—	1.400	
—	3.500	
—	32.860	
—	5.100	Na podstawie wniosku Zarządu szkoły.
—	9 250	Do pokrywania 1/3 części wydatków mają się przyczyniać państwo i Izba przdm. handl. w Brodach.
—	9 250	
—	23.600	
—	9 260	
—	32.860	

27. **Przemyśl.** Krajowa szkoła kupiecka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 480 „			
		γ) „ na mieszkanie . . 900 „			
		δ) „ funkcyjny . . . . 1.000 „			
		ε) „ za kierown. kursu żeńs 200 „	5.380	—	
		b) trzech nauczycieli etatowych:			
		α) jeden za cały rok: a) płaca . 2.800 K, b) dod. aktyw. 720 „	3.520	—	
		β) 2-ch za 1/3 roku . . . 1.173 K	2.346	—	
		c) nauczyciel pomocniczy:			
		α) płaca . . . . . 2 200 „			
		β) dodatek aktywalny . . . 640 „	2.840	—	
		d) nauczyciele dochodzący	4.630	—	
	2	Czynsz za lokal	4.000	—	
	3	Opał	400	—	
	4	Oświetlenie	300	—	
	5	Sługa szkolny (tercyan)	900	—	
	6	Środki naukowe i biblioteka	1.200	1.600	
	7	Uzupełnienie inwentarza	100	3.000	
	8	Wydatki administracyjne	1.000	500	
	9	Wkładka do funduszu emerytalnego nauczycieli stałych (12%)	1.174	—	
		Suma wydatków .	27.790	5.100	32.890
		DOCHODY.			
	1	Opłaty od uczniów i nauczycieli	5.000	—	
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	9.296	—	
		b) „ c. k. Rządu	9.296	—	
		Suma dochodów .	23.592	—	23.592
	—	Dotacya z funduszu krajowego			9 298
		Razem j. w. . .			32.890

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Szkoła nowo założona. (Sprawozdanie Dep. II.).
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Do kosztów utrzymania mają się przyczyniać w 1/3 państwo i gmina.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	

28. **Tarnów.** Krajowa szkoła kupiecka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1914 zwyczajne	Wniosek na rok 1914 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1914 Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego . . 483 „			
		γ) dodatek na mieszkanie . . 900 „			
		δ) „ funkcyjny . . . 1.000 „			
		ε) „ za kierow. kursu żeńsk. 200 „	5.383	—	
		b) czterech nauczycieli etatowych:			
		α) płaca po 2.800 K . . . 11.200 K			
		β) dodatki aktywalne po 840 K . 3 360 „	14.560	—	
		c) nauczyciel pomocniczy:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek aktywalny . . . 672 „	2.872	—	
		d) nauczyciele dochodzący	4.200	—	
	2	Czynsz na lokal	2.250	—	
	3	Opał	400	—	
	4	Oświetlenie	250	—	
	5	Sługa szkolny tercyan)	960	—	
	6	Usługa (na sześć miesięcy zimowych) . . .	240	—	
	7	Środki naukowe i biblioteka	1.200	700	
	8	Uzupełnienie inwentarza	100	400	
	9	Wydatki administracyjne	1.000	—	
	10	Wkładka do funduszu emerytalnego nauczycieli stałych (12%)	1.884	—	
		Suma wydatków .	35.299	1.100	36.399
		DOCHODY.			
	1	Opłaty od uczniów i uczenic	6.000	—	
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	10.133	—	
		b) „ c. k. Rządu	10.133	—	
		Suma dochodów .	26.266	—	26.266
	—	Dotacya z funduszu krajowego			10.133
		Razem j. w. . .			36.399

Preliminarz na rok 1914.

Wynikłość z roku 1912	Kwota preliminowana na rok 1913	Wyjaśnienia
Korony		
—	5.183	
—	10.920	
—	—	
—	3.500	
—		
—		
—	3 600	Szkoła nowo zorganizowana (Spraw. Dep. II.)
—		
—		
—	2.800	
—	1.800	
—	1 400	
—	3.500	
—	32.703	
—	4.380	Na podstawie wniosku Zarządu szkoły.
—	9.441	Do kosztów utrzymania szkoły mają się przyczyniać w $^1/_3$ państwo i gmina.
—	9.441	
—	23.262	
—	9.441	
—	32.703	

Alegat 2. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143.820/1913.

WYKAZ

kosztów utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających wedle rachunków za rok kalendarzowy 1912.

a) krajowych:

L. porz.	Miejscowość	Dotacya kraju		Subwencya państwa		Subwencya czynników lokalnych		Razem	
		K	h	K	h	K	h	K	h
1	Andrychów	404	—	655	—	1.280	—	2.339	—
2	Biała w Śródmieściu	2.892	—	2.038	—	3.058	—	7.988	—
3	„ im. T. Kościuszki	1.248	—	1 348	—	2.814	—	5.410	—
4	Bochnia	1.454	—	1.120	—	1 010	—	3.584	—
5	Brody	1.478	—	840	—	1.650	—	3.968	—
6	Brzesko	1.327	—	886	—	600	—	2.813	—
7	Brzeżany (ogólna)	1.698	—	1 030	—	700	—	3.428	—
8	„ (dla murarzy)	456	—	384	—	122	—	962	—
9	Buczacz	1 591	—	1 320	—	633	—	3 544	—
10	Chrzanów	2.776	—	2 200	—	1 588	—	6 564	—
11	Dębica	1.656	—	1.078	—	800	—	3 534	—
12	Drohobycz	4.256	—	3 100	—	2.410	—	9.766	—
13	Gorlice	1.733	—	1.638	—	1.166	—	4.537	—
14	Jarosław	1.654	—	1.060	—	900	—	3.614	—
15	Jasło	2.318	—	1 780	—	840	—	4.938	—
16	Jaworzno	2.330	—	853	—	1.867	—	5.050	—
17	Kalwarya	812	—	499	—	650	—	1.961	—
18	Kałusz	1.019	—	975	—	1 000	—	2.994	—
19	Kęty	1.291	—	707	—	998	—	2.996	—
20	Kołomyja im. Sobieskiego	5.394	—	4.650	—	5.312	—	15 356	—
21	„ „ St. Szczepanowskiego								
22	Kraków, im. św Floryana	18.602	—	13.268	—	15.935	—	47 805	—
23	„ przy ul Lubomirskich								
24	„ na Smoleńsku								
25	„ „ Kazimierzu								
26	„ przy ul Dietla								
27	„ (żeńska)								
28	Krosno	1.533	—	716	—	1.000	—	3.249	—
29	Krzeszowice	1.081	—	562	—	854	—	2.497	—
30	Leżajsk	1.152	—	700	—	900	—	2.752	—
	Do przeniesienia	60.155	—	43.407	—	48.087	—	151.649	—

L. porz.	Miejscowość	Dotacya kraju		Subwencya kraju		Subwencya czynników lokalnych		Razem	
		K	h	K	h	K	h	K	h
	Z przeniesienia .	60.155	—	43.407	—	48.087	—	151.649	—
31	Lwów, — Kordeckiego . .								
32	„ im. św. Antoniego . .								
33	„ „ Króla Sobieskiego .								
34	„ „ św. Elżbiety . .								
35	„ „ Sienkiewicza . .								
36	„ „ św. Marcina . .								
37	„ „ A. Mickiewicza (męska)	21.518	—	21 774	—	22.562	—	65.854	—
38	„ „ Piramowicza . .								
39	„ „ Staszica . . .								
40	„ „ Czackiego . . .								
41	„ „ Mickiewicza (żeńska) .								
42	„ „ św. Anny (żeńska) .								
43	„ „ św. Anny (dla drukarzy)								
44	„ „ M. Magdaleny (dla ślus.)								
45	„ izr. im. Bernsteina . .	1.242	—	658	—	3.181	—	5.081	—
46	Łańcut	1.638	—	936	—	540	—	3.114	—
47	Myślenice	1.222	—	656	—	1.200	—	3.078	—
48	Nisko	1.016	—	670	—	635	—	2.321	—
49	Nowy Sącz	3.359	—	3.070	—	2.774	—	9.203	—
50	Nowy Targ	1 360	—	766	—	844	—	2.970	—
51	Oświęcim	711	—	563	—	912	—	2.186	—
52	Podgórze	4.100	—	2.660	—	3.305	—	10.065	—
53	Przemyśl I. śródmieście . .	5.552	—	5.165	—	2.050	—	12.767	—
54	„ II. przedmieście lwowskie								
55	Przeworsk	1.301	—	667	—	646	—	2.614	—
56	Rozwadów	1.513	—	654	—	987	—	3.154	—
57	Rzeszów (męska)	4.376	—	2.734	—	3.840	—	10.950	—
58	„ (żeńska)								
59	Sambor	1.456	—	890	—	800	—	3.146	—
60	Sanok	2.568	—	2.060	—	1.031	—	5.659	—
61	Sokal	1.330	—	838	—	900	—	3.068	—
62	Sokołów	1.051	—	656	—	761	—	2.468	—
63	Stanisławów	1 730	—	2.462	—	1.534	—	5.726	—
64	Stary Sambor	1.610	—	1.000	—	800	—	3.410	—
65	Stary Sącz	1 207	—	744	—	1.118	—	3.069	—
66	Stryj	2.969	—	1.625	—	1 490	—	6 084	—
67	Strzyżów	1.421	—	600	—	650	—	2.671	—
68	Tarnopol	1.574	—	1.050	—	1.672	—	4.296	—
69	Tarnów	2.828	—	2.080	—	2.896	—	7.804	—
70	Tarnobrzeg	1 399	—	748	—	1 000	—	3 147	—
71	Turka	1.617	—	1.400	—	1.300	—	4.317	—
72	Wadowice	1.243	—	1.020	—	1.600	—	3 863	—
73	Wieliczka	1 570	—	1.110	—	850	—	3 530	—
74	Zator	837	—	355	—	333	—	1.525	—
75	Złoczów	1.153	—	1.330	—	800	—	3.283	—
76	Żółkiew	1.339	—	760	—	1.000	—	3.099	—
77	Żywiec	2.127	—	1.790	—	811	—	4.728	—
	Razem . .	140.092	—	106.898	—	112.909	—	359.899	—

b) Wydatki ogólne:

L. porz.	Miejscowość	Dotacya kraju		Subwencya państwa		Subwencya czynników lokalnych		Razem	
		K	h	K	h	K	h	K	h
1	Uzupełnienie przyborów i druki	1.000	—	3.000	—	—	—	4.000	—
2	Podręczniki dla absol. szk. i bibl.	2 691	97	—	—	—	—	2.691	97
3	Nagrody za rysunki	1.520	—	—	—	—	—	1.520	—
4	Nowe szkoły i oddziały przy szkołach przemysłowych	15.794	25	500	—	—	—	16.294	25
5	Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przemysł. uzupełniających	3.000	—	3 000	—	—	—	6 000	—
6	Ognisko	2.650	—	—	—	—	—	2 650	—
7	Remuneracye kierowników i naucz.	2.000	—	—	—	—	—	2.000	—
	Razem	28.656	22	6.500	—	—	—	35.156	22

c) szkół przemysłowych (zawodowych).

1	Kraków, cukierników i piernikarzy	229	—	650	—	—	—	879	—
2	„ rzeźników i masarzy	1.134	27	900	—	—	—	2 034	27
3	„ gospodnio-szynkarska	268	—	1.000	—	—	—	1 268	—
4	„ drukarzy i litografów	900	—	900	—	—	—	1.800	—
5	„ piekarzy	850	—	950	—	—	—	1.800	—
6	„ krawczyń	—	—	500	—	—	—	500	—
7	„ modniarska	980	80	650	—	—	—	1.630	80
8	„ introligatorów i pudełk.	1.000	—	1.100	—	—	—	2.100	—
9	Lwów, fryzyerów	800	—	700	—	—	—	1.500	—
10	„ gospodnio-szynkarska	1.219	80	950	—	—	—	2.169	80
11	„ cukierników	918	51	1 000	—	—	—	1.918	51
12	Przemyśl, na Władyczu (żeńska)	500	—	700	—	—	—	1.200	—
	Razem	8.800	38	10.000	—	—	—	18.800	38
	Ogółem *a—c*	177.548	60	123.398	—	112.909	—	413.855	60

Alegat 3. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143829/1913.

Frekwencya

szkół przemysłowych i handlowych uzupełniających w roku szkolnym 1912/13.

(wedle wpisów)

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające krajowe:

L. p.	SIEDZIBA SZKOŁY	Klasy przemysłowe			Klasy handlowe			Kurs rysunkowy dla absolwentów	Razem
		przygotowawcza:	I.	II.	przygotowaw.	I.	II.		
1	Andrychów	20	33	21	—	—	—	—	74
2	Biała im. Tad. Kościuszki	44	46	34	—	—	—	—	124
3	„ w śródmieściu	35	54, 58	65	22	27	20	—	281
4	Biecz	27	25	—	—	—	—	—	52
5	Bochnia	33	24, 31	34	—	—	—	—	122
6	Brody	40	36	23	—	—	—	—	99
7	Brzesko	39	42	32	—	—	—	—	113
8	Brzeżany	49, 42	36	20	—	—	—	—	147
9	Buczacz	38	30	33	—	—	—	—	101
10	Chrzanów	56	45, 44	53	—	36	21	—	255
11	Dębica	29	32	28	—	—	—	—	89
12	Drohobycz	35, 39	39, 20, 41	28, 24, 32	—	16	10	—	284
13	Gorlice	50	50	50	—	—	—	—	150
14	Jarosław	42	55	32	—	—	—	—	129
15	Jasło	39	53	43	—	—	—	—	135
16	Jaworzno	34	41, 32	27, 22	—	—	—	—	156
17	Kalwarya	43	24	18	—	—	—	—	85

18	Kałusz	32	35	26	—	—	—	—	93
19	Kęty	25	28	29	—	—	—	—	82
20	Kołomyja im. Sobieskiego	35	30, 24	31, 34	—	38	33	—	225
21	„ „ Szczepanowskiego	28	58	44	—	—	—	—	130
22	Kraków im. św. Wojciecha	36, 41	38, 34	32, 37	—	—	—	—	218
23	„ „ „ Mikołaja	42, 43	41, 29	29, 31	—	—	—	—	215
24	„ na Smoleńsku dla ucz. krawieckich	49, 47, 45	44	37	—	—	—	—	222
25	„ im. Kazimierza Wielkiego	45, 30, 33	34, 30, 32	39, 30	—	—	—	—	264
26	„ „ Franc. Józefa przy ul. Dietla	32, 30	41	20	—	—	—	—	123
27	„ dla ślusarzy przy ul. Szlak	52	43	32, 36	—	—	—	—	163
28	„ dla stolarzy „	44	64	30	—	—	—	—	138
29	„ żeńska przy ul. Krupniczej	58	39	—	—	—	—	—	97
30	„ „ na Kazimierzu	52, 41	51	—	—	—	—	—	144
31	„ dla uczenic krawiec. ul. Potockiego	27	26	22, 21	—	—	—	—	96
32	Krosno	33	29	28	—	—	—	—	90
33	Krzeszowice	35	28	21	—	—	—	—	84
34	Leżajsk	22	36	25	—	—	—	—	83
35	Lwów, im. Kordeckiego	35	38, 41, 38	41 38	—	—	—	—	231
36	„ „ św. Antoniego	41	38	32	—	—	—	—	111
37	„ „ Sobieskiego	46	45	29	—	—	—	—	120
38	„ „ Elżbiety	—	37	27	—	—	—	—	64
39	„ „ Sienkiewicza	41 40	31, 28	—	—	—	—	—	140
40	„ „ św. Marcina	51	34, 30, 41	54	—	—	—	—	210
41	„ „ Mickiewicza	43	46	32	—	—	—	—	121
42	„ „ Piramowicza	—	49, 55	41, 40	—	—	—	—	185
43	„ „ Staszica	—	34 36, 38, 29	38, 37, 26	—	—	—	—	238
44	„ „ Czackiego	50	53	24	—	—	—	—	127
45	„ „ Maryi Magdaleny dla ślusarzy	—	32	35	—	—	—	—	67
	„ „ Konarskiego	—	—	—	—	—	—	—	—
46	„ „ św. Anny żeńska	41	56	39	—	—	—	—	136
47	„ „ Mickiewicza „	—	112	46	—	—	—	—	158
48	Łańcut	38	37	32	—	—	—	—	107
49	Mielec	26, 40	41, 27	22	—	—	—	—	156
50	Myślenice	32, 32	28	—	—	—	—	—	92
51	Nisko	24	27	20	—	—	—	—	71
52	Nowy Sącz	53, 53	41, 39, 37	35, 50	30	23	21	—	382

L. p.	SIEDZIBA SZKOŁY	Klasy przemysłowe			Klasy handlowe			Kurs rysunkowy dla absolwentów	Razem
		przygotawawcza	I.	II.	przygotowaw.	I.	II.		
53	Nowy Targ	33	55	29	—	—	—	—	117
54	Oświęcim	21	25	16	—	—	—	—	62
55	Podgórze	50, 59	68, 40, 43	25, 41	—	26	17	22	391
56	Przemyśl I.	56	43 37, 38	30, 32	—	—	—	—	236
57	„ II.	67	90	64	—	—	—	—	221
58	Przeworsk	26	29	25	—	—	—	—	80
59	Radomyśl wielki	93	24	—	—	—	—	—	117
60	Rozwadów	31	38	21	—	—	—	—	90
61	Rzeszów (męska)	36, 34	30, 36	42, 42	—	—	—	—	220
62	„ (żeńska)	38	24	—	—	—	—	—	62
63	Sambor	54	49	26	—	—	—	—	129
64	Sanok	31, 29	40 42	35, 33	—	—	—	24	234
65	Sokal	41	30	20	—	—	—	—	91
66	Stanisławów	48	80	48, 49	—	—	—	—	225
67	Stary Sącz	32	31, 26	26	—	—	—	—	115
68	Stary Sambor	—	17	41	—	—	—	—	58
69	Stryj	53	48, 43	34, 30	—	—	—	—	208
70	Sokołów	35	40	30	—	—	—	—	105
71	Strzyżów	—	35	38	—	—	—	—	73
72	Tarnobrzeg	28	45	28	—	—		—	101
73	Tarnopol	32	45	28	—	—	—	—	105
74	Tarnów, im. Kopernika	46 44	40, 42, 44	29, 31	—	—	—	—	276
75	„ „ Brodzińskiego	23	39	—	—	—	—	—	62
76	Turka	30	29	13	—	21	18	—	111
77	Tustanowice	31	37, 30	45	—	—	—	—	143
78	Wadowice	50, 52	52, 52 52	—	—	—	—	—	258
79	Wieliczka	20	25	17	—	—	—	—	62

80	Zator	26	23	—	—	—	—	—	49
81	Złoczów	46	44	24	—	—	—	—	114
82	Żółkiew	35	39	22	—	—	—	—	96
83	Żywiec	28	31, 36	42, 31	—	—	—	—	168
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	11.958
	Na kursach absolwentów	—	—	—	—	—	—	—	46
								—	11.912

B) Szkoły handlowe uzupełniające krajowe.

84	Kraków, im. Jul. Słowackiego	—	—	—	—	47, 45 35, 36	40	—	203
85	„ „ Jana Kochanowskiego	—	—	—	—	63	32	—	95
86	„ żeńska	—	—	—	—	69	27	—	96
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	394

C. Szkoły przemysłowe uzupełniające subwencyonowane.

L. p.	SIEDZIBA SZKOŁY	Klasy przemysłowe			Klasy handlowe			Kurs rysunkowy dla absolwentów	Razem
		przygotowawcza	I.	II.	przygotowaw.	I.	II.		
87	Kraków, cukierników	—	12	—	—	—	—	—	12
88	„ rzeźników	41	29	25	—	—	—	—	95
89	„ gospodnio-szynkarska	24	43	16	—	—	—	—	83
90	„ drukarzy	—	35	32	—	—	—	—	67
91	„ introligatorów	—	17	16	—	—	—	—	33
92	„ piekarzy	22	36	15	—	—	—	—	73
93	„ modniarek	—	50	34	—	—	—	—	84
94	Lwów, cukierników	—	15	10	—	—	—	—	25
95	„ fryzyerów	—	35	20	—	—	—	—	55
96	„ gospodnio-szynkarska	21	39	18	—	—	—	—	78
97	„ im. Bernsteina	—	55	28	—	—	—	—	83
98	Przemyśl na Władyczu	—	52	27	—	—	—	—	79
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	768

Zestawienie.

A. Szkoły krajowe	11.921
C. Szkoły subwencyonowane	767
Razem	12679
B. Krajowe szoły handl. uzupełniające	394

Alegat 4. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143829/1913.

Frekwencya szkół zawodowych w roku szkolnym 1912/1913

(wedle wpisów).

L. porządkowa	Rodzaj i miejscowość szkoły		Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnych w klasie				Liczba uczniów nadzwyczajnych	Razem w szkole	Pracowało razem w szkołach	UWAGA
			I.	II.	III.	IV				
	I. Koszykarskie:									
1	Brzesko . . .	krajowa	8	2	—	—	2	12	koszykarskich 277	
2	Brzostek . . .	„	3	9	—	—	7	19		
3	Leżajsk . . .	„	8	12	—	—	1	21		
4	Lwów centr. . .	„	6	7	—	—	24	37		
5	Zator	„	4	7	—	—	—	11		
6	Albigowa . . .	subwenc.	10	7	—	—	19	36		
7	Bilinka-Siekierczyce	„	11	8	—	—	19	38		
8	Chyszewice	„	8	5	—	—	4	17		
9	Czerwona wola	„	21	14	—	—	—	35		
10	Gdów	„	3	3	—	—	4	10		
11	Rączna	„	4	10	—	—	—	14		
12	Rudki	„	5	5	—	—	4	14		
13	Żurawno . . .	„	3	7	—	—	3	13		
	II. Kołodziejsko-kowalskie.									
14	Grybów . . .	krajowa	9	10	12	7	3	41	kołodziejsko kowalskich 137	
15	Grzymałów . .	„	10	9	6	6	—	31		
16	Kamionka str. .	„	14	4	8	5	—	31		
17	Tłumacz . . .	„	13	7	10	4	—	34		
	III. Stolarskie.									
18	Kalwarya . . .	krajowa	8	12	8	—	17	45	stolarskich 131	
19	Stanisławów . .	„	38	20	16	8	4	86		
	IV. Zabawkarskie.									
20	Jaworów . . .	krajowa	8	10	11	—	4	33	zabawkarsk. 55	
21	Kuliki	subwenc.	7	8	3	—	4	22		
	V. Keramiczne.									
22	Kołomyja . . .	krajowa	5	6	6	—	—	17	keramicznych 45	
23	Podgórze . . .	„	9	19	—	—	—	28		

L. porządk.	Rodzaj i miejscowość szkoły		Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnych w klasie I.	II.	III.	IV.	Liczba uczniów nadzwyczajnych	Razem w szkole	Pracowało razem w szkołach	UWAGA
	VI. Szewskie:									
24	Kołomyja	krajowa	16	9	5	7	3	40	szewskich 101	
25	Stary Sącz	„	6	7	9	9	—	31		
26	Witków	„	10	5	7	8	—	30		
	VII. Tkackie i sukiennicze:									
27	Łańcut	krajowa	6	5	—	—	—	11	tkackich i sukienniczych 201	
28	Kosów	„	11	6	—	—	9	26		
29	Gliniany	„	9	7	5	—	37	58		
30	Krosno	„	15	6	2	—	—	23		
31	Korczyna	subwenc.	4	4	5	—	—	13		
32	Wilamowice	„	12	4	5	—	10	31		
33	Zwiniacz	„	3	3	2	—	—	8		
34	Rakszawa	krajowa	12	13	—	—	6	31		
	VIII. Koronkarskie:									
35	Bobowa	krajowa	8	5	—	—	24	37	koronkarskich 216	
36	Zakopane	„	15	6	5	—	46	72		
37	Jaworów	subwenc.	6	6	14	—	10	36		
38	Kańczuga	„	6	1	1	—	19	27		
39	Rudki	„	21	10	13	—	—	44		
	IX. Hafciarskie:									
40	Maków	krajowa	12	12	11	—	—	35	hafciarskich 35	
	X. Rzemiosł:									
41	Drohowyże	krajowa	34	21	27	16	—	98		**Drohowyże:** kowali 11 ślusarzy 22 blacharzy 8 stolarzy 12 kołodziei 7 krawców 12 szewców 15 rymarzy 5 lakierników 2 tokar y 4

L. porządk.	Rodzaj i miejscowość szkoły	Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnych w klasie I.	II.	III.	IV.	Liczba uczniów nadzwyczajnych	Razem w szkole	Pracowało razem w szkołach	UWAGA
42	Miejsce Piastowe, subwenc.	38	35	51	37	—	161		**Miejsce Piastowe:** ślusarzy 62, introligator. 23, drukarzy 8, stolarzy 28, szewców 21, krawców 19
43	Oświęcim subwenc.	45	35	25	26	2	133	rzemiosł 428	**Oświęcim:** krawców 30, ślusarzy 46, stolarzy 38, szewców 19
44	Pawlikowice, subwenc.	14	13	9	—	—	36		**Pawlikowice:** ślusarzy 11, stolarzy 12, szewców 8, krawców 5
	XI. Robót kobiecych.								
45	Kraków m. szkoła przem. żeń.	19	17	21	23	13	93		
46	Kołomyja „Praca kobiet“	16	20	—	—	16	52		
47	Lwów „ „	7	33	10	—	30	80		
48	„ Trud	21	19	6	—	—	46	robót kobiecych 395	
49	„ im. św. Józefa	14	—	—	—	7	21		
50	Przemyśl, Benedyktynek	18	17	—	—	—	35		
51	„ Praca kobiet	30	18	—	—	20	68		

Zestawienie.

Po rozdziele[illegible] w rubr. X. wezawodów pracowało i uczyło się:

w koszykarstwie	277	w ślusarstwie	141
„ kołodziejstwie i kowalstwie	155	„ blacharstwie	8
„ stolarstwie	221	„ krawiectwie	66
„ zabawkarstwie	55	„ rymarstwie	5
„ keramice	45	„ lakiernictwie	2
„ szewstwie	164	„ tokarstwie	4
„ tkactwie i sukiennictwie	201	„ introligatorstwie	23
„ koronkarstwie i hafciarstwie	251	„ drukarstwie	8
„ robotach kobiecych	395	Razem	2021

Alegat 5. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143829/1913.

WYKAZ

kosztów utrzymania krajowych szkół zawodowych i warsztatów naukowych wedle rachunków za r. 1912

L. porz.	Miejscowość	Dotacya kraju	Subwencya państwa	Subwencya czynników lokalnych	Dochód ze sprzedaży wyrobów i inne	RAZEM
1	Brzesko, szkoła koszykarska	1.075·42	680	800	2.974·—	5.529·42
2	Brzostek, „ „	3.014·67	1.155	400	2.792·27	7.361·94
3	Leżajsk „ „	1.689·53	900	500	8.664·85	11.754·38
4	Lwów, „ centralna	23.665·30	4.000	—	7.349·67	35.014·97
5	Zator, „ koszykarska	2.025·78	950	560	3.834·91	7.370·69
6	Bobowa, „ koronkarska	1.237·02	1.000	300	1.700·24	4.237·26
7	Zakopane, „ „	6.678·17	2.000	—	4.117·78	12.795·95
8	Maków, „ hafciarska	5.714·61	1.300	96	3.584·82	10.645·43
9	Krosno, „ tkacka	20.035·16	6.700	—	2.436·16	29.171·32
10	Gliniany, warsztat tkacki	8.844·09	3.000	340	537·16	12.721·25
11	Kosów, „ „	5.992·13	2.000	300	—	8.292·13
12	Łańcut „ „	6.383·96	1.550	2.050	495·68	10.479·64
13	Rakszawa, szkoła sukiennicza	20.112·30	7.000	2.000	1.421·40	30.533·70
14	Grybów, warsztat kołodziejski	20.343·88	5.000	200	13.490·78	39.034·66
15	Grzymałów „ „	10.886·23	3.800	—	6.997·88	21.684·11
16	Kamionka str., szkoła kołodziejska	28.253·09	5.500	600	129.575·81	163.928·90
17	Tłumacz, „ „	35.292·69	4.800	1.500	8.731·19	50.323·88
18	Kalwarya, „ stolarska	27.902·52	6.600	—	1.835·83	36.338·35
19	Stanisławów, „ „	27.598·47	8.000	2.400	6.493·97	44.492·44
20	Jaworów, warsztat zabawkarski	28.218·53	6.400	200	18.354·59	53.173·12
21	Kołomyja, szkoła garncarska	20.108·26	6.000	—	733·32	26.841·58
22	Podgórze, „ keramiczna	14.412·86	4.000	600	50·78	19.063·64
23	Kołomyja, warsztat szewski	7.100·05	1.500	—	5.117·60	13·717·65
24	St. Sącz, „ „	5.320·92	1.300	600	12.570·13	19.791·05
25	Witków, „ „	7.168·70	1.500	—	5.784·40	14.453·10
26	Drohowyże, szkoła rzemiosł	31.072·21	10.000	5.300	68.568·73	114.940·94
27	Lwów, keramiczna stacya dośw.	17.697·72	—	—	1.185·02	18.882·74
28	„ mechaniczna „ „	5.735·08	—	—	3.612·26	9.347·34
	Razem	393.579·35	96.635·—	18.746	322.961·23	831.921·58
	II. Wydatki na cele ogólne.					
1	Druki i wzory	2.000	—	—	—	2.000
2	Koszta inspekcyi i nadzoru	6.000	—	—	—	6.000
3	Zaliczki na płace dla person. szkół	5.417	—	—	—	5.417
4	Renumeracye i zapomogi funkcyonaryuszy szkół zawod.	13.642	—	—	—	13.642
5	Na dlsze kształcenie nauczycieli	2.825	—	—	—	2.825
	Razem	29.884	—	—	—	29.884
	Razem grupa I. i II.	423.463·35	96.635	18.746	322.961·23	861.805·58

Alegat 6. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143829/1913.

WYKAZ

materyałów zbadanych w krajowej stacyi mechanicznej w czasie od 15-go lipca 1912 do 15-go lipca 1913 r.

Rodzaj materyału i ilość	Ilość okazów	Dochód za badania	
		Koron	gr.
Cement 34 rodzajów	692	1.110	—
Beton 31 rodzajów	177	690	—
Kamień 27 rodzajów	180	3.024	—
Metale 26 rodzajów	75	310	80
Cegła 6 rodzajów	9	42	—
Linwy 2 rodzaje	4	40	—
Papier 191 próbek	573	573	—
Materyały opałowe 7 rodzajów	7	20	—
Analizy chemiczne 1 rodzaj	1	3	—
325 rodzajów	1718	5.812	80

Alegat 7. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143.829/1913.

WYKAZ

zasiłków stypendyjnych udzielonych uczniom szkół przemysłowych i handlowych.

L. porządk.	Nazwa zakładu	W roku 1912					Razem
		ryczałt	Ilość uczniów pobierających zasiłki	miesięcznie po	co czyni rocznie	Na zarząd przypada razem	
		Kor.		Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
	A) Zakłady krajowe:						
1	Szkoła koszykarska w Brzesku	600	—	—	—	600	
2	„ „ Brzostku	1.000	—	—	—	1.000	
3	„ „ Leżajsku	850	—	—	—	850	
4	„ „ Zatorze	600	—	—	—	600	
5	Centr. szkoła koszykarska we Lwowie	5.000	—	—	—	5.000	
6	Szkoła kołodziejska w Grybowie	2.800	—	—	—	2.800	
7	„ „ Grzymałowie	1.200	—	—	—	1.200	
8	„ „ Kamionce str.	2.250	—	—	—	2.250	
9	„ „ Tłumaczu	4.600	—	—	—	4.600	
10	„ stolarska w Stanisławowie	6.000	—	—	—	6.000	
11	„ „ Kalwaryi	4.800	—	—	—	4.800	
12	„ zabawkarska w Jaworowie	3.300	—	—	—	3.300	
13	„ keramiczna w Kołomyi	2.600	—	—	—	2.600	
14	„ „ Podgórzu	800	—	—	—	800	
15	„ szewska w Witkowie	1.300	—	—	—	1.300	
16	„ „ Starym Sączu	1.300	—	—	—	1.300	
17	„ „ Kołomyi	1.500	—	—	—	1.500	
18	„ tkacka w Krośnie	3.500	—	—	—	3.500	
19	„ „ Glinianach	1.200	—	—	—	1.200	
20	„ „ Kosowie	1.100	—	—	—	1.100	
21	„ „ Łańcucie	1.540	—	—	—	1.540	
22	„ sukiennicza w Rakszawie	3.700	—	—	—	3.700	
23	„ koronkarska w Zakopanem	600	—	—	—	600	
24	„ „ Bobowej	600	—	—	—	600	
25	„ hafciarska w Makowie	750	—	—	—	750	
	Ogółem szkołom krajowym						53.490

L. porządk.	Nazwa zakładu	W roku 1913					Razem
		ryczałt	Ilość uczniów pobierających zasiłki	miesięcznie po	co czyni rocznie	na zakład przypada razem	
		Kor.		Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
	B) Zakłady państwowe:	Z przeniesienia					53.490
26	C. k. szkoła przemysłowa we Lwowie .	—	3	12	360	—	
		—	19	10	1.900	—	
		—	1	8	80	—	
		700	—	—	700	3.040	
27	C. k. szkoła przemysłowa w Krakowie .	—	4	25	1.000	—	
		—	2	20	400	—	
		—	2	15	300	—	
		500	—	—	500	2.200	
28	C. k. szkoła przemysłu drzewnego w Zakopanem	—	27	7	1.890	—	
		600	—	—	600	2.490	
29	C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach .	—	7	8	560	—	
		—	24	6	1.440	2.000	
30	C. k. szkoła przemysłu żelaznego w Sułkowicach	—	2	10	200	—	
		—	1	7	70	—	
		—	12	6	720	—	
		—	15	5	1.750	—	
		300	—	—	300	2.040	
31	C. k. szkoła przemysłu drzewnego w Kołomyi	—	2	9	180	—	
		—	6	8	480	—	
		—	8	7	560	—	
		—	7	6	420	—	
		700	—	—	700	2.340	
32	C. k. szkoła ślusarstwa maszynowego w Tarnopolu	—	2	15	300	—	
		—	17	9	1.530	—	
		400	—	—	400	2.230	
33	C. k. szkoła przemysłu budowlanego w Jarosławiu (w r. 1912/13 tylko 5 mies.)	—	4	15	300	—	
		300	—	—	300	600	
34	C. k. szkoła przemysłu drzewnego w Buczaczu (szkoła 9 miesięcy) . .	—	—	—	—	—	
	(kurs majsterski 5 miesięcy) . .	—	3	10	270	—	
		—	6	8	324	—	
		—	kurs majst. 4	15	300	—	
		100	—	—	100	994	
35	C. k. Akademia handlowa we Lwowie .	—	2	15	300	—	
		—	2	12	240	—	
		—	5	10	500	—	
		390	—	—	390	1.430	
36	C. k. Akademia handlowa, Kraków .	—	1	12	120	—	
		—	6	10	600	—	
		700	—	—	700	1.420	
37	C. k. Akademia exportowa we Wiedniu	—	5	40	2.000	2.000	
	Ogółem szkołom państwowym . .	—	—	—	—	—	22.784
	Razem . .	—	—	—	—	—	76.274

Alegat 8. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143.829/1913.

KASY RĘKO-

Przegląd

L. porządk.	Siedziba	Firma	Rozpoczęcie czynności: Rok	Rozpoczęcie czynności: Miesiąc	Jednostka udziałowa	Poręka	STAN Z DNIEM: Liczba członków	Udziały deklar.	KAPITAŁY WŁASNE: Udziały wpłac.	KAPITAŁY WŁASNE: Rezerwy
1	Tarnów	Kasa rękodzielnicza	1910	IV.	50	3	173	9.660 —	8.328 —	1.515 97
2	Nowy Sącz	Kasa rękodzielnicza	1911	III.	100	3	141	17.000 —	13.902 —	6.151 81
3	Kraków	Spółka kredytowa Cechu stolarzy i bednarzy . . .	1911	VIII.	100	3	56	15.100 —	13.730 —	2.176 94
4	Przemyśl	Kasa rękodzielników i drobnych przemysł.	1911	IX.	100	3	121	8.850 —	6.805 44	1.604 41
5	Stanisławów	Spółka kredytowa rękodzielnicza . .	1911	X.	100	1	104	11.700 —	5.695 25	1.345 78
6	Tarnopol	Kasa rękodzielnicza „Wzaj. Pomoc“ .	1911	XII.	100	3	55	14.700 —	6.177 15	953 30
7	Jasło	Kasa rękodzielnicza	1912	III.	100	2	83	7.100 —	3.467 45	573 14
8	Kołomyja	Kasa rękodzielnicza	1913	V.	100	2	58	6.200 —	1.857 —	736 99
9	Sambor	Kasa rękodzielnicza	1913	VI.	50	3	106	5.300 —	1.875 50	851 79
							897	95.610 —	61.837 79	15.910 13

DZIELNICZE

funduszów.

31. lipca 1913 roku.					UWAGA
KAPITAŁY OBCE					
Wkładki oszczędn.	Fundusze pożyczone	Pożyczki udzielone	Wydatki gospodarcze	Ogólny obrót	Lustracyę przeprowadzono w dniach:
57.696 38	12.138 —	60.820 99	709 06	503.407 07	lustracyę przeprowadzono po 31 lipca 1913
36.412 37	135.705 95	190.449 27	1.748 88	1.606.887 05	24—26 października 1912. 25. kwietnia do 5. maja 1913.
31.009 16	30.000 —	77.367 28	442 05	476.198 27	12—15 kwietnia 1913.
9.862 87	16.115 —	33.783 20	707 50	245.526 99	30. grudnia 1912. 2—3 kwietnia 1913.
1.833 34	17.170 —	24.268 99	666 79	188.874 95	16. grudnia 1912. 11. lipca 1913.
460 —	10.000 —	16.615 —	191 01	80.234 29	6. grudnia 1912. 27. lutego 1913.
10.124 84	7.850 —	21.346 51	402 55	147.599 70	18. lutego 1913. 19. kwietnia 1913.
1.847 52	12.000 —	10.310 —	7 80	49.174 21	29. maja 1931.
1.075 93	10.000 —	13.675 —	231 21	52.179 96	10. czerwca 1913.
150.322 41	250.978 95	448.636 24	5.106 85	3,346.028 49	

Alegat 9. do sprawozdania Wydziału kraj. LW. 143.829/1913.

Projekt regulaminu

nadawania medalu uczniowskiego.

I. Celem zachęcenia uczniów rękodzielniczych i przemysłowych do pilności w pracy zawodowej i wzorowego zachowania się, ustanawia Wydział krajowy medal uczniowski.

II. Medal uczniowski, wykonany w bronzie (o średnicy $5^1/_2$ cm), z jednej strony z alegoryą rękodzieła i oświaty, z drugiej strony z napisem „Nagroda Wydziału krajowego“, będzie udzielany tym uczniom kończącym naukę w pracowniach rękodzielniczych i drobnoprzemysłowych lub też szkołach zawodowych, którzy odszczególnili się postępami w nauce, pilnością oraz zachowaniem się i na wyjątkowe odznaczenie zasługują.

III. Podanie o przyznanie ma być przedłożone Wydziałowi krajowemu na ręce krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu przez jeden z czynników, mogących nabrać bezpośrednio przekonania o zaistnieniu warunków do przyznania nagrody odnośnemu kandydatowi.

Czynnikami tymi są:

a) odnośnie do uczniów rękodzielniczych: ich majstrowie (naukodawcy), odnośne Stowarzyszenia przemysłowe i tychże Związki, Komisye egzaminów czeladniczych, Komitety wystaw prac uczniów rękodzielniczych, Dyrekcye uzup. szkół przemysłowych, Instruktoraty stowarzyszeń przemysłowych oraz Instytucye popierania drobnego przemysłu;

b) odnośnie do uczniów szkół przemysłowych: Dyrekcye odnośnych zakładów naukowych.

IV. Do podania mają być dołączone dokumenty i poświadczenia, wykazujące wymogi w artykule II podane, a w szczególności odnośnie do uczniów rękodzielniczych:

a) metryka urodzenia lub inny analogiczny dokument;

b) poświadczenie właściwego stowarzyszenia przemysłowego, od którego dnia i u kogo uczeń w nauce rękodzielniczej pozostaje, kiedy został w stowarzyszeniu zgłoszony i kiedy ma być względnie został wyzwolony;

c) świadectwo pryncypała co do czasu nauki, pilności, zachowania się i postępów w nauce warsztatowej ucznia, widowane przez właściwe stowarzyszenie przemysłowe;

d) takież świadectwo kierownika szkoły uzup. przemysłowej;

e) świadectwo złożenia z bardzo dobrym wynikiem egzaminu na czeladnika lub świadectwo uzyskania I. nagrody na wystawie prac uczniów rękodzielniczych. Uczniowie szkół przemysłowych przedkładają świadectwa szkolne.

V. Podania mają być wnoszone najpóźniej w 6 tygodni po ukończeniu przez ucznia nauki zawodowej, względnie po zamknięciu wystawy prac uczniowskich.

VI. Przed załatwieniem prośby będzie odnośnie do uczniów wymienionych w ustępie III. a., zasięgniętą opinia stowarzyszenia przemysłowego, naukodawcy i kierownictwa uzupełniającej szkoły przemysłowej, o ile opinie tych czynników nie zostały już poprzednio przedłożone.

W tym samym wypadku będzie odnośnie do uczniów szkół przemysłowych (ust. III. b.) w razie potrzeby zasięgniętą opinia Dyrekcyi odnośnego zakładu naukowego.

VII. Medale przyznaje Wydział krajowy według swego swobodnego uznania na podstawie wniosków Biura Patronatu.

VIII. Jeden i ten sam uczeń może być tylko raz medalem odznaczony.

IX. Wręczenie medalu wraz z dyplomem poświadczającym jego przyznanie następuje przez osobę przez Wydział krajowy względnie Patronat do tego upoważnioną.

X. Biuro Patronatu będzie utrzymywało w ewidencyi uczniów medalem odznaczonych.